

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Diplomová práce

2012

Nikola Žídková, DiS.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra antropologie a zdravovědy

Diplomová práce

Nikola Žídková, DiS.

Dotační politika a její vliv na nevládní neziskové organizace
v sociálních službách

Olomouc 2012

Vedoucí práce: MgA. Hana Regnerová

Děkuji tímto MgA. Haně Regnerové za vedení a pomoc při zpracování této diplomové práce. Děkuji také neziskovým organizacím Diecézní charitě Brno, zařízení Celsuz a Ratolesti Brno, které mi poskytly potřebné materiály k vytvoření praktické části mé práce.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně s použitím literatury, kterou uvádím v seznamu.

V Brně dne 31. 3. 2012

.....

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Nikola Žídková, DiS.
Katedra:	Katedra antropologie a zdravotní vědy
Vedoucí práce:	MgA. Hana Regnerová
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Dotační politika a její vliv na nevládní neziskové organizace v sociálních službách
Název v angličtině:	Subsidy policy and its impact on non-governmental organizations in social services
Anotace práce:	<p>Předmětem diplomové práce je dotační politika vůči nestátním neziskovým organizacím v sociálních službách. Zabývám se jejich vznikem, rozvojem a postavením v systému registrovaných sociálních služeb včetně jejich finančního zajištění. Cílem práce je zjistit a zanalyzovat zákonitosti vlivu dotační politiky na vznik a strategie rozvoje nestátních neziskových organizací působících v sociálních službách.</p> <p>Teoretická část práce se komplexně zaměřuje na neziskové organizace včetně jejich historie, legislativních úprav, možnostmi financování a dále popisuje formy a strategie dotační politiky adresované neziskovým organizacím v sociálních službách.</p> <p>Praktická část popisuje dvě neziskové organizace vybrané dle splňujících charakteristik: vznik a rozvoj ve stejném období a související s finanční podporou z Evropského sociálního fondu, poskytování sociální služby před platností zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, poskytování registrované sociální služby v rámci sociální prevence již dle zákona o sociálních službách na území města Brna.</p>
Klíčová slova:	Evropský sociální fond, dotační politika, neziskové organizace, sociální služby
Anotace v angličtině:	The subject of this diploma thesis is the subsidy policy towards non-profit organisations providing social services. I have focused on their formation, development and position in the system of registered social services, including their financial security. The aim of this thesis is to identify and analyse the influence of the subsidy policy on the development and strategies of the non-state non-profit organisations operating in the social services area.

	<p>The theoretical part of this thesis comprehensively focuses on non-profit organisations, including their history, legislation and possibilities of financing. It also describes different forms and strategies in the subsidy policy towards non-profit organisations providing social services.</p> <p>The practical part describes two non-profit organisations chosen according to the stated characteristics: foundation and development in the same period and link to the financial support from the European Social Fund, providing social services before the Act no. 108/2006 Col. about Social Services came into effect, providing registered social services within the social prevention according to the Act about the Social Services in the City of Brno.</p>
Klíčová slova v angličtině:	European Social Fund, subsidy policy, non-profit organisations, social services.
Přílohy vázané v práci:	<p>č. 1 Údaje o registrované sociální službě včetně příloh – Celsuz Sociální rehabilitace</p> <p>č. 2 Údaje o registrované sociální službě včetně příloh – Celsuz Odborné sociální poradenství</p> <p>č. 3 Údaje o registrované sociální službě včetně příloh – NK Likusák</p> <p>č. 4 Údaje o registrované sociální službě včetně příloh – NZDM Pavlač</p> <p>č. 5 Údaje o registrované sociální službě včetně příloh – SAP</p> <p>č. 6 Údaje o registrované sociální službě včetně příloh – Celsuz Odborné sociální poradenství Cizinci</p>
Rozsah práce:	77
Jazyk práce:	Český jazyk

Obsah

1. ÚVOD A CÍL PRÁCE	8
2. METODIKA.....	10
2.1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE.....	10
3. NEZISKOVÉ ORGANIZACE V ČESKÉ REPUBLICE.....	12
3.1 HISTORIE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	12
3.2 NEZISKOVÉ ORGANIZACE.....	13
3.2.1 <i>Definice neziskových organizací.....</i>	<i>15</i>
3.2.2 <i>Legislativní úprava neziskových organizací.....</i>	<i>19</i>
3.3 NEZISKOVÉ ORGANIZACE V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH.....	22
3.3.1 <i>Financování neziskových organizací v sociálních službách z veřejných zdrojů .....</i>	<i>27</i>
3.3.2 <i>Financování neziskových organizací v sociálních službách z evropských zdrojů.....</i>	<i>30</i>
3.3.3 <i>Financování neziskových organizací v sociálních službách z dalších zdrojů.....</i>	<i>31</i>
4. DOTAČNÍ POLITIKA ADRESOVANÁ NEZISKOVÝM ORGANIZACÍM V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH.....	33
4.1 STÁTNÍ DOTAČNÍ POLITIKA	33
4.2 STRATEGIE DOTAČNÍ POLITIKY V JIHMORAVSKÉM KRAJI.....	36
4.3 STRATEGIE DOTAČNÍ POLITIKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA.....	41
5. METODOLOGIE	46
5.1 HLAVNÍ CÍL A DÍLČÍ CÍLE.....	46
5.2 METODA MÉHO VÝZKUMU	47
5.2.1 <i>Zkoumání dokumentů.....</i>	<i>48</i>
5.2.2 <i>Výběrový soubor.....</i>	<i>49</i>
6. ANALÝZA VÝSLEDKŮ ZKOUMÁNÍ.....	50
6.1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH PŘED OBDOBÍM SCHVÁLENÍ ZÁKONA Č. 108/2006 Sb. O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH, RESPEKTIVE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB BEZ ZÁKONNÉ REGISTRACE. ...	50

6.2	NEZISKOVÉ ORGANIZACE V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH V OBDOBÍ PLATNOSTI ZÁKONA Č. 108/2006 Sb. o SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH, RESPEKTIVE POSKYTOVÁNÍ REGISTROVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	60
6.2.1	<i>Registrace sociální služby a její formování .....</i>	<i>60</i>
6.2.2	<i>Finanční a personální zajištění sociální služby .....</i>	<i>63</i>
6.2.3	<i>Evaluace činnosti a výsledků sociálních služeb .....</i>	<i>69</i>
7.	DISKUZE	77
8.	ZÁVĚR	79
9.	POUŽITÁ LITERATURA	81
10.	PŘÍLOHY	8
10.1	PŘÍLOHA Č. 1: CELSUZ – SOCIÁLNÍ REHABILITACE	8
10.2	PŘÍLOHA Č. 2: CELSUZ – ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	9
10.3	PŘÍLOHA Č. 3: NÍZKOPRAHOVÝ KLUB LIKUSÁK	10
10.4	PŘÍLOHA Č. 4: NÍZKOPRAHOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ PAVLAČ	11
10.5	PŘÍLOHA Č. 5: SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ PROGRAM	12
10.6	PŘÍLOHA Č. 6: CELSUZ - ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ PRO CIZINCE	13

1. Úvod a cíl práce

V České republice bylo ke konci roku 2011 evidováno celkem 107.028 nestátních neziskových organizací, z toho poskytujících registrované sociální služby 5.443. Nejvyššího počtu dosahují občanská sdružení, registrovaná Ministerstvem vnitra ČR a to o počtu 68.631.

Neziskové organizace jsou zastoupené v takových oblastech, které není stát schopen dostatečně zajistit. Doplnují, či uskutečňují činnosti, které obecně společnost očekává vzhledem ke svému sociálnímu vnímání státu. Stát není schopen v plné míře všechny činnosti poskytovat, distribuovat, a proto jsou neziskové organizace považovány za velmi klíčový nástroj realizace a to zejména v oblasti zdravotní péče, sociálních služeb, ochrany lidských práv, ochrany životního prostředí, vzdělávání, ale také například v oblasti kultury a ochrany památek.

Ve většině tištěných publikací a internetových zdrojích jsou neziskové organizace častokrát charakterizovány jako organizace nevytvářející příjem pro vlastní potřebu, ale využívající jej k všeobecně prospěšným aktivitám sloužícím všeobecnému blahu společnosti a ne ekonomickým zájmům dané organizace. Podstatnou neziskových organizací je všeobecně prospěšná činnost, veškerý příjem je určen na plné zafinancování jejich aktivit, a nejedná se tedy o vytváření zisku. Ze zákona je možná výjimka ekonomické činnosti nevýdělečných organizací, ale je limitována pouze prodejem zboží a služeb.

Otázka zajištění finančních prostředků je u nevládních neziskových organizací zásadním existenčním problémem. Určitou část potřebných peněžitých prostředků mohou tyto organizace získat ze státního rozpočtu formou žádostí o dotace. Tyto získané prostředky nestačí na zajištění celkového chodu organizace, proto se se žádostmi o finanční podporu obrací i na jiné instituce, zejména v této době využívají dotace z Evropské unie, dále z nadací, sbírek, ale využívají i možnosti podpory od individuálních či firemních dárců. Možnost finanční podpory se zdá být široká, ale na trhu je zastoupeno mnoho neziskových organizací, které pro zajištění svých aktivit potřebují disponovat s velkým rozpočtem, a z toho pramení, že je mnohdy velmi obtížné získat 100% finanční pokrytí. Zásadní podstatou získávání finančních prostředků není jen ve vlastní angažovanosti organizace, ale i ve stavu státní ekonomiky a dále v politickém a legislativním prostředí. Právě výkonná ekonomika značně ovlivňuje množství peněz určené na podporu prospěšné činnosti neziskových institucí. V současné době patří mezi nejvíce diskutované téma finanční krize, její aktuální a budoucí dopady. Finanční nestabilita postihla takřka všechna odvětví včetně neziskového sektoru.

Došlo ke snížení dotačních prostředků a udržitelnost neziskových organizací bývá mnohdy velmi kritická a může dojít až k samotnému ukončení její činnosti.

Danou problematiku dotační politiky a systému financování nestátních neziskových organizací jsem si vybrala záměrně a to z hlediska toho, že pracuji v takové organizaci a má pracovní činnost se každodenně dotýká dotačního a finančního řízení. Prostřednictvím diplomové práce se snažím přiblížit fungování nevládních neziskových organizací a to v oblasti sociálních služeb, poukázat na jejich vývoj a udržitelnost ovlivněnou zejména ekonomickými dopady a legislativní změnami dotační politiky.

Cílem mé práce je zjistit a zanalyzovat zákonitosti vlivu dotační politiky na vznik a strategie rozvoje nestátních neziskových organizací působících v sociálních službách.

Pomocí kvalitativní metody šetření se pokusím operacionalizovat dominantní cíl na dílčí cíle a to v následujícím pořadí:

- 1) Zjistit na vybraných organizacích jejich finanční zajištění v letech 2005 – 2011;
- 2) Zmapování strategií rozvoje u vybraných organizacích v letech 2005 - 2011;
- 3) Najít, zda existují zákonitosti mezi dotační politikou a vývojem činností vybraných organizací v letech 2005 – 2011.

Uvedené dílčí cíle rovněž vycházejí ze stanovené hypotézy „Dotační politika udává směr a strategii rozvoje nestátních neziskových organizací v sociálních službách“.

2. Metodika

Práce je rozdělena do dvou částí. V teoretické části, čili v literární rešerši se věnuji oblasti neziskového sektoru, rozdělení nevládních neziskových organizací dle jednotlivých typů, legislativním a dotačním strategiím, ze kterých tyto organizace vycházejí. K prvotnímu vyhledávání zdrojů jsem využila nabídku odborných titulů interní knihovny nevládní neziskové organizace, ve které pracovně působím, dále katalogy brněnských knihoven zejména Masarykovy univerzity a Moravské zemské knihovny, volně dostupné internetové zdroje a databáze denního tisku. V uvedených vyhledávacích nástrojích jsem se orientovala podle obsahových hesel k tématu neziskové organizace, našla jsem několik samostatných publikací, dále odborné časopisy v tištěné podobě, tak i v podobě elektronické.

Při evaluaci těchto zjištěných zdrojů jsem se soustředila na témata historie nevládních neziskových organizací v České republice, jejich selekci, náplň činnosti, dotační financování neziskových organizací ze státního rozpočtu a z evropského sociálního fondu. Následně jsem se podrobněji orientovala na nevládní neziskové organizace působící v sociální oblasti. Mimo stručného historického úvodu jsem se soustředila taktéž na přítomné aktuální podmínky dotační politiky a rekapitulaci platného stavu vycházejícího i z vlastních profesních zkušeností.

Charakteristika nevládních neziskových organizací působících v sociálních službách je důležitá pro vlastní část mé diplomové práce, ve které se zejména zabývám možnostmi dotační politiky a s tím související finanční zajištění těchto typů neziskových organizací.

V rámci praktické části jsem se podrobně zaměřila na chod a vlastní dotační politiku dvou nevládních neziskových organizací a to na občanské sdružení Ratolest Brno a na církevní organizaci Diecézní charita Brno. Vzhledem k tomu, že Diecézní charita Brno zajišťuje velký komplex sociálních služeb, tak jsem si vybrala konkrétně jedno zařízení a to centrum Celsuz. Uvedené partnery pro mou diplomovou práci jsem si vybrala záměrně vzhledem k jejich obdobnému vzniku, následnému rozvoji a udržení dosaženého prostřednictvím dotačních titulů zejména z evropských zdrojů a úspěšně získané zákonné registrace opravňující poskytovat sociální služby dle zákona 108/2006. Sb.

2.1 Základní terminologie

Pro efektivní orientaci v dané problematice je nutné vysvětlit základní pojmy, které se objevují v této diplomové práci.

Dobrovolník – fyzická osoba vykonávající ve prospěch jiné organizace nebo celé společnosti práci bez nároku na odměnu;

Dotace – dar, obvykle finanční, poskytnutý z veřejných rozpočtů (státní rozpočet, rozpočet měst a obcí apod.) neziskové organizaci nebo jednotlivci na veřejně prospěšný účel;

Filantropie – doslovně znamená „lidumilnost“. Označuje akt poskytnutí daru, v našem případě poskytnutí prostředků pro grant;

Fundraising – získání či zažádání o prostředky pro organizaci, projekt, program od individuálních, či firemních dárců;

Grant – dar, obvykle finanční, poskytnutý grantovou organizací neziskové organizaci nebo jednotlivci na veřejně prospěšný účel;

Nevládní nezisková organizace (NNO) – právnická osoba založená k naplňování veřejně prospěšného účelu. Případný hospodářský výsledek používá k naplňování veřejně prospěšného účelu a nerozděluje jej mezi zakladatele či zaměstnance. Nezisková organizace není zřízena ani kontrolována státní mocí. Nevládní organizace mohou působit na všech úrovních: lokální, regionální, národní a mezinárodní;

Občanská společnost - společnost umožňující lidem svobodně se sdružovat, vytvářet více či méně formalizované organizace a jejich prostřednictvím se podílet na řešení jednotlivých osobních, skupinových či společenských problémů. (Třetí patro, 2010)

3. Neziskové organizace v České republice

V této kapitole se zabývám historií nevládních neziskových organizací, jejich definicí a legislativní úpravou. Dále jsou podrobněji charakterizovány neziskové organizace poskytující sociální služby včetně možností jejich financování prostřednictvím dotačních titulů jak na úrovni státní, tak i evropské.

3.1 Historie neziskových organizací

Historie neziskových činností na území České republiky sahá již do období křesťanské filozofie, kdy ve 13. století vznikaly první nadační spolky zaměřené především na podporu církví a duchovního vzdělávání. Během renesančního a humanistického období došlo k upevnění státní moci nad církví, což vedlo k vytlačení církevního vlivu ze sociální péče a vzdělávání. K významnému rozvoji spolkové činnosti došlo kolem roku 1830 v období Národního obrození. Vlastenecké snahy o kulturní a politickou emancipaci s sebou přinesly i nebývalý nárůst různých společností, nadací a spolků, které podporovaly rozvoj národní kultury, umění, vědy a vzdělávání. Se vznikem Československé republiky v roce 1918 se spolkové aktivity dále rozvíjely zejména na základě národnostního principu (spolky české, německé, židovské, polské, rusínské aj.). Vznikla i řada charitativních organizací, které měly za svůj vzor zahraniční organizace, zejména ze Spojených států amerických jako např. YMCA – „young men's christian association“, YWCA - „young women's christian association“. (Frič, Goulli, 2001)

Slibně započatý vývoj v oblasti neziskového sektoru byl však přerušena druhou světovou válkou v letech 1939 – 1945. Válečný režim mnohé neziskové organizace zrušil, ostatní byly reorganizovány na přísně centralizované instituce sloužící státní moci. Po skončení druhé světové války společně s obnovováním demokracie došlo k opětovnému rozvoji neziskového sektoru. Bylo obnoveno přes 10 000 spolků a některé z těch nejvýznamnějších jako např. Sokol, Socialistický svaz mládeže se dostaly pod silný vliv politických stran. (Frič, Goulli, 2001)

Po komunistickém státním převratu v roce 1948 byl znovu nastolen totalitní politický systém, který sdružování občanů omezil na centrálně řízené organizace. Spolkový život byl zastaven vytvořením akčních výborů, které pod záminkou očišťování veřejného života od rekreačních a protisocialistických sil nahradily volené orgány nevládních neziskových organizací. Majetek spolků a církevních organizací byl zabaven a jednotlivé organizace byly

sloučeny do „dobrovolných organizací“ Národní fronty. Zapojení a angažovanost občanů byla často formální, vynucená režimem. (Frič, Goulli, 2001)

Činnosti poskytované neziskovými organizacemi v oblastech školství, zdraví a sociální péče byly tedy zcela nahrazeny státem, který si vytvořil vlastní tzv. státní neziskový sektor složený z rozpočtových a příspěvkových organizací.

Striktní omezování občanského života se dařilo Komunistické straně československé udržet do počátku 60. let 20. století, kdy nastalo období politického uvolňování, které pokračovalo do období Pražského jara v roce 1968. V tomto období se významně zvýšil zájem občanů o veřejné dění, byla obnovena činnost několika významných nestátních neziskových organizací jako např. Junák, Sokol, pořádaly se různé sbírkové akce, vznikaly nové politické organizace, které reagovaly na změnu společenské situace. Toto krátké období aktivní občanské iniciativy bylo násilně přerušeno, tentokrát vpádem vojsk Varšavské smlouvy a následným obdobím „normalizace“. Ojedinelé projevy občanské aktivity jako např. Charty 77, VONS – Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných byly vystaveny tvrdé represi a nebylo možné získat širší podporu. Situace se začala měnit až v osmdesátých letech, společenské změny vyvrcholily revolucí v roce 1989. (Frič, Goulli, 2001)

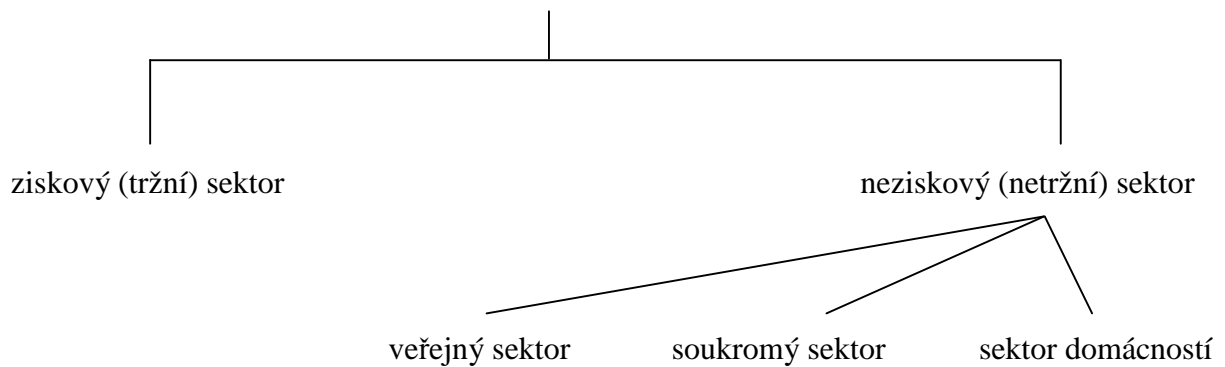
K znovuoobnovení organizací typu YMCA, YWCA, Skaut a dalších došlo tedy až po roce 1989. V roce 1990 byl přijat nový zákon o sdružování občanů, na který navazovaly další zákony jako např. zákony týkající se politických stran a církví. Během dalších let byly přijaty zákony týkající se obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů. (Frič, Goulli, 2001)

3.2 Neziskové organizace

Pro pochopení principů, na kterých neziskové organizace fungují a proč vlastně existují, je důležité znát vymezení prostoru, který je jim určen v rámci národního hospodářství. Tedy vymezení mantinelů, ve kterých mohou vyvíjet svoji činnost a při tom plnit svá poslání ve vztahu k občanské společnosti. V odborné literatuře je uváděna celá řada kritérií, podle kterých je možné národní hospodářství členit.

Z hlediska principu financování je možné členit národní hospodářství podle následujícího schématu:

NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Členění národního hospodářství podle principu financování

Pramen: Rektořík, J. a kol. *Organizace neziskového sektor.* 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 13 s. ISBN 978-80-86929-25-5

Hyánek, Prouzová, Škarabelová a kol., (2007) jednotlivé členění charakterizuje:

Ziskový (tržní) sektor je financován z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru z prodeje statků, které buď produkuje, nebo distribuuje, a to za tržní cenu, která se na trhu vytváří na základě vztahu nabídky a poptávky. Cílovou funkcí ziskového sektoru a tudíž i organizací, které v jeho rámci fungují, je zisk.

Neziskový (netržní) sektor je část národního hospodářství, ve kterém subjekty v ní fungující a produkuje statky získají prostředky pro svoji činnost cestou přerozdělovacích procesů. Cílovou funkcí neziskového sektoru není zisk ve finančním vyjádření, ale přímé dosažení užtku, které má zpravidla podobu veřejné služby.

Neziskový veřejný sektor je financován z veřejných financí, je řízen a spravován veřejnou správou, rozhoduje se v něm veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílová funkce je dosahována poskytováním veřejné služby.

Neziskový soukromý sektor (též třetí sektor) má za hlavní cíl přímý užitek. Je financován ze soukromých financí, tedy prostřednictvím soukromých právnických a fyzických osob, které se rozhodly vložit své soukromé finance do konkrétní, předem vynaložené produkce nebo distribuce statků, aniž by očekávaly, že jim tento vklad přinese vyjádřený zisk. Ve třetím sektoru lidé dobrovolně zakládají organizace, které ve svých činnostech propojují ekonomické a sociální záměry. Tento sektor na rozdíl od sektoru státního a sektoru tržního, představuje nejrozmanitější formy činností, které většinou mohou fungovat v podstatě nezávisle na státu a jeho mocenských orgánech (sociální ekonomika v evropském kontextu).

Sektor domácností má v rámci národního hospodářství vymezenou svou roli svým začleněním do koloběhu finančních toků vstupem na trh produktu, faktorů a kapitálu.

Po seznámení s uvedenými typy sektorů dle způsobu jejich financování se ve své práci zaměřím na třetí sektor, v rámci následující části se zaměřím komplexně na jeho princip fungování.

3.2.1 Definice neziskových organizací

V české odborné literatuře není jednoznačně definována charakteristika organizací, které působí v neziskovém sektoru. Názory na definici organizací z nestátního neziskového sektoru se různí podle kritérií jejich členění, jak uvedl Rektořík a kol. (2007):

A. Členění neziskových organizací podle právní normy:

Toto členění vychází z důrazu kladeného v praxi na institucionální formu neziskových organizací, která je vymezena jen danou legislativou. V právním systému je vymezení neziskové organizace nejbližší Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, který v § 3 definuje tzv. organizaci charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání. Zákon sám řadí tyto organizace:

- zájmová sdružení právnických osob, pokud tato sdružení mají právní subjektivitu;
- občanská sdružení včetně oborových organizací;
- politické strany a politická hnutí;
- registrované církve a náboženské společnosti;
- nadace, nadační fondy;
- obecně prospěšné společnosti;
- veřejně vysoké školy;
- obce;
- vyšší územní samosprávné celky;
- organizační složky státu a územních samosprávných celků;
- příspěvkové organizace;
- státní fondy;
- subjekty, o nichž tak stanoví zákon.

Rozhodujícími právními formami nestátních neziskových organizací v ČR jsou pak z hlediska jejich počtu a zaměření činnosti občanská sdružení a jejich organizační složky,

nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, církve a náboženské společnosti – zejména jejich účelová zařízení. (Dohnalová, 2006).

B. Členění neziskových organizací podle kritéria zakladatele:

Podle kritéria zakladatele se neziskové organizace člení na:

- organizace založené veřejnou správou, tj. státní správou (ministerstvo, ústřední orgány státní správy) nebo samosprávou (obec, magistrát, kraj), některé z nich se proto z uvedeného důvodu nazývají veřejnoprávní organizace;
- organizace založené fyzickou nebo právnickou osobou (mohou zakládat organizace i společně), nazývané soukromoprávní organizace;
- organizace, jež vznikly jako veřejnoprávní instituce – výkon účelu veřejné služby je dán jako povinnost ze zákona a to např. veřejná vysoká škola. (Rektořík a kol., 2007)

C. Členění neziskových organizací podle kritéria globálního charakteru poslání

Toto kritérium je zásadní pro vymezení hranice mezi vzájemně a veřejně, resp. obecně prospěšnou činností. Podle tohoto kritéria se neziskové organizace člení na:

- organizace veřejně prospěšné (Public Beneficial Organizations – PBO), které jsou založeny za účelem poslání spočívající v produkci veřejných a smíšených statků, které uspokojují potřeby veřejnosti – společnosti (příkladně charita, ekologie, zdravotnictví, vzdělání, veřejná správa);
- organizace vzájemně prospěšné (Mutual Benefit Organizations – MBO), které jsou založeny za účelem podpory skupin občanů (i právnických osob), kterou jsou spjaty společným zájmem. Jejich posláním je tedy uspokojování svých vlastních zájmů a veřejná správa dbá, aby se jednalo o takové zájmy, které jsou ve vztahu k veřejnosti korektní, tedy neodporují zájmům druhých občanů a právnických osob. Jde například o realizaci v kultuře, tělesné kultuře, konfesních a profesních zájmů, ochrany zájmů skupin apod. (Rektořík a kol., 2007)

D. Členění neziskových organizací dle financování

- organizace financované zcela z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních celků);

- organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů – na příspěvek mají legislativní nárok (příspěvkové organizace, vybraná občanská sdružení, církve a náboženské společnosti, politické strany a politická hnutí);
- organizace financované z různých zdrojů (dary, sbírky, sponzoring, granty, vlastní činnost);
- organizace realizované především z výsledků realizace svého poslání (Rektořík a kol., 2007)

E. Členění neziskových organizací podle předmětu jejich činnosti

Ve vztahu k uvedeným skutečnostem lze neziskové organizace charakterizovat znaky:

- společnými pro všechny typy neziskových organizací
  - jsou právníckými osobami (s výjimkou organizačních složek);
  - nejsou založeny za účelem podnikání;
  - nejsou založeny za účelem produkce zisku;
  - uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit;
  - mohou, ale nemusí být financovány z veřejných rozpočtů;
- společnými jen pro soukromé neziskové organizace
  - mají ze zákona povolenou svoji autonomii ve vztahu k vnějšmu okolí;
  - členství v těchto organizacích je realizováno výhradně na principu dobrovolnosti (s výjimkou některých profesních komor);
  - vytváří většinou neformální struktury sympatizantů, ale vždy v rámci legislativy, podle které byly založeny a podle které realizují svoji činnost. (Rektořík a kol., 2007)

Z uvedených informací vyplývá, že neziskové organizace je možné dělit dle řady různých kritérií a záleží na daném posuzovateli, jaké měřítko si k jejich rozdělení vybere. Zda bude brát na zřetel legislativu, jejich vykonávanou činnost, způsob financování či kritérium zakladatele dané organizace.

Na základě přiblížených charakteristik Matouška (2007) vyplývá, že neziskové organizace je možné rozlišovat na dvě typologie:

a) státní neziskové organizace – založené subjekty veřejné správy, zřízené za účelem podílení se na výkonu veřejné správy na úrovni regionů, krajů, či obcí. Jejich činnost je hrazena převážně z veřejných rozpočtů;

b) nestátní neziskové organizace – založené právnickou osobou nebo fyzickou osobou, za účelem podpory skupin občanů spjatých společným zájmem. Tyto typy organizací jsou financovány z různých zdrojů, např. granty, dotace, sbírky, sponzorské dary.

Uvedené typologie spojuje společná charakteristika a to nemožnost podnikání a produkce zisku.

Pod pojmem „nezisková organizace“ je tedy možné si představit velké množství organizačních forem. Řadí se sem občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, společenství vlastníků jednotek, politické strany, politická hnutí, veřejné vysoké školy, zájmová sdružení právnických osob, družstva (pokud jsou zřizována za jinými účely než podnikání), nepodnikatelské obchodní společnosti (například společnosti s ručením omezeným, pokud jsou zřízeny k jiným účelům než podnikání), církevní právnické organizace, či veřejné významné instituce.

V demokraticky uspořádaném státě dle Matouška (2007) plní nestátní organizace důležité role:

- posilují povědomí občanské odpovědnosti a solidarity při řešení konkrétních, místních a časově determinovaných sociálních problémů svých spoluobčanů;
- prohlubují státní sociální politiku o etický kontext moderního občanství jako výrazu příslušnosti ke státu a spoluodpovědnosti za věci veřejné;
- zefektivňují sociální činnosti zvýšením jejich adresnosti a snižováním jejich nákladů.

Přestože státní a neziskové organizace fungují na společném principu uspokojování určitých potřeb, respektive na principu obecné prospěšnosti, liší se podstatou své činnosti. Nestátní neziskové organizace fungují na principu dobrovolnosti, solidarity a uspokojování potřeb a neformální členské struktury. Pokud tyto organizace získají nějaké příjmy z vlastní činnosti, použijí je pro další činnost a potřebnou pomoc. (Hyánek, Prouzová, Škrabelová a kol., 2007).

Duben (1996) uvádí, že neziskové organizace a jejich činnosti samozřejmě podléhají hodnocení a to veřejností, státem při poskytování dotací, či různými specializovanými agenturami například Centrum pro výzkum neziskového sektoru. Nezbytnost komplexního hodnocení veřejně prospěšných organizací se promítá do celé škály ukazatelů, které je třeba sledovat a využívat jako hodnotící kritéria a nástroje při rozboru jejich činností. Za základní hodnotící ukazatele je možné považovat například:

- efektivnost – u veřejně prospěšné organizaci jsou hodnoceny vstupy a výstupy – hodnocení je zde většinou složitou, komplikovanou záležitostí z důvodu existence vedlejších neekonomických účinků činnosti těchto organizací;
- účelnost – rozbor se zaměřuje především na to, do jaké míry se organizaci podařilo splnit cíle a z nich vyplývající úkoly, které si předem stanovila;
- hodnocení hospodárnosti – rozbor nákladů, které hodnocená organizace vykazuje při poskytování služeb nebo jiné veřejně prospěšné činnosti, zkoumá se tak hospodárnost její činnosti na základě její kapacity, existující poptávky po jejích službách a výpočtu průměrných nákladů;
- rozsah a kvalita přínosu – souvisí přímo s posláním a úlohou, které mají většinou nehmotný charakter a obsah;
- kritéria spravedlnosti a rovnosti – tato kritéria se mohou projevat v několika aspektech: rovnost v přístupu organizace (ke klientům a zákazníkům), rovnost ve stupni uspokojování potřeb, rovnost, pokud jde o objem poskytované služby, či rovnost z hlediska úhrady za poskytovanou službu nebo jinou činnost (každý spotřebitel by měl za stejnou službu platit stejnou cenu);
- ekonomická racionalita – zabezpečení adekvátní nabídky a produkce z prostředků, která má organizace k dispozici a dotýká se problematiky finanční stránky fungování neziskové organizace. Ekonomická racionalita u tohoto typu organizací bývá často spojována s potřebou vyrovnaného rozpočtu;
- politická racionalita – souvisí s politickým rozhodnutím, účelnost existence, skutečný přínos, užitek, efektivnost a hospodárnost veřejně prospěšné organizace. (Duben, 1996)

Pro dostatečnou orientaci ve fungování činnosti neziskových organizací je třeba znalost norem, zákonů a dalších legislativních předpisů, které se jejich činnosti zabývají a určitým způsobem jí udávají směr. Legislativní problematika nestátních neziskových organizací je obsahem následující kapitoly.

3.2.2 Legislativní úprava neziskových organizací

V právní teorii jsou chápány neziskové organizace jako subjekty, které nejsou prioritně zřizovány za účelem podnikání, a které si vytvářený zisk nerozdělují mezi zakladatele, členy orgánů nebo zaměstnance, ale používají ho k dalšímu rozvoji organizace. Český právní řád se odvíjí od tzv. systému práva kontinentálního (civil law), avšak nedefinuje

pojem nezisková organizace. Organizace neziskového sektoru podléhají v zásadě úpravě práva soukromého, avšak s uplatněním některých veřejnoprávních prvků, týkajících se zejména registračního procesu. (Plamínek, Svatoš, Hladíková, aj., 1996)

V právní praxi je sice možné se setkat s termínem „neziskové právo“ nebo „právo neziskových organizací“, avšak tyto pojmy nemají oporu v teoretickém členění právního systému České republiky. Systémově vzato náleží právní úprava neziskových organizací do rámce práva občanského. Přesto v České republice, podobně jako ve většině zemí, není žádný samostatný zákon, který by upravoval všechny typy neziskových organizací. Právní úprava jednotlivých typů organizací neziskového sektoru proto zůstává relativně roztržštěná a promítá se jak do obecných zákonů (občanského zákoníku, obchodního zákoníku, daňových zákonů), tak do celé řady samostatných zákonů pro jednotlivé typy neziskových organizací. Základním právním předpisem obecně upravujícím postavení neziskových organizací jako právnických osob v českém právním řádu je Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník. Ten definuje především základní pojem právnické osoby. Podstatným znakem právnické osoby je to, že vůči třetím osobám vystupuje jako samostatný subjekt práva, tj. že v právních vztazích a pokud jde o finanční odpovědnost, ručí právnická osoba jako taková, nikoli jednotlivé osoby, které s ní souvisí, nestanovuje-li zákon jinak. (Plamínek, Svatoš, Hladíková, aj., 1996)

Důležitými právními předpisy, podle kterých neziskové organizace vyhotovují svá účetnictví, jsou Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, Vyhláška č. 504/2002 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro nepodnikatelské subjekty a České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých není hlavním předmětem podnikání.

Některé neziskové organizace, zejména občanská sdružení, mohou využívat jednoduché účetnictví. Podmínkou je, aby jejich příjmy za předchozí rok nepřekročily tři miliony korun českých.

Pro účetnictví neziskových organizací ve zjednodušeném rozsahu platí, že je sestavován účetní rozvrh, v němž lze evidovat pouze účtové skupiny. Zvláštností účetnictví neziskových organizací je, že nejsou tvořeny rezervy a opravné položky, účetní závěrka se sestavuje v rozsahu stanoveném pro jednotlivé skupiny a účtování v deníku a hlavní knize může být spojeno.

Neziskové organizace účtující v plném rozsahu musí účetnictví zaznamenávat do deníku, hlavní knihy a do knih analytických a podrozvahových účtů. (MF – SERVIS, 2009)

Neziskové organizace mohou být plátcí i poplatníky všech daní, často je však u nich uplatňován zvýhodněný daňový režim, který je v podstatě nepřímou podporou státu. Nejvýznamnější daňové výhody skýtá zdanění příjmů a daň z přidané hodnoty, daňová

zvýhodnění pro neziskové organizace však lze nalézt i v dalších daňových zákonech. Úprava daně z příjmu kompenzuje složitou daňovou evidenci příjmů neziskových organizací snížením daňového základu minimálně o 300 tis. Kč a za určitých podmínek také možností daňového základu pro dárce. (MF – SERVIS, 2009)

V případě daně z přidané hodnoty platí zvláštní, zvýhodněný režim u odborů, nadací a nadačních fondů, církví a náboženských společností a politických stran a hnutí. Pokud tyto organizace vykonávají pouze činnost, pro kterou byly založeny, nemusí se jako plátcí DPH registrovat. Stejně pravidlo platí pro neziskové organizace, které vykonávají činnost v oblasti výchovy, vzdělávání, zdravotnických službách, sociální pomoci či provozují loterii a jinou podobnou hru. (Portál veřejné správy České republiky)

Podle Rektořika a kol. (2007) dalšími zákony upravující činnost neziskových organizací jsou:

- Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů upravující činnost občanského sdružení;
- Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech zabývající se činností nadací a nadačních fondů;
- Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech;
- Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů řešící problematiku církví a náboženských společností;
- Zákon č. 340/2000 Sb., kterým se mění Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích;
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník §20f – 20j ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník §829 – 841 ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla);
- Zákon č. 217/2000 Sb., o mzdě a odměně za pracovní pohotovost a průměrném výdělku;
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích;
- Zákon č. 250/200 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů;
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví a navazující pokyny Ministerstva financí ČR
- Daňové zákony.

3.3 Neziskové organizace v sociálních službách

Sociální službou je činnost, kterou zabezpečují poskytovatelé sociálních služeb. Znamená to, že pokud zabezpečují podporu a pomoc člověku rodinní příslušníci či jiné blízké osoby, nepovažuje se tato činnost za poskytování sociální služby. Stejně tak se nepovažuje za sociální službu činnost, kterou poskytuje osobě subjekt, který není registrován jako poskytovatel sociálních služeb (např. soukromá úklidová firma, nebo ubytovna). Sociální službu mohou poskytovat pouze ty subjekty, tj. fyzické a právnické osoby, které získají oprávnění k poskytování, tj. jsou registrovány. Kombinace různých druhů služeb a souběh poskytování služby s péčí v rodině nejsou zákonem nijak omezovány. Člověk sám rozhoduje, které služby bude využívat a jak je bude kombinovat. (Škutek, 2011)

Obcím a nestátním neziskovým organizacím bylo umožněno se podílet na poskytování sociálních služeb od 1. července 1990. Zásadním způsobem ovlivnil činnost poskytovatelů sociálních služeb **Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, který vstoupil v platnost od 1. 1. 2007.

Hlavním smyslem existence systému sociálních služeb je chránit práva a oprávněné zájmy lidí, kteří jsou oslabeni v jejich prosazování z různých příčin. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který je tedy základním kamenem tohoto systému, vytváří právní rámec pro nesčetné množství vztahů mezi lidmi a institucemi v případech, kdy je nezbytné zabezpečit podporu a pomoc lidem, kteří se ocitnou v nepříznivé sociální situaci. Lidé mají právo na to, aby žádali o pomoc a podporu ze strany veřejné správy a poskytovatelů sociálních služeb (tj. o sociální službu) v případě, že nejsou schopni samostatně řešit svou nepříznivou sociální situaci. Toto právo je založeno na obecném principu solidarity ve společnosti. Současně je jim zákonem (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách) garantováno, že poskytnutá pomoc a podpora (tj. sociální služba) musí zachovávat jejich lidskou důstojnost, musí vycházet z individuálních potřeb člověka a působit na něj tak, aby byla posilována jeho schopnost sociálního začlenění. Nárok mají lidé také na bezplatné sociální poradenství, které se vztahuje k možnostem řešení jejich nepříznivé sociální situace. (Škutek, 2011)

Zákon č. 108/2006 Sb. upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách. Zákon dále upravuje předpoklady pro výkon povolání

sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, ve zdravotnických zařízeních, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních. (Škutek, 2011)

Dle *zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách* sociální služby zahrnují:

- sociální poradenství,
- služby sociální péče,
- služby sociální prevence.

Dále je v zákoně uveden následující komplex informací:

Formy poskytování sociálních služeb:

Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní. Pobytovými službami se rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb. Ambulantními službami se rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování. Terénními službami se rozumí služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí.

Pro poskytování sociálních služeb se zřizují tato zařízení sociálních služeb:

- centra denních služeb,
- denní stacionáře,
- týdenní stacionáře,
- domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- domovy pro seniory,
- domovy se zvláštním režimem,
- chráněné bydlení,
- azylové domy,
- domy na půl cesty,
- zařízení pro krizovou pomoc,
- nízkoprahová denní centra,
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- noclehárny,

- terapeutické komunity,
- sociální poradny,
- sociálně terapeutické dílny,
- centra sociálně rehabilitačních služeb,
- pracoviště rané péče,
- intervenční centra,
- zařízení následné péče.

Základními činnostmi při poskytování sociálních služeb jsou:

- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- poskytnutí ubytování, popřípadě přenocování,
- pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- sociální poradenství,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- telefonická krizová pomoc,
- nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.

Sociální poradenství

Sociální poradenství zahrnuje

- základní sociální poradenství,
- odborné sociální poradenství.

Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb. Poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit.

Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí. Zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Součástí odborného poradenství je i půjčování kompenzačních pomůcek.

Služby sociální péče

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.

Služby sociální péče zahrnují:

- osobní asistenci
- pečovatelskou službu
- tísňovou péči
- průvodcovské a předčitatelské služby
- podporu samostatného bydlení
- odlehčovací služby
- centra denních služeb
- denní stacionáře
- týdenní stacionáře
- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- domovy pro seniory
- domovy se zvláštním režimem
- chráněné bydlení
- sociálně zdravotní služby
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Služby sociální prevence

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných

zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Služby sociální prevence zahrnují:

- ranou péči
- telefonickou krizovou pomoc
- tlumočnické služby
- azylové domy
- domy na půl cesty
- kontaktní centra
- krizovou pomoc
- nízkoprahová denní centra
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- noclehárny
- služby následné péče
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- sociálně terapeutické dílny
- terapeutické komunity
- terénní programy
- sociální rehabilitaci (Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)

Jak Škutek (2011) uvádí sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. O registraci rozhoduje krajský úřad příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby (tj. poskytovatele sociálních služeb), popřípadě podle umístění organizační složky zahraniční právnické osoby na území České republiky. V případě, že zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb je ministerstvo, rozhoduje o registraci toto ministerstvo.

Podmínkou registrace je

- podání písemné žádosti o registraci,

- bezúhonnost a odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby,
- zajištění hygienických podmínek, jsou-li sociální služby poskytovány v zařízení sociálních služeb,
- vlastnické nebo jiné právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby,
- zajištění materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb,
- skutečnost, že na majetek fyzické nebo právnické osoby, která je žadatelem o registraci, nebyl prohlášen konkurs.
- poskytovatel sociálních služeb je povinen před započítím jejich poskytování uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb. Toto pojištění musí být sjednáno po celou dobu, po kterou poskytuje sociální služby. Poskytovatel sociálních služeb je povinen do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její úředně ověřenou kopii registrujícímu orgánu. Registrující orgán vydá rozhodnutí o registraci, jestliže žadatel prokáže, že splňuje podmínky uvedené v zákoně. Rozhodnutí o registraci obsahuje:
  - označení poskytovatele sociálních služeb,
  - identifikační číslo přidělené poskytovateli sociálních služeb,
  - název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování sociálních služeb,
  - druhy sociálních služeb, které budou poskytovány,
  - okruh osob, kterým budou sociální služby poskytovány,
  - den započetí poskytování sociálních služeb.
  - údaj o kapacitě poskytovaných sociálních služeb. (Škutek, 2011)

Příslušný krajský úřad vede registr poskytovatelů sociálních služeb, do kterého zapisuje poskytovatele sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci. Registr je veden v listinné a elektronické podobě.

3.3.1 Financování neziskových organizací v sociálních službách z veřejných zdrojů

Z hlediska zdrojů financování se neziskový sektor v České republice řadí mezi země s dominantním postavením podílu prostředků pocházejících z vlastní činnosti NNO. Zdroje pocházející z výdělečných aktivit NNO a členských příspěvků tvoří 47% všech zdrojů

neziskového sektoru v ČR. Navíc 14% všech příjmů nestátních neziskových organizací tvoří dary od soukromých donátorů. Z uvedeného tedy vyplývá, že státní dotace pokrývají jen 39% příjmů neziskového sektoru ČR. (Frič, Goulli, 2001)

Zdroje financování neziskových organizací lze dělit do šesti hlavních skupin:

- Státní instituce a samospráva;
- Evropská unie;
- Nadace a nadační fondy;
- Podniky a podnikatelé;
- Individuální dárci;
- Vlastní činnost (Frič, Goulli, 2001)

Státní instituce a samospráva

Stát (nebo obec) ve většině evropských zemí přispívá nestátním subjektům na krytí nákladů na provozování sociálních služeb za podmínky, že služby jsou v dohodnutém standardu poskytovány občanovi, který je podle názoru státu potřebuje. Stát má zpravidla právo kontroly, zda byly prostředky využity k deklarovanému účelu. (Tomeš, 2002)

Na každý rok jsou Vládou České republiky schvalovány hlavní oblasti dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Tento dokument obsahuje podrobně strukturalizované činnosti hlavních oblastí, které jsou předmětem dotačních programů jednotlivých ministerstev.

Jednotlivá ministerstva mají své grantové systémy a pravidelně, většinou jednou za rok jsou vyhlašovány konkrétní oblasti, v rámci kterých se mohou občanská sdružení, ale někdy i nadace ucházet o dotační podpory. (Plamínek, Svatoš, Hladíková, aj., 1996)

Mezi státní instituce České republiky, které poskytují neziskovým organizacím finanční prostředky ve formě dotací zaměřených na sociální oblast, patří zejména ministerstva a to Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo spravedlnosti, Rada vlády ČR pro romské záležitosti a další.

Státní instituce, která má největší vliv na získávání finančních prostředků pro neziskové organizace v sociálních službách, včetně jejich evidence v registru poskytovatelů sociálních služeb, je bezpochyby Ministerstvo práce a sociálních věcí. Finanční prostředky ve formě dotací poskytuje ze státního rozpočtu. Od roku 2010 žádají poskytovatelé sociálních služeb dotace prostřednictvím speciální internetové aplikace OKsystem, která při vytváření

údajů o žadateli přebírá informace z registru poskytovatelů sociálních služeb. Každý poskytovatel má možnost podat pouze jednu žádost na příslušnou registrovanou sociální službu. Ministerstvo na svých webových stránkách zveřejňuje veškeré informace a také zpřístupňuje potřebné formuláře například pro Hlášení změn či Prohlášení příjemce dotace – návratka.

Klíčovým dokumentem v přípravě žádosti o dotaci je *Metodika Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb v oblasti podpory poskytování sociálních služeb pro příslušný rok*, která vymezuje oblasti a podmínky podpory.

Součástí metodiky jsou také kritéria, která musí žadatel o dotaci splňovat. Mezi jednu z všeobecných podmínek patří, že žadatel má oprávnění k poskytování sociálních služeb (registraci) a/nebo je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb (§ 85 odst. 1 zákona o sociálních službách). Současně musí mít žádající organizace sídlo v České republice a nesmí být v likvidaci či úpadku. Metodika rovněž definuje výdaje, které jsou způsobilé pro financování v oblasti podpory pro příslušný rok. Současně popisuje údaje, které musí předkládaná žádost obsahovat. Jistě nejdůležitější metodickou částí je charakteristika způsobu hodnocení žádostí a přidělení finančních prostředků včetně jejich vyplacení, nejčastěji v podobě dvou splátek.

Pro neziskové organizace jsou kromě jednotlivých ministerstev důležitým možným zdrojem financování kraje a statutární města, které se již nemusí řídit hlavními oblastmi státní dotační politiky a mohou být zaměřené i na oblasti státem opomíjené. Nižší územní samosprávné celky zajišťují financování sociálních služeb tam, kde jsou zřizovateli a to prostřednictvím příspěvků, grantových schémat a podpor. Obce se na financování sociálních služeb podílejí v nižší míře než kraje. (Hyánek, Prouzová, Škarabelová a kol., 2007)

Blíže je charakterizován systém financování Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna vzhledem k tomu, že vybrané neziskové organizace pro účely této diplomové práce poskytují své registrované sociální služby na území těchto uvedených samosprávných celků.

Jihomoravský kraj vyhlásil pro rok 2011 v oblasti poskytování sociálních služeb *Program podpory sociálních služeb na území Jihomoravského kraje*. V tomto roce je pro Jihomoravský kraj prioritou podpora služeb sociální péče a sociální prevence se zaměřením na přímou práci s uživateli služeb. Jihomoravský kraj podpoří pouze projektové žádosti poskytovatelů sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci. Při posuzování

žádostí je kladen důraz na splnění dvou kritérií a to jsou přiměřenost, hospodárnost rozpočtu sociální služby a zajištění dalších zdrojů financování zejména vzhledem k druhu sociální služby a právní formě poskytovatele sociální služby.

Statutární město Brno prostřednictvím odboru sociální péče vyhlašuje každoročně dotační titul na činnost nestátních neziskových organizací v sociálních službách. O dotaci mohou požádat pouze ty organizace, které poskytují registrované sociální služby dle ustanovení § 78 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a působící v oblasti minimálně jeden rok. Dotace z rozpočtu Statutárního města Brna se poskytuje na základě uplatnění žádosti doložené projektem konkrétní činnosti neziskové organizace v oblasti sociálních služeb zacílené na obyvatele města, vzhledem k tomu, že sociální služby nejsou vůbec nebo v dostatečné míře zajišťovány orgány státní správy nebo územní samosprávy.

3.3.2 Financování neziskových organizací v sociálních službách z evropských zdrojů

Po vstupu do Evropské unie může Česká republika čerpat stejně jako ostatní členské státy finanční prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU, které jsou základem evropské strukturální politiky. Pro oblast sociálních služeb může Česká republika využívat finanční podporu z Evropského sociálního fondu, aktuálně operační programy Lidské zdroje a zaměstnanost a Vzdělávání pro konkurenceschopnost, které jsou primárně zaměřeny na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesionálního vzdělání, dále na začleňování obyvatel ze sociálně vyloučených lokalit zpět do společnosti, prostřednictvím zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráce v uvedených oblastech.

Konkrétněji Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) spadá mezi víceleté tematické operační programy. Je financován především z prostředků cíle Konvergence, tedy prvního cíle politiky Hospodářské soudržnosti Evropské unie v programovacím období 2007 – 2013. Pro financování fondů v rámci uvedeného cíle jsou způsobilé regiony NUTS II, jejichž hrubý domácí produkt na obyvatele je nižší než 75%, ale v oblastech aktivní politiky trhu práce, modernizace veřejné správy a veřejných služeb a mezinárodní spolupráce rovněž z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Uvedený operační program obsahuje šest prioritních os, tzv. oblasti podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Prioritními osami jsou Adaptabilita, Aktivní politika trhu práce, Sociální integrace a rovné příležitosti, Veřejná správa a veřejné služby, Mezinárodní spolupráce a Technická pomoc.

Neziskové organizace v sociálních službách mohou využít především prioritní osu Sociální integrace a rovné příležitosti. V rámci této oblasti podpory je možné čerpat finanční prostředky na poskytování sociálních služeb, na odborné vzdělávání pro sociálně vyloučené, na poradenské programy k aktivizaci a motivaci osob ze sociálně vyloučených lokalit při vyhledávání zaměstnávání či na rozvoj distančních forem vzdělávání. Zvláštní pozornost je věnována příslušníkům romských komunit, migrantům a dalším skupinám z odlišného sociokulturního prostředí.

Pro získání finanční podpory z Evropského sociálního fondu musí neziskové organizace splnit několik nadefinovaných kritérií. Například se jedná o délku trvání činnosti organizace, maximální počet placených pracovníků na plný úvazek, či maximální objem příjmu organizace za poslední rok. V České republice hlavním administrativním aparátem, respektive Řídícím orgánem Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost je Ministerstvo práce a sociálních věcí a pro Operační program Vzdělávání a konkurence schopnost je to Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

3.3.3 Financování neziskových organizací v sociálních službách z dalších zdrojů

Nadace, nadační fondy

Českých nadací, u kterých můžou neziskové organizace požádat o finanční pomoc, zatím není mnoho. Většina českých nadací nefunguje jako zdroj možných peněz, který by byl účelný pro jiné organizace, jak je tomu v zahraničí. U nás je to spíše naopak, nadace jsou zakládány občanskými sdruženími, školami a dalšími nevýdělečnými institucemi a slouží jako prostředník pro získání peněz zejména neziskovým organizacím, či pouze pro vlastní činnost.

S žádostí o finanční podporu je možné se obrátit i na několik nadací zahraničních či ze zahraničních zdrojů v České republice založených. Například Nadace rozvoje občanské společnosti, The Charle Stewart Mott Foundation, Open Society Fund Praha a další. (Plamínek, Svatoš, Hladíková, aj., 1996)

Firmy a soukromý sektor

Některé podniky, či velké firmy si již také vybudovaly svůj grantový systém. Chce-li nezisková organizace požádat o dotaci, musí napsat písemnou žádost s popisem projektu, rozpočtem a informacemi o poslání a cílech organizace. Tyto žádosti pak posuzuje většinou skupina lidí složená ze zástupců firmy. V případě malých firem a soukromých podnikatelů pak vše záleží na osobním jednání s nimi. Není vhodné je žádat jen o peníze. Pro většinu z nich je jednodušší poskytnout zdarma své služby nebo své výrobky. (Rektořík a kol., 2007)

Individuální dárci

Podle statistických údajů Spojených států amerických lze zjistit, že podíl této skupiny na celkovém součtu sponzorských darů obsahuje kolem 80%. Patří sem například členové organizace, dobrovolníci, příbuzní cílových skupin, předplatitelé časopisu či lidé podobných zájmů. Individuální dárci se i pro neziskové organizace stávají stále zajímavějším zdrojem finančních prostředků a jen na nich záleží, zdali se jim podaří je oslovit a získat pro spolupráci. (Rektořík a kol., 2007)

Vlastní činnost

V rámci tohoto možného finančního zdroje lze zařadit jednak prodej vlastních výrobků, například organizace provozující chráněné dílny po tělesně postižené a jednak z další hospodářské činnosti, jako například poskytování poradenství, realizace kurzů, služeb souvisejících s využitím výpočetní techniky

Finanční prostředky může nezisková organizace získat i díky daňovým úlevám. V České republice jsou například občanské společnosti osvobozeny od daně darovací. Veškeré dary, které společnost získá, tak mohou být v nesnížené výši využity na aktivity organizace.

Fundraising

Fundraising je obor managementu, který se zabývá rozvojem zdrojů pro činnost nevládních neziskových organizací. Tento pojem představuje vyhledávání a shromažďování zdrojů, především finančních, na činnost organizace. Fundraising není jen o shromažďování peněz, ale představuje dlouhodobější proces. (Ledvinová, 2010)

Jeho potřebnost vznikla tím, že naprostá většina uživatelů nevládních neziskových organizací nebyla a není schopna zaplatit služby, které jim tyto organizace poskytují. Ve světovém průměru vlastní příjmy od klientů a příznivců pokrývají něco kolem 50% ročního obratu neziskových organizací. (Fundraising, 2010)

Fundraising je dlouhodobý proces, je to soubor činností, který se prolíná napříč udržitelnou existencí organizací občanské společnosti. Jeho zajištění vyžaduje strategické plánování a důsledné provázání činností organizace či více organizací. Je potřeba, aby počítal s měnícími se vlivy okolí a pružně na ně reagoval. K tomu je nutné získávat a vyhodnocovat dostupné informace a uvážlivě předvídat budoucí kroky a trendy. Stěžejní je správný výběr potencionálních dárců a skupin dárců a následná dlouhodobá práce s nimi. Mírně významná je také správná volba systému řízení a personálního zajištění jednotlivých oblastí fundraisingu. (Ledvinová, 2010)

4. Dotační politika adresovaná neziskovým organizacím v sociálních službách

4.1 Státní dotační politika

Organizace neziskového sektoru představují důležitou součást společnosti, jejich nejdůležitější role spočívá pravděpodobně v poskytování veřejných služeb. Protože zabezpečení veřejných služeb je úkolem státu, již od 90. let 20. století stát finančně podporoval organizace neziskového sektoru při poskytování těchto veřejných služeb, ale také při naplňování jejich vytyčených cílů, které shledával veřejně prospěšné. Finanční podpora se postupem času stávala stále více systémovou záležitostí, což vyústilo k formulaci několika veřejných politik, přičemž jednu z nich tvoří práce Státní dotační politika vůči NNO. Je však rozporuplné, zda programové financování uskutečněné v rámci státní dotační politiky je vždy tím nejvhodnějším prostředkem pro zabezpečování veřejných služeb. (Hladká, 2008)

Stát se zavázal zajišťovat pro občany celou řadu tzv. veřejných služeb. Jedná se zejména o sociální služby, zdravotnictví, školství, kulturu, dopravu, obranu a bezpečnost, soudnictví, vězeňskou službu, oblast důchodového zabezpečení, atd. Stát však není při poskytování veřejných služeb jejich jediným dodavatelem, a proto vytváří veřejné politiky, ve kterých navrhuje a formuluje jednak cílový stav a způsob, jak ho dosáhnout, a stejně tak vymezuje vztahy s ostatními dodavateli, mezi jinými s NNO. Pozice NNO při poskytování veřejných služeb může vůči státu nabývat čtyř různých podob:

- vylučná – veřejnou službu poskytují pouze NNO (např. zahraniční humanitární pomoc),
- komplementární – veřejná služba poskytovaná NNO je doplňkem služeb poskytovaných státem nebo jeho organizacemi (např. kulturní aktivity),
- alternativní – NNO poskytují veřejnou službu souběžně se státem nebo jeho organizacemi (např. církevní či soukromé školy),
- rozvojová – služby poskytované NNO mají strategický charakter, neboť vedou k rozvoji společnosti (např. výzkumná činnost). (Vláda ČR, 2008)

Státní dotační politiku tvoří soubor různých opatření, přijímaných především na úrovni exekutivních orgánů státu. Její konkrétní obsah se poměrně často a flexibilně mění v závislosti nejen na změnách příslušných právních předpisů, ale i na politických rozhodnutích vlády, jednotlivých ministrů, (především těch, kteří jsou za ni odpovědní ve své působnosti) a zejména na možnostech státního rozpočtu. Státní dotační politika, která by měla být jediným rámcem podpory, určeným výslovně NNO, není však závazná pro kraje a obce,

kteří si sami určují jimi podporované oblasti neziskového sektoru. Státní dotační politika by se dala zjednodušeně definovat vládou centrálně koordinovaná politika zaměřená na podporu NNO v předem stanovených oblastech za předem stanovených podmínek. (Hyánek, Prouzová, Škarabelová a kol., 2007)

Jednotlivá ministerstva mohou poskytovat prostředky NNO formou dotace buď v režimu státní dotační politiky, kdy dotační tituly musí podřadit pod některé z hlavních oblastí, nebo ve svém vlastním režimu, který již není na vymezení hlavních oblastí vázán.

Státní dotační politika vůči nestátním neziskovým organizacím vychází ze Zákona o rozpočtových pravidlech republiky č. 218/2000 Sb., poskytování dotací se řídí „Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy“, které byly přijaty usnesením vlády č. 114 v roce 2001. Zásady vlády představují prováděcí dokument k té části rozpočtových pravidel, která se týká dotací. Dotace jsou poskytovány na základě předloženého projektu veřejně prospěšného charakteru především formou výběrového dotačního řízení, a to v rámci programů, které pro NNO vyhláší ústřední orgány. Dotace poskytuje ústřední orgán, do jehož působnosti předkládaný projekt věcně patří, a to do 70% rozpočtových výdajů na schválený projekt. (Hladká, 2008)

Dále Hladká (2008) uvádí, že v rámci státní dotační politiky jsou dotace poskytovány dle struktury tzv. hlavních oblastí dotační politiky, což jsou státem předurčené preferované oblasti, kam by především měly dotace směřovat. Stanovování hlavních oblastí dotační politiky prošlo stále nekončícím vývojem. V letech 1999 a 2000 bylo devět hlavních oblastí, největší nárůst je zaznamenán od roku 2004 a dále v následujících letech. Docházelo k jejich přejmenování, některé byly také zrušeny, některé byly rozčleněny do více oblastí či naopak spojeny v jediný program. Pro rok 2008 jich bylo stanoveno 34.

Je patrné, že některé resorty prostřednictvím dotací podporují aktivity, které mají financovat z jiných rozpočtových kapitol (např. vzdělávání a rozvoj složek integrovaného záchranného systému a zaměstnanců státní správy a územní samosprávy). Ještě horší je však skutečnost, že oblasti se vzájemně překrývají, čímž se vytrácí jejich smysl a tím je znemožněna jakákoliv kvalitní analýza. Seznam hlavních oblastí narůstá, až se nám může zdát, že již nepředstavuje seznam priorit státní dotační politiky na další rok, nýbrž seznam veškerých podporovaných oblastí. (Hladká, 2008)

Každoročně přibližně do poloviny roku předkládají jednotlivá ministerstva Radě vlády pro nestátní neziskové organizace (dále RVNNO) oblasti činností, které hodlají

v následujícím roce podporovat formou poskytování dotací. RVNNO je pak sjednotí a formou hlavních oblastí státní dotační politiky je předloží vládě ke schválení. RVNNO ve spolupráci s ústředními orgány vydá v souladu s usnesením vlády č. 260/2000 Informace o poskytování státních dotací NNO pro následující rok, a to do konce června stávajícího roku. Informace obsahují obecné náležitosti dotačního procesu (hlavní oblasti, vymezení právního rámce, typy NNO, které mohou žádat o dotaci aj.) a zvláštní část, která je tvořena samostatnými oddíly jednotlivých ministerstev (název ministerstva, odbory, charakteristika vyhlášených programů, důležité termíny, aj.). (Hladká, 2008)

Veřejný výdajový program je vyhlášen veřejnou výzvou, kdy žadatelé na základě výzvy a ve stanoveném termínu předkládají své projekty. Následuje formální hodnocení všech projektů, ty, které úspěšně splňují všechny náležitosti, postupují do tzv. druhého kola hodnocení, kde se posuzuje technická a finanční stránka projektu.

Většinu programů dle Hladké (2008) lze rozdělit do pěti hlavních skupin, které mají své specifické vlastnosti.

1. Podpora činnosti NNO: v rámci těchto programů stát finančně podporuje ty neziskové organizace, jejichž činnost je pro stát žádoucí a užitečná. Poskytnuté dotace mají spíše charakter daru. Do uvedené skupiny patří např.: Program pro podporu činnosti občanských sdružení působících v oblasti regionálního školství (MŠMT), Program veřejně účelných aktivit občanských sdružení zdravotně postižených (MZ).

2. Nákup veřejných služeb: účelem těchto programů je nákup veřejných služeb od neziskových organizací. Tyto programy představují významný státní prostředek, jak zabezpečit poskytování vybraných veřejných služeb. Způsob a kvalita poskytování veřejné služby je jedním z hlavních kritérií při posuzování projektu. Mezi programy lze zařadit například Státní podpora sportu (MŠMT), Podpora sociálních služeb (MPSV).

3. Programy naplňující meziresortní politiky: programy mají naplnit cíle konkrétní politiky, která byla přijata na vládní úrovni a má podobu koncepce či strategie. Programy jsou vyhlášené resortními ministerstvy, avšak většinou existuje státní orgán, který je za implementaci politiky zodpovědný. Lze sem zařadit například Program protidrogové politiky (Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky), Zahraniční rozvojovou spolupráci (MZV).

4. Programy naplňující resortní politiky: tyto programy mají rovněž naplnit cíle konkrétní politiky, avšak té, která byla přijata na resortní úrovni. Programy nejsou určeny primárně pro neziskové organizace a mohou se do nich přihlásit i jiné subjekty. Patří sem například Národní program řešení HIV/AIDS (MZ), Veřejné informační služby knihoven (MK).

5. Ostatní programy: programy naplňují zákonná ustanovení, k jejichž plnění se stát zavázal

a které realizuje ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi. Například Dobrovolnická služba organizovaná podle zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě.

Jak Hladká (2008) dále doplňuje, vznik krajů k 1. lednu 2001 přinesl očekávání, že podpora NNO ze státního rozpočtu se bude pomalu snižovat a kompetence v rozdělování finančních prostředků budou přeneseny na kraje. Toto očekávání však naplnilo v roce 2004 pouze Ministerstvo práce a sociálních věcí, ostatní ministerstva na decentralizaci nepřistoupila. Hlavním důvodem je pravděpodobně skutečnost, že prozatím „chybí základní rozvaha, co je potřebné a účelné při uplatnění zásady subsidiarity podporovat z centra a co je účelné a možné podporovat z nižších článků veřejné správy“.

Mechanismus naplňování státní dotační politiky je nejednotný, každý resort přistupuje k financování NNO odlišným způsobem, stanovuje odlišné podmínky a poskytování dotací není centrálně organizované, přestože existují jednotné „Zásady vlády pro poskytování dotací NNO ze státního rozpočtu ústředními orgány státní správy“. Informace o vyhlášených programech, stejně jako o poskytnutých dotacích se obtížně hledají a pro běžného občana působí celý systém dosti netransparentně. (Hladká, 2008)

V následujících podkapitolách se snažím přiblížit strategii dotační politiky adresované nestátním neziskovým organizacím na nižší úrovni a to na úrovni krajské a úrovní městské, konkrétněji kraje Jihomoravského a Statutárního města Brna a to prostřednictvím jejich plánů, na základě kterých je zřejmá jejich podpora a strategie vůči neziskovým organizacím v sociálních službách.

4.2 Strategie dotační politiky v Jihomoravském kraji

S působností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů vznikla krajům povinnost zpracovávat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb na svém území. Při tvorbě střednědobého plánu se přitom předpokládá součinnost kraje, obcí a dalších aktérů na daném území s cílem nastavení reálného návrhu sítě sociálních služeb v kraji ve vztahu k potřebám uživatelů, možnostem poskytovatelů a s ohledem na dostupné finanční zdroje.

Zdrojem uvedených informací je aktuálně schválený Akční plán sociálních služeb v Jihomoravském kraji pro rok 2012. Význam akčního plánu spočívá především v propojení plánování sociálních služeb s jejich financováním, protože jeho každoroční realizací

a provázáním s dotačními systémy v oblasti sociálních služeb, postupně dochází k naplnění systémové priority Střednědobého plánu zaměřené na provázání procesu plánování sociálních služeb s jejich financováním.

Akční plán – Strategie pro rok 2012

Pro rok 2012 je prioritou udržení stávajícího systému sociálních služeb s důrazem na regulaci vzniku nových služeb. Z tohoto důvodu je revidována potřebnost záměrů na vznik nových sociálních služeb, neboť rozvoj stávající sítě služeb, při objemu finančních prostředků do této oblasti vkládaných, není z dlouhodobého hlediska udržitelný.

Záměrem Jihomoravského kraje je provázat rozhodování o finančních prostředcích na zajištění sociálních služeb s procesy plánování dostupnosti těchto služeb, aby sociální služby, jejichž potřebnost, efektivnost a kvalita bude deklarována obcemi a krajem, měly jistotu stabilního financování provozních nákladů. Z toho důvodu bude nezbytné nastavit podmínky a kritéria pro dotační řízení, podmínky vstupu služby a jejího udržení se v systému, kvantitativní ukazatele jako srovnávací kritéria ceny služby či prokazatelné potřeby a další kritéria, díky nimž bude v kraji nastavena optimalizovaná síť sociálních služeb.

Strategii udržení stávajícího systému sociálních služeb deklaruje Jihomoravský kraj objemem finančních prostředků, které ze svého rozpočtu poskytuje na financování sociálních služeb. Od roku 2005 jsou v Jihomoravském kraji na podporu sociálních služeb vyhlašovány dva dotační programy:

- podpora formou víceletého financování, které je v současné době určeno pro léta 2011 – 2013 a je zaměřeno na subjekty, které poskytují sociální službu minimálně po dobu 3 let a zároveň rozpočet služby přesahuje 1 mil. Kč.
- podpora formou jednoletého financování, u kterého se předpokládá roční periodicita a není uplatněna podmínka na délku poskytování služby a výši rozpočtu.

Podpora rozvoje sociálních služeb ze strany Jihomoravského kraje, v závislosti na dostupných finančních prostředcích, se týká všech cílových skupin, především tam, kde daná sociální služba neexistuje a zároveň neexistuje žádná jiná alternativa poskytnuté podpory, jež by byla obyvatelům dané lokality místně dostupná. Rozvojem sociálních služeb není myšlen pouze vznik zcela nových sociálních služeb, ale také např. rozšíření stávající sociální služby nebo její celková transformace na službu jinou. (Akční plán JmK, 2011)

Střednědobý plán Jihomoravského kraje podrobně vytyčuje priority, které ovlivňují rozvoj konkrétních a potřebných sociálních služeb včetně jejich možného finančního zajištění a jsou rozděleny na priority průřezové a priority pro jednotlivé cílové skupiny.

Průřezové priority

Priorita A Podpora informovanosti veřejnosti v oblasti sociálních služeb v Jihomoravském kraji

Opatření 1.1 Vytvoření informačního systému /databáze o sociálních službách v Jihomoravském kraji

Opatření 1.2 Propojení poskytovatelů sociálních služeb, mapování vývoje sociální oblasti a koncepční monitoring potřeb uživatelů

Priorita B Podpora rozvoje standardů kvality sociálních služeb v Jihomoravském kraji

Opatření 1.1 Podpora a zvyšování kvality poskytovaných sociálních služeb dle standardů kvality sociálních služeb a zvýšení kvalifikace sociálních pracovníků u všech poskytovatelů sociálních služeb v Jihomoravském kraji.

Opatření 1.2 Kvalitní zajištění inspekční činnosti v Jihomoravském kraji

Priorita C Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji

Opatření 1.1 Podpora plánovacích procesů územně správních obvodů obcí s rozšířenou působností při zpracování komunitních plánů sociálních služeb.

Opatření 1.2 Zajištění plánování sociálních služeb prostřednictvím Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihomoravského kraje

Opatření 1.3 Systém financování sociálních služeb v závislosti na výstupech z rozvojových plánů rozvoje sociálních služeb.

Priority pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů sociálních služeb

• **Cílová skupina děti, mládež do 26 let a rodina**

Priorita 1 Rozvoj a podpora služeb sociální prevence zabraňující vzniku patologického chování dětí, mládeže a mladých dospělých

Opatření 1.1 Podporovat rozšíření sítě nízkoprahových zařízení pro děti a mládež a rozvoj terénních služeb sociální prevence

Opatření 1.2 Realizace programů zaměřených na podporu osob vracejících se z dětských domovů a výchovných ústavů – domy na půli cesty

Priorita 2 Zajištění sociálních služeb podporující rodiny s dětmi

Opatření 2.1 Podpora rozvoje a dostupnosti sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a rodinné sociální asistence

Opatření 2.2 Podpora poradenství zaměřeného na rodinu – manželské a rodinné poradny, poradny náhradní rodinné péče

Priorita 3 Pomoc rodinám, jejíž členové se stali oběťmi domácího násilí nebo se dostali do akutní krize

Opatření 3.1 Posílení kapacity a rozvoj služeb poskytujících krizovou intervenci – Intervenční centrum v Brně, podpora interdisciplinárních týmů v Jihomoravském kraji a krizová pomoc

Opatření 3.2 Podpora odborného sociálního poradenství pro týrané osoby a následné péče

Opatření 3.3 Podpora azylového bydlení pro matky s dětmi a podpora vytváření krizových lůžek

- **Cílová skupina osob se zdravotním postižením**

Osoby s duševním onemocněním nebo s duševně chronickým onemocněním

Priorita 4 Udržení a rozvoj sítě sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním

Opatření 4.1 Rozšíření kapacity chráněného bydlení, podpůrných a doprovodných služeb

Opatření 4.2 Podpora sociální rehabilitace

Opatření 4.3 Podpora služeb pro osoby s poruchami příjmu potravy vybudováním terapeutické komunity a podpory poradenství

- **Osoby s mentálním a kombinovaným postižením**

Priorita 5 Rozvoj a zkvalitňování péče o osoby s mentálním a s kombinovaným postižením

Opatření 5.1 Zvýšení kapacity osobní asistence

Opatření 5.2 Navýšení kapacity chráněného bydlení a podpora domovů pro osoby se zdravotním postižením

Opatření 5.3 Navýšení kapacity odlehčovacích služeb pro děti i dospělé

Opatření 5.4 Rozvoj rané péče pro děti s mentálním a kombinovaným postižením

- **Osoby s tělesným a smyslovým postižením**

Priorita 6 Podpora integrace osob se smyslovým a tělesným postižením do společnosti běžné populace a zkvalitňování péče

Opatření 6.1 Navýšení kapacity osobní asistence a pečovatelské služby pro danou cílovou skupinu

Opatření 6.2 Podpora vybudování chráněného bydlení a rozvoj odlehčovacích služeb pro osoby s tělesným postižením

Opatření 6.3 Podpora a rozvoj rané péče pro děti se zrakovým, sluchovým a kombinovaným postižením

Opatření 6.4 Podpora sociální rehabilitace

Opatření 6.5 Podpora tlumočnických, průvodcovských a předčitatelských služeb pro osoby se sluchovým postižením

Opatření 6.6 Podpora sítě služeb pro osoby se zrakovým postižením, zejména poradenství aktivizační, rehabilitační a vzdělávací programy uzpůsobených způsobu příjmu informací osobami se zrakovým postižením

- **Cílová skupina osob ohrožených sociálním vyloučením a osoby v krizi, Osoby bez domova/přístřeší a v krizi**

Priorita 7 Rozvoj sociálních služeb pro osoby bez domova/bez přístřeší a v krizi

Opatření 7.1 Posílení kapacity krizového ubytování – noclehárny, krizová lůžka, denní centra

Opatření 7.2 Navýšení kapacity azylového bydlení pro muže a pro ženy a realizace podpůrných programů (soc. rehabilitační a sociální programy)

- **Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách**

Priorita 8 Podpora, stabilizace a rozvoj stávajících služeb pro uživatele drog v Jihomoravském kraji

Opatření 8.1 Podpora dostupné sítě nízkoprahových programů pro osoby ohrožené návykovými látkami – kontaktní centra, služby následné péče terapeutické komunity a terénní programy

- **Etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí**

Priorita 9 Zajistit dostupné sociální služby zaměřené na integraci národnostních menšiny

Opatření 9.1 Zajištění odborného poradenství pro azylanty, imigranty a etnické menšiny s cílem začlenění do společnosti a uplatnění na trhu práce

Opatření 9.2 Podpora terénních programů a nízkoprahových zařízení pro děti a mládež romského etnika v sociálně vyloučených lokalitách

- **Senioři**

Priorita 10 Podpora seniorů v přirozeném prostředí

Opatření 10.1 Rozšíření a zkvalitnění pečovatelské služby především v oblasti venkova

Opatření 10.2 Rozšíření a zkvalitnění odlehčovací služby, přechodných pobytů a center denních služeb

Opatření 10.3 Podpora sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Opatření 10.4 Zřízení sociální služby tísňové péče

Priorita 11 Zkvalitnění péče o seniory v pobytových zařízeních

Opatření 11.1 Postupná transformace domovů pro seniory, jejich humanizace

Opatření 11.2 Navýšení kapacity a zřízení nových domovů pro seniory

Opatření 11.3 Rozšíření kapacity sociální služby domov se zvláštním režimem pro seniory trpící demencí (Střednědobý plán JmK, 2011)

Podle zvolené strategie vycházející z uvedených priorit Střednědobého plánu je tedy zřejmé, že akční plán na každý rok reflektuje záměry na rozvoj neziskových organizací a jejich nových sociálních služeb vzniklých v rámci procesu plánování sociálních služeb na území obcí s rozšířenou působností, stejně jak určuje strategii pro stávající sociální služby neziskových poskytovatelů tak, aby došlo k nastavení systému a postupnému propojení plánovacích procesů s dostupnými finančními zdroji prostřednictvím dotačních titulů.

4.3 Strategie dotační politiky Statutárního města Brna

Pro přiblížení strategie dotační politiky Statutárního města Brna adresované nestátním neziskovým organizacím v sociálních službách využívám jako kompetentní materiál aktuálně zpracovaný Komunitní plán sociálních služeb města Brna pro období 2010 – 2013, který rovněž udává neziskovým organizacím jejich směr a předpoklad finančního zajištění. Komunitní plán je tedy podkladem pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb, tedy i neziskovým organizacím, v oblasti podpory poskytování sociálních služeb, dále je nejvýznamnější a povinnou přílohou souhrnné žádosti o poskytnutí dotace na příslušné rozpočtové období a i povinnou přílohou k jednotlivým žádostem předkládaným v rámci výzev grantových schémat.

Komunitní plánování vychází ze zákona č.108/2006 Sb. o sociálních službách, který hovoří o tvorbě tzv. střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, jenž se zpracovává ve spolupráci se zadavateli (kraj, město), poskytovateli sociálních služeb a samotnými uživateli služeb (zmiňovaný princip komunitní triády) – důležitý nástroj při zjišťování potřeb poskytování sociálních služeb, zpracováváný ve spolupráci všech zainteresovaných stran.

Komunitní plán je souhrnem zjištěných potřeb občanů města Brna v oblasti sociálních služeb a definuje priority a cíle, jichž by mělo být dosaženo do konce roku 2013. Hlavním mottem komunitního plánu je především zachování a další rozvoj stávající komplexní sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny a její financování.

Princip komunitního plánování předpokládá zapojení a úzkou spolupráci aktivních zainteresovaných občanů, přesněji tří subjektů tvořících tzv. komunitní triádu:

- uživatelů sociálních služeb (lidí, kteří využívají sociálních služeb)
- poskytovatelů sociálních služeb (příspěvkové organizace města a nestátní neziskové organizace, které jsou činné v sociální oblasti)

- zadavatelů sociálních služeb (politici, zástupci magistrátu a odboru sociální péče, zástupci městských částí)

Dalším charakteristickým znakem je důraz kladený na dialog a vyjednávání a současně dosažení výsledku, který je přijat a podporován většinou účastníků.

Komunitní plánování sociálních služeb je tedy ve své podstatě nekončící proces, hledání potřeb v oblasti sociálních služeb, které v dané oblasti vyvstávají, stanovování priorit, co budeme řešit dříve a co později, a porovnávání potřeb s dostupnými zdroji (finančními a materiálními možnostmi zadavatele a poskytovatelů služeb). Výsledkem celého procesu je komunitní plán jako kompromis mezi potřebami a zdroji jejich uspokojení (potřeby uživatelů na jedné straně a možnosti financování na straně druhé).

Komunitní plán definuje průřezové priority a současně priority k jednotlivým cílovým skupinám, které specifikují oblasti, témata a požadavky. Jejich řešení pokládají zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé za nezbytná pro rozvoj a zkvalitňování systému sociálních služeb, pro zajištění efektivnosti procesu jejich plánování a pro zvýšení kvality života občanů města Brna, zejména těch, kteří jsou nějakým způsobem znevýhodněni nebo ohroženi sociálním vyloučením.

Průřezové priority

Priorita A - Podpora a další rozvoj stávající komplexní sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny a její financování

Opatření A. 1. Podpora a další rozvoj komplexní sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny

Opatření A. 2. Zefektivnění systému financování sociálních služeb v rámci dotačního řízení z rozpočtu města včetně monitorování realizovaných projektů

Opatření A. 3. Podpora poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit při čerpání prostředků ze Strukturálních fondů EU

Priorita B - Podpora zvyšování kvality sociálních služeb dle standardů kvality a postupné zvyšování kvalifikace sociálních pracovníků u všech poskytovatelů sociálních služeb v Brně

Opatření B. 1. Příprava a realizace vzdělávacího projektu zaměřeného na zvyšování kvality registrovaných sociálních služeb formou konzultací a pomoci při zpracování a zavádění standardů kvality

Opatření B. 2. Spolupráce s krajským úřadem při registracích, inspekčních činnostech apod.

Priorita C - Zajištění komplexní informovanosti a spolupráce v sociální oblasti

Opatření C. 1. Podpora „Socio-info-centra“ (SIC) a organizace navazujících aktivit

Opatření C. 2. Rozvoj spolupráce sociálních služeb a zdravotnictví

Opatření C. 3. Rozvoj spolupráce NNO, MMB a JMK v oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením a osob ohrožených sociálním vyloučením

Priorita D - Podpora procesu plánování sociálních služeb v Brně, spolupráce při vytváření krajského plánu a financování sociálních služeb

Opatření D. 1. Zachování a kontinuální podpora procesu KPSS v Brně

Opatření D. 2. Spolupráce při plánování sociálních služeb na úrovni Jihomoravského kraje

Priorita E - Inicie „sociálního bydlení“ v Brně (uvolňování bytového fondu) úzce propojeného se sociálními službami typu chráněné bydlení, podpora samostatného bydlení atd. pro jednotlivé cílové skupiny

Opatření E. 1. Sestavení pracovní skupiny pro zjištění možností a následného získání bytů, budov a pozemků města a městských částí do nájmu pro realizaci sociálních služeb

Opatření E. 2. Vytvoření dlouhodobé strategie průběžného budování sociálního bydlení s doprovodnou sociální službou

Opatření E. 3. Inicie úpravy podmínek pro získávání a dostupnost bydlení pro osoby se zdravotním postižením – byty zvláštního určení

Priorita F - Zviditelnění problematiky odstraňování bariér v Brně se zaměřením na oblasti komunikace, dopravy, přístupnosti staveb apod.

Opatření F. 2. Podpora aktivit vyrovnání bariér (komunikačních, informačních i architektonických bariér).

Priority dle definice cílových skupin

Priorita 1 - Podpora informovanosti a preventivních programů v různých oblastech sociálního vyloučení

Opatření 1.1. Zlepšení informovanosti a povědomí veřejnosti o problematice soc. vyloučení formou tzv. Brněnských dnů sociální soudržnosti

Opatření 1.2. Nabídka vzdělávání o potřebě specifického přístupu k různým skupinám lidí ohrožených sociálním vyloučením pro sociální pracovníky na jednotlivých úřadech a úředníky veřejné správy, přicházející do kontaktu s těmito osobami

Opatření 1.3. Rozšíření služby dluhového poradenství v Brně

Opatření 1.4. Podpora preventivních programů

Opatření 1.5. Rozšíření terénní práce zaměřené na lidi bez přístřeší

Priorita 2 - Zmírňování vyloučení v rámci soc. služeb formou propojení nabídky služeb poskytovatelů napříč cílovými skupinami (lidé bez domova, lidé závislí)

Opatření 2.1. Aktivní spolupráce mezi organizacemi formou terénní práce, vzájemného proškolení zaměstnanců a příkladů dobré praxe

Opatření 2.2. Zavádění individuální případové práce s klienty napříč sociálními službami (pilotní projekt)

Opatření 2.3. Zajištění přístupu cílové skupiny k bezplatnému internetu s asistencí

Priorita 3 - Podpora pobytových služeb

Opatření 3.1. Zavedení informačního systému softwarového předávání informací o klientech azylových zařízení pro muže a ženy mezi sociálními kurátory MMB a organizačními složkami CSS v rámci programu NPV

Opatření 3.2. Pilotní projekt střediska sociálně integračního bydlení v návaznosti na systémovou prioritu E

Opatření 3.3. Postupná realizace projektu „Městské středisko krizové sociální pomoci pro osoby v extrémní soc. tísní“ (bytový dům na ulici Masná 134/3b)

Opatření 3.4. Postupná realizace projektu „Rozšíření ubytovací kapacity pro osoby společensky nepřizpůsobené v podkroví Azylového domu Křenová“ (Křenová 20)

Opatření 3.5. Rozšíření kapacity denního centra a azylového domu a rozšíření o novou službu nízkoprahového ubytování

Priorita 4 - Podpora služeb pro závislé klienty (alkohol, nelegální drogy, gambling)

Opatření 4.1. Rozvoj skupinové práce

Opatření 4.2. Intenzivní adretná postpenitenciární péče o klienty s drogovým problémem

Opatření 4.3. Podpora a rozvoj kvality sociálních služeb navýšením personální kapacity poskytovatelů

Opatření 4.4. Zřízení AT ambulance a minimální sítě služeb prevence, léčby a doléčování pro uživatele závislé na legálních drogách

Priorita 5 - Podpora zaměstnatelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením

Opatření 5.1. Zvyšování ochoty a motivace firem přijímat sociálně znevýhodněné osoby do zaměstnání a podpora klientům při hledání/zprostředkování tzv. tréninkových zaměstnání (Komunitní plán sociálních služeb města Brna, 2009)

5. Metodologie

5.1 Hlavní cíl a dílčí cíle

Má studie si klade za cíl popsat vliv a dominantu dotační politiky adresované nevládním neziskovým organizacím v sociálních službách. Prostřednictvím dvou zvolených neziskových organizací se snažím co nejkonkrétněji popsat jejich vývoj a rozvoj, evaluovat jak jejich sociální služby včetně cílových skupin, tak i jejich finanční a personální zajištění.

Hlavním cílem mé diplomové práce tedy **je zjistit a zanalyzovat zákonitosti vlivu dotační politiky na vznik a strategie rozvoje nestátních neziskových organizací působících v sociálních službách**. Pomocí kvalitativní metody šetření se pokusím operacionalizovat dominantní cíl na dílčí cíle a to v následujícím pořadí:

- 1) Zjistit na vybraných organizacích jejich finanční zajištění v letech 2005 – 2011;
- 2) Zmapování strategií rozvoje u vybraných organizací v letech 2005 - 2011;
- 3) Najít, zda existují zákonitosti mezi dotační politikou a vývojem činností vybraných organizací v letech 2005 – 2011.

Uvedené dílčí cíle rovněž vycházejí ze stanovené hypotézy „Dotační politika udává směr a strategii rozvoje nestátních neziskových organizací v sociálních službách“.

Prvním dílčím cílem je tedy odpovědět na výzkumnou otázku: Jak vypadal vývoj finančního zajištění u vybraných organizací?

Druhým dílčím cílem se snažím odpovědět na výzkumnou otázku: V jaké podobě se formovaly a rozvíjely sociální služby u vybraných organizací vzhledem ke stanovenému období?

Myšlenky a úvahy třetího cíle mě vedly ke stanovení výzkumné otázky: Má dotační politika spojitost s vývojem neziskových organizací v sociálních službách?

Zaměřila jsem se na dva okruhy tvořené několika dílčími otázkami, které jsou současně relevantní pro operacionalizaci zkoumaných jevů.

I. Okruh: Neziskové organizace v sociálních službách před obdobím schválení zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, respektive poskytování sociálních služeb bez zákonné registrace.

- 1) Charakteristika neziskové organizace a zaměření na minulost

II. Okruh: Neziskové organizace v sociálních službách v období platnosti zákona

č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, respektive poskytování registrovaných sociálních služeb

- 1) Registrace sociální služby a její formování
- 2) Finanční a personální zajištění sociální služby
- 3) Evaluace činnosti a výsledků sociálních služeb

5.2 Metoda mého výzkumu

Zvolila jsem si kvalitativní metodu šetření, která odpovídá vymezeným cílům, stanovené hypotéze a také z možnosti použití pro můj výzkum jeden z jejích přístupů analýzu dokumentů. Analýzu dokumentů jsem si vybrala z důvodu toho, že u vybraných neziskových organizací docházelo k personálním změnám i ve vrcholovém managementu a nebylo by tedy možné například prostřednictvím rozhovorů se současnými řídicími pracovníky podchytit komplexně historii, rozvoj, změny, strategie v jejich organizaci. Jejich řízení není od vzniku organizace do současnosti a předpokládám, že by mi nebyli schopni poskytnout ucelenou objektivní chronologii a často by mě odkazovali na vzniklé dokumenty jako například metodiky, registrační listy, dotační žádosti, výroční zprávy a další klíčové písemnosti.

Kvalitativní metody se dnes uplatňují v nejrůznějších oborech, od psychologie, antropologie, sociologie a kriminologie přes pedagogické vědy, kulturologii nebo hospodářské vědy až po veřejné zdravotnictví či ošetrovatelství a vědy o sportu. V sociálních vědách neexistuje oblast, kde by se neprováděl kvalitativně orientovaný aplikovaný výzkum.

Barker (1999) píše „ V kvalitativním výzkumu obvykle pracujeme s menším počtem případů, než v kvantitativním výzkumu, ale každý případ studujeme víc do hloubky.“

Žižlavský (2003) shrnuje poznatky o kvalitativním výzkumu do několika bodů: „Kvalitativní výzkumná strategie se vyznačuje: (1) naturalistickým zkoumáním, (2) holistickým přístupem, (3) výzkumnou neutralitou, (4) pružností výzkumného procesu,“ a naráží tak na problém objektivity kvalitativního výzkumu. Přesto, že poznamenává, že i strukturovaný dotazník v kvalitativním šetření může být zatížen zkreslením osobností výzkumníka, upozorňuje, že objektivita byla vždy bičem na kvalitativní výzkum.

Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního a lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách.

Kvalitativní výzkumník vybírá na začátku výzkumu téma a určí základní výzkumné otázky. Otázky může modifikovat nebo doplňovat v průběhu výzkumu, během sběru

a analýzy dat. V jeho průběhu nevznikají pouze výzkumné otázky, ale také hypotézy i nová rozhodnutí, jak modifikovat zvolený výzkumný plán a pokračovat při sběru dat i jejich analýze. Výzkumník vyhledává a analyzuje jakékoliv informace, které přispívají o osvětlení výzkumných otázek, provádí deduktivní a induktivní závěry. Seznamuje se s novými lidmi a pracuje přímo v terénu, kde se něco děje. Sběr dat a jejich analýza v kvalitativním výzkumu probíhají v delším časovém intervalu. Analýza dat a jejich sběr probíhají současně – výzkumník sbírá data, provede jejich analýzu a podle výsledků rozhodne, která data potřebuje, a začne znovu se sběrem dat a jejich analýzou. Během těchto cyklů výzkumník své domněnky a závěry přezkoumává. (Hendl, 2005)

5.2.1 Zkoumání dokumentů

S kvalitativním výzkumem spojujeme několik přístupů a pro účely mého šetření jsem si vybrala přístup zkoumání dokumentů.

Analýza dokumentů patří k standardní aktivitě jak v kvalitativním, tak i v kvantitativním výzkumu. Dokumenty – všechno napsané nebo prostě zaznamenané – mohou být podrobeny analýze z různých hledisek. V dokumentech se projevují osobní nebo skupinové vědomé či nevědomé postoje, hodnoty a ideje. Dokumenty jsou knihy, novinové články, záznamy projevů funkcionářů, deníky, plakáty, obrazy. Za dokumenty se však mohou obecně považovat veškeré stopy lidské existence.

Hendl (2005) uvádí, že analýza dokumentů je důležitá zvláště tehdy, když se jedná o časově vzdálené, historické události. Právě proto najdeme základní úvahy o této metodě v historickém výzkumu. Proces zpracování dokumentů má tyto fáze:

1. Začíná definicí výzkumné otázky.
2. Definuje se to, co se bude považovat za dokument. Podle této definice se bude postupovat určitým způsobem při sběru dokumentů. Snažíme se vyhledat všechny relevantní dokumenty.
3. Provádí se pramenná kritika (externí a interní posouzení dokumentů).
4. Následuje interpretace dokumentů zaměřená na hledání odpovědi na položené otázky a vypracování zprávy.

Při analýze dokumentů se obvykle postupuje podobně jako při analýze rozhovorů nebo záznamů pozorování. Například se navrhne kategorizační systém a postupně se vyhledávají výskyty představitelů (instancí) dané kategorie. V průběhu vyhodnocení dokumentů lze použít i některé z kvantitativních metod obsahové analýzy, kdy se zaměřujeme na statistickou analýzu získaných četností výskytů jednotlivých obsahových prvků. Nebo postupujeme více

holisticky, přičemž zkoumání dokumentů nám pomáhá rekonstruovat nějaké události. (Hendl, 2005)

5.2.2 Výběrový soubor

Pro výběr respondentů, respektive neziskových organizací v sociálních službách jsem si zvolila metodu účelového výběru.

K účelovému výběru Barker (1999) podotýká, že je vhodné jej použít, pokud nás k tomu odkazuje výzkumný záměr, a vybíráme tedy respondenty podle určité charakteristiky. V tomto případě bylo charakteristik, které měly vybrané neziskové organizace splňovat několik: vznik a rozvoj ve stejném období a související s finanční podporou z Evropského sociálního fondu, poskytování sociální služby před platností zákona č. 108/2006 Sb.

o sociálních službách, poskytování registrované sociální služby v rámci sociální prevence již dle zákona o sociálních službách na území města Brna.

Odpovědní zástupci vybraných neziskových organizací byli předem seznámeni s tématem a účelem výzkumu, obecně také s hlavními okruhy mého šetření. Byli ujištěni, že nedojde ke zneužití získaných informací z poskytnutých a analyzovaných dokumentů, či k jejich distribuci nesouvisející s mým výzkumem.

6. Analýza výsledků zkoumání

V tomto oddíle uvádím výsledky šetření, k jakým jsem dospěla pomocí výše zmíněných metodologických informací. Výsledky jsou seskupeny podle dvou základních tematických okruhů, které byly naznačeny v předchozí kapitole.

6.1 Neziskové organizace v sociálních službách před obdobím schválení zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, respektive poskytování sociálních služeb bez zákonné registrace.

1) Charakteristika neziskové organizace a zaměření na minulost

1. Diecézní charita Brno – zařízení CELSUZ

Diecézní charita Brno je jednou právníckou osobou. Působí na území brněnské diecéze, která zahrnuje takřka celé území Jihomoravského kraje a část Kraje Vysočina. Její strukturu tvoří deset územních celků, spravovaných vždy jednou oblastní charitou, které jsou organizačními složkami DCHB. V těchto regionech zřizuje Charita jednotlivá profesionální a dobrovolná zařízení a organizuje farní charity, v jejichž rámci se zaměřuje na pomoc lidem nemocným, osamělým, zdravotně postiženým a těm, kteří se dostali do různě složitých životních situací. Zřizovatelem Diecézní charity Brno je Biskupství brněnské.

Přímo pod sekretariátem Diecézní charity Brno (SE DCHB) funguje zařízení CELSUZ – Centrum pro lidi sociálně znevýhodněné, které jsem si vybrala jako první výzkumný vzorek. Zařízení vzniklo jako komplexní centrum se vzájemně propojenými službami a vlivem postupně se měnící strategie a dotační politiky s doprovodem zákona o sociálních službách 108/2006 Sb. je v současné době rozdělené na tři registrované sociální služby se specifickými prvky vedení.

CELSUZ – Centrum pro lidi sociálně znevýhodněné – zaměření na minulost

Po sepsání projektu „Služby – Centrum vzdělávání a poradenství pro sociálně ohrožené a vyloučené“, v roce 2004 byl předán do 01 kola výzvy, CZ.04.1.05/3.2.66.1 grantového schématu, do programu Společný regionální operační program, do priority 3 Rozvoj lidských zdrojů v regionech a do opatření 3.2 Podpora sociální integrace v regionech. A následně schválen a mohlo se začít s jeho realizací.

Účelnost uvedeného projektu vyplývá i z potřeby narůstajícího počtu uživatelů

i zvyšování obtížnosti jejich problematiky Sociálně právní poradny, která od roku 1995 působila pod Oblastní charitou Brno. Služba s dlouholetou zkušeností v oblasti poskytování poradenství byla tedy v rámci připravovaného projektu zařazena do komplexu služeb zařízení Celsuz, u kterého se předpokládalo, že bude schopen reagovat na zvyšující se poptávku a díky uvedené transformaci dojde k zefektivnění služby a komplexní nabídce. Zvyšující poptávka je zřejmá na kapacitním zhodnocení v období 2003 – 2005, kdy v roce 2003 bylo podpořeno 181 klientů, v roce 2004 bylo 497 a 535 uživatelů v roce 2005.

Na investiční část (kdy došlo k rekonstrukci 4 pater budovy na tř. Kpt. Jaroše 9, která je nadále vlastněna Diecézní charitou) navázala v roce 2005 část provozní, konaná více než půl roku v provizorních podmínkách z důvodu zdržení rekonstrukce.

Dne 19. června 2006 byl konečně slavnostně zahájen provoz v budově Celsuz – Centrum pro lidi sociálně znevýhodněné, Diecézní charity Brno na tř. Kpt. Jaroše 9, Brno. V tomto objektu byla vytvořena čtyři centra, která nejprve zjišťovala potřeby potencionálních uživatelů, řešila podmínky, za kterých budou služby poskytovány a zkoušela nalézt optimální podobu poskytovaných služeb.

Tento vývoj byl také poznamenán připojením Celsuzu k projektu Deep-laid regiony (financován z iniciativy Equal), ze kterého bylo vybudováno Centrum zaměstnanosti. I pro něj se nejprve vytvářela koncepce služeb a posléze se připojil k jednotné nabídce služeb.

O doplnění aktivit se od října 2006 zasloužil i další projekt, tzv. navazující, Celsuz-Otevřeno financovaný také díky Společnému regionálnímu operačnímu programu, ze kterého vzniklo Aktivační centrum a své služby rozšířilo Centrum vzdělávání.

Primární popis služeb – 6 center

1. Informační centrum (IC) – počáteční provoz každý všední den od 8.00 do 20.00 – jedná se o první kontaktní místo.

Základní dva úkoly IC:

A) Získávání informací pro uživatele (tvorba a aktualizace databáze, osobní kontakt se spolupracujícími organizacemi, spolupodílení na systému sociálních služeb – rozvoj neziskových organizací v sociálních službách, sběr a aktualizace informací o službách Celsuz, propagace sociálních služeb – informování veřejnosti, spolupodílení se na dalších službách Celsuz)

B) Práce s uživatelem - Sociální pracovníci museli analyzovat uživatelův problém

a nabídnout mu základní návrh řešení. Jejich povinností bylo poskytnout odbornou pomoc všem, kdo se na ně obrátí s žádostí o radu či informaci. Pracovníci buď zodpověděli dotaz sami, nebo poradili, jaká služba by byla pro uživatele vhodná.

Stejně úkoly jako IC vykonávaly i **tzv. externí poradny** – byly vytvořeny a podporovány na základě ideje rozvoje Informačního centra i v regionálním měřítku.

Šlo především o rozšiřování informací do databáze poskytovatelů sociálních služeb IC, ale také pro šíření informací o sociálních službách i za hranicemi města Brna, a pro tento pilotní start byli zaměstnáni čtyři pracovníci vždy na 0,5 úvazku na oblastech Znojmo, Břeclav, Hodonín a Blansko.

Ve statistice IC bylo za rok fungování cca 1600 řešených případů zajištěných 4 sociálními pracovníky.

2. Sociálně právní poradna – provoz každý všední den od 8.00 do 16.00 – poskytování především poradenství v oblasti sociální. Spolupráce také s psychologem a právníky.

Spolu s Informačním centrem usilovala o to, aby občané pro neznalost svých práv a povinností a dostupnost služeb, nebo neschopnost účinně vyjádřit své potřeby, nebyli zkráceni pro možnost jejich uplatnění. Na základě analýzy problémové situace usilovala Poradna o její zlepšení a kladla důraz na nalezení řešení a možného východiska z problému i z dlouhodobého hlediska. Poradna společně s IC zajišťovala také terénní sociální práci, doprovod a kontaktování dalších institucí či zařízení, které by mohly být nápomocny.

Počet poskytnutých služeb za první rok realizace bylo cca 1500 zajištěných 3 sociálními pracovníky.

3. Centrum vzdělávání (CV) - akreditované vzdělávací středisko MŠMT

Koncept Centra vzdělávání bylo dvojího druhu:

A) organizace a realizace vzdělávacích aktivit pro uživatele pro jejich zvýšení kompetencí na trhu práce, ale také v životě obecně (součástí všech dlouhodobějších kurzů byla část zaměřená na osobnostně-sociální rozvoj). Vzdělávací aktivity byly koncipovány jako součást sociální rehabilitace ve formách:

- 1) předem daných kurzů, seminářů nebo přednášek tj. PC a komunikace (celkem 90 hodin) šestitýdenní kurz akreditovaný MŠMT, Administrativní pracovník (120 hodin) čtrnáctitýdenní kurz akreditovaný MŠMT, Angličtina (celkem 52 hodin), Náhled do tvorby www stránek (celkem 10 hodin), Psaní na stroji všemi 10 (celkem 28 hodin), Čeština pro cizince (celkem 33 hodin), Word, excel (celkem 24 hodin) a střední přednášky na témata finanční poradenství, zdravotní a sociální pojištění, důchodové připojištění, organizace času a práce
- 2) samostudovny a I-pointu (možnost nácviku, procvičení a prohloubení dovedností)

a vědomostí pro zvýšení svých kompetencí)

3) vzdělávací aktivity „šité přímo na míru uživateli“ – forma individuálního či skupinového „doučování“

B) činnost pedagoga CV - příprava zájemců o absolvování vzdělávacích programů (informace, individuální posouzení situace, definování osobního cíle pro vzdělávání) a následné fungování pracovníka jako kontaktní osoba uživatelů po dobu absolvování kurzu (společné přehodnocování cíle a individuální kontrola realizace jeho docílení popř. náprava situace, monitorování postupu v získávání vyčtených kompetencí).

Za necelý rok fungování absolvovalo vzdělávací programy přes 220 osob a na chodu centra se podíleli dva pracovníci.

4. Centrum zaměstnanosti (CZ)

Cílem poradensko-terapeutické práce Centra zaměstnanosti s uživateli bylo primárně zvyšovat u uživatelů zaměstnatelnost a snaha o umístění uživatelů na otevřeném trhu práce. Pracovníci Centra posilovali uživatele v různých osobních i společenských rovinách důležitých pro dnešní trh práce. Smyslem individuálních i skupinových aktivit bylo co nejlépe připravit a dovednostmi vybavit uživatele na proces hledání vhodného volného pracovního místa, zpracování životopisu s průvodním a potažmo i motivačním dopisem, připravit na přijímací pohovor a na změny, které život zaměstnaného člověka přináší. Cílem Centra bylo i posouzení a následná práce s motivací nezaměstnaných, a to pomocí specifických sociálně-psychologických technik.

Na službě se podíleli 2 sociální pracovníci, IT metodik, osobnostní konzultant – psycholog a kariérový poradce a od vzniku centra bylo zaregistrováno přes 150 osob.

5. Aktivační centrum (AC)

Vytvářelo možnosti a zázemí pro rozvoj individuality uživatele služeb Celsuz. Služby Aktivačního centra byly trojího typu, vzájemně nepropojené, ale přesto se stejným cílem – zabezpečit možnost všem uživatelům, aby se mohli co nejvíce sami podílet na své sociální rehabilitaci

1) Hlídní dětí - pro možnost lepšího přístupu k využívání služeb Celsuz a jiných společenských aktivit pro umožnění sociální rehabilitace.

2) Otevřeno pro práci - napomáhalo rozvíjení kompetencí pro trh práce a bylo určeno pro uživatele, kteří navazovali na práci v Centru zaměstnanosti, anebo naopak potřebovali méně institucionální přístup.

3) Tvořivá dílna – jednalo se o aktivizační aktivitu, která napomáhala sociální práci v kontaktu s některými uživateli, nabízela prostor uživatelům pro seberealizaci, rozvoj

dovedností, jednalo se o možnost vytvoření skupiny (svépomocné), ve které bylo díky skupinové dynamice nápomocno jednotlivým uživatelům k jejich sociální rehabilitaci.

Centrum začalo fungovat před registrací sociálních služeb a to od ledna 2007 a do jeho aktivit (nepočítáno Hlídaní dětí) bylo zapsáno 40 lidí a provoz zajišťovali 2 pracovníci.

6. Multikulturní centrum (MKC)

Zabezpečovalo prostor pro prezentaci uživatelů služeb, napomáhalo tím zvyšovat kompetence sebeuvědomění, sebeprezentace a seberealizace.

Napomáhalo uživatelům v průběhu poskytovaných služeb, zejména v případě, že se jednalo o uživatele, kteří měli kulturní a jazykové bariéry.

Zabezpečovalo preventivní část služby – realizace preventivních programů pro širokou veřejnost i pro úzce zacílené skupiny (např. žáky základních škol).

Zastávalo také funkci propagační, která je nutná pro fungování služeb Celsuz.

Za necelý rok vytvořilo na 20 zajímavých akcí a programů, na kterých se podíleli dva pracovníci.

Na chodu centra Celsuz se podílely další osoby, bez kterých by služby nemohly být poskytovány - provozní (správce, správce sítě, uklízečka) a administrativní pracovníci (vedoucí, asistentka, účetní, PR).

V rámci rekapitulace historie centra uvádím, že od jeho zahájení na chodu služeb pracovalo 18 pracovníků v přímé práci a v roce 2006 centrum disponovalo s finančními prostředky ve výši 6.245.478 Kč, které byly zajištěné z evropského sociálního fondu. Centrum na rok 2007 plánovalo stejný komplex činností a v rámci toho se připravovalo na registraci služeb vycházející z připravovaného zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Na konci roku 2006 bylo tedy zřejmé, že činnosti centra nebudou již komplexně poskytované pod hlavičkou jedné služby, ale budou vedle sebe postavené dvě sociální služby a to Sociální rehabilitace a Odborné sociální poradenství, které jednak spadají do jiného druhu sociální služby a také mají jiné možnosti financování.

2. Občanské sdružení Ratolest Brno

RATOLEST BRNO, občanské sdružení, je nestátní nezisková organizace, jejímž posláním je pomáhat řešit sociálně znevýhodněným dětem a mladým lidem jejich nepříznivou životní situaci anebo jí předcházet tak, aby měli rovné šance žít kvalitní život a začlenit se do společnosti. V rámci své činnosti také podporuje a rozvíjí dobrovolnický program.

V současné době realizuje tři sociální programy a tři programy preventivní a podporuje v rámci projektu Galerie Ratolest také mladé výtvarné umělce.

Sociální programy: • Sociálně aktivizační program pro děti a mládež – SAP, • Nízkoprahový klub Likusák, • Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač

Preventivní programy: • Aristoteles, • Křižovatka, • Změnit směr

Ratolest Brno, o. s. – zaměření na minulost

Své prvotní činnosti Ratolest Brno zahájila v roce 1995 prostřednictvím tehdy vzniklého občanského sdružení LATA, postaveného zejména na dobrovolnické činnosti s minimálními finančními náklady a s iniciativou pracovníků Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Svým vznikem reagovalo na existující problémy mládeže ve městě Brně. Ideou sdružení bylo nabídnout alternativu, která by vhodně doplnila stávající formy práce s mládeží. Usilovalo především o pomoc mladým lidem, kteří mají neurované vztahy v rodině, problémy ve škole, projevují sklony k trestné činnosti, konzumaci drog, alkoholu a podobně. Brněnská LATA navázala na zkušenost občanského sdružení LATA Praha.

LATA v roce 1997 poskytla zázemí českému streetworkerovi indického původu Sri Kumaru Vishwanathanovi, jednomu z prvních iniciátorů myšlenky terénní sociální práce v romské komunitě v České republice. V roce 1998 vzniklo několik samostatných projektů, které se specializovaly na práci s mládeží v krizi ve věkovém rozmezí od 8 do 21 let. Jednalo se o projekty: LATA - práce s mládeží v krizi ve věku od 15 do 21 let, Povodeň, Sociologický výzkum na téma „Drogy na základních školách v Brně“, Příprava streetworkerů, Kontaktní a koordinační centrum streetworku Brno (přípravná fáze), Pět P - práce s dětmi v krizi od 8 do 15 let (přípravná fáze), Informační centrum Děti ulice (přípravná fáze). V témže roce pro zájemce o terénní sociální práci (streetwork), která byla v té době novinkou, uspořádala LATA dva běhy vzdělávacího kurzu Příprava streetworkerů. Sdružení nadále spolupracovalo s Kumarem Vishwanathanem a přestěhovalo se do prostor v ulici Milady Horákové v Brně. Prostory byly získány za přispění Úřadu městské části Brno-střed za snížené nájemné. Na rekonstrukci byly použity finance z fondu Phare. Na programech se podíleli 4 pracovníci společně s 25 dobrovolníky, bylo úspěšně podpořeno 18 klientů a hospodařilo s prostředky ve výši 1.333.633 Kč.

V roce 1999 se organizace přejmenovala na Ratolest Brno a bylo vytvořeno Informační centrum Děti ulice. Centrum usilovalo o vybudování sítě organizací pracujících s dětmi na ulici. Provoz zahájil program Pět P pro děti a mládež ve věku od 6 do 15 let. Na

programech se podíleli 4 pracovníci společně s 20 dobrovolníky, bylo úspěšně podpořeno 9 klientů a hospodařilo s prostředky ve výši 916.600 Kč.

Metodu terénní sociální práce začalo sdružení praktikovat od roku 2000. Od září tohoto roku začali s dětmi a mládeží pracovat streetworkeri a ve spolupráci se ZŠ Vejrostova v Brně Bystrci se začal realizovat program primární prevence. Jednalo se o další projekt, jehož činnost zajišťovali školení dobrovolníci. V červnu roku 2000 se spustil projekt Dobrovolnické agentury a oficiálně v rámci Ratolesti Brno vzniklo Dobrovolnické centrum, které tedy zastřešovalo dobrovolnické projekty: LATA, Pět P, Prevence a Dobrovolnická agentura. Další samostatnou oblastí působení organizace byly nízkoprahové aktivity realizované převážně streetworkery. Na programech se podílelo 5 pracovníků společně s 52 dobrovolníky, bylo úspěšně podpořeno 32 klientů a hospodařilo s prostředky ve výši 1.034.911 Kč.

Dobrovolnické projekty byly v roce 2001 posíleny o projekty Dobroš: Rozvoj občanských čtností – dárcovství a dobrovolnictví mládeže, který seznamoval středoškoláky s neziskovým sektorem a aktivitami s ním spjatými a Dobrovolnictví nezaměstnaných, který umožňoval lidem, kteří byli momentálně bez zaměstnání, seberealizaci a osobnostní růst prostřednictvím dobrovolnické práce v neziskových organizacích. V dubnu 2001 byly zrekonstruovány klubové prostory, ve kterých byl v říjnu otevřen **nízkoprahový klub Pavlač** sloužící především dětem z okolí. V nově otevřeném klubu hráli klíčovou roli dobrovolníci. Nízkoprahový klub Pavlač byl navštěvován převážně romskými dětmi ve věku 3 – 18 let. Klub byl otevřen každý všední den od 14.00 do 18.00 a denně jej navštěvovalo okolo 30 dětí. Aktivity, které s dětmi provozovaly, byly často ovlivněny momentální náladou a věkovým složením dětí v klubu. Nejčastěji s dětmi v klubu se malovalo, povídalo si nebo se hrály hry. Snahou klubu bylo dětem nabídnout alternativu k pasivnímu a často rizikovému trávení volného času. Třikrát týdně měly děti možnost doučování, kterého někteří využívali jako pomoc s domácími úkoly, jiní jako možnost zlepšit si školní prospěch nebo jako přípravu na přijímací zkoušky na střední školu. Na programech se podílelo 9 pracovníků společně se 71 dobrovolníky, dobrovolnická agentura byla v kontaktu s 60 dobrovolníky, bylo úspěšně podpořeno 126 klientů a hospodařilo s prostředky ve výši 1.300.491 Kč.

V roce 2002 se Ratolest Brno stala regionálním koordinátorem programu Make a connection – Připoj se!, které poskytovalo zázemí mladým lidem při realizaci projektů v komunitě. Byla spuštěna kampaň za legální plochy pro graffiti v Brně a ukončen projekt Dobrovolnictví nezaměstnaných. Při Nízkoprahovém klubu pro děti a mládež Pavlač vznikl taneční soubor romských dětí Merci a vzhledem k tomu, že se začala posilovat profesionální

práce s dětmi, bylo organizaci uděleno pověření k výkonu sociálně právní ochrany dětí. Na programech se podílelo 9 pracovníků společně se 70 dobrovolníky, dobrovolnická agentura byla v kontaktu s 30 dobrovolníky, bylo úspěšně podpořeno 137 klientů a hospodařilo s prostředky ve výši 1.695.918 Kč.

V roce 2003 došlo k prvnímu propojování volnočasových projektů Pět P a LATA. Byl vyhlášen 1. ročník výroční ceny udělované nejlepším dobrovolníkům organizace. Skončil program Dobroš: Rozvoj občanských cností – dárcovství dobrovolnictví. Na programech se podílelo 10 pracovníků společně s 81 dobrovolníky, dobrovolnická agentura byla v kontaktu s 60 dobrovolníky, bylo úspěšně podpořeno 150 klientů a hospodařilo s prostředky ve výši 2.089.470 Kč.

V roce 2004 program Streetwork ukončil své fungování v městských částech Brno – Řečkovice a Medlánky. Současně s tím zahájil provoz **Nízkoprahový klub Likusák** v Brně na Vinohradech, poskytující služby neorganizovaným dětem a mládeži ve věku od 14 do 21 let. Klub byl otevřen každý všední den kromě pátku vždy od 16:00 do 20:00 hodin, v neděli od 14:00 do 18:00. V této době mohli klienti využít prostor klubu a jeho služeb. Program vycházel z jejich potřeb a aktuální nálady. Bylo jim k dispozici vybavení klubu, podíleli se na přípravě volnočasových aktivit. Nedílnou součástí byla kontaktní práce s příchozími. Pracovník klubu nabízel pomoc a podporu v obtížných životních situacích. Poskytovali se situační intervence, v případě potřeby byl nabízen doprovod na specializované pracoviště nebo se zprostředkovávaly informace, které mohl klient využít. Na programech se podílelo 10 pracovníků společně s 82 dobrovolníky, dobrovolnická agentura byla v kontaktu se 120 dobrovolníky, bylo úspěšně podpořeno 224 klientů a hospodařilo s prostředky ve výši 2.228.458 Kč.

V roce 2005 ve spolupráci Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Pavlač a MŠ a ZŠ Křenová začal fungovat projekt Lachi Buři. Ten nabízel vzdělávací a poradenské služby romské komunitě a byl podpořen z programu Phare 2003 Rozvoj lidských zdrojů. Došlo k definitivnímu ukončení projektu Streetwork v Bystřci, zintenzivnilo se vzdělávání dobrovolníků a v Nízkoprahovém klubu Likusák byla posílena úloha terénní práce s klienty díky získaným evropským finančním prostředkům v rámci programu SROP - Společný regionální operační program, priorita 3 Rozvoj lidských zdrojů v regionech a opatření 3.2 Podpora sociální integrace v regionech, oblast pomoci Začleňování do společnosti a v následujícím roce se díky přiděleným evropským finančním prostředkům podařilo vybudovat i zázemí pro jeho pracovní tým. Na programech se podílelo 10 pracovníků společně se 72 dobrovolníky, dobrovolnická agentura byla v kontaktu se 124 dobrovolníky,

bylo úspěšně podpořeno 645 klientů a hospodařilo s dotačními prostředky ve výši 3.312.461Kč.

V roce 2006 byla získaná akreditace dobrovolnických programů LATA a Pět P od Ministerstva vnitra ČR. Byl vytvořen projekt „Vzdělávání dobrovolníků jako nástroj ke zvyšování kvality služeb“, kterému z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (ESF ČR) přiděleny prostředky na jeho realizaci. V rámci uvedeného projektu docházelo ke změně dosavadního systému přípravy a vzdělávání dobrovolníků v programech LATA a Pět P tak, aby více odpovídal jejich potřebám vyplývajícím z práce s klientem a docházelo tak k rozšíření spektra oblastí, kde mohou klientům pomoci. Vzdělávací projekt obsahoval přípravné kurzy, supervize, podpůrné skupiny a další vzdělávací aktivity s dobrovolníky. Současně v roce 2006 byl ukončen evropský projekt „ Zvyšování kvality nízkoprahově poskytovaných služeb o. s. Ratolest Brno“, jehož cílem byl všestranný rozvoj organizace a zkvalitnění služeb jí poskytovaných. Projekt se zaměřoval na dvě základní oblasti a to oblast zlepšení kvality programů a oblast zvýšení profesionality zaměstnanců a dobrovolníků. Součástí projektu byla práce na zavádění standardů kvality poskytovaných služeb, aby programy organizace byly připraveny na audity kvality. Připravovali se dva velké klíčové projekty v rámci Společného regionálního operačního programu, priorita 3 Rozvoj lidských zdrojů v regionech a opatření 3.2 Podpora sociální integrace v regionech. První projekt, který bylo plánováno spustit v roce 2007, byl „Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ze sociálně a ekonomicky znevýhodněných rodin“. Cílem uvedeného projektu bylo vytvoření nového Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež a následné poskytování sociálních služeb se zaměřením na podporu integrace cílové skupiny do komunity a k pracovnímu uplatnění. Během realizace projektu byly v plánu úpravy a dovybavení prostor v domě Milady Horákové, kde již působil v menší míře, ne tak jak bylo plánováno v evropském projektu Nízkoprahové zařízení Pavlač. Druhý evropský projekt „Rozvoj Ratolesti Brno“ byl postaven na dvou hlavních oblastí a to oblast finančního řízení a strategického plánování. Plánovaným cílem bylo zvýšit efektivitu procesů a posílit důvěryhodnost a stabilitu organizace. Bylo plánované rozšíření pracovního týmu o finančního manažera a jednou z klíčových aktivit bylo zrealizování systémového audit, který měl ukázat možnosti dalšího zlepšování činností o. s. Ratolest Brno. Další zařazenou klíčovou aktivitou bylo zpracování Strategického plánu na příštích pět let. Na programech se podílelo 14 pracovníků společně s 86 dobrovolníky, dobrovolnická agentura byla v kontaktu se 120 dobrovolníky, bylo úspěšně podpořeno 689 klientů a hospodařilo s prostředky ve výši 4. 933.266 Kč.

Paní ředitelka Mgr. Lucie Vosečková v rámci svého úvodního slova Výroční zprávy za rok 2005 rekapituluje desetiletou existenci činnosti organizace, kde je zřejmý její posun, profesionalizace, kdy právě rok 2005 je přelomový, jednak se již mluví o zavádění standardů, o registraci sociálních služeb a jednak Česká republika v rámci svých politik je připravena na komplexnější podporu z Evropské unie a je i zřejmý možný další posun, rozvoj neziskových organizací v sociálních službách.

„ Letošní rok oslavilo sdružení desáté výročí své existence. Když se podívám zpátky, je vidět obrovský posun, který prodělalo. Rok 2005 vnímám jako přelomový směrem k profesionalizaci a stabilitě. S růstem týmu bylo třeba změnit vnitřní strukturu, zkvalitnit technické zázemí a usilovně jsme pracovali na zavádění standardů kvality sociálních služeb. V této souvislosti jsme s kolegyní vzpomínaly na dobu, kdy se stávalo, že jste se nedostali k počítači, protože jich bylo málo, kdy jsme se k internetu připojovali jen dvakrát denně kvůli stažení pošty. Připomněly si historky bývalých služebně starších kolegů, že bylo občas nutné v organizaci pracovat přes noc, protože se připravovaly náročné akce a bylo málo lidí. Kolegyně nakonec vzpomínání ukončila větou: „A víš, že tohle všechno mě do té organizace táhlo? Ta atmosféra a to že jsme takřka vše dělali na koleně.“ A právě díky nadšení zakladatelů a našich předchůdců v organizaci, kteří si tím vším prošli, jsme dnes schopni poskytovat kvalitní služby většímu počtu dětí a mladých lidí, kteří naši pomoc potřebují, můžeme zajistit kontinuitu a komplexnost služby, podařilo se nám vybudovat stabilní pozici v systému sociálních služeb v Brně“. (Výroční zpráva 2005)

Z uvedeného historického shrnutí je zřejmé, že byl u neziskových organizací v sociálních službách možný úspěšný rozvoj, jen byla potřeba čekat na správnou dotační výzvu, zejména z nově nastupující éry evropských grantů a mít dostatečnou odhodlanost se přizpůsobit strategii dotační politiky ČR ve spolupráci s Evropskou unií.

Tým pracovníků Diecézní charity Brno reagoval výzvu Společného regionálního operačního programu, podal úspěšné žádosti jak na investiční, tak i neinvestiční projekt a byly tak položeny základy pro fungování nové služby CELSUZ, jejíž nástup na trh byl velmi úspěšný a reálně schopný zajistit velkou poptávku týkající se zejména problematiky osob nezaměstnaných, či osob nezaměstnaností ohrožených. Tým pracovníků podílejících se na realizaci žádosti a následné realizaci úspěšných projektů vycházel z uveřejněné výzvy, která byla cíleně zaměřená na podporu osob sociálně znevýhodněných. Z tehdy připravovaného komunitního plánu města Brna vycházela potřeba vzniku takového centra, které jednak zajistí co nejširší komplex služeb osobám sociálně ohroženým a bude jim umožněno získat určitý stupeň podpory, seberealizace, jak z hlediska pracovního, tak z hlediska osobního.

Z uvedených informací je tedy zřejmé, že vznik a rozvoj Centra pro lidi sociálně znevýhodněné, které v současné době poskytuje tři registrované sociální služby, přímo vycházel z podmínek výzvy evropského grantu, z podmínek financování ze státního rozpočtu, protože pro získání finančních prostředků z EU je i potřebná jeho spoluúčast a taktéž z potřeby vycházející z příslušné komunity, tedy v tomto případě, zajištění chybějící služby na území města Brna.

U občanského sdružení Ratolest Brno je v popsané desetileté chronologii zřejmý posun, jak v počtu pracovníků, tak v počtu dobrovolníků, ale i ve vzrůstajícím finančním zajištění. Činnosti vycházely z aktuální potřeby pracovat s neorganizovanými dětmi a mládeží zejména ze sociálně vyloučených lokalit nebo ze sídlištních městských částí. Zprvu byly činnosti zajištěné na dobrovolnické úrovni, následně prostřednictvím finančních prostředků zejména z nadací se podařilo zajistit personální obsazení a zvyšující se profesionalitu. Díky nástupu evropských grantů se podařilo zajistit i zázemí činností včetně jejich rozšíření. Tým pracovníků taktéž reagoval na výzvy SROP zacílené jak na možnou podporu, stabilizaci, rozvoj neziskových organizací, tak i na vznik služeb pro děti a mládež v sociálně vyloučených lokalitách. Rovněž projekty a jeho činnosti vycházely z požadavků vyhlášených dotačních titulů, které udávaly směr rozvoje služeb, a taktéž z budoucích priorit a opatření zanesených do připravovaného Komunitního plánu města Brna.

6.2 Neziskové organizace v sociálních službách v období platnosti zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, respektive poskytování registrovaných sociálních služeb

6.2.1 Registrace sociální služby a její formování

CELSUZ – Centrum pro lidi sociálně znevýhodněné

S platností zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách došlo ke změně strategie rozdělení činností, respektive zařazení šesti center do dvou registrovaných sociálních služeb a to služby Sociální rehabilitace a Odborné sociální poradenství. Dále v roce 2010 se ke dvěma úspěšně zaregistrovaným a poskytovaným službám přidala další sociální služba Odborné sociální poradenství pro cizince, která v podobě Poradny pro cizince a uprchlíky fungovala dříve přímo pod hlavičkou Sekretariátu Diecézní charity Brno.

1. Sociální služba Sociální prevence

Dle zákona o sociálních službách do základního druhu Sociální prevence a její sociální služby Sociální rehabilitace byly zaregistrované činnosti pěti center a to Informačního centra, Centra vzdělávání, Centra zaměstnanosti, Aktivačního centra a Multikulturního centra. Jako přílohu č. 1 této diplomové práce přikládám prvotní Údaje o registrované sociální službě včetně formulářů potřebných k zavedení do registru poskytovatelů sociálních služeb. Údaje o registrované sociální službě společně s formuláři a to Formulář A. – Popis realizace poskytované sociální služby, Formulář B. – Popis personálního zabezpečení, Formulář B. I. část – Jmenný seznam pracovníků v sociálních službách vykonávajících odbornou činnost pro účely registrace, Formulář B. II. část – Jmenný seznam pracovníků v sociálních službách vykonávajících odbornou činnost pro účely registrace, Formulář C. – Finanční rozvaha k zajištění provozu služby, byly zpracované ke dni 2. 5. 2007. Na základě úspěšně zaregistrované sociální služby byly zřejmé změny metodik poskytování přímé práce, dále vytvoření Standardů kvality sociální služby vedoucí k popisu cíle a způsobů práce se zájemci o službu, s uživateli, stanovení klíčového pracovníka, smluvních podmínek o poskytování sociální služby, vytvoření individuálního plánu, deklarování práv uživatele, pracovníka včetně stížností a k popisu dalších procedurálních kroků, které nebyly závazné a požadující pro činnosti vykonávané v rámci evropského projektu. S registrací sociálních služeb souvisí i velmi důležitá oblast a to splnění odborné způsobilosti k výkonu povolání sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách. V rámci evropského projektu tato způsobilost nebyla potřebná, z toho plyne, že u některých pracovníků bylo potřebné doplnění vzdělání dle zákona o sociálních službách, např. v podobě absolvování akreditovaného kurzu Pracovník v sociálních službách, nebo zahájení kombinovaného studia na VOŠ, VŠ nejlépe oboru sociální práce.

2. Sociální služba Odborné sociální poradenství

Jako přílohu č. 2 přikládám Údaje o registrované sociální službě včetně viz výše vyjmenovaných formulářů, v rámci kterých je zřejmé důkladnější propracování systému práce s uživateli, vzhledem k prvotnímu popisu centra Sociálně právní poradna, jehož činnost byla do druhu Sociální poradenství a služby Odborné sociální poradenství zaregistrována. Po úspěšné registraci taktéž došlo k aktualizaci metodik reagujících na zákon o sociálních službách včetně vytvoření Standardů kvality sociální služby rozdělených do částí Procedurální standardy, Personální a Provozní standardy kvality sociálních služeb včetně po popisu zvyšování kvality sociální služby. Rovněž byla zřejmá povinnost doplnění vzdělání dle

zákona o sociálních službách, aby byla i v rámci této služby splněna odborná způsobilost k výkonu sociálního pracovníka.

3. Sociální služba Odborné sociální poradenství pro cizince

Registrace Odborného sociálního poradenství pro cizince proběhla taktéž v zahajujícím roce 2007 a vycházela z činností poskytovaných v rámci Poradny pro cizince a uprchlíky. Poradna fungovala samostatně a pod hlavičkou sekretariátu Diecézní charity Brno. Z počátku měla v dostatečné míře zajištěné finanční zdroje, i díky úspěšné registraci, která zaručovala možnost žádostí o dotaci ze státního rozpočtu, ale vzhledem k nově formulovaným plánům, jak Střednědobého plánu Jihomoravského kraje, tak i Komunitního plánu Statutárního města Brna, kde byla zřejmá minimalizace poradenské činnosti, která se rozmohla v porevolučním období, docházelo k poklesu finančních podpor a poradna byla nucena řešit budoucí existenci. Reálným řešením bylo odborné poradenství pro cizince poskytovat v rámci komplexu centra Celsuz, které již mělo zkušenost s uvedenou službou a také již Sekretariát DCHB neměl pod svou hlavičkou dvě stejné sociální služby, ale pouze komplex služeb centra Celsuz a z toho vyplývá, že došlo k centralizaci služeb do jednoho centra s jednotnou strategií řízenou jednou osobou, tedy koordinátorem centra Celsuz. V roce 2010 došlo tedy k přeregistrování Odborného sociálního poradenství pro cizince pod hlavičku centra Celsuz a k přejmenování služby na Celsuz – služby pro cizince. Jako přílohu č. 6 přikládám příslušné formuláře zaznamenávající poskytování sociální služby v rámci centra Celsuz.

Ratolest Brno, o. s.

S platností zákona o sociálních službách došlo k registraci tří sociálních služeb v rámci druhu Sociální prevence. Jednalo se o dvě sociální služby Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a to poskytované v rámci NK Likusák a NZDM Pavlač a o jednu službu Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi v rámci programu SAP, který byl postaven na základech programů Pět P a LATA. Údaje o registrované sociální službě včetně potřebných formulářů byly odevzdané v průběhu měsíce květen 2007. Došlo k úspěšné registraci tří služeb a dosavadní metodiky přímé práce opírající se aktuálně o kritéria stanovená v rámci evropských dotačních titulů se upravovaly, byly započaty přípravy standardů jednotlivých služeb, které se tvořily dle požadavků zákona včetně vzdělávacích plánů, aby ve všech službách byla zajištěná dostatečná odborná způsobilost vzhledem k tomu, že dříve tato legislativní povinnost nebyla potřebná, ani pro realizaci činností v rámci evropských dotačních podpor. Zákon o sociálních službách včetně legislativní povinnosti registrace sociální služby přinesl do o. s. Ratolest Brno

jasné vymezení činností včetně jejich specifikací. Pracovníci jednotlivých zaregistrovaných služeb měli novou profesionální možnost se účastnit příprav Střednědobého plánu Jihomoravského kraje, ale i Komunitního plánu Statutárního města Brna, což dříve nebylo možné. Úspěšnou registrací byla službám zaručená možnost žádostí o dotace ze státního rozpočtu a projektový tým o. s. Ratolest Brno mohl počítat se zvyšující se státní podporou, zejména z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí.

V přílohách č. 3 – 5 mé diplomové práce jsou uvedené prvotní údaje o všech registrovaných sociálních službách včetně jejich požadovaných formulářů.

6.2.2 Finanční a personální zajištění sociální služby

CELSUZ – Centrum pro lidi sociálně znevýhodněné

Přehled finančního zajištění v období 2005 - 2011

Jednotlivé zdroje financování	2005 Kč	2006 Kč	2007 Kč	2008 Kč	2009 Kč	2010 Kč	2011 Kč
Dotace JmK	0	0	0	0	0	0	0
Dotace MPSV	0	0	221.000	3.550.000	346.000	764.000	625.000
Statutární město Brno	0	0	0	0	0	0	0
Městské části	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní resorty státní správ	0	0	0	68.103	0	0	150.000
Úřady práce	0	0	0	0	0	0	0
Nadace zahraniční i tuzemské	0	0	0	0	0	0	0
Sbírky a sponzorské dary	0	0	0	29.504	0	632.848	251.386
Prostředky evropského sociálního fondu	0	6.835.478	7.694.000	3.950.438	6.277.417	6.573.235	8.086.329
Vlastní zdroje	0	0	0	46.867	0	0	0
CELKEM	0	6.835.478	7.915.000	7.644.912	6.623.417	7.970.083	9.112.715

Shrnutí k jednotlivým rokům

2005 – dokončení investiční části, příprava zázemí pro rozjezd neinvestičního projektu respektive služby CELSUZ – centrum pro lidi sociálně znevýhodněné

2006 – zahájení realizace činnosti centra CELSUZ v rámci svých 6 - ti center

2007 – rozdělení činnosti do dvou registrovaných služeb, první služba - Sociální rehabilitace, která byla financovaná z prostředků ESF, druhá služba Odborné sociální poradenství již odděleně financovaná ze státního rozpočtu prostřednictvím MPSV

2008 – tento rok byl pro obě služby centra CELSUZ klíčový, protože u Sociální rehabilitace došlo ke skončení finanční podpory z ESF a byla zařazena do financování ze státního

rozpočtu, tedy v jiném režimu dotační politiky, v jiném systému vykazování úspěšnosti služby a to ve výši 3.100.000 Kč. Pokud by se nepodařilo zajistit financování ze státního rozpočtu, došlo by i k ohrožení existence služeb, tato situace hrozila, proto byl i vytvořen krizový plán, který ale musel reagovat na závazné podmínky udržitelnosti vyplývající ze skončeného evropského projektu, tedy by musel být chod služeb zajištěn z vlastních finančních zdrojů, služby nebylo přístupné vzhledem ke zmiňované udržitelnosti neposkytovat. Sociální služba Odborné sociální poradenství byla z předcházejícího roku již zařazená do systému financování ze státního rozpočtu, ale přidělené finanční prostředky z MPSV ČR ve výši 450.000 Kč nestačily na pokrytí celé služby, proto došlo ke zkrácení úvazků pracovníků poradny a zkrácenou částí byli zařazeni do služby sociální rehabilitace, v rámci které poskytovali základní sociální poradenství.

2009 – tímto rokem bylo odstartováno finančně stabilní tříleté období, vzhledem k tomu, že služba Sociální rehabilitace byla zařazena do individuálního projektu „Zajištění vybraných služeb sociální prevence v Jihomoravském kraji v období 2009 – 2011“, v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Jihomoravský kraj byl příjemcem dotace a vybrané sociální služby si zajišťoval na úrovni dodavatele a subdodavatele. Služba Celsuz – sociální rehabilitace se stala subdodavatelem služby Sociální rehabilitace na území Brno – město. Služba odborné sociální poradenství navázalo na předchozí rok jak v oblasti finančního, tak i v personálním zajištění.

2010 – tento rok byla služba Sociální rehabilitace nadále na 100% finančně zajištěná ze zmiňovaného individuálního projektu, služba Odborné sociální poradenství byla zajištěná z veřejných zdrojů ve výši 610.857 Kč a v rámci tohoto roku došlo k rozšíření služeb poskytovaných v rámci centra CELSUZ a to sociální službou Odborného sociálního poradenství pro cizince, nikoliv pro občany České republiky. Došlo k navýšení rozpočtu pokrytého z veřejných zdrojů o částku 806.078 Kč.

2011 – opět tento rok byla služba Sociální rehabilitace nadále na 100% finančně zajištěná z individuálního projektu, který skončil 31. 12. 2011. Realizační tým Jihomoravského kraje připravuje navazující projekt. Pro doplnění uvádím, že navazující reaguje opět na registraci služeb, ale finanční zajištění vybraných sociálních služeb není plánované ve stejném režimu, jako u předcházejícího projektu. Vybrané služby sociální prevence získají finanční prostředky na základě vykázaných intervencí za jednotkovou cenu stanovenou pro příslušnou sociální službu, což způsobilo v roce 2011 přípravu na jiný systém evidence úspěšnosti služeb a ovlivnění její metodiky vykazování. Tento systém vykazování a finančního zajištění realizační tým JmK popsal do projektové žádosti na základě doporučení Administrátor Řídícího orgánu pro oblast podpory 1.1 OP LZZ. Obě sociální služby Odborného poradenství

byly zajištěné z veřejných zdrojů a vzhledem k jejich nedostatkům došlo k úpravě personálního zajištění.

Ratolest Brno, o. s.

Přehled finančního zajištění v období 2005 – 2011

Jednotlivé zdroje financování	2005 Kč	2006 Kč	2007 Kč	2008 Kč	2009 Kč	2010 Kč	2011 Kč
Dotace JmK	768.008	629.113	362.628	347.000	181.000	181.000	307.000
Dotace MPSV	489.000	802.675	1.504.938	2.417.000	1.238.000	1.395.000	1.156.000
Statutární město Brno	258.000	405.000	418.000	582.040	438.000	449.000	457.000
Městské části	105.000	70.000	90.000	90.000	30.000	25.000	22.000
Ostatní resorty státní správ	50.000	75.000	345.139	411.181	542.000	318.000	632.000
Úřady práce	0	0	0	0	0	0	0
Nadace zahraniční i tuzemské	1.045.286	1.226.404	1.598.447	1.361.030	804.000	208.000	308.000
Sbírky a sponzorské dary	152.666	141.953	204.328	243.500	80.000	264.000	247.000
Prostředky evropského sociálního fondu	444.501	1.331.225	2.178.913	821.454	5.798.000	6.950.400	9.425.000
Vlastní zdroje	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	3.312.461	4.681.370	6.702.393	6.273.205	9.111.000	9.790.400	12.554.000

Shrnutí k jednotlivým rokům

2005 – první rok, kdy byly zajištěné prostředky z Evropské unie umožňující rozvoj dosavadních služeb a byla postupná příprava na získávání dalších evropských zdrojů, veřejné a nadační prostředky byly použité na zajištění provozu NZDM Pavlač, služby Streetwork a programů Pět P a LATA propojených s volnočasovými a dobrovolnickými aktivitami.

2006 – zřejmé zvyšování evropských zdrojů umožňující postupné zkvalitňování služeb včetně důstojného zázemí pro jejich poskytování, příprava služeb na plánovanou registraci a odpovídajícímu finanční zajištění vycházejícímu z pravidelné podpory ze státního rozpočtu ČR. Pro budoucí registrované sociální služby a pro jejich následné získávání finančních prostředků byla velmi klíčová pravidelná podpora z veřejných zdrojů, kterou se dařilo o. s. Ratolest Brno v předchozích letech zajistit.

2007 – pokračující ostrá realizace evropských projektů přinášející vnitřní stabilitu organizace, odpovídající prostory a dále novou formu strategie dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních

službách zajišťující standardizaci a zefektivnění poskytovaných sociálních služeb včetně odpovídajícího finančního zajištění.

2008 – vzhledem ke stabilizaci finančních zdrojů v předchozích rocích, zejména díky evropské podpoře, se podařilo profesionalizovat poskytované sociální služby na takové úrovni, že došlo k úspěšnému získání veřejných peněz a to z MPSV o celkové výši 2.417.000 Kč, což přispělo k budoucímu zajištění služeb NK Likusák a SAP v rámci Individuálního projektu, kde se počítalo s velmi reálným finančním zajištěním, právě vycházejícím z roku 2008 umožňujícím další rozvoj, zvyšující stabilitu po dobu 3 let (2009 – 2011).

2009 – tento rok byl pro sociální službu NK Likusák a SAP klíčový z hlediska odstartování tříletého dotačního zajištění fungujícím na principu registrované sociální služby dle zákona 108/2006 Sb. a metodickém podkladě Evropské unie. Tříletá finanční stabilita je zajištěná prostřednictvím Individuálního projektu „Zajištění vybraných služeb sociální prevence v Jihomoravském kraji“, v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Jihomoravský kraj byl příjemcem dotace a vybrané sociální služby si zajišťoval na úrovni dodavatele a subdodavatele. Služba NK Likusák se stala dodavatelem služby Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež na území Brno – město a program SAP subdodavatelem služby Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi, taktéž pro Brno – město. NK Likusák byl tedy na základě procentuálního vyjádření ze 75% financovaný z Individuálního projektu a z 25% z veřejných zdrojů. Individuální projekt byl řízen evropskou dotační strategií, která podporovala cílovou skupinu děti a mládež od 15 let. Dle uvedeného popisu služby NK Likusák pracoval i s dětmi mladšími 15 let. Práce s dětmi pod 15 let byla tedy finančně zajištěná z veřejných zdrojů. V říjnu 2009 byl odstartován preventivní program Změnit směr, který si díky úspěšně podané žádosti v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost zajistil tříletou finanční stabilitu, podmíněnou evropskými požadavky. Nízkoprahové zařízení Pavlač bylo zajištěno v rámci jiného dotačního systému, a to ze státních a nadačních zdrojů každoročně o ně žádaných. Své služby poskytovalo v návaznosti na zákon o sociálních službách a nespadlo do evropské strategie, v rámci které jsou závazné indikátory, jako například počet podpořených osob, intervencí, kontaktů a je nutné dodržovat metodiky týkající se povinné publicity, vykazování zmiňovaných indikátorů a odevzdávání průběžných zpráv.

2010 – vybrané služby sociální prevence a program Změnit směr byly stejně finančně zajištěné a vzhledem k jejich finančním možnostem docházelo k personálnímu rozšíření a s tím i související navyšování zvolených indikátorů, zejména v oblasti podpořených osob. Nízkoprahové zařízení Pavlač jako každoročně čekalo na výsledky z veřejných zdrojů a ve

spolupráci s příspěvkovou organizací DROM úspěšně získalo i evropskou dotační podporu, kterou si zajistilo na 30 měsíců částečné finanční zajištění a to v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Chod NZDM Pavlač je tedy zajištěn jak na základě evropské dotační strategie, tak i na základě státní dotační strategie a s tím i souvisí dvojitý systém vykazování úspěšnosti služby, jak pro potřeby Evropské unie, tak pro potřeby registrované sociální služby.

2011 – vybrané služby sociální prevence a to NK Likusák a jeho 75% pokrytí a program SAP byly stejně finančně zajištěné, jejich rozpočty vzhledem k dostatečné alokaci peněz se zvýšily a přispěly k dalšímu rozšíření týmu a zejména jejich stabilizaci a profesionalizaci. Individuální projekt k 31. 12. 2011 skončil a připravoval se navazující projekt. Pro doplnění uvádím, že navazující projekt bude opět reagovat na registraci služeb, ale finanční zajištění vybraných sociálních služeb není plánované ve stejném režimu, jako u předcházejícího projektu. Vybrané služby sociální prevence získají finanční prostředky na základě vykázaných intervencí za jednotkovou cenu stanovenou pro příslušnou sociální službu, což způsobilo v roce 2011 přípravu na jiný systém evidence úspěšnosti služeb a ovlivnění její metodiky vykazování. Chod NZDM Pavlač byl opět finančně zajištěn dotací každoročně o ně žádaných a pokračovalo se v realizaci evropského projektu OP VK. Došlo k úspěšnému dokončení evropského projektu, ale i registraci probačního programu Změnit směr. Na realizaci programu Změnit směr se navázalo úspěšnou žádostí na nový preventivní program Křižovatka a to v rámci evropské výzvy OP LZZ. Touto podporou došlo k udržení pracovního týmu preventivního programu a k částečné finanční stabilitě na 3 roky.

CELSUZ – Centrum lidí sociálně znevýhodněné

Přehled personálního zajištění v období 2005 – 2011

Rozdělení dle jednotlivých center	2005 osoba	2006 osoba	2007 osoba	2008 osoba	2009 osoba	2010 osoba	2011 Osoba
Informační centrum – Sociální rehabilitace	0	2	4	4	8	8	8
Sociálně právní poradna – Odborné sociální poradenství	0	2	5	5	2	2	2
Centrum vzdělávání - Sociální rehabilitace	0	1	2	2	2	2	2
Centrum zaměstnanosti – Sociální rehabilitace	0	2	5	5	4	2	2
Aktivační centrum – Sociální rehabilitace	0	1	1	1	1	1	1
Multikulturní centrum – Sociální rehabilitace	0	1	2	1	1	1	1
Poradna pro cizince a uprchlíky – Odborné sociální poradenství	0	1	1	2	1	3	3
Rídící a administrativní aparát	2	2	2	2	2	1	1
CELKEM	0	12	19	19	21	20	20

Ratolest Brno, o. s.

Přehled personálního zajištění v období 2005 – 2011

Rozdělení dle jednotlivých služeb	2005 osoba	2006 osoba	2007 osoba	2008 osoba	2009 osoba	2010 osoba	2011 Osoba
Nízkoprahový klub Likusák	2	4	4	4	5	5	5
Nízkoprahové centrum Pavlač	2	3	5	5	5	5	5
Pět P a LATA	3	3	1	0	0	0	0
Sociálně aktivizační program	0	0	4	4	4	4	4
Preventivní program Změnit směr	0	0	0	0	2	2	3
Rídící a administrativní aparát	2	3	5	4	5	5	6
CELKEM	9	13	19	17	21	21	23

Shrnutí personálního zajištění

U obou vybraných neziskových organizací je zřejmé postupné zvyšování personálního zajištění, které reagovalo a odpovídalo na rozpočtové možnosti v rámci jednotlivých roků. Na základě chronologického vyjádření finančního zajištění vycházím z toho, že rok 2006 byl pro obě organizace ve vzniku, či rozvoji velmi klíčový. U o. s. Ratolest Brno došlo k jednoznačnému personálnímu posílení, které má vzrůstající podobu související zejména s evropskou podporou a nejvyšší dominanty dosahuje díky zajištění vybraných služeb sociální prevence na území Jihomoravského kraje prostřednictvím realizace Individuálního projektu a dalších projektů taktéž v rámci Operačního programu Lidské zdroje a nezaměstnanost.

U centra Celsuz, respektive služby Sociální rehabilitace je patrná personální stabilita v rámci celého vybraného období, což si trůfám hodnotit, že se podařilo vytvořit velmi kvalitní projekt, který byl schopen reagovat jak na státní, tak i evropské strategie a byl se tedy schopen i po legislativních úpravách souvisejících se zákonem o sociálních službách udržet. Státní dotační politika prostřednictvím Střednědobého plánu JmK a Komunitního plánu města Brna ovlivnila značně personální zajištění odborných poradenských služeb, jejíž podpora vycházející z uvedených plánů byla na nejnižší úrovni. Jak je zřejmé z finančního zajištění, tak Jihomoravský kraj a Statutární město Brno ani v jednom roce obě formy odborně sociálně poraden nepodpořilo. Tato strategie značně ovlivnila chod a stabilitu poraden a byly nutné personální úpravy v podobě zkracování pracovních úvazků a zajištění provozu poradny jednou osobou, což z hlediska problematické klientely není ideální.

6.2.3 Evaluace činnosti a výsledků sociálních služeb

Pro co nejefektivnější shrnutí činnosti a výsledků jsem vycházela z uvedených informací zanesených na počátku registrace sociálních služeb, tedy v období květen 2007 a srovnávala je s aktuálními informacemi uvedenými na <http://www.iregistr.mpsv.cz>, které jsou na tomto portále veřejně přístupné. V rámci tohoto bodu se zabývám pouze registrovanými sociálními službami, tento fakt uvádím z důvodu toho, že o. s. Ratolest Brno poskytuje nejen sociální služby, ale i probační program, který spadá do systému akreditace Ministerstva vnitra, a zmiňované strategie a plány se dotýkají pouze služeb sociálních. V předešlých bodech se o probačním programu zmiňuji a je i zohledněn ve finančním a personálním zajištění. Pro evaluaci činnosti a výsledků sociálních služeb jsem si vybrala tři oblasti a to oblast cílová skupin, oblast činností přímé práce s uživatelem a kapacita služby. Oblasti finančního

a personálního zajištění jsem si již nevybrala, z hlediska toho, že byly již konkrétněji evaluovány v rámci bodu 6.2.2.

Celsuz – Centrum pro lidi sociálně znevýhodněné

1. Sociální rehabilitace

Jak již bylo několikrát zmíněno, činnosti zakomponované do sociální služby Sociální rehabilitace vycházejí z aktivit realizovaných v rámci evropského projektu a při vypracovávání jeho žádosti se ještě nepočítalo s možnou návazností na registrovanou službou, pouze se reagovalo na požadavky související s přípravou Střednědobého plánu JmK

a Komunitního plánu Statutárního města Brna. Klíčovým výsledkem reagujícím na státní dotační politiku opírající se o zákon o sociálních službách byla úspěšná registrace sociální služby, která umožnila stabilitu komplexu služeb centra Celsuz včetně možnosti se ucházet o dotační tituly určené právě registrovaným službám, viz podpora prostřednictvím Individuálního projektu, který byl pro vybrané registrované služby sociální prevence.

Nyní si vybírám konkrétní oblasti, u kterých je zřejmý posun, specifická související s vývojem, ale i s postupnou měnící se strategií uvnitř organizace:

V první fázi popisu registrované služby byla cílová skupina definována komplexně a to *lidé sociálně znevýhodnění*. S postupným vývojem a profesionalizací služby došlo ke konkrétnější specifikaci uživatele a to: *Nezaměstnaní starší 18 let, vedeni v evidenci uchazečů Úřadu práce (ÚP) a mají některé z těchto znevýhodnění: vedeni v evidenci uchazečů ÚP déle než 6 měsíců, zdravotní, znevýhodnění (OZZ, 1. - 3. stupeň invalidity), starší 50 let, rodiči do 6 měsíců po rodičovské dovolené. Služba uživatelům nemůže být poskytnuta, pokud nejsou vedeni jako uchazeč o zaměstnání na Úřadu práce a nepatří do výše popsanych skupin. Dále nemůže být služba poskytnuta osobám, jejichž zdravotní pomůcky nedovolují orientaci a volný pohyb po budově, a osobám s překážkou v komunikaci, která brání aktivní spolupráci, a také osobám v blízkém vztahu s pracovníky služby Celsuz – sociální rehabilitace (rodinní příslušníci, bývalí kolegové apod.)*

Prostřednictvím této charakteristiky je zřejmý další výsledek, dříve pouze komplexní vyjádření, nyní i vyjmenovaná kritéria nepřijetí, které bylo nutné definovat z hlediska zařazení sociální služby do podporovaných služeb v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který má jasně specifikovanou cílovou skupinu a prvotně se snaží o aktivizaci osob a zlepšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce.

Dále v první fázi popisu registrované služby se pracovalo s uživateli na principu individuálního přístupu a bylo k tomu využíváno komplexu služeb, které byly děleny pro lepší organizaci do jednotlivých center. V současné době komplex jednotlivých center neexistuje

vzhledem k tomu, že jejich zaměření se přímo neztotožňovalo s činnostmi vyplývajícími ze zákona o sociálních službách a jsou pro službu Sociální rehabilitace natolik směrodatná, že muselo dojít k reorganizaci centra a úpravě jeho aktivit, jinak by některé činnosti nemohli být zajištěné z dotačních titulů pro registrované sociální služby a mohlo by dojít k existenčním problémům. V současné době je práce s uživatelem rozdělená na aktivitu individuální, do které spadají činnosti osobní konzultace, poradenství profesní orientace, psychologická pomoc, modelové výběrové řízení, právní poradenství a na aktivity skupinové, do které jsou zařazeny vzdělávací aktivity, aktivizační činnosti zahrnující i multikulturní programy.

Při počáteční registraci byl stanoven počet podpořených klientů 80 za rok, ale vzhledem ke změně strategie služby došlo ke snížení kapacity a to na 53 klientů. Toto snížení přisuzuji tomu, že se pracovníci více kvalitativně věnují potřebám uživatelů, aby docházelo k co nejúspěšnější jejich seberealizaci.

2. Odborné sociální poradenství

Sociálně právní poradna vznikla na základě evropské dotační podpory, ale již od počátku spuštění její činnosti se profilovala, že bude do budoucna fungovat jako samostatná služba, ne v přímé návaznosti na jednotlivá centra Celsuz.

První charakteristika cílové skupiny a to v podobě *lidé v krizové nebo v nepříznivé životní situaci (a jsou to především osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností či nastavení společnosti „napomáhá“ těmto osobám, aby se dostaly do konfliktní situace)*. Nejčastěji Poradnu kontaktují: *lidé postižení krizí rodinných a partnerských vztahů, osoby zatížené bytovou situací, osoby bez přístřeší, osoby postižené ztrátou zaměstnání, senioři opuštěné matky s dětmi mladiství*, se nezměnila a v současné době je totožná, pouze docházelo k úpravám metodik zaznamenávající konkrétní kroky práce s tou cílovou skupinou, vzhledem k tomu, že se jedná o velmi problematickou a často nepřízpusobivou skupinu osob.

Oblast činnosti přímé práce se na počátku registrace tak formulovala, že nebylo do současné doby potřeba její změna. Činnosti poradny reagovaly na problematiku, která je i v roce 2011 aktuální.

Hlavní snahou odborného sociálního poradenství bylo a stále je primárně přetrvávající, aby občané pro neznalost svých práv a povinností a dostupnost služeb, nebo neschopnost účinně vyjádřit své potřeby, nebyli zkráceni pro možnost jejich uplatnění. Tato snaha je hlavním pilířem metod a způsobů práce s uživateli poradny.

Hodnocení výsledků z hlediska kapacity vychází ze stanovení, ne počtu klientů, ale počtu poskytnutých intervencí za daný časový interval a to 30 minut. V rámci údajů o registrované

sociální službě byla uvedena maximální denní kapacita poskytované služby 16 intervencí s upřesněním, že dle charakteru služby nelze přesně vyjádřit kapacitní počet intervencí za časové období. Lze konstatovat, že pro kvalitu služby je vhodný maximální počet 14 intervencí denně u sociálních pracovníků a 2 denně (vypočteno u úvazku, kdy týdenní kapacita je max. 10) u psychologické části služby. Stejně znění jsem našla aktuálně i na registru sociální služeb. Vzhledem k tomu, že činnosti sociální poradny nebyly tak ovlivněny realizací evropského projektu, docházelo tedy k postupné strategické nezávislosti a samostatné finanční podpoře z Ministerstva práce a práce ČR. Je možné tedy konstatovat, že nedošlo k zásadním změnám a podoba registrace služby v rámci období 2007 – 2011 je takřka totožná, pouze je alarmující nulová finanční dotační podpora od Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna a to vzhledem k zakomponované strategii jejich plánů minimalizace poraden na jejich území.

3. Odborné sociální poradenství pro cizince

V roce 2010 se pod hlavičku centra Celsuz registrovala druhá služba Odborné sociální poradenství s cílovou skupinou tvořenou uprchlíky, cizinci, kteří se dostali do obtížné situace, dále azylanty (osoby s uděleným azylem), žadateli o udělení mezinárodní ochrany a cizinci s povoleným trvalým pobytem a dlouhodobým pobytem. Cílové skupině je nabízena pomoc zejména v oblasti pobytového režimu, státní sociální podpory, zdravotního pojištění, orientace v českém zákonodárství, zprostředkování kontaktů s veřejnou správou či zprostředkování zaměstnání. Současně s poradenstvím je v případech bezprostřední hmotné nouze poskytována i přímá materiální a drobná finanční pomoc (ošacení, nutná potravinová pomoc, úvěrové jízdenky, stravenky apod.). V rámci cílové skupiny a poskytovaných služeb během necelého dvouletého působení pod hlavičkou centra Celsuz nedošlo k zásadním změnám v přímé práci s uživateli včetně uvedené kapacity intervencí o počtu 350.

Pro zajištění bezproblémového chodu poradny je důležité zajistit dostatek finančních prostředků, tato problematika byla, je řešena každoročně a rovněž vychází z minimální podpory sociálně právních poraden v místní komunitě. Proto došlo v uvedeném roce ke změně strategie a poradna pro cizince se stala součástí centra Celsuz se strategickým plánem zvýšení dotačních prostředků, protože tým sociálních pracovníků poradny doposud neměl dostatečnou kapacitu a zkušenost reagovat na výzvy dotačních titulů jako koordinátor centra Celsuz, který řeší projektové a finanční řízení.

Ratolest Brno, o. s.

1. Nízkoprahový klub Likusák

Na počátku registrace sociální služby Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Likusák v roce 2007 byla cílová skupina popsána jako děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy a pocházející ze dvou sídlištních lokalit Brno – Vinohrady a Brno – Líšeň a patří mezi ně i ti, jež se v těchto lokalitách pohybují a ve věkovém rozmezí 12 – 21 let. V rámci aktuálního zjištění došlo ke změně věkové hranice to 12 – 20 let a rozšíření služby do další městské části Nový Lískovec. V rámci rozšíření do další městské části NK Likusák reagoval na Střednědobý plán Jihomoravského kraje, který podporuje rozšíření nízkoprahové služby pro děti a mládež na svém území. Ke snížení věkové hranice došlo na základě zkušeností, vzhledem k tomu, že starší mládež má aktuálně jiné potřeby, které NK Likusák není schopen v dostatečné míře zajistit a odkazuje uživatele starší 20 let na jiné služby.

NK Likusák v rámci popisu služby uvádí, že usiluje o zabezpečení podpory pro zvládnutí obtížných životních situací, o snížení sociální rizika vyplývajícího z konfliktních společenských situací, obtížných životních událostí a omezujících životních podmínek, o zvýšení sociálních schopností a dovedností, podporuje sociální začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti, včetně zapojení do dění v místní komunitě, poskytuje podmínky pro smysluplné trávení volného času, snaží se o omezení sociálně patologických jevů páchaných cílovou skupinou nebo na cílové skupině a zabezpečuje nezbytnou psychickou, fyzickou, právní a sociální ochranu během pobytu v zařízení a podmínky pro realizaci osobních aktivit. Uvedená úsilí se snaží realizovat prostřednictvím dvou forem služby a to formy ambulantní a formy terénní. Uvedené zacílení odpovídá i aktuální podobě registrace, ale v rámci popisu služby došlo k rozpracovanější a specifičtější podobě, která je reakcí stabilnějšího a profesionálnějšího pracovního týmu.

V údajích o registrované sociální službě byla uvedena kapacita v následující výši: počet klientů za kalendářní rok 500 a počet kontaktů v podobě 10 minutového jednání 5000. V aktuální registraci je zřejmá strategická změna a to vzhledem k tomu, že kapacita je rozdělená na ambulantní a terénní formu. Tato změna jednak vzešla z potřeb evidence úspěšnosti přímé práce pracovníka v klubu, či v terénu, ale také donátoři v rámci svých žádostí tento údaj začali požadovat včetně finančního rozdělení, aby byla zřejmá cena za poskytování služby v ambulantní části a v terénní části pro příslušný počet podpořených uživatelů. Aktuální podoba kapacitního zajištění včetně kapacitního vyjádření v nové městské části je tedy následující: *Ambulantní část*: a) okamžitá pro individuální práci: 3, b) okamžitá pro skupinovou práci: 46, c) roční - 310

Terénní část: a) okamžitá pro individuální práci: 2, b) okamžitá pro skupinovou práci: 10
c) roční – 220,

Pobočka Nový Lískovec: Terénní část: 1. okamžitá pro individuální práci:3, 2. okamžitá pro skupinovou práci: 10, 3. roční: 100

2. NZDM Pavlač

V rámci počáteční registrace nízkoprahové služby byla cílová skupina charakterizována, děti a mládež ze sociálně a ekonomicky znevýhodněného prostředí ve věku 6 - 18 let, kteří žijí v pavlačových domech na M. Horákové 19 a 17 a v jejich blízkém okolí. Zařízení Pavlač je místem, kam docházejí děti a mládež, které spojuje spíše prostředí, ve kterém vyrůstají, než barva pleti a to přesto, že většina klientů jsou Romové. Jedná se o děti a mladistvé, kteří nevyužívají standardní formy institucionalizované pomoci a péče. Specifikace cílové skupiny u aktuálního popisu služby zůstává, ale došlo k navýšení věkové hranice 21 let a to z důvodu vyššího počtu klientů, kteří dosáhli plnoletosti a také z jejich stálé potřeby využívat služby NZDM Pavlač jako např. hledání pracovního uplatnění, hledání dostupného bydlení, získávání a vysvětlování veřejně dostupných informací, zprostředkování návazných služeb – probační program, právní poradenství.

Primární snahou NZDM Pavlač zachycenou v jeho poslání, je zlepšení kvality života dětí a mládeže, které se nacházejí dlouhodobě v nepříznivé sociální situaci a žijí v pavlačovém domě, kde se klub nachází nebo v jeho blízkém okolí. Těmto dětem a mladým lidem klub nabízí bezpečné místo pro trávení volného času a zároveň podporu a pomoc s problémy. Toto poslání NZDM Pavlač přetrvává vzhledem k neměnné a problematické situaci sociálně vyloučené lokality, kde zařízení funguje, a snaží se být naplňováno prostřednictvím sociálních, preventivních, volnočasových aktivit v rámci dvou jeho ambulantních klubů a to Nízkoprahový klub pro děti ve věku 6 – 11 let, Nízkoprahový klub pro mládež 12 – 21 let.

Při srovnání kapacitního zajištění na počátku registrace služby a v jeho aktuální podobě je zřejmý kvantitativní posun, který je možný přisuzovat zvýšenému personálnímu nefluktujícímu zajištění pod dlouhodobým metodickým vedením. Služba rok co od roku je úspěšnější a např. v roce 2011 se jí podařilo přesáhnout maximální kapacitní údaj 200 podpořených osob na údaj 206, pro srovnání uvádím kapacitní údaj roku 2007, kdy se podařilo podpořit 132 uživatelů.

Navíc u NZDM Pavlač přidávám, že poskytuje velmi potřebnou sociální službu, která reaguje na alarmující problematiku sociálně vyloučené lokality, se kterou se nadále počítá jak ve Střednědobém plánu Jihomoravského kraje, tak i v Komunitním plánu Statutární města Brna.

Dále tým pracovníků NZDM Pavlač aktuálně připravuje ve spolupráci s pracovníky oddělení sociální péče Magistrátu města Brna velký investiční a neinvestiční projekt, díky jejichž realizaci se předpokládá vznik Komunitního centra Hvězdička, fungování NZDM Pavlač v nových prostorech a navíc vznik nové sociální služby Sociální rehabilitace, zacílené na mladé lidi ze sociálně a ekonomicky znevýhodněného prostředí ve věku 15 - 26 let, kteří mají snížené možnosti vstupu na trh práce z důvodu nedostatečného vzdělání (nedokončená povinná školní docházka, pouze základní vzdělání či nedokončené středoškolské vzdělání), tzn. je primárně určena dospívajícím z vybrané lokality.

3. Sociálně aktivizační program

V první fázi registrace Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi byla cílová skupina popsána v následujícím znění: program je určen dětem, dospívajícím a mladým lidem ve věku 6 až 24 let, kteří se nachází v nepříznivé životní situaci, je ohroženo jejich sociální fungování, jsou ohroženi sociální exkluzí, hrozí jim riziko sociálního selhání. V návaznosti na úspěšnou inspekci poskytování sociální služby dle zákona 108/2006 Sb. v roce 2010 a na doporučení inspektorů kvality služby došlo k výrazné změně koncepce, a to zejména ve specifikaci cílové skupiny služby. Byla vytvořena nová specifikace cílové skupiny, do které byly zařazeny rodiny s dětmi z Brna a blízkého okolí, jež se dlouhodobě nacházejí v krizové životní situaci, v jejímž důsledku je ohrožen zdravý vývoj dítěte. V aktuálním popisu služby na www.iregistr.mpsv.cz je tedy možné najít charakteristiku cílové skupiny dle zmíněné specifikace včetně popisu, proč jsou rodiny zařazené do programu s příkladným odůvodněním, že péči o své děti zvládají obtížně, neboť není v jejich silách adekvátně a samostatně naplňovat potřeby dětí.

Z hlediska změny specifikace cílové skupiny došlo k transformaci poslání, cílů a způsobů poskytování sociální služby. Primárně program v souvislosti s registrací služby v roce 2007 usiloval o zlepšení kvality života dětí a mládeže, které se krátkodobě či delší dobu ocitají v obtížné životní situaci, v situaci pro ně nepříznivé a frustrující. V rámci programu jim byla nabízena podpora a pomoc při řešení jejich problémů. V aktuálním popisu registrace služby ze 14. 1. 2011 je uvedeno, že Sociálně aktivizační program nabízí podporu a pomoc rodinám s dětmi, které se dlouhodobě nacházejí v krizové životní situaci, v jejímž důsledku je ohrožen zdravý vývoj dítěte, s cílem prostřednictvím odborné pomoci a dlouhodobého vedení rodiny zajistit, aby děti mohly vyrůstat se svými rodiči v bezpečném a podnětném prostředí. V souvislosti s uvedenými zásadními transformacemi došlo rozšíření spolupráce mezi další

odborníky či pracovníky OSPOD, kteří do případu rodiny více či méně zasahovali a tím přispívali celkově ke zlepšení rodinné situace.

V období poskytování registrované sociální služby došlo i k detailnějšímu vydefinování kapacity zařízení, které odpovídá i personálnímu nefluktuujícímu zajištění. V aktuálním popisu služby najdeme tedy kapacitní údaje:

Kapacita zařízení: Okamžitá: 3 uživatelé/v daný okamžik, přičemž s ohledem na materiální a technické vybavení: - kapacita ambulantní formy poskytování je 1 uživatelé/daný okamžik

- kapacita terénní formy poskytování je 2 uživatel/daný okamžik

Roční: 73 uživatelů/rok celkem, kterým je poskytována ambulantní i terénní forma služby

- kapacita ambulantní formy poskytování 73 uživatelů/rok

- kapacita terénní formy poskytování je 73 uživatelů/rok

Program SAP více rekapituluji a to z důvodu toho, že jednou z jeho dosavadních podpůrných aktivit přímé práce s klientem je dobrovolník a dobrovolnictví provází Ratolest Brno od jejího prvopočátku, tedy celých 17 let. Jak již bylo v úvodu mého výzkumu zmíněno, v roce 1995 vzniklo občanské sdružení LATA, jakožto alternativa stávajících forem práce s rizikovou mládeží, inspirováno sdružením LATA Praha pod vedením docenta Oldřicha Matouška. Pro ucelenější evaluaci

o sociálně aktivizační službě pro rodiny s dětmi SAP se ještě vracím ke chronologii. V roce 2007 SAP vzniká na základě potřeb vycházejících zejména z dobrovolnických programů Pět P a LATA, jejichž orientace pouze na dítě a jeho volný čas byla nedostačující. Zpočátku SAP fungoval jako nástavba pro vhodné rodiny z dobrovolnických programů a tyto programy stály nezávisle vedle sebe. Poprvé se v programu SAP objevují seberozvojové skupiny pro děti, outdoorové motivační programy mimo Brno, individuální poradenství pro rodiče a další.

Roku 2008 již dochází k naprostému propojení programů Pět P, LATA a SAP a začíná téměř dvouletá transformace služby – z dobrovolnického programu orientovaného na dítě se stává komplexní podpůrná sociální služba pro rodiny s dětmi, vše pod hlavičkou SAP.

V pro období 2009 - 2011 se program stává jedním ze subdodavatelů sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi v rámci Individuálního projektu JmK. Pracovní tým soustavně pracoval na metodikách programu tak, aby v následujícím období mohl být představen jako kvalitní a profesionální sociální služba pro rodiny s dětmi, které se nacházejí v krizové životní situaci, a jejíž předností je zejména vícezdrojová podpora celé rodiny – tedy nejen rodičů, ale i dětí, kterých se situace bezprostředně týká.

7. Diskuze

Pro vypracování diplomové práce jsem použila taktéž informace dostupné na internetových stránkách jednotlivých donátorů, konkrétněji ministerstev, Jihomoravského kraje, úřadu vlády, Statutárního města Brna a jeho jednotlivých odborů a Evropské unie. Za problematickou oblast těchto stránek považuji nepřehlednost a mnohdy nedostupnost určitých relevantních informací. Jako komplikaci pro přípravu dotačních žádosti pro jednotlivé projekty vidím také rozsáhlou administrativu nutnou ke splnění, která je pro žádající subjekty bezpochyby zatěžující. Schválené dotační tituly určené neziskovým organizacím v oblasti sociálních služeb jsou zveřejňovány od konce předcházejícího roku zhruba do března daného roku. Některé dotační programy jsou vyhlášovány také v průběhu daného roku. Potom je možné konstatovat problém, neboť dotace jsou ve většině případů poskytovány na jeden konkrétní rok, ve kterém mají být také realizovány schválené projekty. Jejich pozdní ohlášení znamená pozdější rozhodnutí a tedy i pozdní poskytnutí peněžních prostředků. Neziskové organizace mají, pokud vezmeme nejlepší variantu, na přípravu dotační žádosti několik měsíců. Mnohdy se tyto měsíce minimalizují pouze na týdny a to v případě, že o vypsání dotační výzvy projektový tým dozví.

Pro zjednodušení a lepší orientaci mohou neziskové organizace využít grantový kalendář – přehled aktuálních uzávěrek grantových a výběrových řízení, či státních dotačních programů. I přes tuto pomoc není orientace na jednotlivých stránkách donátorů při vyhledávání aktuálních výzev často příliš jednoduchá. Neziskovým organizacím poskytujícím sociální služby v závislosti na finančním zajištění z jednotlivých dotačních titulů by jednoznačně pomohlo vytvoření centrálního registru dotačních výzev. V současné době sice existuje Centrální registr dotací, ale ten pouze shromažďuje údaje o dotacích již poskytnutých. Velkým přínosem jsou Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO každoročně připravované Radou vlády pro nestátní neziskové organizace. Tento oficiální dokument, ale obsahuje pouze názvy dotačních programů a ministerstva, která je vypsala. Pro zjednodušení jejich vyhledávání by jejich součástí měly být také přesné internetové odkazy, na kterých je organizace mohou najít. To by urychlilo jejich vyhledávání a zefektivnilo tak samotnou činnost organizací.

Dalším problémem v oblasti dotační strategie, na který delší dobu upozorňuje Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, je nedostatečně objasněný pojem nestátní neziskové organizace. Není přesně definováno, co je možné považovat za veřejně prospěšnou činnost

a z toho vyplývá nejasně definovaný dotační princip komu a na co je možné finanční prostředky poskytovat.

Viditelnou překážkou pro neziskové organizace jsou, jak již bylo výše zmíněno, termíny vyplácení dotací. I přes fakt, že jsou dotační tituly vypsány koncem předcházejícího roku, než ve kterém mají být projekty realizovány, a mnohdy dojde i k vydání rozhodnutí, ale s vyplácením schválených finančních prostředků to již tak jednoduché není. Příslušný donátor vydá po schválení projektové žádosti rozhodnutí o poskytnutí dotace na daný rok. Součástí tohoto rozhodnutí jsou podmínky, které je příjemce povinen při čerpání finančních prostředků splnit. Státní dotační poskytovatelé pro sebe vždy stanovují termíny, většinou se jedná o tři data v průběhu roku, ve kterých budou peněžní prostředky vypláceny. Z pravidla donátoři přísně dbají na dodržování termínů projektových žádostí, návratek, zpráv a dalších potřebných dokumentů, ale při svém vyplácení schválených financí tak přísní nejsou. Z jejich strany mnohdy o dodržování termínů mluvit nelze a neziskové organizace, počítající se schválenou dotací, se tak dostávají do platebních problémů.

Z uvedených informací konkrétněji vyplývá, že problémem neziskových organizací v sociálních službách je jejich spoléhání na několik málo zdrojů a jsou-li podporovány z veřejných rozpočtů, často podléhají iluzi, že na tyto dotace mají nárok i v příštích letech. Dotace ze státního rozpočtu se však ze zákona poskytují pouze na jeden kalendářní rok a pro NNO tak může nastat problém, kdy s dotací „počítá“ a nedostane ji. Pokud v blízkých letech neproběhne reforma veřejných financí, hrozí, že výdaje státního rozpočtu dosáhnou úrovně příjmů, a je tedy celkem pravděpodobné, že dojde k redukci jiných výdajů státního rozpočtu včetně těch na dotační politiku. Vícezdrojové financování neziskových organizací v sociálních službách je tedy zásadní a z toho plyne, že účinnost státní dotační politiky není v současné době uspokojivě vyřešena a neumožňuje zajistit jejich dostatečnou stabilitu.

8. Závěr

Tato diplomová práce se snaží přiblížit fungování nevládních neziskových organizací působících v sociálních službách a to z hlediska vlivu dotační politiky s přenesenou působností do krajských a komunitních plánů, plánů evropských výzev grantových a individuálních projektů, a v návaznosti na legislativní transformaci prostřednictvím zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, který značně ovlivnil jejich působnost v oblasti sociálních služeb.

Pro zjištění a zanalyzování zákonitosti vlivu dotační politiky na vznik a strategie rozvoje nestátních neziskových organizací působících v sociálních službách jsem si vybrala dvě organizace a to občanské sdružení Ratolest Brno a centrum Celsuz fungujícím pod Sekretariátem Diecézní charity Brno. Oba zvolení partneři pro můj kvalitativní výzkum poskytují na území města Brna registrované sociální služby a je zřejmé, že jejich rozvoj a aktuální podoba je zásadně poznamenána dotační politikou reagující na finanční zajištění jak ze státního rozpočtu, tak i z Evropské unie, dále jsou obě transformovány legislativní procesem zákona o sociálních službách a střednědobým a komunitním plánováním.

Konkrétněji u zařízení Celsuz, které vzniklo prostřednictvím evropské podpory, je na základě zvoleného evaluovaného období 2005 – 2011 zřejmý kolosální posun. Aktivity zařízení byly primárně rozděleny do samostatně fungujících šesti center. Vlivem strategií dotační politiky a zákonnou reformou v podobě registrace sociálních služeb, došlo ke spojení činností pěti center a vznikla jedna komplexní sociální služba a to služba Sociální rehabilitace. Splněním závazného kritéria registrace si služba Celsuz – Sociální rehabilitace zajistila poměrně slušnou finanční stabilitu a to prostřednictvím dotačních titulů státních, tak i evropských a podporu rozvoje dle střednědobého a komunitního plánu. Z šestého centra vznikla taktéž registrovaná sociální služba a to služba Odborné sociální poradenství, která vlivem minimální podpory vycházející ze strategií Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna, každoročně řeší nejistotu finančních prostředků.

Občanské sdružení Ratolest Brno vzniklo na dobrovolnickém základě a prostřednictvím zvyšujících se možností dotačních podpor, jak státních, tak zejména evropských, se činnosti zaměřené na podporu dětí a mládeže profesionalizovaly a byly tak schopné reagovat na legislativní změnu a úspěšně se registrovat. Vznikly tři registrované sociální služby, dvě služby Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a jedna Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi. Uvedené služby jsou aktuálně velmi stabilní a vlivem strategií Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna dochází například k rozšíření

nízkoprahové služby do další brněnské městské části. S porovnáním s odborným poradenstvím zařízení Celsuz je to velký strategický úspěch.

Dle výše uvedeného konkrétněji shrnuji, že státní dotační politika, která by měla být jediným rámcem podpory, určeným výslovně neziskovým organizacím, není však závazná pro kraje a obce, které si sami určují jimi podporované oblasti neziskového sektoru, zejména v oblasti sociálních služeb. Státní dotační politiku je tedy možné chápat jako vládou centrálně koordinovanou politiku zaměřenou na podporu nevládních neziskových organizací v předem stanovených oblastech za předem stanovených podmínek, které mají zásadní vliv na jejich vznik a strategie rozvoje.

A jak Hladká (2008) uvádí, mechanismus naplňování dotační politiky je tedy nejednotný, každý donátor přistupuje k financování neziskových organizací v sociálních službách odlišným způsobem, stanovuje odlišné podmínky a poskytování dotací není centrálně organizované, i přestože že existují jednotné „Zásady vlády pro poskytování dotací NNO ze státního rozpočtu ústředními orgány státní správy“. Informace o vyhlašovaných programech, stejně jako o poskytnutých dotacích se obtížně hledají a celý systém působí dosti netransparentně.

Domnívám se, že mohu prohlásit, že cíl, který jsem si pro tuto práci stanovila, jsem úspěšně naplnila. Pokud jde o přínos této diplomové práce, nemám ambice vidět v ní návod na vylepšení finančního zajištění neziskových organizací v reakci na strategie dotační politiky k dokonalosti. Vzhledem ke škále odborné literatury v této oblasti však doufám, že jsem pro čtenáře vybrala to nejdůležitější a že je schopna ho uvést do problematiky, poskytnout mu základní orientaci v úrovni, systematičnosti a míře dotační politiky pro nevládní neziskové organizace v sociálních službách.

9. Použitá literatura

BARKER, G., *Použití kvalitativních výzkumných metod při postupech rychlého posuzování zneužívání drog ve společnosti*. 1. vyd. Praha: Albert, 1999, 18s. ISBN 80-85834-78-2

DOHNALOVÁ, M., *Sociální ekonomika v evropském kontextu*. 1. vyd. CERM Brno, 2006, 314 s. ISBN 80-7204-428-1

DUBEN, R., *Neziskový sektor v ekonomice a společnosti*. 1. vyd. CODEX BOHEMIA, 1996, 376 s. ISBN 80-85963-19-1

FRÍČ, P., GOULLI, R., *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu John Hopkins University*. Praha: Epolex Bohemia, 2001, 203 s. ISBN 80-86432-04-01

HENDL, J., *Kvalitativní výzkum*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005, 132s. ISBN 80-7367-040-2

HLADKÁ, M., *Efektivnost programového financování neziskových organizací – Sborník příspěvků: Mezinárodní vědecká konference doktorandů a mladých vědeckých pracovníků*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2008, 681 – 690 s. ISBN 978-807248-504-9

HYÁNEK, V., *Ekonomika neziskových organizací*. 1. vyd. Brno, 2004, 114 s. ISBN 80-210-3501-3

HYÁNEK, V., PROUZOVÁ, Z., ŠKARABELOVÁ, S. a kol. *Neziskové organizace ve veřejných službách*. 1. vyd. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2007. 293 s. ISBN 879-80-210-4423-4

MATOUŠEK, O. a kol., *Základy sociální práce*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007, 312 s. ISBN 978-80-7367-331-4

PLAMÍNEK, J., SVATOŠ, V., HLADÍKOVÁ, J., aj., *Řízení neziskových organizací: první český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církvích a zdravotnických zařízeních*. 1. vyd. Praha: Nadace Lotos, 1996. 186 s. ISBN neuvedeno

REKTOŘÍK, J. a kol., *Organizace neziskového sektoru*. 2. – aktualizované vyd. EKOPRESS, 2007, 13 s. ISBN 978-80-86929-25-5

Standardy kvality sociální služby Celsuz – Sociální rehabilitace

Standardy kvality sociální služby Cesluz – Odborné sociální poradenství

Standardy kvality sociální služby Cesluz – Odborné sociální poradenství pro cizince

Standardy kvality sociální služby Nízkoprahový klub Likusák

Standardy kvality sociální služby Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač

Standardy kvality sociální služby Sociálně aktivizační program pro rodiny s dětmi

ŠKUTEK, M., *Právo sociálního zabezpečení, Systém a základní právní úpravy – 6. Přednáška*. Olomouc, 73 – 75s. ISBN neuvedeno

TOMEŠ, I. a kol. *Sociální správa*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002, 304 s. ISBN 80-7178-560-1

Výroční zpráva Diecézní charity Brno, 2005

Výroční zpráva Diecézní charity Brno, 2006

Výroční zpráva Diecézní charity Brno, 2007

Výroční zpráva Diecézní charity Brno, 2008

Výroční zpráva Diecézní charity Brno, 2009

Výroční zpráva Diecézní charity Brno, 2010

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 1998

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 1999

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2000

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2001

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2002

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2003

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2004

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2005

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2006

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2007

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2008

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2009

Výroční zpráva o. s. Ratolest Brno, 2010

Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu na rok 2010

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

ŽIŽLAVSKÝ, M., *Metodologie pro sociální politiku a sociální práci*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sociálních studií, 2003

INTERNETOVÉ ZDROJE

BIDLO, P. *V Česku ticho, na Slovensku to vře* [online]. Zpravodajský portál o občanské společnosti [cit. 09.05.2010] Dostupné na internetu: <http://www.osnoviny.cz/v-cesku-ticho-na-slovensku-to-vre>

Centrum pro výzkum neziskového sektoru. [online]. [cit. 18.01.2010] Dostupné na internetu: http://www.e-cvns.cz/soubory/Clanek_Grantis_sbirky.pdg

ECONNECT. *Nevládní organizace získají v roce 2011 státní peníze dřív* [online]. Praha: Ministr pro lidská práva, 2010 [cit. 28.01.2010]. Dostupné na internetu: <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF1x1--&x=2214874>

Fondy Evropské unie. *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. 2010a [10.03.2010] Dostupné na internetu: <http://www.strukturální-fondy.cz/oplzz>

Fondy Evropské unie. *Prováděcí dokument Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. 2010b [cit. 27.04.2010] Dostupné na internetu: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/61elcl03-49f7-4d5ab8091142bce99472/Dokumenty>

Fundraising Ideas & Products Center. *Squeegee Day Fundraising* [online]. [cit.28.04.2010]. Dostupné na internetu: <http://www.fundeaising-ideas.org/DIY/SqueegeeDay.htm>

Fundraising Verband Austria. *Österreichischer Spendenmarkt* [online]. 2010 [cit. 12.05.2010] Dostupné na internetu: <http://www.fundraising.at/FACTSFIGURES/SPENDENMARKT/tabid/101/language/de-DE/Default.aspx>

Jihomoravský kraj. *Akční plán sociálních služeb v Jihomoravském kraji pro rok 2012* [online]. 2011 [cit. 13.1.2012] Dostupné na internetu: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=39397&TypeID=12>

Jihomoravský kraj. *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2012– 2014* [online]. 2011 [cit. 18.8.2011] Dostupné na internetu: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=39397&TypeID=12>

LEDVINOVÁ, J. *Co je to fundraising* [online]. Marketing journal.cz 2009 [cit. 19.01.2010] Dostupné na internetu: http://www.m-journal.cz/cs/public-relations/sponzoring-fundraising/fundraising_s387x5077.html

MF – SERVIS. *Účetnictví neziskových organizací* [online]. 2009 [cit.05.04.2010] Dostupné na internetu: <http://www.mf-servis.eu/vedeni-ucetnictvi/ucetnictvi-nezisk-organizaci/>

Portál veřejné správy České republiky. *Daňový systém a účetnictví* [online].. 2010a [cit.17.04.2010] Dostupné na internetu: <http://www.gov.cz/wps/portal/s.155/17214?ks=1587>

Statutární město Brno. *Komunitní plán sociálních služeb města Brna pro období 2010 – 2013* [online]. 2010 [cit. 13.12.2009] Dostupné na internetu: <http://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-socialne-kulturni/odbor-socialni-pece/>

Třetí patro. *Co je „neziskový sektor“ (NS)* [online]. 2010 [cit.27.03.2010] Dostupné na internetu: <http://www.tretipatro.cz/index.php?cmd=page&id=28>

Vláda České republiky. *Posouzení system udělování dotací nestátním neziskovým organizacím.* [online]. 2008 [cit. 3.4.2008] Dostupné na internetu: <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=33421>

10. Přílohy

10.1 Příloha č. 1: Celsuz – Sociální rehabilitace

Údaje o registrované sociální službě Celsuz – Sociální rehabilitace

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář B – II. část

Formulář C

10.2 Příloha č. 2: Celsuz – Odborné sociální poradenství

Údaje o registrované sociální službě Celsuz - Odborné sociální poradenství

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář C

10.3 Příloha č. 3: Nízkoprahový klub Likusák

Údaje o registrované sociální službě Nízkoprahový klub Likusák

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář C

10.4 Příloha č. 4: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač

Údaje o registrované sociální službě Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář C

10.5 Příloha č. 5: Sociálně aktivizační program

Údaje o registrované sociální službě Sociálně aktivizační program

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář C

10.6 Příloha č. 6: Celsuz - Odborné sociální poradenství pro cizince

Formulář A

Formulář B

Formulář C

Údaje o registrované sociální službě

A. IČ poskytovatele¹⁾: **44990260**

B. Druh poskytované sociální služby:

Vyberte právě jeden druh poskytované sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

☐ § 37 odstavec 3 Odborné sociální poradenství	☐ § 56 Tlumočnické služby
☐ § 39 Osobní asistence	☐ § 57 Azylové domy
☐ § 40 Pečovatelská služba	☐ § 58 Domy na půl cesty
☐ § 41 Tísňová péče	☐ § 59 Kontaktní centra
☐ § 42 Průvodcovské a předčitatelské služby	☐ § 60 Krizová pomoc
☐ § 43 Podpora samostatného bydlení	☐ § 60a Intervenční centra
☐ § 44 Odlehčovací služby	☐ § 61 Nízkoprahová denní centra
☐ § 45 Centra denních služeb	☐ § 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
☐ § 46 Denní stacionáře	☐ § 63 Noclehárny
☐ § 47 Týdenní stacionáře	☐ § 64 Služby následné péče
☐ § 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením	☐ § 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
☐ § 49 Domovy pro seniory	☐ § 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
☐ § 50 Domovy se zvláštním režimem	☐ § 67 Sociálně terapeutické dílny
☐ § 51 Chráněné bydlení	☐ § 68 Terapeutické komunity
☐ § 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	☐ § 69 Terénní programy
☐ § 54 Raná péče	☒ § 70 Sociální rehabilitace
☐ § 55 Telefonická krizová pomoc	

C. Forma poskytované sociální služby²⁾:

Zaškrtněte nejméně jednu z následujících variant.

- pobytová   ambulantní   terénní

D. Sociální služba je poskytována:

od: **19. 6. 2006**

do: **1. 7. 2010**

E. Název a místo zařízení nebo místo poskytování sociální služby:

Název zařízení: Celsuz - sociální rehabilitace	
Adresa: Obec: Brno ..... Část obce: Brno-střed	
Ulice: tř.kpt. Jaroše ..... Č. p. ³⁾ : 1928 ..... Č. orient.: 9 ..... PSČ: 60200	
Telefon: 538700950	Fax: --
E-mail: celsuz.dchbrno@caritas.cz	Web: www.dchbrno.caritas.cz/celsuz

1) V případě, že jste oznamovatel poskytující sociální služby dle § 84, uveďte identifikační číslo.

2) Uveďte formu poskytované sociální služby dle § 33 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

3) Pokud je místo čísla popisného přiděleno číslo evidenční, uveďte před číslem písmeno E.

F. Odpovědný vedoucí zařízení⁴⁾:

Příjmení: Regnerová	Jméno ⁵⁾ : Hana	Titul: MgA.
----------------------------	-----------------------------------	--------------------

G. Časový rozsah poskytování sociální služby:

Zaškrtněte jednu z následujících variant a případně uveďte doplňující informace.

- sociální služba se poskytuje nepřetržitě
- sociální služba se poskytuje v časových intervalech:

Pondělí: 8.00 - 20.00	Pátek: 8.00 - 20.00
Úterý: 8.00 - 20.00	Sobota: --
Středa: 8.00 - 20.00	Neděle: --
Čtvrtek: 8.00 - 20.00	

H. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (cílová skupina):

Vybte všechny cílové skupiny osob, pro které je sociální služba určena.

☒ 1. děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společ. nežádoucími jevy	☒ 14. osoby s kombinovaným postižením
☒ 2. etnické menšiny	☒ 15. osoby s mentálním postižením
☒ 3. imigranti a azylanti	☒ 16. osoby s tělesným postižením
☒ 4. oběti domácího násilí	☒ 17. osoby se sluchovým postižením
☒ 5. oběti obchodu s lidmi	☒ 18. osoby se zdravotním postižením
☒ 6. oběti trestné činnosti	☒ 19. osoby se zrakovým postižením
☒ 7. osoby bez příštěší	☒ 20. osoby v krizi
☒ 8. osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	☒ 21. osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách
☒ 9. osoby komerčně zneužívané	☒ 22. osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
☒ 10. osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	☒ 23. pachatelé trestné činnosti
☒ 11. osoby s chronickým duševním onemocněním	☒ 24. rodiny s dítětem/děti
☒ 12. osoby s chronickým onemocněním	☒ 25. senioři
☒ 13. osoby s jiným zdravotním postižením	

Doplňující informace⁶⁾:

20	Tato cílová skupina představuje největší procento zastoupení. Naším posláním je napomáhat všem lidem bez rozdělování do cílových skupin, což tato skupina charakterizuje. Nastavením služby a spoluprací s různými dalšími poskytovateli se snažíme vycházet. Některé naše služby jsou určeny vždy konkrétní skupině (např. rodinám s dětmi), ale jedná se o specifické služby, kde je nutné rozdělit uživatele dle obecnějšího dělení. V ostatních službách dbáme na individuální a nediskriminující přístup.

- 4) Údaj je povinný, je-li zřizovatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat služby organizační složka územního samosprávného celku.
- 5) Uveďte všechna jména osoby.
- 6) Vyplňte pořadové číslo cílové skupiny a uveďte doplňující informace. Údaj je nepovinný.

I. Maximální kapacita poskytované sociální služby:

Počet klientů ⁷⁾ :	80	Počet lůžek ¹⁰⁾ :	
Počet kontaktů (10 min. jednání) ⁸⁾ :		Počet hovorů ¹¹⁾ :	
Počet intervencí (30 min. jednání) ⁹⁾ :			

Doplňující informace pro maximální kapacitu poskytované sociální služby¹³⁾:

Popis poskytované kapacity sociální služby	Počet
Dle rozsahu a specifičnosti služeb patří do sociální rehabilitace a také na základě skutečnosti, že některé aktivity jsou skupinové. Je kapacitní počet klientů pro časové období pouze orientační. Pokud bychom se podívali pouze na individuální práci s uživatelem během jednoho dne za plného stavu všech pracovníků, jde o kapacitu cca 80 uživatelů.	80

J. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (věková struktura):

Zaškrtněte všechny věkové struktury osob, pro které je sociální služba určena.

- děti předškolního věku (do 6 let)
- mladší děti (7 – 10 let)
- starší děti (11 – 15 let)
- dorost (16 – 18 let)
- mladí dospělí (19 – 26 let)
- dospělí (27 – 64 let)
- mladší senioři (65 – 80 let)
- starší senioři (nad 80 let)
- bez omezení věku

K. Způsob zajištění zdravotní péče:

Způsob zajištění zdravotní péče se vyplňuje pouze u pobytových služeb poskytovaných podle §47 (týdenní stacionáře), §48 (domovy pro osoby se zdravotním postižením), §49 (domovy pro seniory) a §50 (domovy se zvláštním režimem) zákona o sociálních službách.

Zajištění zdravotní péče je prováděno formou zvláštní ambulantní péče poskytované podle zvláštního právního předpisu¹²⁾:

Zaškrtněte vhodné varianty.

- prostřednictvím zdravotnického zařízení
- prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání

L. Prohlášení žadatele:

Veškeré údaje v této žádosti jsou pravdivé a jsem si vědom(a) případných následků, které by pro mne z nepravdivých údajů vyplývaly.

Formulář jsem převzal(a) z oficiálních webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí, nezměnil(a) jsem na něm žádné pevné texty, pouze jsem pravdivě vyplnil(a) kolonky určené k vyplňování.

V Brně dne 2. 5. 2007

podpis a razítko poskytovatele

Formuláře potřebné k zavedení do registru poskytovatelů sociálních služeb naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti příslušného úřadu, který o registraci rozhoduje (viz §78 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

- 7) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 39 až § 52, § 54 nebo § 56 až § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 8) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55, § 59, § 62 nebo § 69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 9) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 37 odstavec 3 nebo § 60, § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 10) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 44, § 47 až §52, § 57, § 58, § 60, § 60a, § 63, § 68 nebo § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 11) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 12) § 22 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Vyplňte v případě, že kapacitu poskytované sociální služby nelze vyjádřit pomocí výše uvedených hodnot.

NÁZEV ŽADATELE: Diecézní charita Brno IČO 44 99 02 60
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: § 70 sociální rehabilitace
NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY:
70SE2012 CELSUZ – sociální rehabilitace, tř. Jaroše 9, Brno

FORMULÁŘ A: Popis realizace poskytování sociální služby

Popište, jak daná sociální služba probíhá

I) Vstup uživatele do služby

Celsuz – sociální rehabilitace o svých službách informuje pomocí nejrůznějších propagačních materiálů. Podoba a forma těchto materiálů se liší dle užití a konkrétní propagované službě (webové stránky, letáky, plakáty, informační brožury, kontaktní lístky, bannery, novinové články a mediální kampaně) – cílem je informovat o službách širokou veřejnost.

Cílovými skupinami uživatelů služeb Celsuz – sociální rehabilitace jsou lidé sociálně ohrožení.

Nejedná se pouze o lidi, kteří jsou viditelně znevýhodnění např. barvou pleti či nedostatečným finančním zázemím, ale naše služby jsou určeny lidem, kteří ve svém životě mají z nejrůznějších důvodů překážky žít ve společnosti bez problémů.

Jedná se o lidi, jejichž problém je v nich samých nebo v rodině či pramení z nastavení ve společnosti.

Celsuz – sociální rehabilitace si dává za cíl působit jak v preventivní oblasti, tak i ve formě řešení aktuálního problému u konkrétního člověka bez rozlišování, do jaké cílové skupiny patří (jednání se všemi bez předsudků, diskriminace a otevřenost všem, kteří hledají pomoc).

Celsuz – sociální rehabilitace pracuje na principu individuálního přístupu k uživateli a využívá k tomu komplexu služeb, které jsou děleny pro lepší organizaci do jednotlivých center (Informační centrum, Poradna, Vzdělávací centrum, Centrum zaměstnanosti, Aktivační centrum a Multikulturní centrum). Jednotlivá centra mají své Standardy kvality služeb. Zastřešující pravidla a kritéria jsou obsažena ve Standardech kvality služeb Celsuz – sociální rehabilitace.

Vstup zájemce o službu se řídí Standardy kvality služeb Celsuz – sociální rehabilitace:

Zájemce o poskytnutí některé ze služeb Celsuz – sociální rehabilitace je po prvním kontaktu informován o možnostech služeb Celsuz – sociální rehabilitace na základě práce s Individuálním plánem služeb.

Zájemce o službu je takto seznámen s nabídkou služeb Celsuz, toto seznámení se zpravidla uskutečňuje v Informačním centru, které slouží jako první kontaktní místo.

V případě, že zájemce o službu spolu s pracovníkem nenalezne v Individuálním plánu služeb adekvátní službu, je pracovník povinen vyhledat mu pomocí svých nástrojů (databáze, informační letáky, internet atd.) vhodnou službu v jiném zařízení.

Přes pracovníky Informačního centra se tedy uskutečňuje vstup zájemce o službu a tento vstup je řízen Standardy kvality služeb Celsuz – sociální rehabilitace a především je podrobně popsán ve Standardech kvality služeb Informačního centra.

Zájemce o služby je (před uzavřením ústní či písemné dohody o těchto službách) seznámen s podmínkami jejich poskytování a s jejich rozsahem s využitím Individuálního plánu služeb, kde je vše přehledně popsáno, a který je plně k dispozici zájemci o službu.

1. Uživatel bude po seznámení se s pravidly poskytované služby a dohodou o jejím provedení ze strany pracovníků Celsuz – sociální rehabilitace dotázán, zda jsou mu tato pravidla jasná a jejich vyjádření je mu srozumitelné. Pokud tomu takto nebude, pracovníci znovu vysvětlí zájemci o služby postup a okolnosti vzájemné dohody o poskytnutí dané služby.
2. Pracovníci Celsuz – sociální rehabilitace podporují zájemce o poskytnutí služby v tom, aby sám jasně formuloval svůj cíl, ke kterému mají poskytnuté služby vézt.
3. Příslušný pracovník Celsuz – sociální rehabilitace dohodne se zájemcem o poskytnutí služby, jaké osobní cíle bude služba naplňovat a jaká bude konkrétní forma – resp. v jakém centru bude služba uskutečněna. Vše bude zapsáno do Individuálního plánu služeb (záznamový arch je k dispozici uživateli a pracovník vše zapisuje do elektronické podoby – zajištěno proti zneužití).

II) Metody práce s uživatelem + Způsob, jakým jsou uživatelé zapojeni do rozhodování o využití služby

popsáno po jednotlivých centrech, která mají vždy specifická poslání, ale především přispívají ke komplexní péči – sociální rehabilitaci

Celsuz – sociální rehabilitace je soubor specifických činností (především formou ambulantní, ale v ojedinělých a nutných případech i formou terénní) vedoucí k dojednanému individuálnímu cíli uživatele (cíl = dostupný aktivitami spadající do služeb sociální rehabilitace).

- a) nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění – podílejí se na této činnosti všechna centra dle specifikace problémové oblasti
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím – především zajišťuje Informační centrum a Multikulturní centrum popř. Aktivační centrum
- c) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti – zajišťuje Aktivační centrum, Centrum zaměstnanosti, Vzdělávací centrum
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí – Informační centrum a Poradna, popř. Centrum zaměstnanosti

Vše je určeno jednotným cílem - dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných psychosociálních schopností, potenciálů a kompetencí.

Protože výše uvedený cíl je vždy individuální a může se nalézat v různých oblastech je dáván důraz při poskytování služeb na individuální přístup.

Metodický přístup můžeme nazvat *eklektickým* a záleží hlavně na interakci uživatele s pracovníkem, který je v používaných technikách školen nebo je sám vytváří a ověřuje. Přičemž pracovní postup a jeho prvky (viz. níže) je metodicky daný předem, aby nedocházelo k „svévůli“ pracovníka. Konzultační a odborní pracovníci Celsuz – sociální rehabilitace využívají jak *supervize* externího supervizora, tak pravidelně provádějí *případové intervize*, stejně pravidelně je také prováděna konzultace a hospitace vedoucího Celsuz. Dále je také kladen důraz na další vzdělávání pracovníků a informační provázanost (případně pro možnou zastupitelnost)

Informační centrum

Informační centrum poskytuje uživateli služby prvního kontaktu. Je místem, kde se uskutečňuje vstup uživatele a jeho Informování o službách Celsuz. Sociální pracovníci musí analyzovat uživatelův problém a nabídnout mu základní návrh řešení.

V případě, že uživatelův problém je lépe řešit v jiných zařízeních, vhodněji tomu uzpůsobených a nastavených, je mu podána tato informace, a uživatel je navigován do tohoto zařízení. V případě potřeby Informační centrum zajistí i doprovod a asistenci.

Při vstupu uživatele do služby je prováděn postup viz. výše pomocí Individuálního plánu služeb.

Informační centrum se věnuje především dvěma základním oblastem:

A) Získávání informací pro uživatele (tvorba a aktualizace databáze, osobní kontakt se spolupracujícími organizacemi, spolupodílení na systému sociálních služeb – komunitní plánování, sběr a aktualizace informací o službách Celsuz, propagace sociálních služeb – informování veřejnosti, spolupodílení se na dalších službách Celsuz)

B) Práce s uživatelem (osobní kontakt, telefonický rozhovor, písemný styk e-mailová poradna), kde používá základní metody práce: Případová práce, Sociální poradenství (základní), Krizová intervence.

Posláním a současně úkolem Informačního centra je vytvořit prostor, kam může přijít každý, kdo se ocitne v životní situaci, se kterou si nebude vědět rady a bude hledat pomoc při jejím řešení.

Pracovníci centra mají za úkol poskytnout odbornou pomoc všem, kdo se na ně obrátí s žádostí o radu či informaci. Pracovníci buď zodpoví dotaz sami a nebo poradí jaká služba by byla pro uživatele vhodná (v Celsuz či u dalších

poskytovatelů sociálních služeb). Nedílnou součástí poradenství je také pomoc při zprostředkování či zajištění kontaktu s jiným sociálním zařízením či úřadem.

Informační centrum svou polohou (u vchodu do budovy a svou otvírací dobou 8.00 – 20.00) nabízí možnost podávat informace, rady a služby ihned, a být tak kontaktním místem po celou dobu poskytování i dalších služeb Celsuz.

Pokud uživatel spolu s pracovníkem Informačního centra při práci nad Individuálním plánem služeb nalezne pro něj vhodnou službu v Celsuz, je pracovníkem informován o možnosti jejího využití, popř. je objednáno. Záznam o nalezené „cestě - službě“ si uživatel zaznamená do Individuálního plánu služeb a pracovník Informačního centra udělá elektronický záznam (zabezpečení dle zákona o osobních údajích), do kterého bude dále zaznamenávat každý pracovník, který se s uživatelem setká a poskytne službu nebo navazující službu doporučí.

Průběh, podmínky a rozsah poskytovaných služeb je dojednáván až s další konkrétní (doporučenou) službou Celsuz (viz. níže). Ve všech případech však platí, že dojednávání těchto podrobností k poskytnutí služby vychází vstříc zájemci o službu a je vedeno poskytovatelem ve smyslu objasňování dané nabídky služeb a souvislostech jejich poskytování. Také je nutné nastavit vždy na začátku služby osobní cíle, kterých se má službou dosáhnout. Tyto cíle musí vycházet z přání, možností a schopností uživatele. Uživatel dle charakteru poskytované služby „získává“ klíčového pracovníka, na kterého se po dobu poskytování služeb Celsuz může obracet, a který se stává „dohlížitelem“ nad poskytovanými službami, nad plněním povinností služeb Celsuz vůči uživateli, nad směřováním k vytčenému osobnímu cíli uživatele a nad dodržováním všech dohodnutých podmínek. Všechna potřebná data pro komplexnost a vyváženost služeb Celsuz se zapisují do Individuálního plánu služeb popř. u jednotlivých center (např. Centrum zaměstnanosti je vše dokládáno Plánem pomoci za toto centrum) jsou vedeny i další zápisy, sloužící k intenzivnější spolupráci mezi pracovníkem a uživatelem.

Poradna

V Poradně je poskytováno především poradenství. Spolu s Informačním centrem usiluje o to, aby občané pro neznalost svých práv a povinností a dostupnost služeb, nebo neschopnost účinně vyjádřit své potřeby, nebyli zkráceni pro možnost jejich uplatnění. Při analýze klienta tak zlepšit jeho stávající situaci s nalezením řešení a možného východiska z problému. Mnohdy k vyřešení problému klienta kontaktujeme další instituce či zařízení, které by mohly být nápomocny.

V případě nutnosti je uživatel doprovázen na úřady – pracovníky Poradny či Informačního centra. Zároveň ale je podporována jeho snaha samostatně jednat. Poradna si klade za hlavní úkol nejen poskytovat věcně správné informace a rady, ale také kontakty na jiná odborná pracoviště – což poskytuje ve spolupráci s Informačním centrem.

Poradna se stává průvodcem klienta po celou dobu jeho obtíží a také zázemin do doby vyřešení jeho problému – pracovníci se stávají klíčovými pracovníky uživatele.

Služby poradny spočívají hlavně v poradenství a vycházejí z těchto zásad: bezplatnost služby pro klienta, nezávislost při poskytování rady na jakýchkoliv politických, obchodních, náboženských a jiných vlivech. Důvěrnost – bez souhlasu klienta nelze poskytnout informace o jeho problému třetí osobě. Soukromí – poradny má samostatnou kancelář, kde je klientům zajištěno při jednání soukromí.

Při práci v Poradně používáme různé formy při styku s uživatelem – stáváme se pro uživatele klíčovými pracovníky.

a) Nejčastější metodou práce s uživatelem je přímý styk. Používá se prakticky při návštěvě uživatel v kanceláři Poradny. Uživatel sám Poradnu vyhledá (nebo a to především je mu doporučena při analýze jeho problému pracovníky Informačního centra) a přednese svůj požadavek. Vyslechneme jeho problém a z možností které se naskýtají vybereme pro něj tu nejschůdnější pro kladné řešení jeho situace. Snahou Poradny je, aby uživatel spolupracoval při řešení svého problému co nejvíce samostatně.

b) Návštěvy v bytě uživatele

Probíhají vždy na předchozí domluvě. Jedná se především u uživatelů, kteří z různých příčin se sami nemohou do poradny dostavit (vysoký věk, zdravotní omezení, neschopnost sami se dostavit). Obvykle dochází k opakovaným návštěvám dle povahy řešeného problému, až do závěrečného rozhodnutí.

c) Písemná forma – v tomto případě je úzká spolupráce s Informačním centrem. Často dochází k písemné formě řešení problému s uživatelem. Uživatel písemnou formou popisuje svůj problém a žádá o pomoc při řešení. Většinou následuje telefonická konzultace o problému s uživatelem, která většinou končí buď návštěvou klienta v poradně, nebo účastí v jeho bytě (záleží na jeho zdravotním stavu, nebo věku)

d) Forma osobní spoluúčasti pracovnice poradny při jednání uživatele na úřadech, při kterých se vždy snaží působit kladně ve prospěch uživatele. Pokud je situace uživatele k tomu vhodná, zabezpečuje spoluúčast Informačního centra.

Jak probíhá realizace služby pro jednotlivé uživatele (platí obecně pro všechny služby při uzavírání dohody s uživatelem):

Po vyjasnění základních požadavků uživatele a po sdělení pravidel Poradny je možné poskytnout poradenské služby (bezplatně) na základě ústní nebo písemné dohody (zmíněny všechny důležité aspekty prováděné služby, především zde musí být jasně formulovány osobní cíle, které má služba naplňovat), která se bude řídit povahou dané služby dohodnuté se zájemce a tím, co je třeba v dohodě vzájemně zakotvit. Obecně by to mělo jít o tato ujednání:

- o osobním cíli
- o konkrétní formě, průběhu a rozsahu poskytovaných služeb
- o podmínkách, za nichž se služba poskytuje
- o postupech při nedodržování dohodnutých podmínek poskytování služby
- o způsobu a podmínkách ukončení služby
- o způsobu jakým lze dohodu změnit
- o možných úpravách zkušební doby a výpovědní lhůtě dohody

Realizace služby probíhá převážně formou pohovoru s uživatelem. Snahou je získat co nejvíce informací o jeho problému, jednak od něj samotného, ale také

např : při pohovou s jeho příbuznými, známými, ošetřujícím lékařem apod. Pak společně s uživatelem se hledá optimální řešení jeho problému, rozhodující závěr však musí udělat uživatel sám. Občas nastává situace, že problém není okamžitě řešitelný a proto se sleduje dlouhodobě.

V mnohých případech je také vhodná psychologická služba (jak ve formě diagnostické, tak terapeutické), kterou uživatelé mohou na doporučení pracovníka Poradny také využívat. Externí spolupracovníci poskytují uživatelům v případě potřeby právní pomoc.

Centrum vzdělávání

Je ve službách sociální rehabilitace začleněno především pro realizaci vzdělávacích a podpůrných aktivačních aktivit.

Koncept Centra vzdělávání je dvojího druhu :

- a) organizace a realizace vzdělávacích aktivit pro uživatele pro jejich zvýšení kompetencí na trhu práce, ale také v životě obecně (součástí všech dlouhodobějších kurzů je část zaměřená na osobnostně-sociální rozvoj). Vzdělávací aktivity jsou koncipovány jako součást sociální rehabilitace a to v několika formách
  - předem daných kurzů, seminářů nebo přednášek
  - samostudovny a I-pointu (možnost nácviku, procvičení a prohloubení dovedností a vědomostí pro zvýšení svých kompetencí)
  - vzdělávací aktivity „šité přímo na míru uživateli“ – forma individuálního či skupinového „doučování“

- b) sociální práce klíčového pracovníka Centra vzdělávání s uživatelem

Pokud zájemce o službu na Informačním centru projeví zájem o aktivity vzdělávacího charakteru – je s ním sepsán Individuální plán služeb, kde je mu doporučeno navštívit pracovníka Centra vzdělávání. (V případě uživatele, který je již zainteresován do jiné služby Celsuz, je možné podat informaci o Centru vzdělávání i v daném centru).

V případě uživatelova zájmu, je kontaktován pracovník Centra vzdělávání, který provede první analýzu uživatelova požadavku v součinnosti s nabízenými službami centra. V případě, že pracovník spolu s uživatelem nenalezne vhodnou formu rozvoje kompetencí v rámci služeb Celsuz, je uživateli poskytnuta služba Kariérového poradce z Centra zaměstnanosti.

Je-li pro uživatele a pro jeho splnění osobního cíle nalezena forma, poskytovaná Centrem vzdělávání, jsou pracovníkem vysvětleny všechny podmínky poskytnutí služby a zájemce se po uzavření dohody (formou přihlášky pro danou aktivitu) stává uživatelem služeb tohoto centra. Pracovník centra se stává klíčovým pracovníkem pro daného uživatele a je mu k dispozici na vyžádání po celou dobu čerpání služby. Pracovník je povinen monitorovat účast uživatele na službách a zaznamenávat postup v kompetencích, stále dbá na to, aby uživatel dosáhl osobního cíle, který společně na začátku stanovili (popř. tento cíl společně přehodnocují).

Centrum zaměstnanosti

Centrum zaměstnanosti je sociální služba, která je zaměřená na pomoc nezaměstnaným a nezaměstnaností ohroženým lidem. Cíle Centra jsou dvojího, vzájemně integrativního typu. Tyto cíle se rozdělují na přímou práci s uživateli a na systematiku práce (tvorba metod a technik) s nezaměstnanými obecně. Služba je uživatelům poskytována bezplatně.

Cílem poradensko-terapeutické práce Centra s uživateli je primárně zvyšovat u uživatelů zaměstnatelnost a snaha o umístění uživatelů na otevřeném trhu práce. Pracovníci Centra posilují uživatele v různých osobních i společenských rovinách důležitých pro dnešní trh práce. Smyslem individuálních i skupinových aktivit je co nejlépe připravit a dovednostmi vybavit uživatele na proces hledání vhodného volného pracovního místa, zpracování životopisu s průvodním a potažmo i motivačním dopisem, připravit na přijímací pohovor a na změny, které život zaměstnaného člověka přináší. Cílem Centra je i posouzení a následná práce s motivací nezaměstnaných, a to pomocí specifických sociálně-psychologických technik.

Druhá oblast cílů Centra je zaměřená na zjišťování a inovace poradensko-terapeutické práce s nezaměstnanými. Symbolickým cílem je zde tvorba relevantních metod a technik, které reagují na měnící se společenský systém (legislativa, sociální zabezpečení, instituce) v oblasti problematiky nezaměstnanosti. Cílem tedy není jedna rigidní metoda práce. Aplikačním cílem je rozšiřování poznatků z této práce výzkumného charakteru, k institucím zabývajícím se problematikou nezaměstnanosti.

Pracovníci Centra vychází z jedinečnosti každého jedince a přistupují ke každému uživateli individuálně. K hlavním metodám patří *individuální* a *skupinové* aktivity vedoucí k naplnění cíle Centra. Aktivity jsou blíže rozepsány níže.

Praktické techniky vychází z různých teoretických zdrojů sociální práce, psychologie a psychoterapie. Využívají se poznatky ze systemického přístupu, caseworku, psycho-sociálního přístupu, přístupu orientovaného na úkoly, satiterapie a jiné.

Metody Centra se dají primárně rozdělit na metody směřující k práci s uživateli a postupy práce (metody) směřující k organizační, výzkumné části práce a ke spolupráci s ostatními organizacemi.

Při kontaktní práci s uživateli se používají metody práce, které se obecně rozdělují na *individuální* a *skupinové* :

- Rozhovor
- Nácvik dovedností
- Učení
- Poradenství (základní, odborné)
- Práce se skupinou
- Zprostředkovávání práce(na základě povolení ke zprostředkování zaměstnání)

Pracovní tým Centra zaměstnanosti se skládá z:

- Sociální pracovníci („klíčový pracovníci“)
- Kariérová poradkyně – pracuje s uživatelem pro dosažení jeho osobního cíle v oblasti dalšího vzdělávání a pomáhá najít uživateli nejvhodnější formu vzdělávání, pokud není možné zajistit toto vzdělání službou Celsuz (v případě uživatele, pro kterého jsou vhodné služby Centra vzdělávání, zajišťuje další poskytování služby pracovník Centra vzdělávání)
- Psycholožka
- Metodici (IT, cizí jazyk) nebo externí lektor

Externí spolupracovníci např. sociolog (výzkumná část, analýza dat, metodika výzkumu), supervizit (jde o spolupracovníky i v rámci celého komplexu služeb Celsuz - pro zkvalitnění poskytování služeb)

Celý systém práce s uživateli sestává z těchto hlavních po sobě jdoucích prvků (fází)

- *Nábor* - oslovení potenciálních uživatelů, předání základních informací o činnostech Centra zaměstnanosti, legitimita intervence služby (komu, jak, proč a za jakých podmínek služba pomáhá), domluva na individuální prvokontakt.
- *Prvokontakt* - trvání 45 – 60 minut (stejně jako další individuální schůzky), informace o poslání a cílech Centra zaměstnanosti, podmínky, dojednávání zakázky, seznámení s dokumenty (Individuální plán pomoci, evidenční list, souhlas uživatele se shromažďováním a zpracováváním dalších údajů), seznámení uživatele s postupem a možnostmi pomoci, základní poradenské intervence, základní časový rámec služby, dojednání dalšího kontaktu, ve zvláštních případech i prvky krizové intervence
- *Evidence, plán pomoci a jeho realizace* - dochází v případě vyplněného souhlasu uživatele se shromažďováním a zpracováváním dalších údajů a založeného evidenčního čísla, upřesnění zakázky, intervence v rámci individuálních i skupinových aktivit, zvažování dalšího postupu společně s uživatelem a za pomoci celého pracovního týmu Centra zaměstnanosti, časový rámec poskytování služby – dohoda s uživatelem, která je obsažena v Individuálním plánu pomoci, celkové naplánování služby, realizace poradensko-terapeutické intervence (která spočívá v „doprovodu“ sociálních pracovníků na cestě za změnou uživatelově sociální situací), záznamy o konzultacích pro zajištění kontinuity a zpětné reflexe práce, možnost využití revize Individuálního plánu pomoci
- *Ukončení* uživatel, je před ukončením služby včas a znovu upozorňován na blížící se konec, pracovníci používají technik odpoutávání a naplňují poslání sociální práce: pomáhat lidem tak, aby byly schopni si pomoci sami. Evidence se ukončuje za těchto předpokladů:
  - a) kontakt s uživatelem byl přerušen na více než 2 měsíce a to z pracovníkovi neznámých důvodů
  - b) uživatel je zaměstnaný, evidence končí po zkušební lhůtě (zpravidla 3 měsíce), kde jsou s uživatelem sjednávány ještě individuální schůzky
  - c) uživatel sám ukončil spolupráci s Centrem zaměstnanosti

d) jiné vážné důvody

- vždy záleží na individuálním posouzení pracovníka, zda bude evidence obnovena

Aktivační centrum

Je částí sociální služby – sociální rehabilitace především proto, že vytváří prostor a zázemí pro individualitu uživatele služeb Celsuz.

Spolupracuje se všemi centry Celsuz a rozšiřuje a doplňuje jejich nabídku sociální rehabilitace pro uživatele, kteří mají určitá specifika (viz. níže).

Aktivační centrum je zapojeno také do práce na Individuálním plánu služeb a splňuje Standardy Celsuzu a má vytvořeny i standardy pro svoje služby.

Služby Aktivačního centra jsou trojího typu, vzájemně nepropojené, ale přesto se stejným cílem – zabezpečit možnost všem uživatelům, aby se mohli co nejvíce sami podílet na své sociální rehabilitaci.

- 1) Poskytuje cílové skupině – rodiny s dětmi (převážně služba využívaná matkami na rodičovské dovolené) hlídání dětí, pro možnost lepšího přístupu k využívání služeb Celsuz a jiných společenských aktivitách pro umožnění sociální rehabilitace.

Všem uživatelům, nabízí možnost rozšířit si své kompetence ve dvou aktivitách:

- 2) Otevřeno pro práci - napomáhá rozvíjení kompetencí pro trh práce a je určeno pro uživatele, kteří navazují na práci v Centru zaměstnanosti a nebo naopak potřebují méně institucionální přístup (zabezpečuje přístup služeb Celsuz pro zájemce, kteří vyžadují či potřebují jiný systém práce)

- 3) Tvořivá dílna – jde o aktivizační aktivitu, která napomáhá sociální práci v kontaktu s některými uživateli, nabízí prostor uživatelům pro seberealizaci, rozvoj dovedností, jde o možnost vytvoření skupiny (svépomocné), ve které bude docházet díky skupinové dynamice k nápomoci jednotlivým uživatelům k jejich sociální rehabilitaci.

Všechny jednotlivé aktivity mají jasně daná pravidla, která zabezpečují bezpečnost uživatelům i pracovníkům. Pro dané aktivity jsou vypracované metodiky práce, které se aktualizují a inovují na základě praxe a nových poznatků či konzultací s externími spolupracovníky pro zvýšení kvality služeb.

Multikulturní centrum

Zabezpečuje prostor pro prezentaci uživatelů služeb, napomáhá tím zvyšování kompetencí sebeuvědomění, sebeprezentaci a seberealizaci.

Napomáhá uživatelům v průběhu poskytovaných služeb, zejména v případě, že se jedná o uživatele, kteří mají kulturní a jazykové bariéry.

Těmto uživatelům je k dispozici i jako kontakt při zprostředkování poradenských služeb Poradnou pro migraci.

Zabezpečuje preventivní část služby – realizace preventivní programů pro širokou veřejnost i pro úzce zacílené skupiny (např. žáky základních škol). Vypracovaná metodika práce, která se inovuje na základě praxe a nových poznatků či konzultací s externími spolupracovníky pro zvýšení kvality služeb.

Napomáhá propagaci služeb a spolu s Informačním centrem zabezpečuje informovanost o službách Celsuz – sociální rehabilitace dle Standardů kvality sociálních služeb.

Všechny služby Multikulturního centra jsou poskytovány v souladu se Standardy Celsuzu a jsou uživatelům nabízeny přímo pomocí zveřejněných informací (např. plakáty, pozvánky) nebo skrze klíčové pracovníky jednotlivých uživatelů. Zařazení Multikulturního centra do systému služeb Celsuz má především podpůrný a preventivní charakter.

III) Způsob vyřizování stížností uživatelů

Celsuz – sociální rehabilitace při poskytování svých služeb respektuje základní lidská a občanská práva uživatelů služeb. Zejména se jedná o právo uživatele služeb na ochranu soukromí a ochranu osobních údajů a dat poskytnutých v rámci poskytovaných služeb (dle Základní listiny práv a svobod, Zákona o ochraně práv uživatelů a dalších právních dokumentů).

Uživatelé služeb si mohou stěžovat na kvalitu služeb poskytovaných jednotlivými pracovníky Celsuz nebo na způsob jejich poskytování. Celsuz – sociální rehabilitace má stanovena celková vnitřní pravidla i jednotlivá konkrétní pravidla v rámci jednotlivých center, se kterými jsou seznámeni uživatelé služeb i pracovníci.

Uživatelé služeb jsou pracovníky Celsuz (pracovníky Informačního centra či příslušnými klíčovými pracovníky) informováni o způsobu a postupu při vyřizování jejich případné stížnosti.

Pravidla pro přijímání a vyřizování stížností (spolu s Knihou Stížností) jsou na Celsuz k dispozici v přehledné a srozumitelné písemné podobě (na Informačním centru – za celý Celsuz; za jednotlivá centra - přímo v daných centrech).

Pracovníci Celsuz budou i přes podání stížnost uživatele dále nabízet možná východiska řešení jeho problémů, se kterým se na ně obrátil, pokud si to uživatel služeb bude přát.

Podání stížnosti nepovede k situaci jakékoliv diskriminace ze strany poskytovatele služeb vůči uživateli podávajícímu stížnost.

Uživatel má právo se na pracovníky Celsuz znovu obrátit a svá dřívější rozhodnutí změnit bez toho, aby pocítil změny v přístupu pracovníků Celsuz vůči své osobě.

V případě nespokojenosti uživatele s poskytnutými službami Celsuz má tento uživatel možnost:

- přestat využívat nabízených služeb bez udání důvodu
- odstoupit od ústní či písemné dohody s poskytovatelem bez udání důvodů
- zaznamenat svou stížnost do Knihy stížností (vyřízení viz. dále) nebo požádat o zprostředkování stížnosti či sám stížnost podat k rukám vedoucího zařízení (stížnost bude projednána do 15 dnů a o výsledku bude podávající strana vyrozuměna do 30 dnů od podání stížnosti)

IV) Ukončení poskytování služby

Průběh poskytování služeb vychází z možností uživatele služeb, sleduje splnění cíle služby a je s uživatelem služby společně konzultován a plánován.

Stejně i ukončení poskytování služby musí vycházet z individuálního nastavení služby, kde je vždy na začátku poskytování služby stanoven na základě domluvy s uživatelem cíl (ukončení) služby. Tomu odpovídá i sjednaná dohoda (viz. výše).

Pracovník vede uživatele k reflexi jednotlivých kroků při řešení dané situace a ukončení služby. (Vše je podpořeno systémem Individuálních plánů služeb či za jednotlivá centra individuálními plány pomoci).

K ukončení poskytování služby dochází z důvodu:

- naplněním stanoveného cíle
- uplynutím sjednané doby, po kterou je služba poskytována
- rozhodnutím uživatele službu ze své strany ukončit
- naplněním podmínek pro ukončení poskytované služby ze strany poskytovatele
- ohrožení či hrozby ohrožení pracovníků Poradny na jejich zdraví (psychickém i fyzickém) a životě

V) Služby jsou poskytovány bezplatně vyjma předem jasně daných a oznámených služeb s motivačními poplatky (tj. např. vzdělávací kurzy)

V případě, že uživatel nemůže zaplatit službu, kde je stanoven motivační poplatek, a tato služba je společně s klíčovým pracovníkem navržena jako vhodná či nutná, je možné tento poplatek prominout (uživatel potvrzuje nemožnost zaplatit a předkládá skrze klíčového pracovníka koordinátoru služby, který poplatek promíjí.) Je dbáno, aby v případě zpoplatněných služeb, nedošlo k diskriminaci uživatelů pro jejich finanční stav.

Materiální a technické zabezpečení realizace sociální služby

Služba je poskytována v prostorách Celsuz (Centrum služeb pro lidi sociálně znevýhodněné) na tř. Kpt. Jaroše 9, Brno.

Sociální rehabilitaci jsou k dispozici 3 patra o výměře cca 240 m² na každé patro (započítáno i schodiště a sociální a provozní zázemí).

Pro uživatele služeb jsou určeny prostory Informačního centra cca 25 m², Poradna cca 27,5 m², Místnost psychologa 27,5 m², IT učebna 55 m², Centrum zaměstnanosti cca 16 m², Aktivační centrum cca 35 m², učebna cca 50 m², Multikulturní centrum cca 150 m² + sociální zázemí na každém patře.

Vše je zabezpečeno tak, aby prostory vyhovovaly poskytované službě dle Standardů kvality sociálních služeb.

Pro všechny místnosti platí bezbariérový přístup a dodržování bezpečnosti a dalších standardů.

Při práci s uživateli je také nutné zachovávat bezpečnost pracovníků a proto zde funguje systém tísňového alarmu (Informační centrum, Poradna, Psycholog, mobilní alarm), který zabezpečí příchod ostatních kolegů, v případě ohrožení.

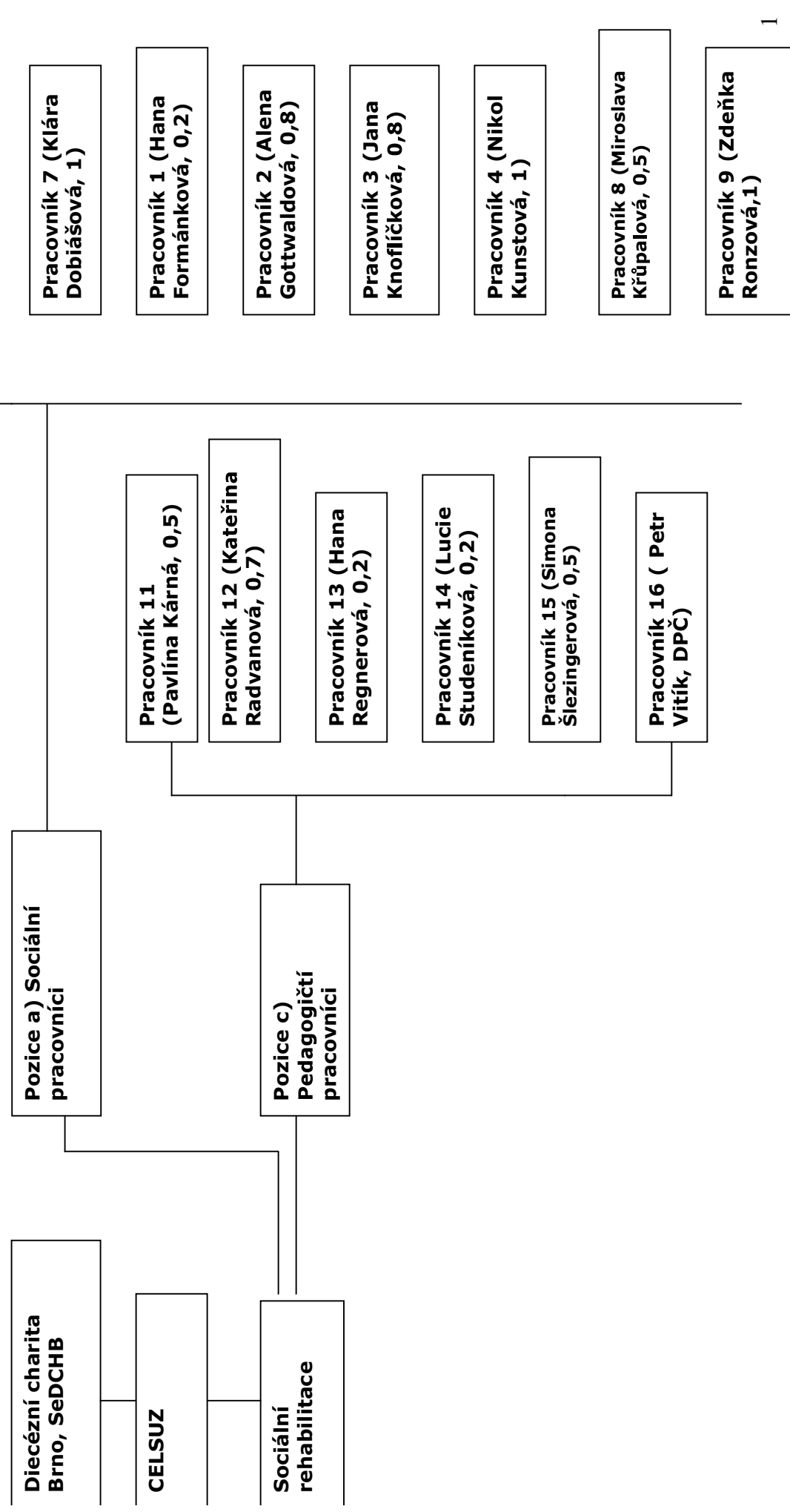
Technické zabezpečení je především v adekvátní IT (každý pracovník = PC), k dispozici tiskárna a kopírka, pevné telefonní linky na každém pracovním stole, každý pracovník má k dispozici mobilní telefon.

Materiální a technické vybavení je také plně adekvátní vzhledem k poskytovaným službám tj. technika i pro uživatele a realizaci daných služeb.

NÁZEV ŽADATELE: Diecézní charita Brno
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: § 70 sociální rehabilitace
NÁZEV A MÍSTO ZARÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: 70 SE 2012 - CELSUZ – sociální rehabilitace, tř. Kpt. Jaroše 9, Brno

FORMULÁŘ B – POPIS PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Doporučený popis personálního zajištění poskytované sociální služby

Pracovníci v nepřímé péči

Hana Irsenská - účetní, úvazek v organizaci 1,0
Ing. Tomáš Moštěk - správce, údržbář, úvazek v organizaci 1,0
Jarmila Musilová - mzdová účetní, úvazek v organizaci 1,0
Zlatice Nováčková - účetní, úvazek v organizaci 1,0
Blanka Nováková - účetní, úvazek v organizaci 1,0
Jitka Pištěláková - uklízečka, úvazek v organizaci 1,0
Bořivoj Sekanina - projektový manažer, úvazek v organizaci 1,0
Ing. Vítězslav Smolka - IT, správce sítě, úvazek v organizaci 1,0
Mgr. Simona Slezingerová - PR, úvazek v organizaci 1,0
MgA. Hana Regnerová, vedoucí, úvazek v organizaci 1,0
Mgr. Lucie Studeníková, zástupkyně vedoucího, úvazek v organizaci 1,0

Příloha č. 70 SE 2012-2

**Pracovník 10
(Libor Třeška, 1)**

**Pracovník 5 (Nikola
Uhrová, 0,7)**

- Poskytovanou sociální službu zajišťují pracovníci, kteří jsou znázorněni ve schématu a uvedeni v formuláři BI a BII. Celkem je zde **14 zaměstnanců, kteří splňují požadavky na odbornou způsobilost a 2 pracovníci, kteří tyto požadavky nespĺňují.** Pracovníci si budou dodělavat studium buď pedagogického nebo sociálního směru.

Kromě uvedených sociálních pracovníků zajišťují nepřímou tuto sociální službu pracovníci:

- Hana Irsenská – účetní, úvazek v organizaci 1,0
- Ing. Tomáš Moštěk – správce, údržbář, úvazek v organizaci 1,0
- Jarmila Musilová – mzdová účetní, úvazek v organizaci 1,0
- Zlatice Nováčková – účetní, úvazek v organizaci 1,0
- Blanka Nováková – účetní, úvazek v organizaci 1,0
- Jitka Pištěláková – uklízečka, úvazek v organizaci 1,0
- Bořivoj Sekanina – projektový manažer, úvazek v organizaci 1,0
- Ing. Vítězslav Smolka – IT, správce sítě, úvazek v organizaci 1,0
- Mgr. Simona Šlezingerová – PR, úvazek v organizaci 1,0
- MgA. Hana Regnerová, vedoucí zařízení , úvazek v organizaci 1,0
- Mgr. Lucie Studeníková, zástupkyně vedoucího, úvazek v organizaci 1,0

Tito zaměstnanci se přímo nepodílejí na přímé práci s klientem, ale zabezpečují provoz služby, vždy adekvátně ke službě.

Mimo stálých zaměstnanců zajišťujeme lektory pro výuku jednotlivých vzdělávacích, aktivizačních a motivačních kurzů. Podle potřeby organizace lektori vystavují buď fakturu- poskytují služby, anebo je vyhotovena dohoda o provedení práce. Tito lektori pracují vždy pod dohledem pověřeného pracovníka.

- Každý pracovník má svoji osobní kartu, do které se mimo jiné zaznamenává i průběh vzdělávání. Pracovníci jsou vedeni k tomu, aby využívali nabídek kurzů a seminářů, samostudia, vždy adekvátně k pracovní pozici, kterou zastávají.
- Každý pracovník má svoji osobní kartu, do které se mimo jiné zaznamenává i průběh vzdělávání. Pracovníci jsou vedeni k tomu, aby využívali nabídek kurzů a seminářů, samostudia, vždy adekvátně k pracovní pozici, kterou zastávají.
- Počet dobrovolníků není omezen, stávající počet dobrovolníků je 20. Dobrovolník je kontaktován podle aktuální potřeby nabízených služeb. Na poskytovaných službách se pod odborným vedením podílí také praktikanti ze středních či vyšších odborných škol.

NÁZEV ŽADATELE:
DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY:
NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY:

Diecézní charita Brno IČO 44 99 02 60
 §70 sociální rehabilitace

Příloha č. 70 SE 2012 - 5
 70SE2012 CELSUZ – sociální rehabilitace, tř. Kpt. Jaroše 9, Brno

FORMULÁŘ C: Finanční rozvaha k zajištění provozu služby

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	rok 2007		
	skutečnost roku 2006	rozpočet roku 2007	již získané prostředky na rok 2007
Dotace JMK - oblast sociálních služeb			požadované prostředky na rok 2007
Dotace JMK - oblast zdravotnictví			
Dotace JMK - ostatní odbory Jihomoravského kraje			
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb			
Městské části			
Příspěvek zřizovatele			
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči			
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)			
Ostatní kraje			
Ostatní resorty státní správy			
Meziresortní rady vlády (komise a výbory)			
Úřady práce			
Fondy zdravotních pojišťoven			
Nadace zahraniční i tuzemské			
Sbírky a sponzorské dary			
Prostředky Evropského sociálního fondu	4,560,000	7,242,000	7,242,000
Ostatní (uveďte jaké)			
Celkem	4,560,000	7,242,000	0

Rozpočet podle nákladových položek	rozpočet roku 2007	procentní vyjádření
Provozní náklady celkem	2,767,000	38%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	4,475,000	62%
Celkem	7,242,000	100%

* mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ

10.2 Příloha č. 2: Celsuz – Odborné sociální poradenství

Údaje o registrované sociální službě Celsuz - Odborné sociální poradenství

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář C

Údaje o registrované sociální službě

A. IČ poskytovatele¹⁾: **44990260**

B. Druh poskytované sociální služby:

Vyberte právě jeden druh poskytované sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

☒ § 37 odstavec 3 Odborné sociální poradenství	☐ § 56 Tlumočnické služby
☐ § 39 Osobní asistence	☐ § 57 Azylové domy
☐ § 40 Pečovatelská služba	☐ § 58 Domy na půl cesty
☐ § 41 Tísňová péče	☐ § 59 Kontaktní centra
☐ § 42 Průvodcovské a předčitatelské služby	☐ § 60 Krizová pomoc
☐ § 43 Podpora samostatného bydlení	☐ § 60a Intervenční centra
☐ § 44 Odlehčovací služby	☐ § 61 Nízkoprahová denní centra
☐ § 45 Centra denních služeb	☐ § 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
☐ § 46 Denní stacionáře	☐ § 63 Noclehárny
☐ § 47 Týdenní stacionáře	☐ § 64 Služby následné péče
☐ § 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením	☐ § 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
☐ § 49 Domovy pro seniory	☐ § 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
☐ § 50 Domovy se zvláštním režimem	☐ § 67 Sociálně terapeutické dílny
☐ § 51 Chráněné bydlení	☐ § 68 Terapeutické komunity
☐ § 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	☐ § 69 Terénní programy
☐ § 54 Raná péče	☐ § 70 Sociální rehabilitace
☐ § 55 Telefonická krizová pomoc	

C. Forma poskytované sociální služby²⁾:

Zaškrtněte nejméně jednu z následujících variant.

- pobytová   ambulantní   terénní

D. Sociální služba je poskytována:

od: **19. 6. 2006**

do: **1. 7. 2010**

E. Název a místo zařízení nebo místo poskytování sociální služby:

Název zařízení: Celsuz - charitní poradenství	
Adresa: Obec: Brno ..... Část obce: Brno-střed	
Ulice: tr. Kpt. Jaroše ..... Č. p. ³⁾ : 1928 ..... Č. orient.: 9 ..... PSČ: 60200	
Telefon: 538 700 950	Fax: --
E-mail: poradna.brno@caritas.cz	Web: www.dchbrno.caritas.cz/celsuz

1) V případě, že jste oznamovatel poskytující sociální služby dle § 84, uveďte identifikační číslo.

2) Uveďte formu poskytované sociální služby dle § 33 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

3) Pokud je místo čísla popisného přiděleno číslo evidenční, uveďte před číslem písmeno E.

F. Odpovědný vedoucí zařízení⁴⁾:

Příjmení: Regnerová	Jméno ⁵⁾ : Hana	Titul: MgA.
----------------------------	-----------------------------------	--------------------

G. Časový rozsah poskytování sociální služby:

Zaškrtněte jednu z následujících variant a případně uveďte doplňující informace.

- sociální služba se poskytuje nepřetržitě
- sociální služba se poskytuje v časových intervalech:

Pondělí: 8.00 - 16.00	Pátek: 8.00 - 16.00
Úterý: 8.00 - 16.00	Sobota: 8.00 - 16.00
Středa: 8.00 - 16.00	Neděle: 8.00 - 16.00
Čtvrtek: 8.00 - 16.00	

H. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (cílová skupina):

Vyberte všechny cílové skupiny osob, pro které je sociální služba určena.

☒ 1. děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společ. nežádoucími jevy	☒ 14. osoby s kombinovaným postižením
☐ 2. etnické menšiny	☒ 15. osoby s mentálním postižením
☐ 3. imigranti a azylanti	☒ 16. osoby s tělesným postižením
☒ 4. oběti domácího násilí	☒ 17. osoby se sluchovým postižením
☒ 5. oběti obchodu s lidmi	☒ 18. osoby se zdravotním postižením
☒ 6. oběti trestné činnosti	☒ 19. osoby se zrakovým postižením
☒ 7. osoby bez příštěší	☒ 20. osoby v krizi
☒ 8. osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	☒ 21. osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách
☒ 9. osoby komerčně zneužívané	☒ 22. osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
☒ 10. osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	☒ 23. pachatelé trestné činnosti
☒ 11. osoby s chronickým duševním onemocněním	☒ 24. rodiny s dítětem/děti
☒ 12. osoby s chronickým onemocněním	☒ 25. senioři
☒ 13. osoby s jiným zdravotním postižením	

Doplňující informace⁶⁾:

20	Tato cílová skupina představuje spolu s níže uvedenou skupinou největší procento zastoupení. Naším posláním je napomáhat všem lidem bez rozdělování do cílových skupin, což tato skupina charakterizuje. Nastavením služby a spoluprací s různými dalšími poskytovateli se snažíme vycházet všem bez rozdílu.
22	viz. skupina 20

- 4) Údaj je povinný, je-li zřizovatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat služby organizační složka územního samosprávného celku.
- 5) Uveďte všechna jména osoby.
- 6) Vyplňte pořadové číslo cílové skupiny a uveďte doplňující informace. Údaj je nepovinný.

I. Maximální kapacita poskytované sociální služby:

Počet klientů ⁷⁾ :	Počet lůžek ¹⁰⁾ :
Počet kontaktů (10 min. jednání) ⁸⁾ :	Počet hovorů ¹¹⁾ :
Počet intervencí (30 min. jednání) ⁹⁾ : 16	

Doplňující informace pro maximální kapacitu poskytované sociální služby¹³⁾:

Popis poskytované kapacity sociální služby	Počet
Dle charakteru služby nelze přesně vyjádřit kapacitní počet intervencí za časové období. Lze konstatovat, že pro kvalitu služby je vhodný maximální počet 14 intervencí denně u sociálních pracovníků a 2 denně (vypočteno z úvazku, kdy týdenní kapacita je max. 10) u psychologické části služby.	16

J. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (věková struktura):

Zaškrtněte všechny věkové struktury osob, pro které je sociální služba určena.

- děti předškolního věku (do 6 let)
- mladší děti (7 – 10 let)
- starší děti (11 – 15 let)
- dorost (16 – 18 let)
- mladí dospělí (19 – 26 let)
- dospělí (27 – 64 let)
- mladší senioři (65 – 80 let)
- starší senioři (nad 80 let)
- bez omezení věku

K. Způsob zajištění zdravotní péče:

Způsob zajištění zdravotní péče se vyplňuje pouze u pobytových služeb poskytovaných podle §47 (týdenní stacionáře), §48 (domovy pro osoby se zdravotním postižením), §49 (domovy pro seniory) a §50 (domovy se zvláštním režimem) zákona o sociálních službách.

Zajištění zdravotní péče je prováděno formou zvláštní ambulantní péče poskytované podle zvláštního právního předpisu¹²⁾:

Zaškrtněte vhodné varianty.

- prostřednictvím zdravotnického zařízení
- prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání

L. Prohlášení žadatele:

Veškeré údaje v této žádosti jsou pravdivé a jsem si vědom(a) případných následků, které by pro mne z nepravdivých údajů vyplývaly.

Formulář jsem převzal(a) z oficiálních webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí, nezměnil(a) jsem na něm žádné pevné texty, pouze jsem pravdivě vyplnil(a) kolonky určené k vyplňování.

V Brně dne 2. 5. 2007

podpis a razítko poskytovatele

Formuláře potřebné k zavedení do registru poskytovatelů sociálních služeb naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti příslušného úřadu, který o registraci rozhoduje (viz §78 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

- 7) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 39 až § 52, § 54 nebo § 56 až § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 8) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55, § 59, § 62 nebo § 69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 9) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 37 odstavec 3 nebo § 60, § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 10) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 44, § 47 až §52, § 57, § 58, § 60, § 60a, § 63, § 68 nebo § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 11) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 12) § 22 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Vyplňte v případě, že kapacitu poskytované sociální služby nelze vyjádřit pomocí výše uvedených hodnot.

NÁZEV ŽADATELE: Diecézní charita Brno IČO 44 99 02 60
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: § 37 odborné sociální poradenství
NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY:
37SE2012 CELSUZ – charitní poradenství, tř. Kpt. Jaroše 9, Brno

FORMULÁŘ A: Popis realizace poskytování sociální služby

Popište, jak daná sociální služba probíhá

I) Vstup uživatele do služby

Poradna o svých službách informuje pomocí nejrůznějších propagačních materiálů. Podoba a forma těchto materiálů se liší dle užití (webové stránky, letáky, plakáty, informační brožury, kontaktní lístky, bannery, novinové články a mediální kampaně) – cílem je informovat o službě širokou veřejnost.

Cílovými skupinami uživatelů služeb Poradny jsou lidé v krizové nebo v nepříznivé životní situaci (a jsou to především osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností či nastavení společnosti „napomáhá“ těmto osobám, aby se dostaly do konfliktní situace). Nejčastěji Poradnu kontaktují:

- lidé postižení krizí rodinných a partnerských vztahů
- osoby zatížené bytovou situací
- osoby bez přístřeší
- osoby postižené ztrátou zaměstnání
- senioři
- opuštěné matky s dětmi
- mladiství

ale Poradna si klade za cíl jednat se všemi bez předsudků, diskriminace a je otevřena všem, kteří hledají pomoc.

Vstup zájemce o službu se řídí Standardy Poradny – (jednání se zájemcem o službu):

Zájemce o poskytnutí některé ze služeb Poradny je (před uzavřením ústní či písemné dohody o těchto službách) seznámen s podmínkami jejich poskytování a s jejich rozsahem.

1. Uživatel bude po seznámení se s pravidly poskytované služby a dohodou o jejím provedení ze strany Poradny dotázán, zda jsou mu tato pravidla jasná a jejich vyjádření je mu srozumitelné. Pokud tomu takto nebude, pracovníci Poradny znovu zájemci o služby postup a okolnosti vzájemné dohody o poskytnutí dané služby vysvětlí.
2. Poradna podporuje zájemce o poskytnutí služby v tom, aby sám jasně formuloval svůj cíl, ke kterému mají poskytnuté služby vézt.

3. Příslušný pracovník Poradny dohodne se zájemcem o poskytnutí služby, jaké osobní cíle bude služba naplňovat, jaká bude konkrétní forma, průběh, podmínky a rozsah poskytovaných služeb.
4. Dojednávání těchto podrobností k poskytnutí služby vychází vstříc zájemci o službu a je vedeno poskytovatelem ve smyslu objasňování dané nabídky služeb a souvislostech jejich poskytování.
5. Osobní cíle vycházejí z možností a schopností zájemce o služby.

II) Metody práce s uživatelem + Způsob, jakým jsou uživatelé zapojeni do rozhodování o využití služby

V Poradně poskytujeme především poradenství. Usilujeme o to, aby občané pro neznalost svých práv a povinností a dostupnost služeb, nebo neschopnost účinně vyjádřit své potřeby, nebyli zkráceni pro možnost jejich uplatnění. Při analýze klienta tak zlepšit jeho stávající situaci s nalezením řešení a možného východiska z problému. Mnohdy k vyřešení problému klienta kontaktujeme další instituce či zařízení, které by mohly být nápomocny.

V případě nutnosti doprovázíme klienta na úřady. Zároveň ale podporujeme jeho snahu samostatně jednat. Poradna si klade za hlavní úkol nejen poskytovat věcně správné informace a rady a také kontakty na jiná odborná pracoviště. Poradna se stává průvodcem klienta po celou dobu jeho obtíží a také zázemím do doby vyřešení jeho problému.

Služby poradny spočívají hlavně v poradenství a vycházejí z těchto zásad: bezplatnost služby pro klienta, nezávislost při poskytování rady na jakýchkoli politických, obchodních, náboženských a jiných vlivech. Důvěrnost – bez souhlasu klienta nelze poskytnout informace o jeho problému třetí osobě. Soukromí – poradna má samostatnou kancelář, kde je klientům zajištěno při jednání soukromí.

Při práci v Poradně používáme různé formy při styku s klientem.

a) Nejčastější metodou práce s klientem je přímý styk. Používá se prakticky při návštěvě klienta v kanceláři Poradny. Klient sám Poradnu vyhledá a přednese svůj požadavek. Vyslechneme jeho problém a z možností které se naskýtají vybereme pro něj tu nejschůdnější pro kladné řešení jeho situace. Snahou Poradny je, aby klient spolupracoval při řešení svého problému co nejvíce samostatně.

b) Návštěvy v bytě klienta

Probíhají vždy na předchozí domluvě. Jedná se především u klientů, kteří z různých příčin se sami nemohou do poradny dostavit (vysoký věk, zdravotní omezení, neschopnost sami se dostavit). Obvykle dochází k opakovaným návštěvám dle povahy řešeného problému, až do závěrečného rozhodnutí.

c) Písemná forma

Často dochází k písemné formě řešení problému s klientem. Klient písemnou formou popisuje svůj problém a žádá o pomoc při řešení. Většinou následuje telefonická konzultace o problému s klientem, která většinou končí buď návštěvou klienta v poradně, nebo účastí v jeho bytě (záleží na jeho zdravotním stavu, nebo věku)

d) Forma osobní spoluúčastní pracovnice poradny při jednání klienta na úřadech, při kterých se vždy snaží působit kladně ve prospěch klienta.

Jak probíhá realizace služby pro jednotlivé uživatele služby :

Po vyjasnění základních požadavků uživatele a po sdělení pravidel Poradny je možné poskytnout poradenské služby (bezplatně) na základě ústní nebo písemné dohody (zmíněny všechny důležité aspekty provádění služby, především zde musí být jasně formulovány osobní cíle, které má služba naplňovat), která se bude řídit povahou dané služby dohodnuté se zájemce a tím, co je třeba v dohodě vzájemně zakotvit. Obecně by to mělo jít o tato ujednání:

- o osobním cíli
- o konkrétní formě, průběhu a rozsahu poskytovaných služeb
- o podmínkách, za nichž se služba poskytuje
- o postupech při nedodržování dohodnutých podmínek poskytování služby
- o způsobu a podmínkách ukončení služby
- o způsobu jakým lze dohodu změnit
- o možných úpravách zkušební doby a výpovědní lhůtě dohody

Realizace služby probíhá převážně formou pohovoru s uživatelem. Snahou je získat co nejvíce informací o jeho problému, jednak od něj samotného, ale také např. : při pohovoru s jeho příbuznými, známými, ošetřujícím lékařem apod. Pak společně s uživatelem se hledá optimální řešení jeho problému, rozhodující závěr však musí udělat uživatel sám. Občas nastává situace, že problém není okamžitě řešitelný a proto se sleduje dlouhodobě.

V poradně pracují sociální pracovníci, psycholog a dle vyhodnocení situace jsou k dispozici i právní služby.

Poradna spolupracuje se službami Celsuz – sociální rehabilitace, sociálními kurátory, s charitními zařízeními a s dalšími externími poskytovateli sociálních služeb (se kterými je dohodnuta spolupráce).

Poradna poskytuje sociální poradenství dle § 37 Zákona o sociálních službách tj.

- a) základní sociální poradenství,
- b) odborné sociální poradenství – zahrnuje sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností.

Poradna zabezpečuje

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) sociálně terapeutické činnosti,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

a to vše na základě vyhodnocení všech aspektů uživatelské situace, společně s ním a s uzavřením dohody (viz. výše)

III) Způsob vyřizování stížností uživatelů

Poradna při poskytování poradenských služeb respektuje základní lidská a občanská práva uživatelů jejich služeb. Zejména se jedná o právo uživatele služeb na ochranu soukromí a ochranu osobních údajů a dat poskytnutých

Poradně (dle Základní listiny práv a svobod, Zákona o ochraně práv uživatelů a dalších právních dokumentů).

Uživatelé služeb si mohou stěžovat na kvalitu služeb poskytovaných Poradnou a jejími pracovníky nebo na způsob jejich poskytování. Poradna má stanovena vnitřní pravidla, se kterými jsou seznámeni uživatelé služeb i pracovníci Poradny.

Uživatelé služeb jsou pracovníky Poradny informováni o způsobu a postupu při vyřizování jejich případné stížnosti.

Pravidla pro přijímání a vyřizování stížností (spolu s Knihou Stížností) jsou v Poradně k dispozici v přehledné a srozumitelné písemné podobě.

Pracovníci Poradny budou i přes podání stížnost uživatele dále tomuto nabízet možná východiska řešení jeho problémů, se kterým se na ně obrátil, pokud si to uživatel služeb bude přát.

Podání stížnosti nepovede k situaci jakékoliv diskriminace ze strany poskytovatele služeb vůči uživateli podávajícímu stížnost.

Uživatel má právo se na pracovníky Poradny znovu obrátit a svá dřívější rozhodnutí změnit bez toho, aby pocítil změny v přístupu Poradny vůči své osobě.

V případě nespokojenosti uživatele s poskytnutými službami má tento uživatel možnost:

- přestat využívat nabízených služeb bez udání důvodu
- odstoupit od ústní či písemné dohody s poskytovatelem (Poradnou) bez udání důvodů
- zaznamenat svou stížnost do Knihy stížností (vyřízení viz. dále) nebo požádat o zprostředkování stížnosti či sám stížnost podat k rukám vedoucího zařízení (stížnost bude projednána do 15 dnů a o výsledku bude podávající strana vyrozuměna do 30 dnů od podání stížnosti)

IV) Ukončení poskytování služby

Průběh poradenství vychází z možností uživatele služeb, sleduje splnění cíle služby a je s uživatelem služby společně konzultován a plánován.

Stejně i ukončení poskytování služby musí vycházet z individuálního nastavení služby, kde je vždy na začátku poskytování služby stanoven na základě domluvy s uživatelem cíl (ukončení) služby. Tomu odpovídá i sjednaná dohoda (viz. výše).

Pracovník vede uživatele k reflexi jednotlivých kroků při řešení dané situace a ukončení služby.

K ukončení poskytování služby dochází z důvodu:

- naplněním stanoveného cíle
- uplynutím sjednané doby, po kterou je služba poskytována
- rozhodnutím uživatele službu ze své strany ukončit
- naplněním podmínek pro ukončení poskytované služby ze strany poskytovatele
- ohrožení či hrozby ohrožení pracovníků Poradny na jejich zdraví (psychickém i fyzickém) a životě

V) Služba je poskytována bezplatně

Materiální a technické zabezpečení realizace sociální služby

Služba je poskytována v prostorách Celsuz (Centrum služeb pro lidi sociálně znevýhodněné) na tř. Kpt. Jaroše 9, Brno. Sociální pracovníci mají k dispozici jednu poradní místnost o výměře cca 27,5 m², kde se nacházejí dvě pracovní místa pro práci s uživatelem. Vše je zabezpečeno tak, aby prostory vyhovovaly poskytované službě dle Standardů kvality sociálních služeb (zejména pro ochranu práv uživatelů sociálních služeb).

Protože Poradna má provozní dobu od 8.00 do 16.00 a v některých případech není vhodné, aby byly přítomny obě sociální pracovnice, je jejich služba rozdělována do ambulantní a terénní části. V případě, že je nutné, využije pracovnice k jednání s uživatelem jinou vhodnou místnost. Základní místností je však Poradna.

Protože práci v některých případech pro práci s uživatelem je potřeba i psychologická pomoc či právní rada, je pro tyto potřeby zřízena i další místnost. Jde o místnost o velikosti 19 m², která má vypolstrované dveře a zázemí pro práci psychologa s uživatelem a nachází se vedle Poradny.

Pro obě místnosti platí bezbariérový přístup (bezbariérový přístup má i celá budova) a dodržování bezpečnosti a dalších standardů.

K dispozici je také místnost, která slouží jako příruční šatník a toalety na patře.

Při práci s uživateli je také nutné zachovávat bezpečnost pracovníků a proto zde funguje systém tísňového alarmu, který zabezpečí příchod ostatních kolegů, v případě ohrožení.

Dále se jedná i o terénní služby

– a) návštěvy v bytě uživatele - probíhají vždy na předchozí domluvě. Jedná se především u uživatelů, kteří z různých příčin se sami nemohou do poradny dostavit (vysoký věk, zdravotní omezení, neschopnost sami se dostavit). Obvykle dochází k opakovaným návštěvám dle povahy řešeného problému, až do závěrečného rozhodnutí.

- b) spoluúčast pracovníka Poradny při jednání uživatele služeb na úřadech

Technické zabezpečení je adekvátní k poskytovaným službám tj. IT (každý pracovník Poradny = PC), k dispozici tiskárna a kopírka, pevné telefonní linky na každém pracovním stole, každý pracovník má k dispozici mobilní telefon.

FORMULÁŘ B – ČÁST I.

Příloha č. 37 SE 2012-3

Jmenný seznam pracovníků v sociálních službách vykonávajících odbornou činnost pro účely registrace.

NAZEV ŽADATELE:	Diecézní charita Brno IČO 44 99 02 60
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY:	§ 37 odborné sociální poradenství
NAZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY:	37 SE 2012 - CELSUZ - charitní poradenství, tř. Kpt. Jaroše 9, Brno
OZNAČENÍ PŘÍLOHY:	37 SE 2012

§ 115 písm. a), b) okruh pracovníků	a) sociální pracovníci b) pracovníci v sociálních službách	úvazek	doložit výpis z evidence Rejstříku trestů + odbornou způsobilost
--	---	--------	--

a) sociální pracovníci	Jméno a příjmení	úvazek	výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne (popř. kod zařízení, kde je doklad uložen)	výpis z evidence Rejstříku trestů dle § 110 odst.4 (popř. kód zařízení, kde jsou doklady uloženy)	Poznámka
	Mgr. Hana Formánková	0.2	4/23/2007 splňuje		
	Alena Gottwaldová	0.8	4/18/2007 splňuje		
	Jana Knoflíčková	0.8	4/18/2007 nesplňuje		v současné době studium sociální politiky a sociální práce
	Bc. Nikol Kunstová, DiS.	0.2	4/18/2007 splňuje		
	Nikola Uhrová, DiS.	0.2	4/23/2007 splňuje		
b) pracovníci v sociálních službách	Jméno a příjmení	úvazek	výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne (popř. kod zařízení, kde je doklad uložen)	odborná způsobilost dle § 116 odst.5 (popř. kód zařízení, kde jsou doklady uloženy)	Poznámka

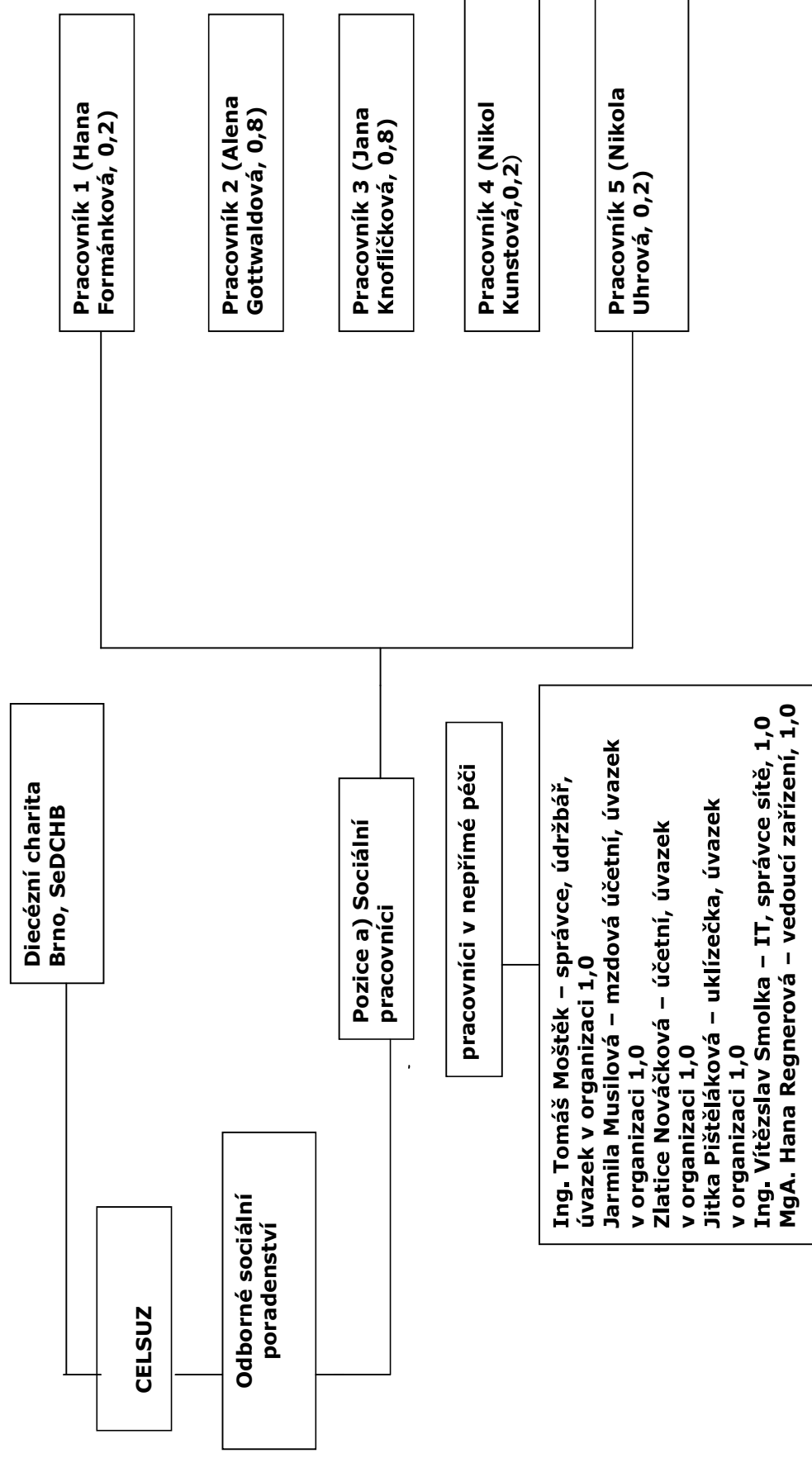

b.1) přímá obslužná péče (odb. zp. dle § 116 odst. 5 písm. a))					
b.2) základní výchovná nepedagogická činnost (odb. zp. dle § 116 odst. 5 písm. b))					
b.3) pečovatelská činnost (odb. zp. dle § 116 odst. 5 písm. c))					

NÁZEV ŽADATELE: Diecézní charita Brno
 DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: § 37 odborné sociální poradenství
 NÁZEV A MÍSTO ZARÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: 37 SE 2012 - CELSUZ - charitní poradenství, tř. Kpt. Jaroše 9, Brno

FORMULÁŘ B – POPIS PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Doporučený popis personálního zajištění poskytované sociální služby

- Poskytovanou sociální službu zajišťují pracovníci, kteří jsou znázorněni ve schématu a uvedeni v formuláři BI. Celkem jsou zde **4 zaměstnanci, kteří splňují** požadavky na odbornou způsobilost a **1 pracovníce**, která tyto požadavky **nesplňuje**. V současné době si však dodělává studium sociální práce na Masarykově univerzitě v Brně.

Kromě uvedených sociálních pracovníků zajišťují nepřímou tuto sociální službu pracovníci:

- Ing. Tomáš Moštěk – správce, údržbář, úvazek v organizaci 1,0
- Jarmila Musilová – mzdová účetní, úvazek v organizaci 1,0
- Zlatica Nováčková – účetní, úvazek v organizaci 1,0
- Jitka Pištěláková – uklízečka, úvazek v organizaci 1,0
- Ing. Vítězslav Smolka – IT, správce sítě, úvazek v organizaci 1,0
- MgA. Hana Regnerová – vedoucí zařízení, úvazek v organizaci 1,0

Tito pracovníci zabezpečují ekonomické, materiální a technické zázemí, které je nutné k provozu služby, ale nedostávají se do kontaktu s uživatelem. Jsou v organizaci zaměstnáni na celý úvazek, ale na službě se podílejí pouze částí cca 0,1 úvazkem.

- Každý pracovník má svoji osobní kartu, do které se mimo jiné zaznamenává i průběh vzdělávání. Pracovníci jsou vedeni k tomu, aby využívali nabídek kurzů a seminářů, samostudia, vždy adekvátně k pracovní pozici, kterou zastávají.
- Dobrovolníci se na této službě nepodílejí z důvodu ochrany soukromí uživatelů. V případě praktikanta, je nutné postupovat dle smlouvy s danou školou a praktikant je pod odborným dohledem pracovníků.

NÁZEV ŽADATELE:
DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY:
NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY:

Diecézní charita Brno IČO 44 99 02 60
 § 37 odborné sociální poradenství
 37SE2012 CELSUZ – charitní poradenství, tř. Kpt. Jaroše 9, Brno

Příloha č. 37 SE 2012-4

FORMULÁŘ C: Finanční rozvaha k zajištění provozu služby

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	rok 2007		
	skutečnost roku 2006	rozpočet roku 2007	již získané prostředky na rok 2007
Dotace JMK - oblast sociálních služeb			požadované prostředky na rok 2007
Dotace JMK - oblast zdravotnictví			
Dotace JMK - ostatní odbory Jihomoravského kraje			
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb		221,000	221,000
Městské části			
Příspěvek zřizovatele			
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči			
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)			
Ostatní kraje			
Ostatní resorty státní správy			
Meziresortní rady vlády (komise a výbory)			
Úřady práce			
Fondy zdravotních pojišťoven			
Nadace zahraniční i tuzemské			
Sbírky a sponzorské dary			
Prostředky Evropského sociálního fondu	590,000	452,000	452,000
Ostatní (uveďte jaké)			
Celkem	590,000	673,000	221,000

Rozpočet podle nákladových položek	rozpočet roku 2007	procentní vyjádření
Provozní náklady celkem	133,000	20%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	540,000	80%
Celkem	673,000	100%

* mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ

10.3 Příloha č. 3: Nízkoprahový klub Likusák

Údaje o registrované sociální službě Nízkoprahový klub Likusák

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář C

Údaje o registrované sociální službě

A. IČ poskytovatele¹⁾: **65348893**

B. Druh poskytované sociální služby:

Vyberte právě jeden druh poskytované sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

☐ § 37 odstavec 3 Odborné sociální poradenství	☐ § 56 Tlumočnické služby
☐ § 39 Osobní asistence	☐ § 57 Azylové domy
☐ § 40 Pečovatelská služba	☐ § 58 Domy na půl cesty
☐ § 41 Tísňová péče	☐ § 59 Kontaktní centra
☐ § 42 Průvodcovské a předčitatelské služby	☐ § 60 Krizová pomoc
☐ § 43 Podpora samostatného bydlení	☐ § 60a Intervenční centra
☐ § 44 Odlehčovací služby	☐ § 61 Nízkoprahová denní centra
☐ § 45 Centra denních služeb	☒ § 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
☐ § 46 Denní stacionáře	☐ § 63 Noclehárny
☐ § 47 Týdenní stacionáře	☐ § 64 Služby následné péče
☐ § 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením	☐ § 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
☐ § 49 Domovy pro seniory	☐ § 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
☐ § 50 Domovy se zvláštním režimem	☐ § 67 Sociálně terapeutické dílny
☐ § 51 Chráněné bydlení	☐ § 68 Terapeutické komunity
☐ § 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	☐ § 69 Terénní programy
☐ § 54 Raná péče	☐ § 70 Sociální rehabilitace
☐ § 55 Telefonická krizová pomoc	

C. Forma poskytované sociální služby²⁾:

Zaškrtněte nejméně jednu z následujících variant.

- pobytová   ambulantní   terénní

D. Sociální služba je poskytována:

od: **30. 9. 2004**

do: **. . 200**

E. Název a místo zařízení nebo místo poskytování sociální služby:

Název zařízení: Nízkoprahový klub Likusák	
Adresa: Obec: Brno ..... Část obce: Brno-Vinohrady	
Ulice: Jedovnická ..... Č. p. ³⁾ : 5 ..... Č. orient.: ..... PSČ: 62800	
Telefon: 545243839/ 604194064/731237809	Fax:
E-mail: likusak@ratolest.cz	Web: www.ratolest.cz

1) V případě, že jste oznamovatel poskytující sociální služby dle § 84, uveďte identifikační číslo.

2) Uveďte formu poskytované sociální služby dle § 33 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

3) Pokud je místo čísla popisného přiděleno číslo evidenční, uveďte před číslem písmeno E.

F. Odpovědný vedoucí zařízení⁴⁾:

Příjmení: Holiš	Jméno ⁵⁾ : Martin	Titul:
------------------------	-------------------------------------	--------

G. Časový rozsah poskytování sociální služby:

Zaškrtněte jednu z následujících variant a případně uveďte doplňující informace.

- sociální služba se poskytuje nepřetržitě
- sociální služba se poskytuje v časových intervalech:

Pondělí: 16:00 -20:00 (ind. práce dle dohody mimo provozní dobu zařízení od 12:00)	Pátek: 16:00-20:00 (ind. práce dle dohody mimo provozní dobu zařízení od 12:00)
Úterý: 16:00-20:00 (ind. práce dle dohody mimo provozní dobu zařízení od 12:00)	Sobota: vyjimečně v případě special.aktivit
Středa: 16:00-20:00 (ind. práce dle dohody mimo provozní dobu zařízení od 12:00)	Neděle: vyjimečně v případě spec.aktivit
Čtvrtek: 16:00-20:00 (ind. práce dle dohody mimo provozní dobu zařízení od 12:00)	

H. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (cílová skupina):

Vyberte všechny cílové skupiny osob, pro které je sociální služba určena.

☒ 1. děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společ. nežádoucími jevy	☐ 14. osoby s kombinovaným postižením
☐ 2. etnické menšiny	☐ 15. osoby s mentálním postižením
☐ 3. imigranti a azylanti	☐ 16. osoby s tělesným postižením
☐ 4. oběti domácího násilí	☐ 17. osoby se sluchovým postižením
☐ 5. oběti obchodu s lidmi	☐ 18. osoby se zdravotním postižením
☐ 6. oběti trestné činnosti	☐ 19. osoby se zrakovým postižením
☐ 7. osoby bez přístřeší	☐ 20. osoby v krizi
☐ 8. osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	☐ 21. osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách
☐ 9. osoby komerčně zneužívané	☐ 22. osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
☐ 10. osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	☐ 23. pachatelé trestné činnosti
☐ 11. osoby s chronickým duševním onemocněním	☐ 24. rodiny s dítětem/děťmi
☐ 12. osoby s chronickým onemocněním	☐ 25. senioři
☐ 13. osoby s jiným zdravotním postižením	

Doplňující informace⁶⁾:

1	Děti a mládež ve věku 13 - 21 let ze sídlištních lokalit Brno – Vinohrady a Brno – Líšeň a ty, jež se v těchto lokalitách pohybují. Nejčastější problémy: nuda a bezcílné trávení volného času, problémy se školou (kázeňské, záškoláctví), rodinné problémy (neúplné či nefunkční rodiny, konflikty v rodině), zneužívání návykových látek, vandalismus, předčasné sexuální debuty (rizikové, promiskuitní chování), nedostatek financí a jejich nekonstruktivní řešení (krádeže, prodej drog).

4) Údaj je povinný, je-li zřizovatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat služby organizační složka územního samosprávného celku.
 5) Uveďte všechna jména osoby.
 6) Vyplňte pořadové číslo cílové skupiny a uveďte doplňující informace. Údaj je nepovinný.

I. Maximální kapacita poskytované sociální služby:

Počet klientů ⁷⁾ :	500	Počet lůžek ¹⁰⁾ :	
Počet kontaktů (10 min. jednání) ⁸⁾ :	5000	Počet hovorů ¹¹⁾ :	
Počet intervencí (30 min. jednání) ⁹⁾ :			

Doplňující informace pro maximální kapacitu poskytované sociální služby¹³⁾:

Popis poskytované kapacity sociální služby	Počet

J. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (věková struktura):

Zaškrtněte všechny věkové struktury osob, pro které je sociální služba určena.

- děti předškolního věku (do 6 let)
- mladší děti (7 – 10 let)
- starší děti (11 – 15 let)
- dorost (16 – 18 let)
- mladí dospělí (19 – 26 let)
- dospělí (27 – 64 let)
- mladší senioři (65 – 80 let)
- starší senioři (nad 80 let)
- bez omezení věku

K. Způsob zajištění zdravotní péče:

Způsob zajištění zdravotní péče se vyplňuje pouze u pobytových služeb poskytovaných podle §47 (týdenní stacionáře), §48 (domovy pro osoby se zdravotním postižením), §49 (domovy pro seniory) a §50 (domovy se zvláštním režimem) zákona o sociálních službách.

Zajištění zdravotní péče je prováděno formou zvláštní ambulantní péče poskytované podle zvláštního právního předpisu¹²⁾:

Zaškrtněte vhodné varianty.

- prostřednictvím zdravotnického zařízení
- prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání

L. Prohlášení žadatele:

Veškeré údaje v této žádosti jsou pravdivé a jsem si vědom(a) případných následků, které by pro mne z nepravdivých údajů vyplývaly.

Formulář jsem převzal(a) z oficiálních webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí, nezměnil(a) jsem na něm žádné pevné texty, pouze jsem pravdivě vyplnil(a) kolonky určené k vyplňování.

V **Brno** dne **17. 5. 2007**

podpis a razítko poskytovatele

Formuláře potřebné k zavedení do registru poskytovatelů sociálních služeb naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti příslušného úřadu, který o registraci rozhoduje (viz §78 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

- 7) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 39 až § 52, § 54 nebo § 56 až § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 8) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55, § 59, § 62 nebo § 69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 9) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 37 odstavec 3 nebo § 60, § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 10) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 44, § 47 až §52, § 57, § 58, § 60, § 60a, § 63, § 68 nebo § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 11) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 12) § 22 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Vyplňte v případě, že kapacitu poskytované sociální služby nelze vyjádřit pomocí výše uvedených hodnot.

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Nízkoprahový klub Likusák,
Jedovnická 5, Brno – Vinohrady, 628 00

FORMULÁŘ A: Popis realizace poskytování sociální služby

Doporučený popis realizace poskytování sociální služby

Cílová skupina uživatelů

Služba je určena dětem a mládeži ohroženým společensky nežádoucími jevy (někdy také nazývaných rizikových či neorganizovaných). Děti a mládež pochází ze dvou sídlištních lokalit Brno – Vinohrady a Brno – Líšeň a patří mezi ně i ti, jež se v těchto lokalitách pohybují.

Zaměřujeme se na děti a mládež v nepříznivé životní situaci ve věkovém rozmezí od 13 do 21 let, jež zažívají 3 okruhy problémů: konfliktní společenské situace, obtížné životní události a omezující životní podmínky.

Problémy s nimiž se potýkají klienti nejčastěji jsou: nuda a bezcílné trávení volného času (absence koníčků a nechuť či neschopnost cokoli systematicky dělat), problémy se školou (kázeňské, prospěchové, záškoláctví), rodinné problémy (neúplné rodiny nebo nefunkční, konflikty s rodiči či sourozenci), zneužívání návykových látek (alkohol, tabák, marihuany případně experimenty s dalšími drogami), vandalismus (ničení veřejného i soukromého majetku, např. lavičky, koše, zastávky), předčasné sexuální debuty (rizikové, promiskuitní chování), nedostatek financí a jejich nekonstruktivní řešení (krádeže, prodej drog...) apod.

Poslání programu

Posláním programu je působit preventivně a snižovat negativní následky komplikovaných životních situací v období dospívání a tak přispět ke zkvalitnění života těchto mladých lidí.

Cíle programu

- zabezpečení podpory pro zvládnutí obtížných životních situací,
- snížit sociální rizika vyplývající z konfliktních společenských situací, obtížných životních událostí a omezujících životních podmínek,
- zvýšení sociálních schopností a dovedností,

- podpora sociálního začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti, včetně zapojení do dění v místní komunitě,
- poskytování podmínek pro smysluplné trávení volného času,
- omezení sociálně patologických jevů páchaných cílovou skupinou nebo na cílové skupině,
- zabezpečit nezbytnou psychickou, fyzickou, právní a sociální ochranu během pobytu v zařízení a podmínky pro realizaci osobních aktivit (týká se stacionární části programu).

Forma poskytované sociální služby:

Služba se skládá ze dvou částí - ambulantní (nízkoprahový klub) s terénní složkou (terénní program klubu v přirozeném prostředí klientů – streetwork).

Doba poskytování (provozní doba)

Klub je otevřen pondělí až pátek vždy od 16.00 do 20.00. V této době probíhá též terénní složka služby.

V případě potřeby si mohou uživatelé domluvit individuální poradenství i mimo pracovní dobu zařízení v době od 11:30 do 16:00 (doba vymezená na administrativu). Některé aktivity probíhají také o víkendu (výlety, pobytové akce...). Provoz zařízení probíhá celoročně.

Principy poskytovaných služeb

NZDM Likusák se hlásí k obecným principům poskytování sociálních služeb. Jako specifický další princip svého fungování definuje princip nízkoprahovosti.

a) obecné a základní principy:

Dobrovolnost – uživatelé využívají nabízené služby dobrovolně, na základě svého vlastního rozhodnutí a v souladu se svými zájmy a potřebami.

Rovnost – program poskytuje své služby všem z dané cílové skupiny bez ohledu na rozdíly pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení,

národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině či subkultuře.

Důvěrnost - veškeré osobní údaje o uživateli získané v rámci poskytování služby jsou důvěrné a nejsou poskytovány bez jeho souhlasu, případně bez jeho vědomí, jestliže je zařízení povinno je poskytnout.

Otevřenost (Respekt k uživatelům služby) – uživatelé mají právo se vyjadřovat k poskytovaným službám – nabídce, problémům. Pracovníci respektují volbu uživatelů při řešení jeho nepříznivé životní situace.

b) nadstavbové, specifické, principy „nízkoprahovosti“:

NZDM Likusák realizuje službu tak, aby byla umožněna maximální přístupnost, snaží se tedy odstranit časové, prostorové, psychologické a finanční bariéry, které by bránily cílové skupině vyhledat prostory zařízení či využít nabídky poskytovaných služeb.

V praxi jsou principy nízkoprahovosti realizovány takto:

- **blízkost k přirozenému prostředí** = zařízení vytváří prostředí, které je svým charakterem („duchem“) a umístěním (lokalita) blízké přirozenému prostředí uživatelů,
- **respekt k pasivitě** = pro omezení přístupu klienta ke službě není důvodem pasivita či názorová odlišnost.
- **anonymita** = uživatel má možnost zůstat v anonymitě (mimo některé situace).
- **průkazky, členství ani pravidelnost nepožadujeme** = pro užívání služby není podmínkou členství ani jiná forma registrace. Pravidelná docházka do zařízení není podmínkou užívání služby. Uživatelé mohou přicházet a odcházet podle svého uvážení.
- **bezplatnost sociálních služeb**
- **vstřícná a pevná provozní doba** = provozní doba služby odpovídá potřebám uživatelů. Je otevřeno v době, kdy má uživatel podmínky přijít do zařízení (jak z hlediska dne, tak měsíce a roku). Zároveň je provozní doba služby stabilní a nedochází k jejím náhlým výpadkům.

- **služba pro kohokoliv z cílové skupiny** = může ji využít kdokoliv z cílové skupiny bez omezení, pokud svým chováním a jednáním neomezuje a neohrožuje sám sebe, ostatní uživatele, pracovníky či efektivitu služby.

Druhy poskytovaných sociálních služeb

Základní činnosti při poskytování sociálních služeb v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež obsahují tyto úkony:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti:
  - 1. zajištění podmínek pro společensky přijatelné volnočasové aktivity,
  - 2. pracovní výchovná práce s dětmi,
  - 3. nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností,
  - 4. zajištění podmínek pro přiměřené vzdělávání,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:
  - aktivity umožňující lepší orientaci ve vztazích odehrávajících se ve společenském prostředí
- c) sociálně terapeutické činnosti:
  - socioterapie, jejíž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:
  - 1. pomoc při vyřizování běžných záležitostí,
  - 2. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob.

Rozpis poskytovaných služeb

a) Obecná charakteristika služby – ambulantní část:

Nízkoprahový klub funguje v době od pondělí do pátku od 16 do 20h. Je to otevřený prostor s minimálními, ale striktními pravidly – platí v něm zákaz legálních i nelegálních drog, násilí, sexu a ničení vybavení. Klienti neplatí za pobyt v zařízení žádný poplatek, využívají zdarma vybavení a služeb klubu a je jim zde k dispozici vyškolený personál. K dispozici mají uvnitř 3 prostory s přesným využitím: kontaktní místnost (zde mohou

klienti s pracovníkem: 1.hovořit o svém problému, 2. vyplnit evaluační dotazník, 3. dostat informace o bezpečném sexu, 4. vyplnit dohodu o užívání služby, 5. jen tak posedět, 6. vyřešit udělení trestu za porušení pravidel, 7. udělat si pití), klubovou místnost (Zde mají klienti možnost: 1. posedět a popovídat si navzájem mezi sebou nebo s pracovníkem, 2.zahrát si stolní fotbal, šipky nebo jiné hry, přečíst si časopisy, psát vzkazy nebo kreslit, poslouchat vlastní hudbu atd., 3.mohou zde jen tak být a nic nemusí dělat) a PC místnost (3x týdně – po+st+ čt, mohou zdarma využít 6 počítačů s připojením na internet, k dispozici je zde klientům neustále placený pracovník, mohou scanovat, kopírovat, tisknout, mohou si dělat do školy, shánět brigády, informace atd., učit se pracovat v PC programech, vypalovat a zálohovat data, používat mail, ICQ, Skype, chat, hrát neerotické a nenásilné hry).

Klienti klubu mohou využít nabídky sociálních služeb, zprostředkování poradenství, zprostředkování návazné služby aj. a vedle toho program organizuje preventivní a volnočasové aktivity.

b) Obecná charakteristika služby – terénní část:

Jedná se o služby a aktivity poskytované v rámci terénní sociální práce (metodou streetwork) v lokalitách obou sídlišť. Jedná se o terénní sociální práci v přirozeném prostředí klientů, a to jak s klienty jež docházejí do stacionární části, tak s klienty kteří do klubu nedochází anebo o něm neví. Probíhá denně. Službu zajišťuje jeden až dva pracovníci v době od 16 do 20h.

Na obou sídlišťích máme vytipované lokality, kde dochází k silné kumulaci klientů. Do nich docházíme s nabídkou sociálních služeb. Na sídlišti Vinohrady jde o tyto lokality: v centrální části sídliště zvané „Agoras“, dále monitoringu a kontaktování v místech v centru sídliště (hřiště, mini-parčíky). Dále kolem periferie sídliště jsme se zaměřili na části zvané „Sherwood“ a „Hupny“. Na sídlišti Líšeň se zaměřujeme zejména na dolní část sídliště a na vysoce frekventovanou část lokality Novolíšeňská, která je charakteristická vysokou mobilitou, množstvím podchodů a jde o známé místo setkávání klientů.

Výhodou této metody je možnost oslovit mladé lidi přímo v jejich přirozeném prostředí. Daří se tak pracovat i s těmi, kteří by pomoc sami nevyhledali a mnohdy ještě dříve, než si sami uvědomí že mají problém. Cílem kontaktu je pro klienty přijatelným způsobem

informovat o nabídce kontaktního pracovníka a o nabídce nízkoprahového klubu. Sociální pracovník tak zůstane v kontaktu i s klienty, kteří nebudou využívat služeb a nabídky nízkoprahového klubu (vždy existuje určité procento klientů, kteří z jakéhokoli důvodu nenavštěvují klub, ale jsou ochotni akceptovat individuální přístup pracovníka na ulici).

1) Sociální služby (Jedná se o průřezový a nadřazený typ služeb, který je v NZDM poskytován – a to jak v ambulantní tak v terénní části služby).

Kontaktní práce – Vytvoření základního pracovního rámce potřebného pro realizaci konkrétní služby. Jedná se o specifický druh kontaktu s klientem, který má za cíl vytvořit dostatečnou vzájemnou důvěru a podmínky, potřebné pro rozvíjení kontaktu a poskytování dalších služeb. Součástí kontaktní práce je hledání a upevňování hranic komunikace s klientem a kultivování jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a naučit se využívat existující nabídky služeb. Kontaktní práce má nejčastěji podobu rozhovoru v kontaktní místnosti.

Situační intervence – Sociálně pedagogická práce v situacích s výchovným obsahem, které vznikají v prostoru zařízení. Pracovník při nich vstupuje do interakcí, které nastávají mezi uživateli služby, přináší podněty, reflektuje situaci a používá další techniky, které vytváří či zvýrazní výchovný efekt situace.

Informační servis klientovi – Poskytování specifických informací pracovníkem klientovi, nejlépe v kontaktní místnosti. Informační servis je prováděn ústní formou, může být doplněn také písemnou formou – letáky, vtištění údajů. Tématicky mohou být informace zaměřeny na základní instrumentální témata (např. škola, rodina, shánění brigády, vztahy), sociálně právní a zdravotní témata (právní normy, bezpečný sex, rizika užívání návykových látek) nebo specifická témata – dle dohody s klientem.

Poradenství - odehrává se formou rozhovoru s klientem nejlépe v samostatné místnosti, obsahuje vyhodnocení situace, nabídku rady, informací a řešení vedoucí k odstranění obtíží. Jde o řešení aktuálních problémů a zvyšování kompetence klienta tyto problémy řešit. Poradenství v NZDM se nejvíce zaměřuje na záležitosti vztahů, rodiny, sexu, návykových látek, školy, volného času, sociálně právní a jiné.

Krizová intervence / Pomoc v krizi - řešení krizové situace, vzniklé v životě klienta. Jde o diagnosticko-terapeutický přístup přispívající ke zvládnutí psychické krize. Může jít o pozorování chování klienta s důrazem na posouzení aktuálního psychického stavu, rozhovor směřovaný k základní orientaci v příčinách krizového stavu, cílenou intervenci zaměřenou na zvládnutí potíží. Intervence obsahuje také návrh opatření. Rozsah intervence závisí na tom, zda pracovník je kvalifikován pro krizovou intervenci. Pracovník bez kvalifikace poskytne klientovi v krizi pomoc pouze v rozsahu akutní intervence s odkázáním na odborníka (eventuelně doprovodem).

Zprostředkování dalších služeb – jedná se o dojednání návazné služby v zařízeních návazné péče, fyzický doprovod do těchto zařízení a asistenci při jednáních v těchto zařízeních.

Kontakt s institucemi ve prospěch klienta – jedná se o intervence realizované pracovníkem (ústně, telefonicky, písemně) u institucí návazné péče nebo dalších institucí, které ovlivňují klientův život. Kontakt je realizován se souhlasem a vědomím klienta (nejlépe za jeho přítomnosti).

Případová práce - dlouhodobá individuální práce. Případová práce s děje plánovaně, při zachování tohoto postupu:

- společné vydefinování kontraktu
  - vytvoření individuálního plánu a stanovení podmínek kontraktu,
  - vedení dokumentace, s kterou je klient obeznámen
  - pravidelné revize kontraktu s klientem (zda se naplňuje kontrakt)
  - práce je časově ohraničená, je stanoven její začátek a konec
  - konzultace vedení případu klienta na intervizních a supervizních setkáních týmu
- pravidelná reflexe

Skupinová práce / práce se skupinou - cílená aktivita poskytovaná skupině klientů, zaměřená na rozvoj psychosociálních dovedností, časově (prostorově) ohraničená

Práce s blízkými osobami – poradenství, informační servis poskytované blízkým osobám klienta (rodiče, přátelé, kamarádi, ...), realizované pouze se souhlasem klienta.

2) Preventivní, výchovné a pedagogické programy (Jde o speciální programy vytvořené dle specifických potřeb cílové skupiny a dané lokality. Preventivními programy jsou myšleny tzv. programy specifické prevence.)

Jedná se o:

Jednorázové či příležitostné programy

Diskuse, beseda, komponovaný pořad a podobné aktivity realizované v zařízení buď interními nebo externími pracovníky.

Dlouhodobé programy

Programy především obsahují předávání specifických znalostí, nácvik specifických dovedností a chování. Jejich uplatňování probíhá prostřednictvím standardních výkonů NZDM, především: kontaktní práce, situační intervence, informační servis klientovi, poradenství, besedy, diskuse, komponované pořady. Tyto složky jsou vzájemně provázány. Součástí je evaluace výsledků.

3) Zajištění prostoru pro aktivizační volnočasové aktivity

Motto: „Volnočasové aktivity nejsou cílem práce v NZDM, ale jsou prostředkem k poskytování sociálních služeb.“ V rámci terénní části jde spíše o jednoduché a instrumentální aktivity (kopání hakisu, zapůjčení drobného vybavení).

Jde o aktivity, poskytující náplň volného času klientů, které nespádají do jiných výkonů NZDM. Volnočasové aktivity jsou prostředkem k sociální práci. Na význam volnočasových aktivit se můžeme dívat touto perspektivou cílů:

- realizace aktivit, jež sami iniciovali klienti (tlak na aktivitu, rozdíl oproti pasivnímu přijímání a konzumaci zábavy),
- akce motivují klienty k zodpovědnosti za to, aby akce vůbec proběhla, pracovník je asistentem, sekundantem, tím který nenechává nápad usnout a motivuje k dotažení,
- pokud klienty dobře motivujeme, klienti na organizaci aktivit rostou,

- utvářet čím dál kvalitnější vztah mezi pracovníkem a klienty - vzniká kvalitnější prostor pro práci,
- během volnočasových aktivit má pracovník velké množství prostoru na poskytování sociálních služeb,

Jednání se zájemcem o službu, cíl a plánování služby

Nabídky služeb zařízení může využít kdokoli z vymezené cílové skupiny. S každým nově příchozím zájemcem o službu je proveden pracovníkem zařízení prvokontakt.

Prvokontakt - jednání se zájemcem o službu

- po příchodu nového zájemce o službu do klubu se mu pracovník který má službu (je klíčovým pracovníkem) představí a požádá ho o totéž, nabídne mu možnost zůstat anonymitě,
- pracovník představí zařízení, jeho nabídku a provede ho klubem - seznámí se sociálními službami, které klub nabízí a popíše mu volnočasové aktivity, které nabízíme,
- zájemce je seznámen se svými právy, s pravidly klubu, a předá mu informační letáky programu
- seznámení s klubem probíhá nenásilnou formou, není nutné zájemce hned zahrnout všemi informacemi, pokud o to neprojevuje zájem,
- pracovník upozorní, že do 5 dnů kdy dojde s ním bude vyplněn in-come dotazník a bude uzavřena Rámcová dohoda o poskytování služby.

Práce s In-come dotazníkem v procesu prvokontaktu:

- in-come, tedy vstupní dotazník, je název jen když je používán poprvé, jeho cílem je pomoci zájemci formulovat dlouhodobé osobní cíle, další funkcí je monitorovat jeho posuny v čase,
- pak už je ten samý dotazník používán každých 6 měsíců k revizi dohody a k případnému překontraktování či ukončení služby.
- in come vyplňuje vždy klíčový pracovník (ten jež měl službu po jeho příchodu, provedl zájemce poprvé a podal mu první informace),
- v případě nepřítomnosti klíčového pracovníka jej vyplňuje jiný pracovník na službě,
- je vyplňován v kontaktní místnosti pouze jedním pracovníkem s jedním zájemcem (skupina se nepřipouští),

- po vyplnění se stává zájemce uživatelem, anebo je přeposlán s informacemi o vhodnější službě mimo naše NZDM
- vyplněný income je založen do složky kde jsou evidovány dohody v uzamykatelné skříni. Ke složce mají přístup pouze pracovníci a uživatel.

Tematická ústní dohoda: je uzavírána na tematický okruh na základě in-come (př. bezpečný sex, školní problémy, kouření, finance,...). Je uzavírána klíčovým pracovníkem vždy na půl roku (ten je zodpovědný za její revizi)

Situační ústní dohoda: je uzavírána na konkrétní zakázku, za běžného provozu v klubu. Po službě se vřadí dohoda vždy k „Tematické písemné dohodě“, co se udělalo s konkrétním uživatelem, do složky uživatele. Situační dohoda je revidována v zapsaném termínu pracovníkem jež ji sepsal.

Revize dohody: tematická písemná dohoda bude vždy co půl roku revidována, klíčovým pracovníkem, ten je zodpovědný za vyplnění dotazníku (už ne in-come), sepsání nové tematické písemné dohody, případně za ukončení poskytování služby.

Práva a povinnosti klienta:

a) Práva v NZDM Likusák

- Uživatel má právo na RESPEKT včetně svých názorů, postojů, vzhledu atd.
- Má právo se zapojit do rozhodování o tom, jak má Likusák lépe fungovat. Zajímá nás jeho názor.
- Má právo využívat vybavení a nabídku Likusáku, účastnit se akcí.
- Má právo na pomoc od pracovníků Likusáku
- Má právo si stěžovat a právo na spravedlivé projednání stížnosti.
- Má právo tu být (pokud respektuješ pravidla) a nezapojovat se do aktivit.

b) Povinnosti uživatele (pravidla služby) v NZDM Likusák

Uživatel je povinen se v zařízení řídit těmito pravidly. V případě že je porušuje, nastupují sankce.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLO

O fungování klubu se stará personál klubu. Pokud chce uživatel být v klubu, musí se řídit pokyny služby! Platí to i před klubem!

LIKUSÁK x VANDALISMUS

Je zakázáno ničit klub a jeho zařízení! Nesmí být poškozováno zařízení klubu, ukráděno cokoli jak ze zařízení klubu tak někomu z dalších klientů.

LIKUSÁK x DROGY

V klubu je zakázáno kouřit, pít alkohol nebo ho sem přinést, užívat měkké ani tvrdé drogy či je sem přinést (platí pro všechny prostory). Pouze je možné zapálit si cigaretu venku mimo prostor mříží a před nimi. V celém klubu je zakázáno bavit se o obchodech s drogami či je provádět.

LIKUSÁK x ŠIKANA

Netoleruje se zde násilí, rasismus, šikana a podobné jevy – je zakázáno chovat se k ostatním rasisticky, povýšeně, vyvolávat konflikty nebo se jich účastnit, zneužívat slabší a mladší, chovat se k ostatním nefér. Taky je zakázáno ostatní urážet a mluvit na ně sprostě!

LIKUSÁK x OKOLÍ

Je zakázáno dělat před a kolem klubu rámus a nepořádek. Je zakázáno před a kolem klubu užívat nelegální drogy.

LIKUSÁK x SEX

V klubu je zakázaný pohlavní styk a jiné sexuální aktivity. Uživatelé se mohou se svým partnerem líbat a mazlit.

VSTUP DO LIKUSÁKU

Z klubu může být uživatel vykázan, pokud ohrožuje ostatní, sám sebe, pracovníky nebo fungování klubu.

VSTUP POD VLIVEM

Pokud je uživatel pod vlivem drogy, ale svým chováním nikoho neohrožuje, tolerujeme jej. Pokud je „pod viditelným vlivem“, může přijít, ale vztahují se k němu speciální pravidla:

- V klubu mohou být maximálně 3 uživatelé „pod viditelným vlivem“,
- nesmí spát,
- vstup mají povolen pouze na záchod a do kontaktní místnosti s pracovníkem,
- platí pro ně zákaz využívání ostatních prostor a vybavení.

Způsob, jakým jsou uživatelé zapojeni do rozhodování o využití služby

Služba je postavena na dobrovolnosti a vlastním rozhodnutí uživatelů. Uživatel má právo rozhodnout se, jakých služeb využije a v jakém rozsahu. Kromě toho se mohou uživatelé aktivně zapojit do rozhodování o využití služby v následujících oblastech:

- druh realizovaných volnočasových aktivitách (návrhy, podíl na realizaci)
- zapojení se do realizovaných aktivit
- doba a četnost využívání služeb v provozních hodinách zařízení
- ukončení využívání služby
- forma a četnost využívání jednotlivých služeb (doučování, poradenství...)
- řešení jeho problémové situace
- druh sankce
- způsob podání stížnosti
- způsob uzavření dohody (ústně/písemně)
- možnosti anonymního využití služby

Způsob vyřizování stížností

Uživatelé si mohou stěžovat na kvalitu nebo způsob poskytování soc. služeb, aniž by tím byli jakýmkoli způsobem ohroženi. Pracovníci se snaží většinu stížností předcházet. Stížnost je jinak brána jako podnět pro zlepšení a zkvalitnění poskytovaných služeb!

Stížnost může podat kterákoli osoba, která přijde se službou do kontaktu – uživatelé, rodiče uživatele, dobrovolníci, pracovníci, praktikanti, stážisti, odsouzení i další občané

Způsoby informování klientů o možnosti podat stížnost

- při prvokontaktu
- při uplatnění sankce za porušení pravidel

- při projevu nespokojenosti, který kontaktní pracovník zaznamenává.
- při každé vhodné příležitosti
- pravidla pro vyřizování stížností jsou vyvěšeny v prostorách klubu, které jsou zpřístupněny uživatelům. Uživatelé a další osoby jsou v rámci poskytování služby informováni o této možnosti způsobem, který je pro ně pochopitelný a srozumitelný.

Stížnosti lze podat:

- osobně (ústně) – je sepsán záznam a podepsán přejímacím pracovníkem a uživatelem, příp. jeho zástupcem
- písemně – do Knihy přání a stížností
- anonymně- do anonymní schránky

Stěžovatel je informován o možnosti zvolit si nezávislého zástupce, který ho bude při vyřizování žádosti zastupovat (fyzická či právnická osoba)

Způsob projednání a lhůta pro řešení stížnosti

Koordinátor programu je povinen projednat stížnost a následně přijmout opatření k řešení stížností, odstranění či nápravě důvodů vedoucích ke stížnosti. O uvedené stížnosti i o způsobu řešení je veden zápis, který je následně evidován v Knize přání a stížností . Stížnost musí prověřovat vždy pracovník nadřízený tomu, proti kterému stížnost směřuje.

Lhůta pro odpověď na stížnost je stanovena na 28 dní. Stěžovatel se může projednání stížnosti zúčastnit. Rozhodnutí ohledně řešení stížnosti sděluje ředitel organizace stěžovateli písemně, pokud se nejedná o anonym. V tomto případě je rozhodnutí zveřejněno na tabuli v prostorách organizace, která je uživatelům přístupná. Osoby, jichž se stížnost týká, se mohou proti rozhodnutí odvolat, a to do 14 dnů od doručení rozhodnutí.

Odvolání

V případě nespokojenosti s vyřízením stížnosti má každý uživatel právo podat nadřízenému orgánu podnět k prošetření postupu při vyřizování stížnosti

Nadřízený orgán

- ředitelka sdružení: Mgr. Lucie Vosečková, o.s. Ratolest Brno, Milady Horákové 19, nebo mailem: ratolest@ratolest.cz, tel: 545 24 38 39

- Rada sdružení (o.s. Ratolest Brno, Milady Horákové 19, Brno, tel: 545 24 38 39, ratolest@ratolest.cz),

také k dalším nezávislým orgánům:

- Veřejný ochránce práv „Ombudsman“ – Kancelář veřejného ochránce práv, Údolní 39, Brno, tel. 542 542 111,
- Český helsinský výbor - Ostrovského 253/3, 150 00 Praha 5, tel 257 323 508 , Jelení 5, 118 00, Praha 1

Ukončení poskytování služby

Služba může být ukončena z důvodů na straně zařízení nebo uživatele.

a) **ze strany zařízení** může dojít k ukončení nebo přerušení dohody z důvodů:

- překročení věku cílové skupiny
- porušování pravidel zařízení uživatelem/udělení sankce
- překročení kapacity zařízení

O přerušení dohody v případě překročení kapacity zařízení nebo porušování pravidel zařízení informuje uživatele ústně pracovník, který má ten den službu. V případě, že se jedná o situaci, kdy uživatel překročí věk cílové skupiny, je na toto ukončení dohody připravován dlouhodobě svým klíčovým pracovníkem a je mu nabídnuta možnost vyhledat pomoc zařízení v případě problémů i po skončení dohody. Ve všech uvedených případech je uživateli doporučena nebo zprostředkována návazná služba

Pokud je uživateli udělena sankce je informován o tom, že dohoda je přerušena pouze na dobu trvání sankce. O ukončení dohody ze strany zařízení učiní pracovník, který má ten den službu zápis.

b) **ze strany uživatele** může dojít k ukončení dohody:

- kdykoliv bez udání důvodu
- z důvodu naplnění osobních cílů uživatele

Kapacita zařízení

Kapacita zařízení je stanovena na 45 osob v jednom okamžiku. Se zařízením je v kontaktu během roku s různou pravidelností cca 500 zájemců / uživatelů.

Spoluúčast na službě

- služby jsou poskytovány uživatelům zdarma
- v předem stanovených případech se uživatelé podílejí příspěvkem. Jedná se o aktivity finančně náročnější a přesahující běžný rámec služeb zařízení (výlety, pobytové akce, ...)

Technické a materiální zázemí

Majitel a správce: ÚMČ Brno – Vinohrady

Adresa objektu: Jedovnická – 5, Brno Vinohrady, 627 00

Pronajímatel prostor: o.s. RATOLEST BRNO, program NZDM Likusák

Počet využívaných místností: 6

Mapka objektu Likusák

	Prostor č.6	-----Prostor č.5-----
-----Prostor č.3-----		-----Prostor č.4-----
-----Prostor č.2-----		
-----Prostor č.1-----		

Vysvětlivky:

- 1) Prostor č. 1 – Kontaktní místnost
- 2) Prostor č. 2 - Klub
- 3) Prostor č. 3 – Počítačová místnost
- 4) Prostor č. 4 - Kancelář
- 5) Prostor č. 5 – Sociální zařízení
- 6) Prostor č. 6 - Chodba

Popis jednotlivých prostor, jejich vybavení a použití

Obecný popis venkovních prostor

Zázemí programu a místo realizace je umístěno ve stavbě likusákového typu. Toto zařízení leží mezi dvěma sídlišti v zeleni poblíž cesty spojující obě sídliště. Před klubem je louka, kolem klubu ohrazený prostor se stromy který využívají klienty. Součástí je i malé hřiště. Do klubu je samostatný vchod, dopravní obslužnost je výborná (tramvaj i bus vedle). Naše prostory nejsou v současné době bezbariérové.

Popis vnitřních prostor

1) Prostor č. 1 – Kontaktní místnost

První součástí nízkoprahového klubu je samostatná kontaktní místnost, kde klienti mohou s pracovníky o samotě a v klidu hovořit, probrat své problémy a v níž se v případě problémů řeší s klienty problémy ohledně porušování pravidel klubu. Mohou si zde dát čaj či kávu. Je vybavena 3 pohovkami, jednou rohovou pohovkou, 2 křesly, 1 menším stolem a několika židlemi. Její kapacita je 10 osob. Místnost je vytápěna elektrickým přímotopem.

2) Prostor č. 2 – Klub

Další místností je Klub. Je vytvořena ze spojení dvou menších místností. Smyslem této místností je zpravidla aktivní trávení volného času v klubu poslechem hudby, komunikací s pracovníky a komunikací s vrstevníky.

Je vybavena 5 pohovkami k sezení, 2 křesly, 1 menším stolem, stolním fotbalem, hudebním aparátem upevněným u stropu, šípkami na zdi a policí (mini knihovnou) na časopisy. Na zdech jsou umístěny 3 nástěnky: sponzoři a dárci programu, informace o klubu a programu a foto a informace o tom co se v programu dělo a bude dít. Kapacita místnosti je 25 osob. Místnost je vytápěna dvěma elektrickými přímotopy.

3) Prostor č. 3 – Počítačová místnost

Třetí místností je PC pracovna, otevřená v pondělí, středu a čtvrtek. Je vybavená 6 sestavami počítačů připojených na internet, kterou spravuje pracovník pracující zde na částečný úvazek.

5 PC sestav je určeno klientům, jedna je určena pracovníkovi. Každá sestava se skládá z kompletního PC (hard disc, monitor, klávesnice, sluchátka, myš), dále ze dvou židlí na práci

u PC a také stolu na kterém je PC umístěno. K dispozici je rovněž společná tiskárna se zabudovaným scannerem a kopírkou.

Místnost má rovněž nástěnku s nabídkou služeb a informacemi pro uživatele služeb. Smyslem této místnosti je umožnit lidem jež nemají běžně přístup na PC na něm pracovat (zejm. do školy), hledat informace a komunikovat s druhými.

Kapacita místnosti je 10 klientů a jeden pracovník. Místnost je vytápěna jedním elektrickým přímotopem. Místnost je vybavena alarmem, jež zabezpečuje místnost před vykradením.

4) Prostor č. 4 – Kancelář

Další místností je kancelář týmu programu. V ní mohou zároveň pracovat 3 pracovníci. Smyslem místnosti je poskytovat kompletní administrativně organizační zázemí pro chod celého programu (emaily, psaní projektů, tvorba manuálů, materiálů atd.).

Každý pracovník má k dispozici sestavu PC s připojením na internet. 2 pracovníci mají k dispozici sestavu (hard disc, myš, obrazovka, klávesnice), koordinátor má k dispozici notebook.

Místnost je vybavená 3 stoly a 3 židlemi, 1 uzamykatelnou skříní na dokumenty a hodnotnější věci, 2 skříněmi na materiál a potřeby důležité pro chod programu (výtvarné a sportovní , 3 otevřenými skříněmi s policemi na letáky, nádobí atd., 1 policí na knihy a nástěnkami (každý pracovník má jednu s kontakty, úkoly apod.). Dále jsou v místnosti k dispozici 2 mobilní telefony (1 na klub, 1 do terénu), vysavač, tiskárna, mikrovlnná trouba a rychlovarná konvice.

Místnost je vytápěna jedním elektrickým přímotopem. Místnost je vybavena alarmem, jež zabezpečuje místnost před vykradením.

5) Prostor č. 5 – Sociální zařízení

Sociální zařízení je umístěno v zadní části objektu. Je tvořeno 3 WC (má oddělenou část pro personál a pro klienty - dívky, chlapci zvlášť). Před WC je malá umývárna s umyvadlem s teplou a studenou vodou.

6) Prostor č. 6 – Chodba

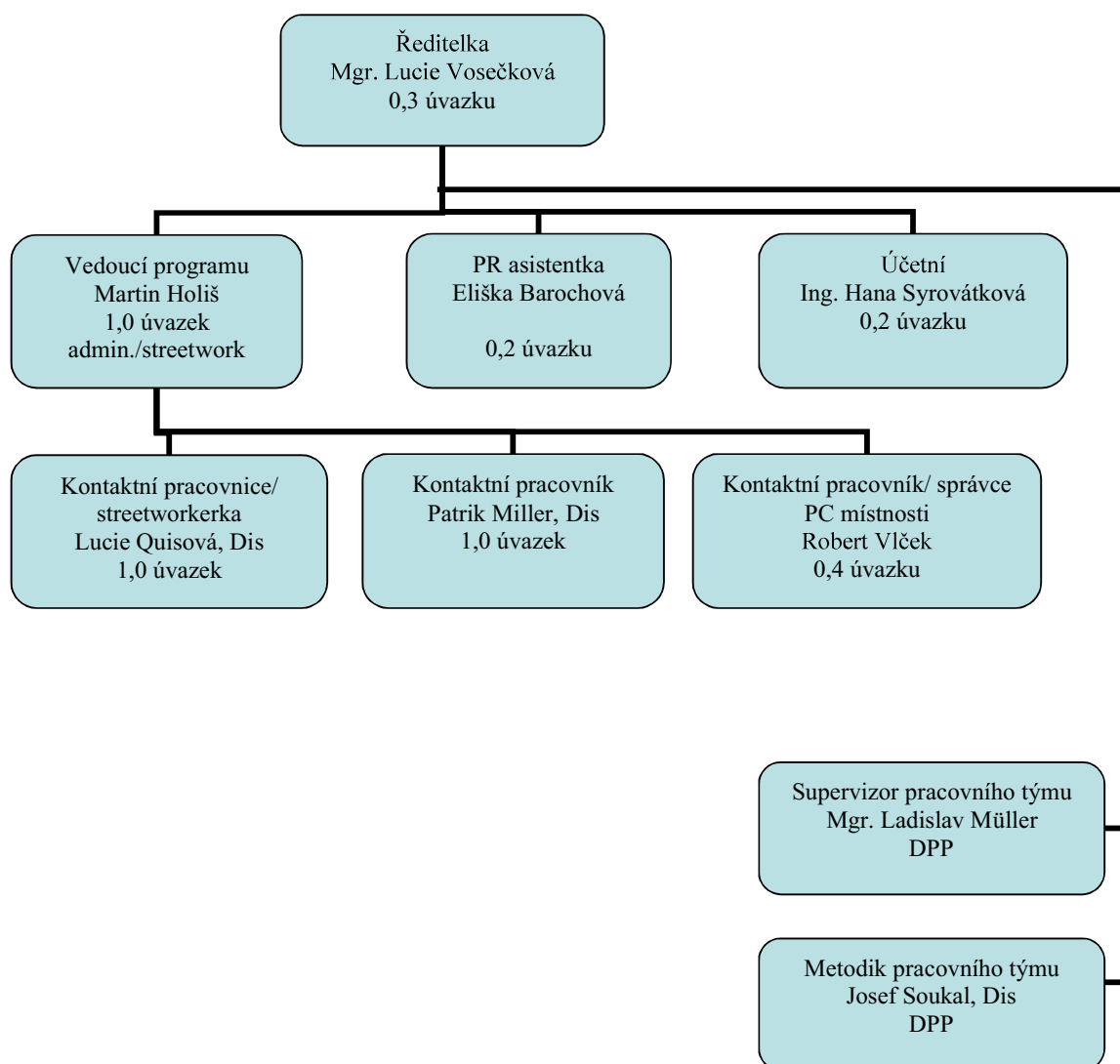
Posledním prostorem využívaným programem je spojovací chodba jež prochází celým objektem podélným směrem. Ve přední části, uprostřed i v zadní části objektu je oddělena mříží, jež zabezpečuje objekt před vykradením.

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno, o.s.
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Nízkoprahový klub Likusák, Brno-Vinohrady, Jedovnická 5

FORMULÁŘ B – POPIS PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

a) Graf organizační struktury služby

b) Personální zajištění přímé péče

Celkem v přímé péči: 4 zaměstnanci

Přepočteno na celé úvazky: 2, 9 zaměstnanců

Sociální pracovníci

Martin Holíš – vedoucí programu. V současné době ukončuje bakalářské studium na Fakultě sociálních studií, obor „Sociální práce a sociální politika“. Předpokládaný termín ukončení červen 2007. Absolvent kurzů např. „Motivační rozhovory a práce s klientem“ (I.E.), Kurz pro zkušené pracovníky s neorganizovanými dětmi a mládeží (Česká asociace streetwork), aj. V praxi 8 let. V současné době podmínky nesplňuje.

Patrik Miler, Dis. – absolvent oboru „Sociálně právní činnost“ na Vyšší odborné škole sociálně právní v Brně. Splňuje.

Ostatní pracovníci v sociálních službách

Lucie Qisová, Dis. – pozice: kontaktní pracovníce / streetworkerka. Ukončené vyšší odborné vzdělání v oboru „Pedagogika volného času“. Absolventka rekvalifikačního kurzu „Kontaktní pracovník v sociálních službách“ organizovaný Českou asociací streetwork v rozshu 200 hodin. V současné době čekáme zda bude kurz schválen, že splňuje požadavky dle zákona o soc. službách. V případě, že kurz nebude uznán je součástí pracovní smlouvy ujednání, že absolvuje schválený kurz v průběhu 2 let.

Robert Vlček – pozice: kontaktní pracovník v PC místnosti. Ukončené středoškolské vzdělání s maturitou. Nesplňuje požadavky. S pracovníkem je uzavřena dohoda o skončení pracovního poměru ke konci července 2007. V současné době probíhá výběrové řízení na nového zaměstnance, který již bude splňovat podmínky pro výkon sociálního pracovníka a bude přijat na celý úvazek na pozici kontaktní pracovník/ streetworker.

c) Zajištění vzdělávání pracovníků

Zaměstnancům organizace umožňuje, co nejbohatší odborný rozvoj. Každý člen týmu má zpracovaný individuální vzdělávací plán, který vychází z požadavků na pracovní pozici, kterou zastává, jeho dovedností, kvalifikace a budoucího profesního rozvoje v organizaci. Tento plán je vypracován pro každého zaměstnance po nástupu do organizace a 2x ročně hodnoceno jeho plnění za účasti ředitele a vedoucího programu. Individuální vzdělávací plán obsahuje prvky externího i interního vzdělávání. Vzdělávací plán bere v úvahu též délku praxe pracovníka v organizaci. Noví zaměstnanci mají hlavní důraz kladen na interní vzdělávání – samostudium metodiky, vedení garantem, interní kurzy. Teprve po základním zaškolení a uvedení do praxe jsou zapojovány prvky externího vzdělávání (stáže, kurzy, aj.) Organizace podporuje vzdělávání zaměstnanců formou uvolnění z práce, úhrada celých či části nákladů na vzdělávání. Vzdělávání je plánováno tak, aby nenarušilo poskytování

1) VNITŘNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ORGANIZACI

Probíhá na několika úrovních:

- a) **Porady týmu a týmové semináře** - v rámci nichž se probírají aktuální novinky v sociální oblasti. Jednotliví pracovníci přinášejí podněty, které získali v rámci externích kurzů či při studiu odborné literatury.

b) Přednášky/kurzy pro zaměstnance organizace:

- vedení organizuje tématické kurzy podle potřeb odborného rozvoje organizace a jejích pracovníků,
- obsah kursu je vytvářen podle potřeb týmu,
- lektoři kurzů jsou externí odborníci.

Jedná se například: o kurzy první pomoci, kurzy komunikačních dovedností, zavádění standardů kvality, aj.

c) Kurzy, přednášky/workshopy pro dobrovolníky:

- pro dobrovolníky jsou v rámci metodik jednotlivých programů realizovány vzdělávací aktivity,
- celoroční plán těchto aktivit je v kompetenci jednotlivých koordinátorů se souhlasem ředitele.

d) Supervize a metodické vedení:

- jsou nedílnou součástí vzdělávání pracovníků organizace a účast na nich je povinná,
- vnitřní intervizi zajišťuje vedoucí programu,
- pracovní tým v přímé péči je pod pravidelnou externí supervizí, která se koná min. 1 x 2 měsíce v rozsahu 2 hodin. Supervizi vede Mgr. Müller (psycholog) a je zaměřena na týmové procesy a osobnostní rozvoj pracovníka. Pracovníci mají možnost, v případě potřeby po domluvě s ředitelem sdružení, využít individuální supervize.
- tým dále pravidelně spolupracuje s metodikem na vybraných tématech. V současné době spolupracujeme s Josefem Soukalem, Dis. Na metodice specifické prevence v podmínkách NZDM. Metodické vedení probíhá 1 x 2 měs. v rozsahu 2 – 3 hodin.

e) Samostudium

Součástí vzdělávacích plánů je i samostudium doporučené literatury. Organizace disponuje rozsáhlou knihovnou odborné literatury. Kromě toho pracovníci pravidelně sledují odborný portál www.streetwork.cz, kde probíhají odborné diskuze, prezentace odborných článků a metodik.

2) VNĚJŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

a) Účast na externích kurzech a vzdělávacích programech

Organizace podporuje účast zaměstnanců na kurzech a vzdělávacích programech, které jsou důležité pro jejich profesní rozvoj. Kurzy jsou u pracovníka součástí individuálního vzdělávacího plánu. Počet a rozsah kurzů vychází též z finančních možností organizace a časové zátěže na pracovníka.

b) Účast na seminářích a konferencích

Organizace podporuje účast svých pracovníků na seminářích a konferencích (jak v republice, tak v zahraničí).

c) Účast na povinných kurzech

Vedoucí zařízení ve spolupráci s ředitelem může určit konkrétní vzdělávací program (kurs), jehož absolvování je pro pracovníky zařízení doporučené nebo povinné a stává se sledovanou součástí individuálního vzdělávacího plánu včetně podpory ze strany organizace. V případě NZDM Likusák mezi povinné kurzy patří rekvalifikační kurz organizovaný Českou asociací streetwork „Kontaktní pracovník v sociálních službách“ , který je akreditovaný MPSV ČR a kurz „Motivační rozhovory“ pořádaný o.s. Podané ruce.

d) Další vzdělávání

Další vzdělávací akce může každý pracovník navrhnout k zařazení do svého individuálního vzdělávacího plánu nebo se jí účastnit mimo plán. Žádá-li podporu ze strany organizace (uvolnění ze zaměstnání, úhradu), musí to projednat se svým vedoucím.

e) Účast na setkání pracovní skupiny NZDM NUTS 2 JV

NZDM Likusák je členem pracovní skupiny NZDM NUTS 2 JV, která sdružuje nízkoprahové služby v Jihomoravském kraji a Vysočina. Pracovní skupina se schází 1x měsíčně a je zaměřena na vzdělávání, tvorbu metodických materiálů a intervizi.

e) Stáže

Pracovníci mají možnost absolvovat stáže v obdobných zařízeních v ČR. Stáže jsou v rozsahu 2 – 6 dní. Pracovníci mají možnost vidět chod jiných zařízení, vyměnit si zkušenosti či načerpat podněty pro další zlepšení. Stáž je povinná pro nové pracovníky v prvním roce v organizaci. Dále dle potřeb programu a osobního rozvoje pracovníka.

4) Počet dobrovolníků

V současné době se na službě nepodílí žádný dobrovolník.

FORMULÁŘ B – ČÁST I.

Jmenný seznam pracovníků v sociálních službách vykonávajících odbornou činnost pro účely registrace.

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno, o.s.

DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Nízkoprahový klub Likusák, Brno – Vinohrady, Jedovnická 5

§ 115 písm. a), b) okruh pracovníků	a) sociální pracovníci b) pracovníci v sociálních službách	doložit výpis z evidence Rejstříku trestů + odbornou způsobilost
--	---	---

a) sociální pracovníci	Jméno a příjmení	výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne	odborná způsobilost dle § 110 odst. 4
	Martin Holíš	26.2.2007	Nesplňuje
	Patrik Miler, Dis.	22.3.2007	Splňuje
b) pracovníci v sociálních službách	Jméno a příjmení	výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne	odborná způsobilost dle §116
			od § 116 odst. 5 písm. a)
b.1) přímá obslužná péče			
			od § 116 odst. 5 písm. b)
b.2) základní výchovní nepedagogická činnost	Robert Vlček	27.2.2007	Nesplňuje.
	Lucie Quisová, Dis.	21.2.2007	Nesplňuje.
b.3) pečovatelská činnost			od § 116 odst. 5 písm. c)

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno
 DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež
 NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Nizkoprahový klub Likusák, Jedovnická 5, Brno - Vinohrady

FORMULÁŘ C: Finanční rozvaha k zajištění provozu služby

	rok 2007			
	skutečnost roku 2006	rozpočet roku 2007	již získané prostředky na rok 2007	požadované prostředky na rok 2007
Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování				
Dotace JMK - oblast sociálních služeb	160,000	84,000	84,000	
Dotace JMK - oblast zdravotnictví				
Dotace JMK - ostatní odbory Jihomoravského kraje				
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	276,052	621,000	621,000	
Městské části	267,000	190,000	90,000	100,000
Příspěvek zřizovatele				
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči				
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)				
Ostatní kraje				
Ostatní resorty státní správy	75,000			
Meziresorní rady vlády (komise a výbory)				
Úřady práce				
Fondy zdravotních pojišťoven				
Nadace zahraniční i tuzemské	47,108	250,000	250,000	
Sbírky a sponzorské dary	16,106			
Prostředky Evropského sociálního fondu	154,689	250,000	250,000	
Ostatní (uvedte jaké)				
Celkem	995,955	1,395,000	1,295,000	100,000

	rozpočet roku 2007	procentní vyjádření
Rozpočet podle nákladových položek		
Provozní náklady celkem	320,600	23%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	1,074,400	77%
Celkem	1,395,000	100%

V případě požadovaných prostředků se jedná o částky, kde čekáme na vyjádření o jejich schválení.

* mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ

10.4 Příloha č. 4: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač

Údaje o registrované sociální službě Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář C

Údaje o registrované sociální službě

A. IČ poskytovatele¹⁾: **65348893**

B. Druh poskytované sociální služby:

Vyberte právě jeden druh poskytované sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

☐ § 37 odstavec 3 Odborné sociální poradenství	☐ § 56 Tlumočnické služby
☐ § 39 Osobní asistence	☐ § 57 Azylové domy
☐ § 40 Pečovatelská služba	☐ § 58 Domy na půl cesty
☐ § 41 Tísňová péče	☐ § 59 Kontaktní centra
☐ § 42 Průvodcovské a předčitatelské služby	☐ § 60 Krizová pomoc
☐ § 43 Podpora samostatného bydlení	☐ § 60a Intervenční centra
☐ § 44 Odlehčovací služby	☐ § 61 Nízkoprahová denní centra
☐ § 45 Centra denních služeb	☒ § 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
☐ § 46 Denní stacionáře	☐ § 63 Noclehárny
☐ § 47 Týdenní stacionáře	☐ § 64 Služby následné péče
☐ § 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením	☐ § 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
☐ § 49 Domovy pro seniory	☐ § 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
☐ § 50 Domovy se zvláštním režimem	☐ § 67 Sociálně terapeutické dílny
☐ § 51 Chráněné bydlení	☐ § 68 Terapeutické komunity
☐ § 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	☐ § 69 Terénní programy
☐ § 54 Raná péče	☐ § 70 Sociální rehabilitace
☐ § 55 Telefonická krizová pomoc	

C. Forma poskytované sociální služby²⁾:

Zaškrtněte nejméně jednu z následujících variant.

- pobytová   ambulantní   terénní

D. Sociální služba je poskytována:

od: **6. 9. 2001**

do: **. . 200**

E. Název a místo zařízení nebo místo poskytování sociální služby:

Název zařízení: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač	
Adresa: Obec: Brno ..... Část obce: Brno	
Ulice: Milady Horákové ..... Č. p. ³⁾ : 1895 ..... Č. orient.: 19 .... PSČ: 60200	
Telefon: 545 210 375	Fax:
E-mail: pavlac@ratolest.cz	Web: www.ratolest.cz

1) V případě, že jste oznamovatel poskytující sociální služby dle § 84, uveďte identifikační číslo.

2) Uveďte formu poskytované sociální služby dle § 33 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

3) Pokud je místo čísla popisného přiděleno číslo evidenční, uveďte před číslem písmeno E.

F. Odpovědný vedoucí zařízení⁴⁾:

Příjmení: Růžičková	Jméno ⁵⁾ : Věra	Titul: Bc.
----------------------------	-----------------------------------	-------------------

G. Časový rozsah poskytování sociální služby:

Zaškrtněte jednu z následujících variant a případně uveďte doplňující informace.

- sociální služba se poskytuje nepřetržitě
- sociální služba se poskytuje v časových intervalech:

Pondělí: 14:00 - 18:00 (ind.poradenství dle dohody mimo otevírací dobu zařízení od 10:0)	Pátek: příležitostně aktivizační aktivity či ind. poradenství dle dohody od 10:00-18:00
Úterý: 14:00 - 18:00 (ind.poradenství dle dohody mimo otevírací dobu od 10:00)	Sobota: příležitostně aktivizační aktivity
Středa: 14:00 - 18:00 (ind.poradenství dle dohody mimo otevírací dobu zařízení od 10:0)	Neděle: příležitostně aktivizační aktivity
Čtvrtek: 14:00 - 18:00 (ind.poradenství dle dohody mimo otevírací dobu zařízení od 10:0)	

H. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (cílová skupina):

Vyberte všechny cílové skupiny osob, pro které je sociální služba určena.

☒ 1. děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společ. nežádoucími jevy	☐ 14. osoby s kombinovaným postižením
☒ 2. etnické menšiny	☐ 15. osoby s mentálním postižením
☐ 3. imigranti a azylanti	☐ 16. osoby s tělesným postižením
☐ 4. oběti domácího násilí	☐ 17. osoby se sluchovým postižením
☐ 5. oběti obchodu s lidmi	☐ 18. osoby se zdravotním postižením
☐ 6. oběti trestné činnosti	☐ 19. osoby se zrakovým postižením
☐ 7. osoby bez přístřeší	☐ 20. osoby v krizi
☐ 8. osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	☐ 21. osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách
☐ 9. osoby komerčně zneužívané	☐ 22. osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
☐ 10. osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	☐ 23. pachatelé trestné činnosti
☐ 11. osoby s chronickým duševním onemocněním	☐ 24. rodiny s dítětem/děťmi
☐ 12. osoby s chronickým onemocněním	☐ 25. senioři
☐ 13. osoby s jiným zdravotním postižením	

Doplňující informace⁶⁾:

1	Služba je určena dětem a mládeži ze sociálně a ekonomicky znevýhodněného prostředí ve věku 6 - 18 let, kteří žijí v pavlačových domech na M. Horákové 19 a 17 a v jejich blízkém okolí. Zařízení Pavlač je místem, kam docházejí děti a mládež, které spojuje spíše prostředí, ve kterém vyrůstají, než barva pleti. Děti jsou ve svém nejbližším okolí ohroženi řadou spol. než. jevů (kriminalita, prostituce, zneužívání drog, gamblerismus, aj.
2	Vzhledem k lokalitě, kde je zařízení umístěno jej navštěvují převážně romské děti a mládež ze sociálně a ekonomicky slabých rodin.

4) Údaj je povinný, je-li zřizovatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat služby organizační složka územního samosprávného celku.
 5) Uveďte všechna jména osoby.
 6) Vyplňte pořadové číslo cílové skupiny a uveďte doplňující informace. Údaj je nepovinný.

I. Maximální kapacita poskytované sociální služby:

Počet klientů ⁷⁾ :	120	Počet lůžek ¹⁰⁾ :	
Počet kontaktů (10 min. jednání) ⁸⁾ :	6500	Počet hovorů ¹¹⁾ :	
Počet intervencí (30 min. jednání) ⁹⁾ :			

Doplňující informace pro maximální kapacitu poskytované sociální služby¹³⁾:

Popis poskytované kapacity sociální služby	Počet

J. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (věková struktura):

Zaškrtněte všechny věkové struktury osob, pro které je sociální služba určena.

- děti předškolního věku (do 6 let)
- mladší děti (7 – 10 let)
- starší děti (11 – 15 let)
- dorost (16 – 18 let)
- mladí dospělí (19 – 26 let)
- dospělí (27 – 64 let)
- mladší senioři (65 – 80 let)
- starší senioři (nad 80 let)
- bez omezení věku

K. Způsob zajištění zdravotní péče:

Způsob zajištění zdravotní péče se vyplňuje pouze u pobytových služeb poskytovaných podle §47 (týdenní stacionáře), §48 (domovy pro osoby se zdravotním postižením), §49 (domovy pro seniory) a §50 (domovy se zvláštním režimem) zákona o sociálních službách.

Zajištění zdravotní péče je prováděno formou zvláštní ambulantní péče poskytované podle zvláštního právního předpisu¹²⁾:

Zaškrtněte vhodné varianty.

- prostřednictvím zdravotnického zařízení
- prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání

L. Prohlášení žadatele:

Veškeré údaje v této žádosti jsou pravdivé a jsem si vědom(a) případných následků, které by pro mne z nepravdivých údajů vyplývaly.

Formulář jsem převzal(a) z oficiálních webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí, nezměnil(a) jsem na něm žádné pevné texty, pouze jsem pravdivě vyplnil(a) kolonky určené k vyplňování.

V **Brně** dne **18. 5. 2007**

podpis a razítko poskytovatele

Formuláře potřebné k zavedení do registru poskytovatelů sociálních služeb naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti příslušného úřadu, který o registraci rozhoduje (viz §78 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

- 7) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 39 až § 52, § 54 nebo § 56 až § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 8) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55, § 59, § 62 nebo § 69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 9) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 37 odstavec 3 nebo § 60, § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 10) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 44, § 47 až §52, § 57, § 58, § 60, § 60a, § 63, § 68 nebo § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 11) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 12) § 22 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Vyplňte v případě, že kapacitu poskytované sociální služby nelze vyjádřit pomocí výše uvedených hodnot.

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno

DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: NZDM Pavlač, Milady Horákové 19, Brno 602 00

FORMULÁŘ A: Popis realizace poskytování sociální služby

Cílová skupina uživatelů

Služba je určena dětem a mládeži ze sociálně a ekonomicky znevýhodněného prostředí ve věku 6 - 18 let, kteří žijí v pavlačových domech na M. Horákové 19 a 17 a v jejich blízkém okolí. Zařízení Pavlač je místem, kam docházejí děti a mládež, které spojuje spíše prostředí, ve kterém vyrůstají, než barva pleti a to přesto, že většina klientů jsou Romové. Jedná se o děti a mladistvé, kteří nevyužívají standardní formy institucionalizované pomoci a péče.

Poslání zařízení

Nízkoprahový klub Pavlač usiluje o zlepšení kvality života dětí a mládeže, kteří se nacházejí dlouhodobě v nepříznivé sociální situaci a žijí v pavlačovém domě, kde se klub nachází nebo v jeho blízkém okolí. Těmto dětem a mladým lidem klub nabízí bezpečné místo pro trávení volného času a zároveň podporu a pomoc s problémy.

Cíle Nízkoprahového zařízení Pavlač

- poskytování podmínek pro bezpečné trávení volného času
- zvyšování sociálních dovedností a aktivizace uživatelů služby
- snižování sociálního rizika vyplývající z konfliktních společenských situací, životního způsobu a rizikového chování uživatelů
- aktivní zapojení uživatelů do pozitivního ovlivňování vlastní nepříznivé životní situace
- zvyšování schopnosti uživatelů služby realizovat vlastní aktivity bez pomoci druhých
- poskytování uživatelům podporu pro zvládnutí obtížných životních událostí
- napomáhání s překonáváním handicapů způsobených prostředím, ve kterém uživatelé žijí

Forma poskytované sociální služby:

Služba je poskytována ambulantně. Skládá se ze dvou částí:

- klub pro děti (6 – 11 let)
- klub pro mládež (12 – 18 let)

Doba poskytování (provozní doba)

Klub pro děti   Pondělí – čtvrtek 14.00 – 18.00

Klub pro mládež   Pondělí – čtvrtek 14:00 – 18:00

V případě potřeby si mohou uživatelé domluvit individuální poradenství i mimo pracovní dobu zařízení v době od 10:00 do 14:00. Některé aktivity probíhají také o víkendu (výlety, pobytové akce...). Provoz zařízení probíhá celoročně.

Principy poskytovaných služeb

- **dobrovolnost** – uživatelé využívají nabízené služby dobrovolně, na základě svého vlastního rozhodnutí a v souladu se svými zájmy a potřebami.
- **rovnost** – zařízení poskytuje své služby všem z dané cílové skupiny bez ohledu na rozdíly pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině.
- **důvěrnost** - veškeré osobní údaje o uživateli získané v rámci poskytování služby jsou důvěrné a nejsou poskytovány bez jeho souhlasu, případně bez jeho vědomí, jestliže je zařízení povinno je poskytnout.
- **respekt k uživatelům služby** – pracovníci vždy respektují volbu uživatele při řešení jeho problémové situace.
- **anonymita** – uživatelé mají právo využívat služby zařízení anonymně, pokud o to projeví zájem
- **otevřenost** – uživatelé mají možnost a jsou podporováni vyjadřovat svoje názory, podněty a nápady týkající se fungování zařízení
- **bezplatnost** – služby jsou uživatelům poskytovány bezplatně
- **profesionalita** – pracovníci zařízení poskytují služby v souladu s platnou legislativou, předpisy organizace, metodikou zařízení a Etickým kodexem sociálního pracovníka

- **nízkoprahovost** - umožnění maximální přístupnost, snaha zařízení odstranit časové, prostorové, psychologické a finanční bariéry, které by bránily cílové skupině vyhledat prostory zařízení či využít nabídky poskytovaných služeb:
  - zařízení vytváří prostředí, které je svým charakterem a umístěním blízké přirozenému prostředí cílové skupiny
  - pro omezení přístupu klienta ke službě není důvodem pasivita či názorová odlišnost
  - uživatel není povinen zapojit se do připravených činností
  - pro užívání služby není podmínkou členství ani jiná forma registrace
  - pravidelná docházka do zařízení není podmínkou užívání služby
  - uživatelé mohou přicházet a odcházet v rámci otevírací doby zařízení podle svého uvážení
  - provozní doba služby odpovídá potřebám uživatelů. Je otevřeno v době, kdy má uživatel podmínky přijít do zařízení
  - provozní doba služby je stabilní a nedochází k jejím náhlým výpadkům

Druhy poskytovaných sociálních služeb

Základní činnosti při poskytování sociálních služeb v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež obsahují tyto úkony:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti:
  1. zajištění podmínek pro společensky přijatelné volnočasové aktivity,
  2. pracovní výchovná práce s dětmi,
  3. nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností,
  4. zajištění podmínek pro přiměřené vzdělávání,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:
  - aktivity umožňující lepší orientaci ve vztazích odehrávajících se ve společenském prostředí
- c) sociálně terapeutické činnosti:
  - socioterapie, jejíž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:
  1. pomoc při vyřizování běžných záležitostí,

2. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob.

Rozpis poskytovaných služeb

Nízkoprahové zařízení je otevřený prostor s minimálními ale striktními pravidly – zákaz legálních i nelegálních drog a násilí. Klienti neplatí za pobyt v zařízení žádný poplatek, využívají zdarma vybavení a služeb klubu. V NZDM je jim k dispozici vyškolený personál (5 sociálních pracovníků).

V provozní době mohou děti a mladiství do klubu kdykoliv přijít a kdykoliv ho opustit. K dispozici je jim vybavení klubu (přehrávač CD, časopisy, počítač, hry...) a také vyškolení pracovníci, kteří přichází aktivně kontaktují, naslouchají jim a povídají si s nimi. Uživatelé se mohou pracovníkům svěřit se svými problémy nebo se ptát na to, co je zrovna zajímavá. Mají také možnost aktivně se zapojit do tvorby programu klubu, přinášet svoje náměty a svoje akce si sami organizovat. Program a dění v klubu závisí ve značné míře na aktuální náladě a potřebách uživatelů. Uživatelům je nabízena také možnost doučování. Kromě toho mají v klubech k dispozici PC s přístupem na internet. Pracovníci jim pomáhají s vyhledáváním informací a orientaci na internetu či je mohou uživatelé využít k přípravě domácích úkolů.

Základní metodou práce v klubu je kontaktní práce. Jedná se o specifický druh kontaktu s uživatelem, který má za cíl vytvořit dostatečnou vzájemnou důvěru a podmínky, potřebné pro rozvíjení kontaktu a poskytování dalších služeb. Součástí kontaktní práce je hledání a upevňování hranic komunikace s uživatelem a kultivování jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a naučit se využívat existující nabídky služeb. Kontaktní práce probíhá formou rozhovorů.

Další možné výkony ve prospěch uživatele:

situační intervence - sociálně pedagogická práce v situacích s výchovným obsahem v prostoru zařízení.

krizová intervence - diagnosticko-terapeutický přístup přispívající ke zvládnutí psychické krize

základní poradenství - jde o řešení aktuálních problémů a zvyšování kompetence uživatele tyto problémy řešit.

informační servis - je prováděn ústní formou, může být doplněn také písemnou – letáky, vytištění údajů.

zprostředkování návazných odborných služeb - jedná se o dojednání návazné služby v zařízeních návazné péče, fyzický doprovod do zařízení a asistenci při jednáních v těchto zařízeních.

kontakt s institucí ve prospěch klienta – intervence realizované pracovníkem se souhlasem klienta u institucí návazné péče nebo dalších institucí, které ovlivňují klientův život.

případová práce - dlouhodobá individuální práce na společně vydefinovaném cíli, zaznamenává se do individuálního plánu klienta s jeho souhlasem o vedení dokumentace

práce se skupinou - cílená aktivita poskytovaná skupině klientů, zaměřená na rozvoj psychosociálních dovedností

práce s blízkými osobami – poradenství, informační servis poskytované blízkým osobám klienta (rodiče, přátelé, kamarádi, ...), realizovaná pouze se souhlasem klienta.

programy specifické prevence - speciální programy vytvořené dle specifických potřeb cílové skupiny a dané lokality.

Jedná se o:

- **jednorázové či příležitostné programy**

Diskuse, beseda, komponovaný pořad a podobné aktivity realizované v zařízení buď interními nebo externími pracovníky.

- **dlouhodobé programy**

Programy především obsahují předávání specifických znalostí, nácvik specifických dovedností a chování. Jejich uplatňování probíhá prostřednictvím standardních výkonů NZDM, především: kontaktní práce, situační intervence, informační servis klientovi, poradenství, besedy, diskuse, komponované pořady. Tyto složky jsou vzájemně provázány. Součástí je evaluace výsledků.

Součástí programu zařízení jsou **aktivizační volnočasové aktivity**, které vycházejí ze zakázky uživatelů. Uživatelé jsou podporováni ze strany pracovníků k realizaci vlastních nápadů. Cílem těchto aktivit je aktivizovat potenciál uživatelů, naučit je novým věcem, umožnit získat nové dovednosti a zkušenosti. Některé z těchto aktivit se konají mimo zařízení (výlety, pobytové akce, návštěvy kulturních akcí – kino, výstavy, aj.). Uživatelé tak mají možnost získat nové dovednosti a zkušenosti ze společenského prostředí mimo lokalitu, kde

se většinu času pohybují. Řada aktivit probíhá ve spolupráci s dalšími organizacemi a jejich uživateli – cílem je , aby setkávání dětí a mládeže z řad romské minority a většinové společnosti přispělo k odstraňování vzájemných předsudků a antipatií.

Vstup uživatele do služby

Nabídky služeb zařízení může využít kdokoli z vymezené cílové skupiny. S každým nově příchozím zájemcem o službu je proveden pracovníkem zařízení prvokontakt.

průběh prvokontaktu

- kontaktní pracovník, který má službu, komunikuje se všemi nově příchozími do klubu
- v případě, že se jedná o zájemce o službu a zájemce splňuje věkovou hranici 6 – 18 let, provede kontaktní pracovník prvokontakt
- prvokontakt je oprávněn provádět pouze pracovník, u kterého byl úspěšně dokončen proces zaškolení

obsah prvokontaktu

- v průběhu prvokontaktu je kontaktní pracovník povinen předat zájemci o službu tyto informace:
  - nabídka poskytovaných služeb
  - cena služeb
  - provozní doba klubu
  - práva a povinnosti uživatelů služeb
  - pravidla evidence uživatelů služeb zařízení
  - pravidla pro podání stížnosti
- prvokontakt je dokončen do páté návštěvy zájemce o službu v zařízení
- prvokontakt probíhá nenásilnou formou, není nutné zájemce o službu ihned zahrnout všemi informacemi, pokud o to neprojevuje zájem
- pracovník přizpůsobí výklad věku a rozumovým schopnostem zájemce o službu
- pracovník se vždy ubezpečí o tom, že zájemce o službu jeho výklad pochopil a případné nejasnosti mu objasní

Zájemci o službu je nejpozději při jeho páté návštěvě v zařízení kontaktním pracovníkem nabídnuto uzavření dohody o poskytovaných službách. Uzavřením dohody je ukončen prvokontakt. Kontaktní pracovník, který dohodu s uživatelem sepsal, se stává jeho klíčovým

pracovníkem a je zodpovědný za uzavření dohody s uživatelem a plánování procesu poskytování služby u uživatele (stanovení osobního cíle, kroky pro naplňování, kritéria pro naplnění a revizi osobního cíle uživatele).

Klíčový pracovník při uzavírání dohody informuje uživatele:

- o službách, které zařízení poskytuje
- o ceně poskytovaných služeb
- o tom, že o ceně volnočasových aktivit, které nejsou bezplatné, jsou klienti i jejich rodiče vždy předem písemně informováni
- o podmínkách poskytovaných služeb (provozní doba, pravidla zařízení, práva uživatele)
- o možnostech zrušení dohody ze strany zařízení
- o možnosti kdykoliv zrušit dohodu ze strany uživatele
- o možnosti zvolit si jiného klíčového pracovníka, pokud s volbou pracovníků nesouhlasí

Klíčový pracovník s uživatelem dohodne, které služby bude využívat a společně stanoví osobní cíl uživatele a zapíše průběh dohody do „Záznamového listu ústní dohody s uživatelem“.

Práva a povinnosti uživatele

a) pravidla zařízení

- fungování klubu zajišťují pracovníci a dobrovolníci klubu Pavlač. Pokud chceš v klubu trávit svůj volný čas, musíš se řídit jejich pokyny
- je zakázáno **ničit jakékoliv vybavení** klubu Pavlač (nenič židle, stoly, hry, knížky, pastelky...)
- je zakázáno **odnášet bez dovození jakékoliv vybavení** klubu mimo prostor klubu
- v klubu Pavlač je **zakázáno kouřit, pít alkohol** nebo ho sem přinášet
- v klubu Pavlač **není dovoleno užívat jakékoliv drogy** nebo je do klubu nosit
- v klubu Pavlač **není dovoleno používat vůči ostatním násilí, agresivní chování nebo šikanu** (nenadávej ostatním, nebij je a nevyvolávej konflikty) a **nosit zbraně** do něj zbraně
- je zakázáno dělat v klubu Pavlač **nadměrný hluk**, který může obtěžovat ostatní nebo obyvatele domu

b) práva uživatelů

Uživatel má v zařízení tyto práva:

- v klubu **trávit svůj čas**, pokud dodržuje pravidla

- využívat nabídky **volnočasových aktivit** v klubu
- **požádat o pomoc** pracovníky klubu, pokud má nějaký problém
- **využívat vybavení** klubu
- **vyjadřovat svůj názor** na fungování klubu
- **stěžovat si**, pokud se mu v klubu něco nelíbí
- požádat pracovníky o **rozhovor mezi čtyřma očima**
- právo na **rovný přístup a důvěrnost**
- právo na **ukončení využívání služby**

Způsob, jakým jsou uživatelé zapojeni do rozhodování o využití služby,

Služba je postavena na dobrovolnosti a vlastním rozhodnutí uživatelů. Uživatel má právo rozhodnout se, jakých služeb využije a v jakém rozsahu.

Kromě toho se mohou uživatelé aktivně zapojit do rozhodování o využití služby v následujících oblastech:

- druh realizovaných volnočasových aktivitách (návrhy, podíl na realizaci)
- zapojení se do realizovaných aktivit
- doba a četnost využívání služeb v provozních hodinách zařízení
- ukončení využívání služby
- forma a četnost využívání jednotlivých služeb (doučování, poradenství...)
- řešení jeho problémové situace
- druh sankce
- způsob podání stížnosti
- způsob uzavření dohody (ústně/písemně)
- možnosti anonymního využití služby

Způsob vyřizování stížností

Uživatelé si mohou stěžovat na kvalitu nebo způsob poskytování soc. služeb, aniž by tím byli jakýmkoli způsobem ohroženi. Pracovníci se snaží většinu stížností předcházet. Stížnost je jinak brána jako podnět pro zlepšení a zkvalitnění poskytovaných služeb!

Stížnost může podat kterákoli osoba, která přijde se službou do kontaktu – uživatelé, rodiče uživatelé, dobrovolníci, pracovníci, praktikanti, stážisti, odsouzení i další občané.

Způsoby informování klientů o možnosti podat stížnost

- při prvokontaktu
- při uplatnění sankce za porušení pravidel
- při projevu nespokojenosti, který kontaktní pracovník zaznamenává.
- při každé vhodné příležitosti
- pravidla pro vyřizování stížností jsou vyvěšeny v prostorách klubu, které jsou zpřístupněny uživatelům.

Uživatelé a další osoby jsou v rámci poskytování služby informováni o této možnosti způsobem, který je pro ně pochopitelný a srozumitelný

Uživatelé si mohou stěžovat:

- 1) anonymně do krabičky přání a stížností
- 2) přímo pracovníkovi v zařízení
- 3) koordinátorovi programu v zařízení nebo kanceláři
- 4) ředitelce sdružení v kanceláři o. s. Ratolest Brno

Průběh vyřizování stížnosti:

Odpovědný pracovník (koordinátor programu, ředitel) je povinen projednat stížnost a následně přijmout opatření k řešení stížností, odstranění či nápravě důvodů vedoucích ke stížnosti. O uvedené stížnosti i o způsobu řešení je veden zápis, který je následně dokumentován v knize stížností. Rozhodnutí ohledně řešení stížnosti sděluje odpovědný orgán stěžovateli vždy písemně, pokud se nejedná o anonym. V tomto případě je rozhodnutí zveřejněno na nástěnce v prostorách zařízení, která je uživatelům přístupná. Osoby, jichž se stížnost týká, se mohou proti rozhodnutí odvolat, a to do 14 dnů od doručení rozhodnutí. Vyřizování stížnosti je oprávněn zúčastnit se stěžovatel, případně jeho zákonný nebo právní zástupce.

Lhůta pro vyřizování stížností: 1 měsíc.

Stížnosti jsou evidovány v knize stížností.

V případě nespokojenosti s vyřízením stížnosti má každý uživatel právo podat nadřízenému orgánu podnět k prošetření postupu při vyřizování stížnosti

Nadřízený orgán

- ředitelka sdružení: Mgr. Lucie Vosečková, o.s. Ratolest Brno, Milady Horákové 19, nebo mailem: ratolest@ratolest.cz , tel: 545 24 38 39

- Rada sdružení (o.s. Ratolest Brno, Milady Horákové 19, Brno, tel: 545 24 38 39, ratolest@ratolest.cz),
- také k dalším nezávislým orgánům:
- Veřejný ochránce práv „Ombudsman“ – Kancelář veřejného ochránce práv, Údolní 39, Brno, tel. 542 542 111,
- Český helsinský výbor - Ostrovského 253/3, 150 00 Praha 5, tel 257 323 508 , Jelení 5, 118 00, Praha 1

Ukončení poskytování služby

Služba může být ukončena z důvodů na straně zařízení nebo uživatele.

a) **ze strany zařízení** může dojít k ukončení nebo přerušení dohody z důvodů:

- překročení věku cílové skupiny
- porušování pravidel zařízení uživatelem/udělení sankce
- překročení kapacity zařízení

O přerušení dohody v případě překročení kapacity zařízení nebo porušování pravidel zařízení informuje uživatele ústně pracovník, který má ten den službu. V případě, že se jedná o situaci, kdy uživatel překročí věk cílové skupiny, je na toto ukončení dohody připravován dlouhodobě svým klíčovým pracovníkem a je mu nabídnuta možnost vyhledat pomoc zařízení v případě problémů i po skončení dohody. Ve všech uvedených případech je uživateli doporučena nebo zprostředkována návazná služba

Pokud je uživateli udělena sankce je informován o tom, že dohoda je přerušena pouze na dobu trvání sankce. O ukončení dohody ze strany zařízení učiní pracovník, který má ten den službu zápis.

b) **ze strany uživatele** může dojít k ukončení dohody:

- kdykoliv bez udání důvodu
- z důvodu naplnění osobních cílů uživatele

Kapacita zařízení

Maximální kapacita klubu pro děti je 20 uživatelů v jeden okamžik, kapacita klubu pro mládež 25 uživatelů v jeden okamžik.

Klub pro děti navštěvuje pravidelně 40 uživatelů.

Klub pro mládež navštěvuje pravidelně 80 uživatelů.

Spoluúčast na službě

- služby jsou poskytovány uživatelům zdarma

- v předem stanovených případech se uživatelé podílejí příspěvkem. Jedná se o aktivity finančně náročnější a přesahující běžný rámec služeb zařízení (výlety, pobytové akce, ...). Vždy je však přihlédnuto k ekonomické situaci rodiny – jedná se tedy o spoluúčast spíše symbolickou.

Materiální a technické zabezpečení realizace sociální služby

Zařízení je složeno ze dvou částí:

a) Klub pro děti

Klub je umístěn ve dvoře v přízemí budovy na Milady Horákové 19. V přízemí se nachází 2 místností + sociální zařízení (kontaktní místnost, místnost na skupinové aktivity a 2x WC). Všechny místnosti jsou vybaveny nábytkem se snadno omyvatelným povrchem, na podlahách PVC, pouze na WC snadno umyvatelná a dezinfikovatelná podlahová krytina (dlažba). Celková rozloha zařízení je 44 m².

V zařízení je uživatelům k dispozici na sednutí celkem 18 židlí, 2 sedačky a 2 lavice. Kontaktní místnost je dále vybavena stolem, kuchyňskou linkou a elektrickým sporákem. V kontaktní místnosti je umístěna také knihovnička. V hlavní místnosti jsou uživatelům k dispozici 2 stoly na výtvarné aktivity a hraní na počítači a skříňky pro ukládání pomůcek a hraček. V zařízení jsou celkem čtyři nástěnky určené k předávání informací uživatelům. Prostory jsou pronajaty od městské části Brno – Střed. Klub nemá bezbariérový přístup.

b) Klub pro mládež

Klub sídlí též na ulici Milady Horákové 19, ale vchod je umístěn ze strany směrem k parku 28.října. Budova, ve které Nízkoprahový klub Pavlač sídlí, je ve vlastnictví města Brna, pronajaté prostory jsou v rozsahu 131 m². Budova nemá bezbariérový přístup ani vlastní parkoviště. Je možné využít veřejné parkoviště přímo před budovou, kde se zařízení nachází. Zařízení je umístěno v přízemí budovy a má samostatný vchod.

Prostory zařízení se skládají z chodby, 3 klubových místností a sociálního zařízení (kontaktní místnost, místnost na skupinové aktivity, doučovací místnost a 2x WC pro uživatele). Všechny místnosti jsou vybaveny nábytkem se snadno omyvatelným povrchem, na podlahách chodby je dlažba, v klubových místnostech koberec, na WC snadno umyvatelná a dezinfikovatelná podlahová krytina - dlažba. Tyto prostory jsou přístupny uživatelům.

Kontaktní místnost je vybavena sedací soupravou a knihovnou s literaturou pro uživatele. Místnost pro skupinové aktivity je vybavena židlemi, 2 kancelářskými stoly s PC sestavami s přístupem na internet, police s časopisy, info materiály návazných služeb, 2 skříňky na sportovní vybavení a stolní hry. Dále je zde CD přehrávač. V hale je nainstalován ping – pongový stůl. Doučovací místnost je vybavena 3 skříňkami, kde jsou uloženy učební materiály a pomůcky, psací stůl, 3 židle a PC sestava s přístupem na internet.

Kromě toho se v zařízení nalézají také 2 kanceláře, sklad a sociální zařízení pro zaměstnance. Tyto místnosti nejsou uživatelům přístupny. V kancelářích a skladu je koberec, sociální zařízení je vybaveno snadno omyvatelnou dlažbou. Kanceláře jsou vybaveny kancelářskými stoly, židlemi, uzamykatelnými skříněmi, kde jsou uloženy dokumenty s osobními údaji. Každý z pracovníků má k dispozici PC sestavu s přístupem na internet. Mají zde k dispozici základní technické vybavení (kopírka, tiskárna, telefon).

Ve skladu jsou uloženy základní potřeby pro činnost – kancelářské a výtvarné potřeby, sportovní vybavení.

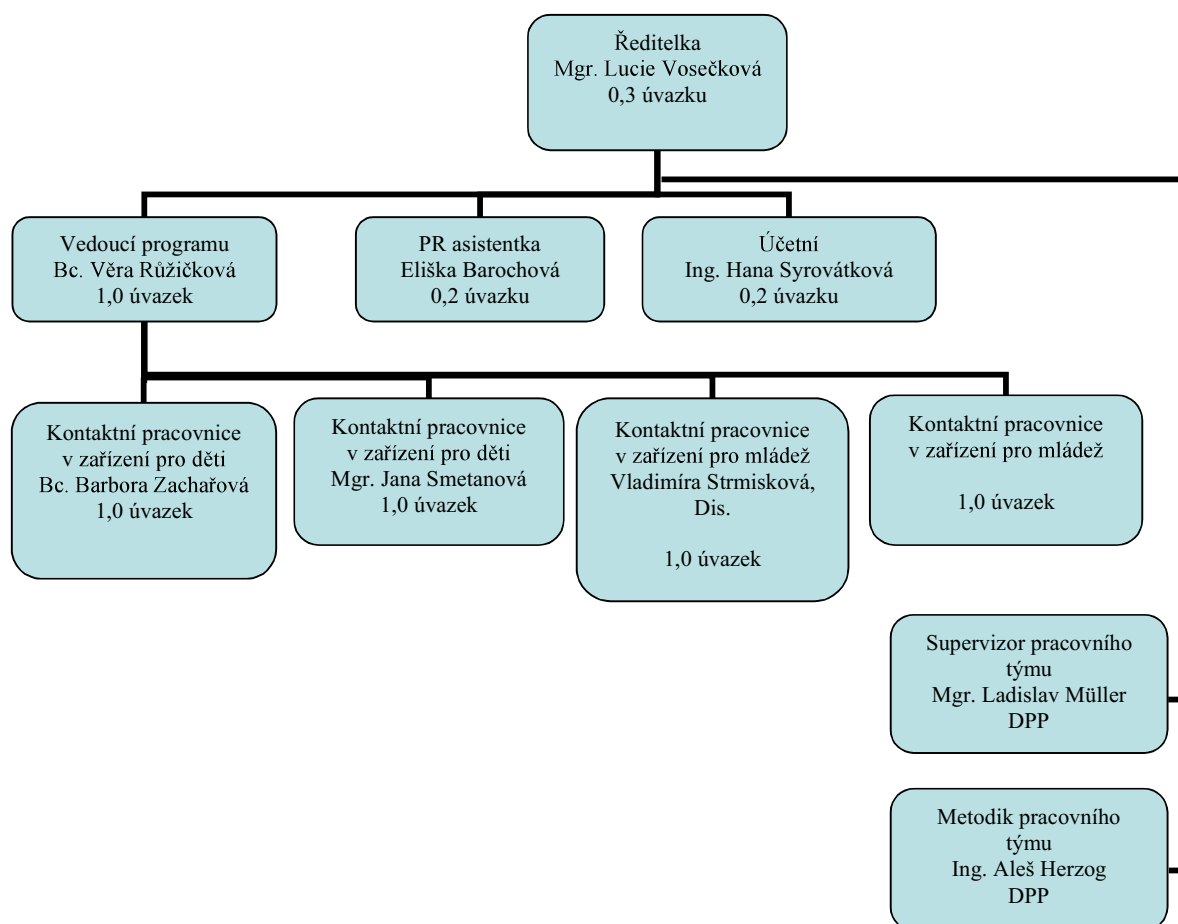

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno, o.s.
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: NZDM Pavlač, Brno- Střed,
Milady Horákové 19, Brno 602 00

FORMULÁŘ B – POPIS PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

a) Graf organizační struktury služby

Interní zaměstnanci

Externí zaměstnanci

Mgr. L. Müller – supervizor týmu (DPP, 2hod/ 2 měsíce)
Ing. A. Herzog – metodik programu (DPP, 2hod/2 měsíce)
Lektoři preventivních aktivit – DPP (dle aktuálních témat, vždy 2hod/2měsíce)

Počet pracovník míst

Pracovníci v přímé práci: 5 (včetně vedoucí programu)
Přepočtený počet pracovníků v přímé práci: 4, 5
Administrativa: 4
Přepočtený počet pracovníků v administrativě: 1, 2

Odborná způsobilost pracovníků v přímé práci – sociální pracovníci :

Bc. Věra Růžičková – vedoucí programu - ukončené VŠ vzdělání v bakalářském studijním programu „Sociální politika a sociální práce“, 4 roky praxe. Splňuje

Bc. Barbora Zachařová – kontaktní pracovnice v klubu pro děti – ukončené VŠ vzdělání v bakalářském studijním programu „Specializace v pedagogice“ obor Textilní tvorba. Absolvovaný rekvalifikační kurz „Odborný sociální pracovník v sociálních službách“ egalizovaný Českou asociací streetwork v rozsahu 200 hodin. V současné době čekáme zda bude uznán, že splňuje podmínky dle zákona o soc. službách. V současné době nespĺňuje. V případě, že kurz nebude uznán absolvuje odpovídající akreditovaný kurz do 2 let (ujednáno v pracovní smlouvě). Praxe 3 roky.

Mgr. Jana Smetanová – kontaktní pracovnice v klubu pro děti – ukončené VŠ vzdělání bakalářského stupně oboru „Sociální politika a sociální práce“. Splňuje.

Vladimíra Strmisková, Dis. – kontaktní pracovnice v klubu pro mládež – ukončené studium na Vyšší škole sociálně právní v Brně obor “ Splňuje.

Kontaktní pracovník v klubu pro mládež – v současné době probíhá výběrové řízení na tuto pozici. Bude přijat zaměstnanec, který splňuje podmínky pro výkon činnosti sociálního pracovníka.

b) Zajištění vzdělávání pracovníků

Zaměstnancům organizace umožňuje, co nejbohatší odborný rozvoj. Každý člen týmu má zpracovaný individuální vzdělávací plán, který vychází z požadavků na pracovní pozici, kterou zastává, jeho dovedností, kvalifikace a budoucího profesního rozvoje v organizaci. Tento plán je vypracován pro každého zaměstnance po nástupu do organizace a 2x ročně hodnoceno jeho plnění za účasti ředitele a vedoucího programu. Individuální vzdělávací plán obsahuje prvky externího i interního vzdělávání. Vzdělávací plán bere v úvahu též délku praxe pracovníka v organizaci. Noví zaměstnanci mají hlavní důraz kladen na interní vzdělávání – samostudium metodiky, vedení garantem, interní kurzy. Teprve po základním zaškolení a uvedení do praxe jsou zapojovány prvky externího vzdělávání (stáže, kurzy, aj.) Organizace podporuje vzdělávání zaměstnanců formou uvolnění z práce, úhrada celých či části nákladů na vzdělávání. Vzdělávání je plánováno tak, aby nenarušilo poskytování

1) VNITŘNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ORGANIZACI

Probíhá na několika úrovních:

- a) **Porady týmu a týmové semináře** - v rámci nichž se probírají aktuální novinky v sociální oblasti. Jednotliví pracovníci přinášejí podněty, které získali v rámci externích kurzů či při studiu odborné literatury.

b) Přednášky/kurzy pro zaměstnance organizace:

- vedení organizuje tématické kurzy podle potřeb odborného rozvoje organizace a jejích pracovníků,
- obsah kursu je vytvářen podle potřeb týmu,
- lektoři kurzů jsou externí odborníci.

Jedná se například: o kurzy první pomoci, kurzy komunikačních dovedností, zavádění standardů kvality, aj.

c) Kurzy, přednášky/workshopy pro dobrovolníky:

- pro dobrovolníky jsou v rámci metodik jednotlivých programů realizovány vzdělávací aktivity,
- celoroční plán těchto aktivit je v kompetenci jednotlivých koordinátorů se souhlasem ředitele.

d) Supervize a metodické vedení:

- jsou nedílnou součástí vzdělávání pracovníků organizace a účast na nich je povinná,
- vnitřní supervizi (intervizi) zajišťuje vedoucí programu nebo ředitel organizace,
- pracovní tým v přímé péči je pod pravidelnou externí supervizí, která se koná min. 1 x 2 měsíce v rozsahu 2 hodin. Supervizi vede Mgr. Müller (psycholog) a je zaměřena na týmové procesy a osobnostní rozvoj pracovníka. Pracovníci mají možnost, v případě potřeby po domluvě s ředitelem sdružení, využít individuální supervize.
- tým dále pravidelně spolupracuje s metodikem na vybraných tématech. V současné době spolupracujeme s Ing. Alešem Herzogem na metodice specifické prevence v podmínkách NZDM. Metodické vedení probíhá 1 x 2 měs. v rozsahu 2 – 3 hodin.

e) Samostudium

Součástí vzdělávacích plánů je i samostudium doporučené literatury. Organizace disponuje rozsáhlou knihovnou odborné literatury. Kromě toho pracovníci pravidelně sledují odborný portál www.streetwork.cz, kde probíhají odborné diskuze, prezentace odborných článků a metodik.

2) VNĚJŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

a) Účast na externích kurzech a vzdělávacích programech

Organizace podporuje účast zaměstnanců na kurzech a vzdělávacích programech, které jsou důležité pro jejich profesní rozvoj. Kurzy jsou u pracovníka součástí individuálního vzdělávacího plánu. Počet a rozsah kurzů vychází též z finančních možností organizace a časové zátěže na pracovníka.

b) Účast na seminářích a konferencích

Organizace podporuje účast svých pracovníků na seminářích a konferencích (jak v republice, tak v zahraničí).

c) Účast na povinných kurzech

Vedoucí zařízení ve spolupráci s ředitelem může určit konkrétní vzdělávací program (kurs), jehož absolvování je pro pracovníky zařízení doporučené nebo povinné a stává se sledovanou

součástí individuálního vzdělávacího plánu včetně podpory ze strany organizace. V případě NZDM Pavlač mezi povinné kurzy patří rekvalifikační kurz organizovaný Českou asociací streetwork „Kontaktní pracovník v sociálních službách“, který je akreditovaný MPSV ČR a kurz „Motivační rozhovory“ pořádaný o.s. Podané ruce.

d) Další vzdělávání

Další vzdělávací akce může každý pracovník navrhnout k zařazení do svého individuálního vzdělávacího plánu nebo se jí účastnit mimo plán. Žádá-li podporu ze strany organizace (uvolnění ze zaměstnání, úhradu), musí to projednat se svým vedoucím.

e) Účast na setkání pracovní skupiny NZDM NUTS 2 JV

NZDM Pavlač je členem pracovní skupiny NZDM NUTS 2 JV, která sdružuje nízkoprahové služby v Jihomoravském kraji a Vysočina. Pracovní skupina se schází 1x měsíčně a je zaměřena na vzdělávání, tvorbu metodických materiálů a intervizi.

e) Stáže

Pracovníci mají možnost absolvovat stáže v obdobných zařízeních v ČR. Stáže jsou v rozsahu 2 – 6 dní. Pracovníci mají možnost vidět chod jiných zařízení, vyměnit si zkušenosti či načerpat podněty pro další zlepšení. Stáž je povinná pro nové pracovníky v prvním roce v organizaci. Dále dle potřeb programu a osobního rozvoje pracovníka.

4) Počet dobrovolníků

V současné době spolupracujeme se 3 dobrovolníky. Dobrovolníci se nepodílí na poskytování sociálních služeb, ale pomáhají s přípravou a realizací volnočasových aktivit pro uživatele.

FORMULÁŘ B – ČÁST I.

Jmenný seznam pracovníků v sociálních službách vykonávajících odbornou činnost pro účely registrace.

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno, o. s.

DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: NZDM Pavlač, Milady Horákové 19, Brno 602 00

§ 115 písm. a), b) okruh pracovníků	a) sociální pracovníci b) pracovníci v sociálních službách	doložit výpis z evidence Rejstříku trestů + odbornou způsobilost
--	---	---

a) sociální pracovníci	Jméno a příjmení	výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne	odborná způsobilost dle § 110 odst. 4
	Bc. Věra Růžičková	8.3.2007	ANO
	Bc. Barbora Zachařová	8.3.2007	NE
	Mgr. Jana Smetanová	7.3.2007	ANO
	Vladimíra Strmisková, Dis.	11.5.2007	ANO
b) pracovníci v sociálních službách	Jméno a příjmení	výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne	odborná způsobilost dle §116
b.1) přímá obslužná péče			od § 116 odst. 5 písm. a)
b.2) základní výchovná nepedagogická činnost			od § 116 odst. 5 písm. b)
b.3) pečovatelská činnost			od § 116 odst. 5 písm. c)

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno
 DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež
 NÁZEV A MÍSTO ZÁŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač

FORMULÁŘ C: Finanční rozvaha k zajištění provozu služby

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	rok 2007		
	skutečnost roku 2006	rozpočet roku 2007	již získané prostředky na rok 2007
Dotace JMK - oblast sociálních služeb	216,490	104,000	104,000
Dotace JMK - oblast zdravotnictví			
Dotace JMK - ostatní odbory Jihomoravského kraje	259,900	597,000	597,000
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	53,000	30,000	30,000
Městské části			
Příspěvek zřizovatele			
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči			
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)	559		
Ostatní kraje			
Ostatní resorty státní správy			
Meziresorční rady vlády (komise a výbory)			
Úřady práce			
Fondy zdravotních pojišťoven			
Nadace zahraniční i tuzemské	52,509	180,000	180,000
Sbírky a sponzorské dary			
Prostředky Evropského sociálního fondu	166,987	660,000	660,000
Ostatní (uveďte jaké)			
Celkem	749,445	1,571,000	1,541,000
			30,000

Rozpočet podle nákladových položek	rozpočet roku 2007	procentní vyjádření
Provozní náklady celkem	402,460	26%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	1,168,000	74%
Celkem	1,571,000	100%

V případě požadovaných prostředků se jedná o částky, kde čekáme na vyjádření o jejich schválení.

* mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ

10.5 Příloha č. 5: Sociálně aktivizační program

Údaje o registrované sociální službě Sociálně aktivizační program

Formulář A

Formulář B

Formulář B – I. část

Formulář C

Údaje o registrované sociální službě

A. IČ poskytovatele¹⁾: **65348893**

B. Druh poskytované sociální služby:

Vyberte právě jeden druh poskytované sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

☐ § 37 odstavec 3 Odborné sociální poradenství	☐ § 56 Tlumočnické služby
☐ § 39 Osobní asistence	☐ § 57 Azylové domy
☐ § 40 Pečovatelská služba	☐ § 58 Domy na půl cesty
☐ § 41 Tísňová péče	☐ § 59 Kontaktní centra
☐ § 42 Průvodcovské a předčitatelské služby	☐ § 60 Krizová pomoc
☐ § 43 Podpora samostatného bydlení	☐ § 60a Intervenční centra
☐ § 44 Odlehčovací služby	☐ § 61 Nízkoprahová denní centra
☐ § 45 Centra denních služeb	☐ § 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
☐ § 46 Denní stacionáře	☐ § 63 Noclehárny
☐ § 47 Týdenní stacionáře	☐ § 64 Služby následné péče
☐ § 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením	☒ § 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
☐ § 49 Domovy pro seniory	☐ § 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
☐ § 50 Domovy se zvláštním režimem	☐ § 67 Sociálně terapeutické dílny
☐ § 51 Chráněné bydlení	☐ § 68 Terapeutické komunity
☐ § 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	☐ § 69 Terénní programy
☐ § 54 Raná péče	☐ § 70 Sociální rehabilitace
☐ § 55 Telefonická krizová pomoc	

C. Forma poskytované sociální služby²⁾:

Zaškrtněte nejméně jednu z následujících variant.

- pobytová   ambulantní   terénní

D. Sociální služba je poskytována:

od: **14. 9. 1995**   do: **. . 200**

E. Název a místo zařízení nebo místo poskytování sociální služby:

Název zařízení: Sociálně aktivizační program pro děti a mládež	
Adresa: Obec: Brno ..... Část obce: Brno - střed	
Ulice: Kozí ..... Č. p. ³⁾ : 2 ..... Č. orient.: ..... PSČ: 60200	
Telefon: 545243839	Fax:
E-mail: sap@ratolest.cz	Web: www.ratolest.cz

1) V případě, že jste oznamovatel poskytující sociální služby dle § 84, uveďte identifikační číslo.

2) Uveďte formu poskytované sociální služby dle § 33 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

3) Pokud je místo čísla popisného přiděleno číslo evidenční, uveďte před číslem písmeno E.

F. Odpovědný vedoucí zařízení⁴⁾:

Příjmení: Hofman	Jméno ⁵⁾ : Martin	Titul: Bc.
-------------------------	-------------------------------------	-------------------

G. Časový rozsah poskytování sociální služby:

Zaškrtněte jednu z následujících variant a případně uveďte doplňující informace.

- sociální služba se poskytuje nepřetržitě
- sociální služba se poskytuje v časových intervalech:

Pondělí: 8:30 - 16:00 (terénní část dle dohody s uživatelem)	Pátek: 8:30 - 16:00 (terénní část dle dohody s uživatelem)
Úterý: 8:30 - 16:00 (terénní část dle dohody s uživatelem)	Sobota: terénní část dle dohody s uživatelem
Středa: 8:30 - 16:00 (terénní část dle dohody s uživatelem)	Neděle: terénní část dle dohody s uživatelem
Čtvrtek: 8:30 - 16:00 (terénní část dle dohody s uživatelem)	

H. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (cílová skupina):

Vyberte všechny cílové skupiny osob, pro které je sociální služba určena.

☒ 1. děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společ. nežádoucími jevy	☐ 14. osoby s kombinovaným postižením
☐ 2. etnické menšiny	☐ 15. osoby s mentálním postižením
☐ 3. imigranti a azylanti	☐ 16. osoby s tělesným postižením
☐ 4. oběti domácího násilí	☐ 17. osoby se sluchovým postižením
☐ 5. oběti obchodu s lidmi	☐ 18. osoby se zdravotním postižením
☐ 6. oběti trestné činnosti	☐ 19. osoby se zrakovým postižením
☐ 7. osoby bez přístřeší	☐ 20. osoby v krizi
☐ 8. osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	☐ 21. osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách
☐ 9. osoby komerčně zneužívané	☐ 22. osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
☐ 10. osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	☐ 23. pachatelé trestné činnosti
☐ 11. osoby s chronickým duševním onemocněním	☒ 24. rodiny s dítětem/děťmi
☐ 12. osoby s chronickým onemocněním	☐ 25. senioři
☐ 13. osoby s jiným zdravotním postižením	

Doplňující informace⁶⁾:

1	Program je určen dětem, dospívajícím a mladým lidem ve věku 6 až 24 let, kteří se nachází v nepříznivé životní situaci, je ohroženo jejich sociální fungování, jsou ohroženi sociální exkluzí, hrozí jim riziko sociálního selhání. Nejčastější problémy: nepříznivé či ohrožující rodinné prostředí, syndrom CAN, konflikty s rodiči, vrstevníky, školním prostředím, předběžné opatření i nařízená výchova v zařízení ústavní výchovy, sociální izolace, zapojení do rizikových subkultur, aj.
24	Služby programu jsou zaměřeny především na pomoc a podporu dítěte. V některých případech však na základě zájmu či věku dítěte (děti do 15 let) pracujeme s celou rodinou. Jedná se o rodiny s dětmi viz. výše.

4) Údaj je povinný, je-li zřizovatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat služby organizační složka územního samosprávného celku.

5) Uveďte všechna jména osoby.

6) Vyplňte pořadové číslo cílové skupiny a uveďte doplňující informace. Údaj je nepovinný.

I. Maximální kapacita poskytované sociální služby:

Počet klientů ⁷⁾ :	70	Počet lůžek ¹⁰⁾ :	
Počet kontaktů (10 min. jednání) ⁸⁾ :		Počet hovorů ¹¹⁾ :	
Počet intervencí (30 min. jednání) ⁹⁾ :			

Doplňující informace pro maximální kapacitu poskytované sociální služby¹³⁾:

Popis poskytované kapacity sociální služby	Počet

J. Okruhy osob, pro které je sociální služba určena (věková struktura):

Zaškrtněte všechny věkové struktury osob, pro které je sociální služba určena.

- děti předškolního věku (do 6 let)
- mladší děti (7 – 10 let)
- starší děti (11 – 15 let)
- dorost (16 – 18 let)
- mladí dospělí (19 – 26 let)
- dospělí (27 – 64 let)
- mladší senioři (65 – 80 let)
- starší senioři (nad 80 let)
- bez omezení věku

K. Způsob zajištění zdravotní péče:

Způsob zajištění zdravotní péče se vyplňuje pouze u pobytových služeb poskytovaných podle §47 (týdenní stacionáře), §48 (domovy pro osoby se zdravotním postižením), §49 (domovy pro seniory) a §50 (domovy se zvláštním režimem) zákona o sociálních službách.

Zajištění zdravotní péče je prováděno formou zvláštní ambulantní péče poskytované podle zvláštního právního předpisu¹²⁾:

Zaškrtněte vhodné varianty.

- prostřednictvím zdravotnického zařízení
- prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání

L. Prohlášení žadatele:

Veškeré údaje v této žádosti jsou pravdivé a jsem si vědom(a) případných následků, které by pro mne z nepravdivých údajů vyplývaly.

Formulář jsem převzal(a) z oficiálních webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí, nezměnil(a) jsem na něm žádné pevné texty, pouze jsem pravdivě vyplnil(a) kolonky určené k vyplňování.

V **Brně** dne **17. 5. 2007**

podpis a razítko poskytovatele

Formuláře potřebné k zavedení do registru poskytovatelů sociálních služeb naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti příslušného úřadu, který o registraci rozhoduje (viz §78 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

- 7) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 39 až § 52, § 54 nebo § 56 až § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 8) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55, § 59, § 62 nebo § 69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 9) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 37 odstavec 3 nebo § 60, § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 10) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 44, § 47 až §52, § 57, § 58, § 60, § 60a, § 63, § 68 nebo § 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 11) Tato kapacita je vhodná pro sociální služby poskytované dle § 55 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 12) § 22 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Vyplňte v případě, že kapacitu poskytované sociální služby nelze vyjádřit pomocí výše uvedených hodnot.

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno, o.s.

DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Sociálně aktivizační program pro děti a mládež

FORMULÁŘ A: Popis realizace poskytování sociální služby

Cílová skupina uživatelů:

Program je určen dětem, dospívajícím a mladým lidem ve věku 6 až 24 let, kteří se nachází v nepříznivé životní situaci, je ohroženo jejich sociální fungování, jsou ohroženi sociální exkluzí, hrozí jim riziko sociálního selhání.

Typickými obtížemi uživatelů programu jsou:

- nepříznivé, nepodnětné či ohrožující rodinné prostředí,
- syndrom CAN (syndrom týraného, zneužívaného či zanedbávaného dítěte),
- konflikty s rodiči, vrstevníky, školním prostředím i širší společností,
- předběžné opatření i nařízená výchova v zařízení ústavní výchovy,
- sociální izolace, osamělost,
- zapojení do rizikových subkultur, experimentace s rizikovým sociálním prostředím či identitou,
- adolescentní delikvence, subdelikvence; disociální či asociální poruchy chování, poruchy emocí (deprese),
- hyperkinetické poruchy – ADHD/ADD,
- experimentace s návykovými látkami, rekreační užívání,
- neurotické a úzkostné poruchy.

Poslání služby:

Sociálně aktivizační program usiluje o zlepšení kvality života dětí a mládeže, kteří se krátkodobě či delší dobu ocitají v obtížné životní situaci, v situaci pro ně nepříznivé a frustrující. V rámci programu je jim nabízena podpora a pomoc při řešení jejich programů.

Cíle programu:

- **rozvoj sociálních kompetencí uživatele** – jako podpora zapojení do přirozeného místního společenství, schopnost vcházet s někým do sociálních interakcí, udržet jejich přiměřené hranice, zvládat základní verbální i neverbální komunikaci, rozlišovat různé komunikační styly (konverzační, osobní, vyjednávací...).
- **rozvoj vztahových kompetencí** - schopnost mít s někým trvalejší a funkční vztah je samo o sobě často významnou korektivní zkušeností minulých zážitků. Vzájemná důvěra, trvalost, zájem jsou často vztahové aspekty, které uživatelé neznají.
- **hledání a pomoc při vytvoření kvalitního zdroje vnější podpory uživatelům**
- **rozvoj kvalitních volnočasových aktivit** - uživatelé se učí zacházet se svým volným časem, samostatně si jej organizovat. Poznávají nové aktivní způsoby jak volný čas trávit, rozvíjejí se tak také v nových oblastech (sport, kultura, hudba, umění, příroda).
- **rozšíření sociálního prostředí uživatele a omezení sociální izolace** - uživatelé jsou přirozeně vtahováni do nových sociálních sítí, stávají se součástí místního společenství. Poznávají nové sociální prostředí – mimo jim známé často rizikové subkultury či rizikové rodinné prostředí
- **přirozený a zdravý identifikační model v osobě dobrovolníka** – význam sociálního učení podle teorie sociálního učení A. Bandury
- **abreakce napětí, frustrace, nové zážitky, tvořivost, hra...**

Forma poskytované sociální služby

Služba je poskytována ambulantně. Část programu – pracovní výchovná část (doprovod na úřady, pomoc se zvládáním běžných povinností, realizace volnočasových aktivit dobrovolníka s uživatelem) v terénu, přirozeném prostředí uživatele.

Doba poskytování (provozní doba)

- Ambulantní část

Pondělí – pátek 8:30 – 16:00

Některé aktivity (př. setkávání skupin, individuální práce s uživateli) probíhají dle dohody s uživateli i v jiném časovém rozmezí. Zážitekové programy probíhají o víkendu. Program probíhá celoročně.

- Terénní část

Část aktivit pracovníků s uživateli (doprovod na úřady, aj.) probíhají na základě dohody s uživateli i mimo otevírací dobu u ambulantní části. Schůzky dobrovolníka s uživatelem probíhají dle jejich vzájemné dohody.

Principy poskytovaných služeb

- **dobrovolnost** – uživatelé využívají nabízené služby dobrovolně, na základě svého vlastního rozhodnutí a v souladu se svými zájmy a potřebami
- **rovnost** – zařízení poskytuje své služby všem z dané cílové skupiny bez ohledu na rozdíly pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině.
- **důvěrnost** - veškeré osobní údaje o uživateli získané v rámci poskytování služby jsou důvěrné a nejsou poskytovány bez jeho souhlasu, případně bez jeho vědomí, jestliže je zařízení povinno je poskytnout.
- **respekt k uživatelům služby** – pracovníci vždy respektují volbu uživatele při řešení jeho problémové situace.
- **otevřenost** – uživatelé mají možnost a jsou podporováni vyjadřovat svoje názory, podněty a nápady týkající se fungování zařízení
- **bezplatnost** – služby jsou uživatelům poskytovány bezplatně
- **profesionalita** – pracovníci zařízení poskytují služby v souladu s platnou legislativou, předpisy organizace, metodikou zařízení a Etickým kodexem sociálního pracovníka

Druhy poskytovaných sociálních služeb

Základní činnosti při poskytování sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi obsahují tyto úkony:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
  - pracovní výchovná činnost s dětmi
  - pracovní výchovná činnost s dospělými, například podpora a nácvik rodičovského chování včetně vedení hospodaření a udržování domácnosti, podpora a nácvik sociálních kompetencí v jednání na úřadech, školách
  - nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností dítěte
  - zajištění podmínek a poskytnutí podpory pro přiměřené vzdělávání dětí
  - zajištění podmínek pro společensky přijatelné volnočasové aktivity
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- c) sociálně terapeutické činnosti
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
  - pomoc při vyřizování běžných záležitostí
  - pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob

Metody práce s uživatelem

(1) Individuální sociální práce

Uživatelé a případně také zákonní zástupci (podle zájmu a věku uživatelů) prochází procesem poradensky a úkolově orientované individuální práce se sociálním pracovníkem.

Cíle intervence: sociální pracovník se ve spolupráci s uživatelem snaží o nalezení vnějších a vnitřních zdrojů uživatele, mapování životní situace uživatele, případné kontaktování uživatele do sítě dalších odborných pracovišť.

Oblasti intervence: aktuální vystupující problematika v životě uživatele; zvládání školních dovedností – další profesní či studijní orientace; vztahy v rodině; volný čas a způsob jeho trávení, sociální prostředí uživatele - vrstevníci i širší okolí a vzájemné vztahy

Postup intervence: sociální pracovník realizuje s uživatelem zpravidla 3 – 5 individuálních setkání, na kterých se propracovávají postupně výše zmíněné oblasti intervence; uživatel je

veden k posilování aktivního přístupu a odpovědnosti za sebe sama, vymezení postupných úkolů a časové osy pro jejich realizaci v jednotlivých oblastech; uživatel je veden v případě potřeby k návštěvě dalších odborných pracovišť - v případě potřeby je uživatel doprovázen; důraz je kladen na podpůrnou roli sociálního pracovníka v individuálním procesu s uživatelem.

(2) Skupiny zaměřené na změnu chování na úrovni rozvoje sociálních dovedností

Uživatelé mají možnost navštěvovat podpůrné skupinové programy zaměřené na rozvoj sociálních dovedností, zvýšení náhledu na své chování a sociální učení. Skupiny je složena z uživatelů, které spojuje obdobná problematika životní situace a blízká věková hranice. Skupiny probíhají pravidelně 1x za 2 týdny v délce 2 hodin.

Cíle skupiny: rozvoj sociálních dovedností účastníků (dobrá komunikace, naslouchání, schopnost dávat a přijímat zpětné vazby, kooperace s ostatními i sebezprosažení se, kritika) a také některé osobnostní dovednosti (tvořivost, schopnost řešit problémové situace, rozvoj pozitivního sebepojetí), skupina nabízí také prostor pro odreagování a řešení problémů. Součástí jsou aktivity zaměřené na rozvoj klíčových kompetencí (jednání s úřady, pracovní kompetence, hospodaření s penězi), aj. Program skupiny reaguje na potřeby účastníků a jejich aktuální situaci.

Metody: práce ve skupině využívá velkého potenciálu skupinové dynamiky mezi jednotlivými účastníky i ve skupině jako celku. Využijeme nejen verbálních technik zvyšujících náhled a uvědomění vlastního chování, ale i technik pracujících s expresí a sebevyjádřením čerpajících z arteterapie, dramaterapie či psychodramatu. Důraz klademe na vyjádření sebe sama, rozvíjení pozitivního sebepojetí, posilování pozitivních stránek účastníků, experimentování s novými formami sebevyjádření a chování k okolí.

(3) Třídenní zážitkové programy

Pro uživatele připravujeme 3x ročně intenzivnější programy probíhající mimo Brno. Jejich výhodou je změna prostředí, intenzivní rozvoj skupinové dynamiky, vytvoření stabilního a bezpečného prostředí, navazující proces práce, kontakt s přírodou.

Metody: vícedenní programy zahrnují škálu expresivních, verbálních, pohybových, relaxačních i teambuildingových aktivit. Navíc jsou tyto techniky vzájemně propojeny linií

spojujícího příběhu a otevírají tak i prostor pro vlastní motivaci, aktivitu a zapojení se do dění. Oproti skupinám pracujeme více v přírodě a více využíváme technik s prvky outdooru a teambuildingu. Kontakt s živou i neživou přírodou je dalším významným potenciálem rozvíjejícím u účastníků vztah k sobě sama i okolí.

(4) Dobrovolník jako partner pro trávení volného času

Uživatelé mají možnost v rámci poskytovaných služeb využívat také setkávání s dobrovolníkem. Jedná se o pravidelné schůzky 1x týdně. Vztah s dobrovolníkem je zaměřený na volný čas a jeho kvalitní a bezpečné využití. Jedná se o vztah dlouhodobý a individuální. Dobrovolník se tak může zaměřit na konkrétní a specifické potřeby uživatele a pomáhat mu najít správné využití volného času. Na schůzkách mohou dělat např.: návštěvy muzeí, výstav, sport, výtvarné činnosti apod.

Cílem je, aby uživatel našel to, co ho baví a čemu by se chtěl i v budoucnu věnovat. Dobrovolník v tomto případě funguje jako pozitivní identifikační vzor a pomáhá mu najít cestu. Snaží se posilovat to, co sám uživatel umí a v čem je dobrý.

Dobrovolník nevykonává odbornou činnost ani nenahrazuje činnosti pracovníků v sociálních službách. Dobrovolníci pracují pod odborným dohledem profesionálních pracovníků a doplňují nabízené služby. Dobrovolníci před vstupem do programu absolvují základní přípravný kurz pod vedením sociálních pracovníků a externích psychologů. Jedná se o třídní program zaměřený na rozvoj komunikačních dovedností, hledání vlastních potenciálů i limitů pro práci s lidmi, reflexi sebe sama, prvky teambuildingu a také základní metodiku pro práci dobrovolníka s dětmi a dospívajícími.

Po celou dobu účasti v programu, se pravidelně účastní skupinových (či individuálních) supervizí, podpůrných intervizních skupin a dalšího vzdělávání dobrovolníků.

Vstup uživatele do služby

Před vstupem do programu uživatel absolvuje vstupní pohovor s pracovníkem programu. Jeho tématem je především:

- životní situace uživatele, její prožívání, obtíže;
- podání informací o programu, seznámení s podmínkami vstupu do programu;
- zjištění očekávání od programu;
- motivační rozhovor pro zapojení do programu;
- předání kontaktu na koordinátora a tištěné podoby základních informací – leták, ve kterém jsou přehledně a jednoduše zpracovány informace týkající se zapojení v programu, podmínek pro zapojení a další podstatné informace;
- orientační tvorba vstupní zakázky – dotazník;
- v případě, že má uživatel zájem plánování harmonogramu služby
- písemná dohoda o poskytování služby – je sepsána vždy a obsahuje: práva a povinnosti uživatele, práva a povinnosti organizace, osobní cíle uživatele a kroky vedoucí k jejich naplnění, datum revize osobních cílů a zodpovědná osoba, která revizi provede, možnosti ukončení dohody, souhlas s evidencí osobních údajů.

Pracovník přizpůsobuje způsob jednání a komunikace s uživatelem jeho specifickým a možnostem. V jednání se zájemcem o službu pracovník věnuje pozornost formulaci osobních cílů uživatele, dohodne konkrétní formu, průběh a podmínky zapojení do programu.

Pracovník z rozhovoru provede zápis a založí jej do osobní složky uživatele. Tyto informace jsou důvěrné!

Uživateli může být vstup do programu odepřen z těchto důvodů:

- násilná trestná činnost;
- nesouhlas zákonného zástupce
- vážný zdravotní stav uživatele (psychický i fyzický)
- nedostatečná vlastní motivace pro vstup do programu (převažují spíše vnější iniciativy – např. kurátora, apod.);
- jiná závažná trestná činnost.
- z kapacitních důvodů.

V těchto případech pracovník uživateli tuto skutečnost citlivě sdělí a pokusí se mu navrhnout jiné možnosti – pomoci vyhledat jiné zařízení, kde mohou naplnit jeho potřeby. V případě kapacitních důvodů je uživateli nabídnuto místo v poradníku, ale samozřejmě i nabídka jiného zařízení, kde může vyhledat pomoc.

Způsob, jakým jsou uživatelé zapojeni do rozhodování o využití služby

Služba je postavena na dobrovolnosti a vlastním rozhodnutí uživatelů. Uživatel má právo rozhodnout se, jakých aktivit v rámci programu využije.

Pokud se uživatel rozhodne do programu zapojit, pracovník s ním pracuje na formulaci konkrétních cílů. Dobře formulovaný cíl by měl být konkrétní, přiměřený, realistický a vycházející z potřeb a přání uživatele. Tento cíl je zaznamenán v písemné dohodě o poskytování služby. Dohoda je založena do dokumentace uživatele. Je znovu využita při průběžném a závěrečném hodnocení intervence.

Osobní cíle vyjadřují, čeho chce uživatel služby jejím prostřednictvím dosáhnout. Plánování těchto cílů je dlouhodobým kontinuálním procesem, během něhož může docházet i k různým změnám.

Uživatelé mladší 18 let mohou uzavírat dohodu o poskytnutí sociální služby samostatně, jsou-li k tomu způsobilí. Tzn. jsou schopni porozumět obsahu dohody a sociální služby, o kterou podpisem dohody projevují zájem. Jinak dohodu podepisuje zákonný zástupce.

Uživatelé mladší 15 let samostatně dohodu neuzavírají, smlouvu vždy podepisuje zákonný zástupce.

Způsob vyřizování stížností

Uživatelé si mohou stěžovat na kvalitu nebo způsob poskytování soc. služeb, aniž by tím byli jakýmkoli způsobem ohroženi. Pracovníci se snaží většinu stížností předcházet. Stížnost je jinak brána jako podnět pro zlepšení a zkvalitnění poskytovaných služeb!

Stížnost může podat kterákoli osoba, která přijde se službou do kontaktu – uživatelé, rodiče uživatele, dobrovolníci, pracovníci, praktikanti, stážisti, odsouzení i další občané.

Způsoby informování klientů o možnosti podat stížnost

- při prvokontaktu
- při projevu nespokojenosti, kterou pracovník zaznamenává.
- při každé vhodné příležitosti

- pravidla pro vyřizování stížností jsou vyvěšena v prostorách zařízení, které jsou zpřístupněny uživatelům.

Uživatelé a další osoby jsou v rámci poskytování služby informováni o této možnosti způsobem, který je pro ně pochopitelný a srozumitelný

Uživatelé si mohou stěžovat:

- 2) přímo pracovníkovi
- 3) vedoucímu programu
- 4) ředitelce sdružení v kanceláři o. s. Ratolest Brno

Průběh vyřizování stížnosti:

Odpovědný pracovník (vedoucí programu, ředitel) je povinen projednat stížnost a následně přijmout opatření k řešení stížností, odstranění či nápravě důvodů vedoucích ke stížnosti. O uvedené stížnosti i o způsobu řešení je veden zápis, který je následně dokumentován v knize stížností. Rozhodnutí ohledně řešení stížnosti sděluje odpovědný orgán stěžovateli vždy písemně, pokud se nejedná o anonym. V tomto případě je rozhodnutí zveřejněno na nástěnce v prostorách zařízení, která je uživatelům přístupná. Osoby, jichž se stížnost týká, se mohou proti rozhodnutí odvolat, a to do 14 dnů od doručení rozhodnutí. Vyřizování stížnosti je oprávněn zúčastnit se stěžovatel, případně jeho zákonný nebo právní zástupce.

Lhůta pro vyřizování stížností: 1 měsíc.

Stížnosti jsou evidovány v knize stížností.

V případě nespokojenosti s vyřízením stížnosti má každý uživatel právo podat nadřízenému orgánu podnět k prošetření postupu při vyřizování stížnosti

Nadřízený orgán

- ředitelka sdružení: Mgr. Lucie Vosečková, o.s. Ratolest Brno, Milady Horákové 19, nebo mailem: ratolest@ratolest.cz, tel: 545 24 38 39
- Rada sdružení (o.s. Ratolest Brno, Milady Horákové 19, Brno, tel: 545 24 38 39, ratolest@ratolest.cz),

také k dalším nezávislým orgánům:

- Veřejný ochránce práv „Ombudsman“ – Kancelář veřejného ochránce práv, Údolní 39, Brno, tel. 542 542 111,
- Český helsinský výbor - Ostrovského 253/3, 150 00 Praha 5, tel 257 323 508 , Jelení 5, 118 00, Praha 1

Spoluúčast uživatele na službě

Účast uživatele v programu je dobrovolná. Uživatel se rozhoduje o tom, zda se bude programu účastnit a jaké služby bude využívat. Sám si může volit, zda bude využívat všechny metody práce, či jen některé. Může je libovolně kombinovat.

Poskytovaná služba je bezplatná.

Na vlastní náklady si hradí uživatelé pouze:

- Částečné náklady na třídní zážitkové výjezdy (cesta, ubytování a strava)
- aktivity s dobrovolníky, které vyžadují finanční spoluúčast uživatele (vstupy, jízdné apod.)

Cena těchto aktivit je přizpůsobena finanční situaci uživatelů. Jedná se spíše o symbolickou cenu.

Ukončení poskytování služby

Účast v programu je koncipována na 6 měsíců. Tato doba se ukazuje jako optimální. Dobu lze individuálně přizpůsobovat potřebám a možnostem uživatele. Je možné ji tedy zkrátit – v případě, že uživatel usoudí, že jeho zakázka byla již naplněna nebo je se službami nespokojen – a prodloužit – v případě, že uživatel potřebuje více času na naplnění zakázky a společně s poskytovatelem služby se dohodnou na pokračování.

Předčasné ukončení ze strany poskytovatele služby může nastat v těchto případech:

- agresivita uživatele vůči poskytovateli či ostatním uživatelům;
- násilná trestná činnost;
- vážný zdravotní stav uživatele (psychický i fyzický);
- nedostatečná vlastní motivace při účasti v programu;
- jiná závažná trestná činnost.

Ukončení je vždy provedeno písemnou dohodou o ukončení poskytování služby. Tato dohoda je založena do dokumentace uživatele. Ve všech uvedených případech je uživateli doporučena nebo zprostředkována návazná služba

Kapacita zařízení

Program je určen 70 uživatelům ročně. Maximální kapacita v jeden okamžik je 40 uživatelů.

Materiální a technické zabezpečení realizace sociální služby

Služba je poskytována v pronajatých prostorech na Kozí 2. Prostory máme pronajaty od soukromé osoby. Program má k dispozici 3 místnosti + sociální zařízení (2x WC). Jedná se o 2 kanceláře pro pracovníky služby, 1 místnost, která slouží pro jednání s uživateli (pro tyto případy lze využít i jednu z kancelářů), realizaci skupin, prostor pro supervizi dobrovolníků a dobrovolníci ji mohou využívat pro setkávání s uživateli, v případě nepříznivého počasí. Všechny místnosti jsou vybaveny nábytkem se snadno omyvatelným povrchem, na podlahách koberce. Celková rozloha prostor, který má služba k dispozici je 70 m². V pronajatých prostorech je kromě programu sídlo organizace a je zde administrativní aparát a vedení. Tato složka má k dispozici zbývající 3 místnosti z celkově pronajatých prostor.

Každý pracovník programu má k dispozici kancelářský stůl, PC s připojením na internet, multifunkční zařízení, telefon. V rámci programu mohou využívat dataprojektor, kameru, fotoaparát. Hlavní kancelář je dále vybavena uzamykatelnou skříní na dokumenty obsahující osobní údaje, 4-mi křesílky a konferenčním stolem pro jednání s uživateli. Místnost pro skupinové aktivity je vybavena židlemi, je zde opět posezení pro účely jednání s uživateli, knihovnička s odbornou literaturou. Pracovníci mají k dispozici základní výtvarné a sportovní potřeby pro aktivity s uživateli nebo si je mohou vypůjčit a využít dobrovolníci při setkávání s uživateli.

Terénní služba vychází z potřeb uživatelů. V případě volnočasových aktivit s dobrovolníky mohou využít nabídky spolupracujících organizací, kde mají naši uživatelé s dobrovolníky vstup volný (památky města Brna, bazén, hvězdárna, ZOO, aj.)

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno, o.s.

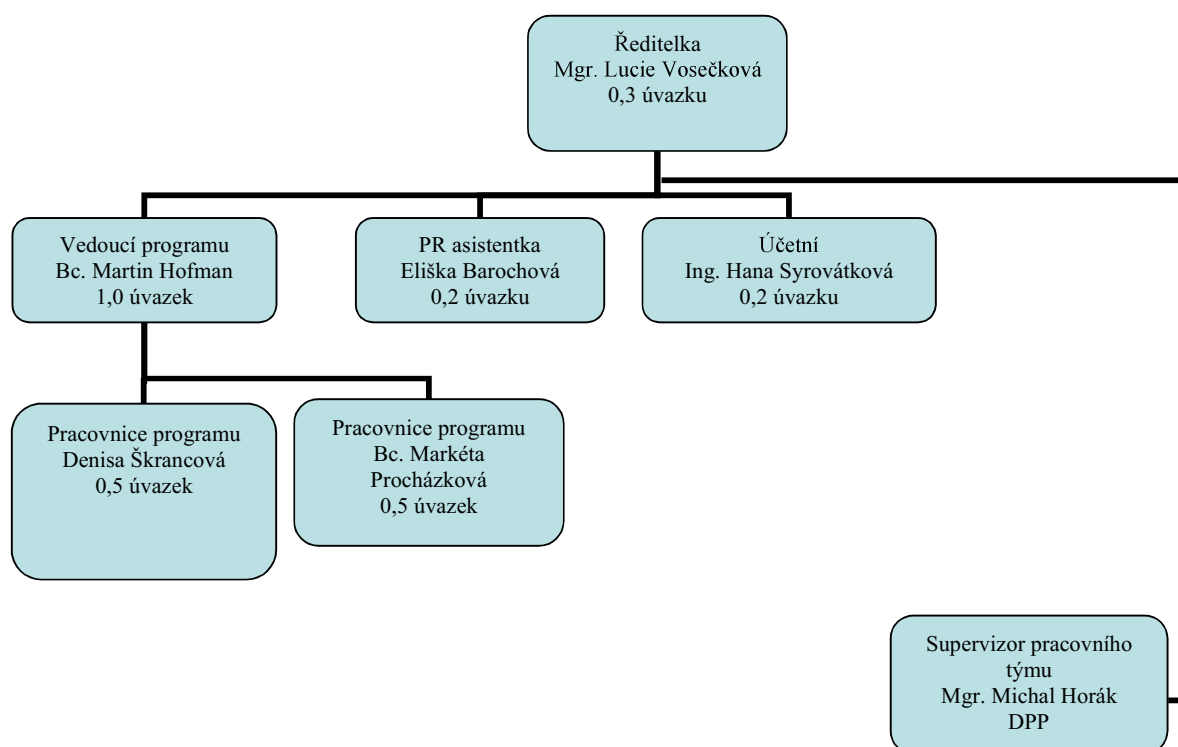
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Sociálně aktivizační program pro děti a mládež

FORMULÁŘ B – POPIS PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

a) Graf organizační struktury služby

Interní zaměstnanci

Externí zaměstnanci

Mgr. M.Horák – supervizor týmu (DPP, 2hod/ měsíc)

Lektoři preventivních aktivit – DPP (dle aktuálních témat, vždy 2hod/2měsíce)

Počet pracovník míst

Pracovníci v přímé práci: 3 (včetně vedoucí programu)

Přepočtený počet pracovníků v přímé práci: 2

Administrativa: 3

Přepočtený počet pracovníků v administrativě:0,7

Odborná způsobilost pracovníků v přímé práci – sociální pracovníci :

Bc. Martin Hofman – ukončené bakalářské studium oborů „Pedagogika“ a „Psychologie“. Praxe v oboru 4 roky. V současné době nespĺňuje. Součástí pracovní smlouvy je doložka, že si do 2 let doplní vzdělávací kurz dle zákona o soc. službách.

Bc. Markéta Procházková – ukončené bakalářské studium oboru „Sociální pedagogika a poradenství“. Praxe v oboru 1 rok. Splňuje.

Ostatní pracovníci v sociálních službách

Denisa Škrancová – ukončené středoškolské vzdělání s maturitou. Absolvování rekvalifikačního kurzu „Krizová intervence“ . Praxe v oboru 4 roky. V současné době nespĺňuje. Součástí pracovní smlouvy je doložka, že si do 2 let doplní vzdělávací kurz dle zákona o soc. službách

b) Zajištění vzdělávání pracovníků

Zaměstnancům organizace umožňuje, co nejbohatší odborný rozvoj. Každý člen týmu má zpracovaný individuální vzdělávací plán, který vychází z požadavků na pracovní pozici, kterou zastává, jeho dovedností, kvalifikace a budoucího profesního rozvoje v organizaci. Tento plán je vypracován pro každého zaměstnance po nástupu do organizace a 2x ročně hodnoceno jeho plnění za účasti ředitele a vedoucího programu. Individuální vzdělávací plán obsahuje prvky externího i interního vzdělávání. Vzdělávací plán bere v úvahu též délku praxe pracovníka v organizaci. Noví zaměstnanci mají hlavní důraz kladen na interní vzdělávání – samostudium metodiky, vedení garantem, interní kurzy. Teprve po základním zaškolení a uvedení do praxe jsou zapojovány prvky externího vzdělávání (stáže, kurzy, aj.) Organizace podporuje vzdělávání zaměstnanců formou uvolnění z práce, úhrada celých či části nákladů na vzdělávání. Vzdělávání je plánováno tak, aby nenarušilo poskytování

1) VNITŘNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ORGANIZACI

Probíhá na několika úrovních:

- a) **Porady týmu a týmové semináře** - v rámci nichž se probírají aktuální novinky v sociální oblasti. Jednotliví pracovníci přinášejí podněty, které získali v rámci externích kurzů či při studiu odborné literatury.

- b) **Přednášky/kurzy pro zaměstnance organizace:**

- vedení organizuje tematické kurzy podle potřeb odborného rozvoje organizace a jejích pracovníků,
- obsah kursu je vytvářen podle potřeb týmu,
- lektori kurzů jsou externí odborníci.

Jedná se například: o kurzy první pomoci, kurzy komunikačních dovedností, zavádění standardů kvality, aj.

- c) **Kurzy, přednášky/workshopy pro dobrovolníky:**

- pro dobrovolníky jsou v rámci metodik jednotlivých programů realizovány vzdělávací aktivity,

- celoroční plán těchto aktivit je v kompetenci jednotlivých koordinátorů se souhlasem ředitele.

d) Supervize a metodické vedení:

- jsou nedílnou součástí vzdělávání pracovníků organizace a účast na nich je povinná,
- vnitřní supervizi (intervizi) zajišťuje vedoucí programu nebo ředitel organizace,
- pracovní tým v přímé péči je pod pravidelnou externí supervizí, která se koná min. 1 x měsíce v rozsahu 2 hodin. Supervizi vede Mgr. Horák (psycholog) a je zaměřena na týmové procesy a osobnostní rozvoj pracovníka. Pracovníci mají možnost, v případě potřeby po domluvě s ředitelem sdružení, využít individuální supervize.

e) Samostudium

Součástí vzdělávacích plánů je i samostudium doporučené literatury. Organizace disponuje rozsáhlou knihovnou odborné literatury.

2) VNĚJŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

a) Účast na externích kurzech a vzdělávacích programech

Organizace podporuje účast zaměstnanců na kurzech a vzdělávacích programech, které jsou důležité pro jejich profesní rozvoj. Kurzy jsou u pracovníka součástí individuálního vzdělávacího plánu. Počet a rozsah kurzů vychází též z finančních možností organizace a časové zátěže na pracovníka.

b) Účast na seminářích a konferencích

Organizace podporuje účast svých pracovníků na seminářích a konferencích (jak v republice, tak v zahraničí).

c) Účast na povinných kurzech

Vedoucí zařízení ve spolupráci s ředitelem může určit konkrétní vzdělávací program (kurs), jehož absolvování je pro pracovníky zařízení doporučené nebo povinné a stává se sledovanou součástí individuálního vzdělávacího plánu včetně podpory ze strany organizace.

d) Další vzdělávání

Další vzdělávací akce může každý pracovník navrhnout k zařazení do svého individuálního vzdělávacího plánu nebo se jí účastnit mimo plán. Žádá-li podporu ze strany organizace (uvolnění ze zaměstnání, úhradu), musí to projednat se svým vedoucím.

e) Účast na setkání pracovní skupiny NZDM NUTS 2 JV

NZDM Pavlač je členem pracovní skupiny NZDM NUTS 2 JV, která sdružuje nízkoprahové služby v Jihomoravském kraji a Vysočina. Pracovní skupina se schází 1x měsíčně a je zaměřena na vzdělávání, tvorbu metodických materiálů a intervizi.

e) Stáže

Pracovníci mají možnost absolvovat stáže v obdobných zařízeních v ČR. Stáže jsou v rozsahu 2 – 6 dní. Pracovníci mají možnost vidět chod podobných programů, vyměnit si zkušenosti či načerpat podněty pro další zlepšení. Stáž je povinná pro nové pracovníky v prvním roce v organizaci. Dále dle potřeb programu a osobního rozvoje pracovníka.

4) Počet dobrovolníků

V současné době spolupracujeme se 78 dobrovolníky. Dobrovolníci se nepodílí na poskytování sociálních služeb, ale pomáhají s přípravou a realizací volnočasových aktivit pro uživatele. O programu jsou zapojeni na základě úspěšného absolvování přípravného kurzu, který vedou pracovníci a supervizoři. V rámci své činnosti jsou pod metodickým vedením pracovníků, musí se povinně účastnit supervizí, které vedou zkušení psychologové.

FORMULÁŘ B – ČÁST I.

Jmenný seznam pracovníků v sociálních službách vykonávajících odbornou činnost pro účely registrace.

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno, o.s.

DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Sociálně aktivizační program pro děti a mládež

§ 115 písm. a), b) okruh pracovníků	a) sociální pracovníci b) pracovníci v sociálních službách	doložit výpis z evidence Rejstříku trestů + odbornou způsobilost
--	---	---

	Jméno a příjmení	výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne	odborná způsobilost dle § 110 odst. 4
a) sociální pracovníci	Bc. Martin Hofman	2.3.2007	Nesplňuje. Splňuje.
	Bc. Markéta Procházková	2.5.2007	
b) pracovníci v sociálních službách	Jméno a příjmení	výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne	odborná způsobilost dle §116
b.1) přímá obslužná péče			od § 116 odst. 5 písm. a)
b.2) základní výchovná nepedagogická činnost			od § 116 odst. 5 písm. b)
	Denisa Škrancová	2.3.2007	Nesplňuje.
b.3) pečovatelská činnost			od § 116 odst. 5 písm. c)

NÁZEV ŽADATELE: Ratolest Brno
 DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi
 NÁZEV A MÍSTO ZÁŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: Sociálně aktivizační program pro děti a mládež

FORMULÁŘ C: Finanční rozvaha k zajištění provozu služby

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	rok 2007		
	skutečnost roku 2006	rozpočet roku 2007	již získané prostředky na rok 2007
Dotace JMK - oblast sociálních služeb	217,623	111,000	111,000
Dotace JMK - oblast zdravotnictví			
Dotace JMK - ostatní odbory Jihomoravského kraje	265,100	323,000	323,000
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	155,000	120,000	120,000
Městské části			
Příspěvek zřizovatele			
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči			
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)			
Ostatní kraje			
Ostatní resorty státní správy		253,000	253,000
Meziresorční rady vlády (komise a výbory)			
Úřady práce			
Fondy zdravotních pojišťoven			
Nadace zahraniční i tuzemské			
Sbírky a sponzorské dary			
Prostředky Evropského sociálního fondu	184,422	300,000	300,000
Ostatní (uveďte jaké)			
Celkem	822,145	1,107,000	1,107,000
			0

Rozpočet podle nákladových položek	rozpočet roku 2007	procentní vyjádření
Provozní náklady celkem	327,000	30%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	780,000	70%
Celkem	1,107,000	100%

V případě požadovaných prostředků se jedná o částky, kde čekáme na vyjádření o jejich schválení.

* mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ

10.6 Příloha č. 6: Celsuz - Odborné sociální poradenství pro cizince

Formulář A

Formulář B

Formulář C

NÁZEV ŽADATELE: Diecézní charita Brno IČO 44 99 02 60
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: § 37 - odborné sociální poradenství
NÁZEV A MÍSTO ZAŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY:
37SE2002 - CELSUZ - Služby pro cizince, tř. Kpt. Jaroše 9, -
Brno

FORMULÁŘ A: Popis realizace poskytování sociální služby

Popište, jak daná sociální služba probíhá

Vstup uživatele do služby

Zájemce o službu kontaktuje poradnu pro cizince (osobní návštěva, dopis, e-mail, telefonický rozhovor) nebo je doporučen třetí osobou, není tedy nutné se předem objednávat. Pracovníci zařízení mohou navázat kontakt s klientem kdykoliv s ohledem na možnosti a potřeby klienta (např. přímo v pobytovém středisku nebo integračním azylovém středisku Zastávka na základě doporučení sociálního pracovníka). Pokud klient spadá do cílové skupiny (identifikace, sociální šetření), je zaevidován na základě vyplněného formuláře (písemný záznam o klientovi) a následně jsou již přímo realizovány formy pomoci (sociálně-právní poradenství, osobní asistence na příslušných úřadech apod.).

Metody práce s uživatelem

Klient se může dostavit do poradny pro cizince (ul. Šumavská 33, 602 00 Brno) bez objednání či doporučení nebo na základě telefonického rozhovoru, informuje o svém problému, identifikace pobytu, rozhovor o možných variantách řešení, stanovení jednotlivých kroků a vhodného postupu, poskytnutí informací relevantních k danému problému, kontakt s příslušnými institucemi, které mohou pomoci v konkrétní situaci problém řešit, vyjednávání – telefonické, osobní, zprostředkování kontaktu, v nezbytných případech osobní doprovod, psychologická podpora, další návštěva podle potřeby, možnost vytváření individuálního plánu zejména při dlouhodobé práci s klientem.

Poradna je otevřena všem cizincům, kteří se ocitnou v nouzi nebo v situaci, kterou nedokáží sami vyřešit. Služba je poskytována buď jednorázově nebo opakovaně (dlouhodobě). Klientům je nabízena pomoc zejména v oblasti pobytového režimu, státní sociální podpory, zdravotního pojištění, orientace v českém zákonodárství. zprostředkování kontaktů s veřejnou správou či zprostředkování zaměstnání. Současně s poradenstvím je v případech bezprostřední hmotné nouze poskytována i přímá materiální a drobná finanční pomoc (ošacení, nutná potravinová pomoc, úvěrové jízdenky, stravenky apod.). Drobná finanční pomoc je poskytována klientům, kteří vyčerpali všechny jiné možnosti k vyřešení svého problému a ocitli se v nouzové situaci. Finanční příspěvek je jednorázový, je poskytován na základě sociálního šetření a je určen na konkrétní účel (např. finanční částka na zakoupení učebnic a školních pomůcek, léků, zdravotnických potřeb aj.).

Pokud je klientovi na základě sociálního šetření poskytnuta jednorázová drobná finanční pomoc (pouze v případech bezprostřední hmotné nouze) nebo pokud mu je vystavena úvěrová jízdenka, platná na území ČR, je s ním sepsána písemná dohoda o poskytnutí finanční částky, úvěrové jízdenky. V ostatních případech se jedná o ústní dohodu o poskytnutí služeb ze strany zařízení. V rámci běžné poradenské praxe klient podepíše pouze formulář se základními identifikačními údaji, které jsou chráněny v souladu se Zákonem 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.

V případě materiálního servisu (poskytnutí obuvi a ošacení) - identifikace žadatele (zapsání evidenčního čísla podle průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany), kontrola odebraných věcí, asistence při výběru, zapsání odebraného na evidenční listinu, v případě potřeby řešení problémů a konkrétních požadavků klienta. V elektronické podobě průběžně evidujeme podrobnou statistiku zahrnující evidenční číslo klienta a počet odebraného zboží za jeden výdejní den i za celé měsíční období. Služeb humanitárního skladu mohou po dohodě s vedoucím PoS Zastávka využít také azylanti z IAS Zastávka (osoby s uděleným azylem).

Způsob, jakým jsou uživatelé zapojeni do rozhodování o využití služby

S klientem je uzavřena dohoda o poskytování služeb:

- Poradenské služby jsou uživatelům služeb poskytovány bezplatně na základě ústní nebo písemné dohody.
- Pracovníci poradny pro cizince uzavřou se zájemcem o poskytnutí služeb písemnou či ústní dohodu o poskytování služeb, ve které jsou zmíněny všechny důležité aspekty prováděné služby, především jsou jasné formulovány osobní cíle, které má služba naplňovat.
- Uzavření písemné či ústní dohody se řídí společným zájmem zájemce o poskytované služby a jejího poskytovatele, tedy v tomto případě poradny pro cizince, a je vyjádřením dobrovolné vůle obou stran.
- Usnesení o tom, že daná služba může být poskytnuta, stvrzuje svým souhlasem vedoucí pracovník poradny pro cizince, příp. ředitel DCHB.
- Písemná dohoda je uzavírána tehdy, když o to zájemce o službu (její budoucí uživatel) projeví zájem, nebo je-li součástí poskytovaných služeb dlouhodobého charakteru, např. ubytování nebo asistence při zajišťování základních životních potřeb a činností a v dalších případech, které písemnou podobu dohody vyžadují.
- U krátkodobých a jednorázově poskytovaných služeb se písemná dohoda neuzavírá (pokud k tomu nevedou závažné důvody) a postačuje dohoda ústní.
- Ústně uzavřené dohody jsou v rámci činnosti poradny pro cizince sociálními pracovníky evidovány v nutném rozsahu s respektem k anonymitě žadatele o poskytnutí služby.
- Pracovníci poradny pro cizince dbají na to, aby zájemce o službu (uživatel služby) jasně pochopil obsah a účel dohody, její platnost či ztrátu platnosti a souvislosti jejího poskytování.

- Uživatel poskytovaných služeb může dohodu kdykoliv bez udání důvodu vypovědět

Způsob vyřizování stížností uživatelů

Klient je při příjmu seznámen s tím, kterému zaměstnanci má své stížnosti, připomínky adresovat (v tomto případě vedoucímu Oddělení migrace DCHB). Stížnosti, připomínky mohou klienti vznášet ústně nebo písemně (kniha stížností). Klient má právo si stěžovat a mít připomínky ke službě. Stížnosti a připomínky slouží především ke zkvalitnění služby a individuálnímu přístupu ke každému z klientů. Poskytovatel je povinen reagovat na každou stížnost, forma reakce vyplývá z okolností. Řešení stížností má být neodkladné, nejdéle však do 30 dnů od podání stížnosti. Pokud je lhůta překročena, je třeba o této skutečnosti a důvodech informovat účastníky, zejména stěžovatele. Zaměstnanec, který přijme připomínku, stížnost (pokud nejde přímo o kompetentního pracovníka) je povinen informaci předat nadřízenému pracovníkovi nejpozději do 24 hodin.

O závažných ústních a písemných stížnostech jsou vedeny písemné záznamy, které monitorují průběh řešení stížnosti a zakládají se rovněž do dokumentace klienta. Zápis o stížnosti zúčastněné strany podepíše. Odpovědi na písemné a závažné ústní stížnosti jsou vždy písemné a jsou evidovány. V případě, že v první písemné reakci na stížnost není určeno konečné řešení situace, stanoví se datum, do kdy bude stížnost vyřešena.

Stížnosti jsou pravidelně analyzovány na poradách pracovníků a jsou navrhovány postupy při jejich řešení.

Za vedení knihy stížností a vyřešení stížností a připomínek je zodpovědný vedoucí pracovník a osoby, které tím pověřil.

Stěžovatel si může zvolit zástupce, či blízkou osobu pro vyřízení stížností.

Proti výslednému řešení stížnosti se lze odvolat ke zřizovateli zařízení: statutární zástupce Ing. Mgr. Oldřich Haičman, tř. Kpt. Jaroše 9, 661 35 Brno, případně se lze obrátit na nezávislou organizaci: Veřejný ochránce práv, Český helsinský výbor, nebo občanské poradny.

Postup při řešení závažné stížnosti:

- projednání stížnosti se všemi zúčastněnými stranami probíhá odděleně, aby byla zajištěna důvěrnost pro stěžovatele, o jednání se vede zápis, který všichni podepíše (v případě zájmu zúčastněných probíhá projednávání stížnosti společně)
- v případě nutnosti se může k projednání stížnosti přizvat odborník či nestranný pozorovatel
- nalezené řešení stížnosti, na něž přistoupí všechny strany, je zapsáno a všichni připojí své podpisy
- stěžující osoba má právo si vyžádat o celém průběhu projednávání kopie záznamu

Ukončení poskytování služby

Přirozené splnění služby ze strany zařízení (tj. naplnění účelu služby), pominutí důvodu pro poskytnutí služby (klient již tuto službu nepotřebuje), neakceptování nabízeného řešení ze strany klienta. V důsledku opakovaného konfliktu s klientem a při trvalém neakceptování předem stanovených podmínek dohody ze strany klienta nebo v případech, kdy se klient snaží poskytnutou pomoc zneužít k jiným účelům. Za důvod pro ukončení poskytování služeb ze strany zařízení lze považovat zejména úmyslné zneužívání pomoci (včetně záměrného udání nepravdivých údajů), hrubé chování, výhrůžky, invektivy či násilnosti ze strany klienta.

Uvedte spoluúčast uživatele na službě

Poradenství je poskytováno po vzájemné dohodě s klientem a za jeho aktivní spoluúčasti, přičemž respektujeme základní lidská a občanská práva uživatelů služeb, zejména právo na ochranu soukromí a ochranu osobních údajů podle Zákona 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.

Klientům jsou nabídnuty alternativní řešení jejich sociálně-právní situace, doporučení poskytovatele služby, po konzultaci s klientem následně vybráno vyhovující řešení. Klient se často sám aktivně podílí na výběru služby, která mu v dané situaci nejlépe vyhovuje. Klient se může dostavit opakovaně s cílem dosáhnout optimálního řešení daného problému.

Materiální a technické zabezpečení realizace sociální služby

Diecézní charita Brno, Celsuz – centrum pro lidi sociálně znevýhodněné, tř. Kpt. Jaroše 9, 602 00, Brno

Kancelář cca 20 m², částečně bezbariérový vstup, bezbariérový výtah, hygienické příslušenství na patře, hygienické zázemí pro osoby se sníženou pohyblivostí o patro níže.

Materiální a technické vybavení je také plně adekvátní vzhledem k poskytované službě, tj. je k dispozici technika pro pracovníky i pro uživatele služby (PC, kopírka, tiskárna, telefon aj.)

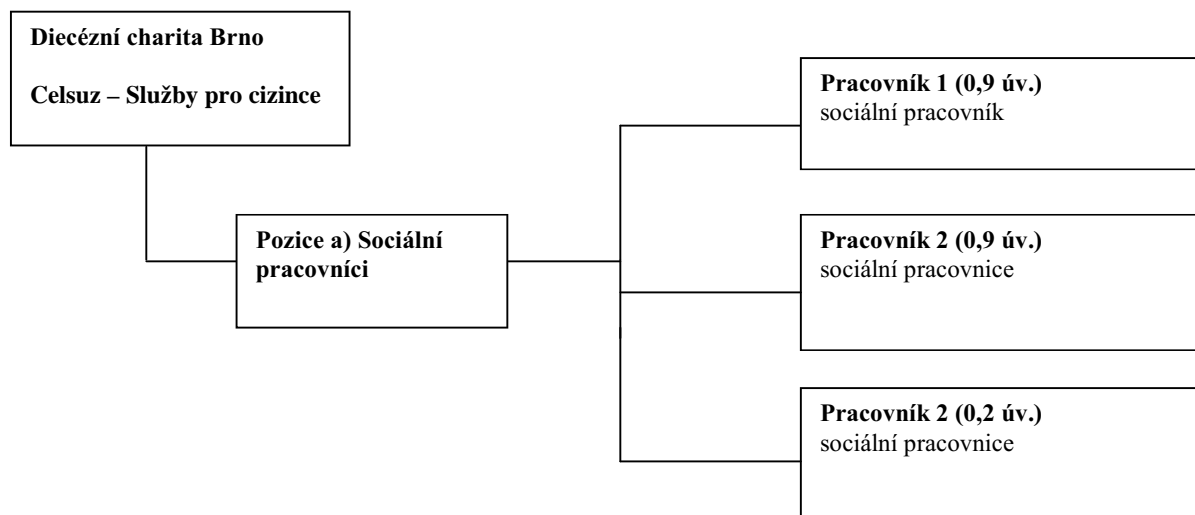
NÁZEV ŽADATELE: Diecézní charita Brno, IČO 44 99 02 60
DRUH POSKYTOVANÉ SLUŽBY: § 37 - odborné sociální poradenství
NÁZEV A MÍSTO ZARÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY: 37 SE 2002, Celsuz – Služby pro cizince (identifikátor: 9956461)

FORMULÁŘ B – POPIS PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Doporučený popis personálního zajištění poskytované sociální služby

Schéma organizačního zajištění projektu

Celsuz – Služby pro cizince
(Poradna pro cizince)

Hlavní činnosti sociálního pracovníka/pracovnice – stručný popis funkce:

1. poskytování odborně sociálního a základně právního poradenství cizincům
2. informační servis týkající se pobytového režimu, možnosti využití ubytovacích kapacit, možností zvyšující integraci cizinců do společnosti
3. poskytování materiální pomoci uživatelům nacházejícím se ve stavu bezprostřední hmotné nouze (vystavení úvěrové jízdenky, stravenky, možnost ošacení)
4. pomoc s vyplněním formulářů nutných k pobytu na území ČR a dalších dokumentů nutných pro jednání s úřady
5. vedení statistiky o uživatelích
6. propagační a osvětová činnost, systematická práce s veřejností v oblasti migrace a uprchlictví (napomáhat k odstraňování diskriminace cizinců, rasistických a xenofobních postojů české společnosti formou vzdělávacích, kulturních a výchovných aktivit)

Práce dobrovolníků:

Celkově je ročně zapojeno 3 - 5 dobrovolníků, kteří vypomáhají a podílejí se na realizaci služby.

NÁZEV ŽADATELE:
DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY:
NÁZEV A MÍSTO ZÁŘÍZENÍ POSKYTOVANÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY:

Diecézní charita Brno, IČO 44990260
 Odborné sociální poradenství
 Celsuz - Služby pro cizince, tř. Kpt. Jaroše 9, Brno

Plán finančního zajištění sociální služby

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	rok 2011			
	skutečnost roku 2010	rozpočet roku 2011	již získané prostředky na rok 2011	požadované prostředky na rok 2011
Dotace JMK - oblast sociálních služeb	0	0	0	0
Dotace JMK - oblast zdravotnictví	0	0	0	0
Dotace JMK - ostatní odbory Jihomoravského kraje	0	0	0	0
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	275 000	169 000	169 000	169 000
Městské části	0	0	0	0
Příspěvek zřizovatele	0	0	0	0
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči	0	0	0	0
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)	0	0	0	0
Ostatní kraje	0	0	0	0
Ostatní resorty státní správy, MŠMT	0	150 000	150 000	150 000
Meziresortní rady vlády (komise a výbory)	0	0	0	0
Úřady práce	0	0	0	0
Fondy zdravotních pojišťoven	0	0	0	0
Nadace zahraniční i tuzemské	0	0	0	0
Sbírky a sponzorské dary	531 078	370 000	1 106	370 000
Prostředky Evropského sociálního fondu	0	0	0	0
Tržby za poskytnuté sociální služby v rámci IP	0	0	0	0
Ostatní, výnosy z minulých let, ostatní tržby	0	169 000	57 705	169 000
Celkem	806 078	858 000	377 811	858 000

Rozpočet podle nákladových položek	rozpočet roku 2011	procentní vyjádření
Provozní náklady celkem	204 130	24%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	653 870	76%
Celkem	858 000	100%

* mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ